Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Goethe, Johann Wolfgang von.; oversat af K. L. Rahbek.
Titel | Title:	Wilhelm Meisters Læreaar : en Roman
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 1-2
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Arntzens og Hartiers Forlag, 1801-1802
Fysiske størrelse | Physical extent:	1-4 i 2 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

5 E. - 417. - 8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130019095941

Wilhelm Meisters Læreaar.

En Roman

af

Göthe.

Oversat af

K. L. Rahbek,

Professor.

Første Bind.

Kiøbenhavn, 1801.

Trykt paa Arntzens og Hartiers Forlag,

hos J. Breum.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Til

min Ungdoms Ven

C. W. A. Eeghoim,

kongelig Skuespiller.

Tusinde Gange ere, medens jeg arbeidede paa denne Oversættelse, vor Ungdoms, vort Venskabs første Dage blevne levende for mig paa ny, da den dramatiske Kunst vare vore Tankers Hvile, dens Forædling og Fuldkommelse vor gladeste Drøm, dens Ideal vort Idol. Underlig har siden den Tid Skiæbnen, denne, som Göthe kalder den, fornemme, men dyre Hovmester, ledet os begge. Dig, som en saa ganske anden Bestemmelse syntes at smile imøde, førte den til Thalias Højaltar; og mig, der næsten fra min Barndom, for alle mine Tanker, Følelser, Bestræbelser, og Drømme intet andet Maal havde havt, bragde den saalangt derfra, at det endog kun er sjælden en Gienlyd af dit Kunstværd og dit Bifald naaer mit Øie. Maatte du midlertiid

paa din Bane blive saa lykkelig, som jeg er paa min; maatte du ved tiltagende Hader og Held stedse mere overbeviises, som ved tiltagende Vard stedse mere bevise, at hine vore Ungdomssvarmerier vare mere end Dromme, at Scenen kan og bor vare Musernes Helligdom, den skionne Forgaard, giennem hvilken man ad Smagens Tempel vandrer til Dydens og Vreus.

Bakkeh. i Decb. 1800.

Din

K. L. Rahbek.

Wilhelm Meisters

Læreaar.

Første Bog.

Første Kapitel.

Skuespillet varte meget længe. Den gamle Barbara gik nogle Gange til Vinduet og lyttede, om Karetherne ikke vilde rasle. Hun ventede Mariane, hendes smukke Jomfrue, der i Aften i Esterstykket, klædt som en ung Officier, henrykkede Publicum, med større Utaalmodighed, end ellers, naar hun kun havde et maadeligt Aftensmaaltid at sætte for hende; denne Gang skulde hun overraskes med en Pakke, som Nordberg, en riig ung Kiøbmand, havde sendt med agende Post, for at vise, at han endog fraværende tænkte paa sin Herskerinde.

Barbara var, som gammel Tienerinde, Fortroelig, Raadgiverinde og Underhandlerinde i

Besiddelse af den Ret at aabne Segl; og i Aften kunde hun saa meget mindre modstaae sin Nysgierrighed, da den gavmilde Elskers Gunst laae hende mere paa Hiærte, end Mariane selv. Til hendes største Glæde havde hun i Pakken fundet et fiint Stykke Netteldug og de nyeste Baand til Mariane, men til sig et Stykke Cattun, Halstørklæder, og en liden Tut Penge. Med hvilken Hengivenhed, hvilken Taknemmelighed erindrede hun den fraværende Nordberg; hvor levende foretog hun sig ogsaa hos Mariane at tale hans Sag paa det bedste, erindre hende, hvad hun var ham skyldig, og hvad han maatte haabe og vente af hendes Troeskab.

Nettelduget, som oplivedes ved Farven af de halvoprullede Baand, laae som en Julegave paa det lidet Bord; Lysenes Stilling ophøjede Gavens Glands; alt var i Orden, da den Gamle mærkede Marianes Gang paa Trappen, og iilte hende imode. Men hvor forundret traadde hun tilbage, da den liden qvindelige Officier, uden at agte paa

Hendes Kiærtegn, trængte sig forbi hende, med usædvanlig Hast og Bevægelse traadde ind i Værelset, kastede Officierhat og Kaarde paa Bordet, gik uroelig op og ned, og værdigede ikke de højtideslig tændte Lys eet Øjekast.

Hvad fattes dig, Gode! raabte den Gamle forundret: for Gudsskyld, mit Barn! hvad er der paa Færde? See her disse Foræringer! hvem kan de være fra, uden fra din ømmeste Ven? Nordberg sender dig dette Stykke Musselin til en Negligee, snart er han der selv; han synes mig ivrigere og mere gavmild, end nogentid.

Den Gamle vendte sig om, og vilde til at vise de Gaver frem, han ogsaa havde betænkt hende med, da Mariane vendte sig bort fra Foræringerne, og raabte med Lidenskab: bort! bort! i Dag vil jeg intet høre af alt det; jeg har hørt dig; du vilde saa have det; lad saa være! Naar Nordberg kommer igien, er jeg igien hans, er jeg din; giør med mig, hvad du vil; men saa længe vil jeg være min egen; og havde du saa

tusinde Tunger, skal du ikke snakke mig af med mit Forsæt. Alt, hvad jeg er, vil jeg give til de, der elsker mig, og som jeg elsker. Ingen sure Ansigter! Jeg vil overlade mig til denne Lidenskab, som om den skulde vare evig.

Den Gamle fattedes ikke paa Contrasterstillinger og Modgrunde; dog da hun i deres videre Ordstrid blev hæftig og bitter, sprang Mariane ind paa hende, og tog hende i Brystet. Den Gamle loe overlydt. Jeg kommer til at sørge for, raabte hun, at hun kommer snart i Skiorter igien, hvis jeg vil være sikker paa mit Liv. Afsted! klæd sig af! Jeg haaber, Pigen vil giøre mig Afbigt for, hvad Fortræd den vilde Junker har giort mig; af med Kiolen, og af med alt det andet; det er en umagelig Dragt, og farlig for Dem, mærker jeg. Skulderbaandene begejstrer Dem.

Den Gamle havde lagt Haand paa hende; Mariane rev sig løs. Ikke saa hurtig, raabte hun: jeg har endnu i Dag Besøg i Veute.

Det er ikke godt, svarte den Gamle. Dog ikke den unge kiælne duunløse Kiøbmandsson? Just ham! svarte Mariane.

Det synes, som Ædelmodighed vil blive Deres herskende Lidenskab, svarte den Gamle spottende; De tager Dem meget ivrig af de Umyndige og Uformuende. Det maa være forstryllende, at tilbedes, som uegennyttig Herskerinde. —

Spot du, saa meget du vil. Jeg elsker ham, jeg elsker ham! Med hvilken Henrykkelse udtaler jeg første Gang disse Ord. Det er denne Lidenskab, jeg saa ofte har forestilt, og som jeg intet Begreb havde om. Ja! jeg vil kaste mig om hans Hals! jeg vil favne ham, som jeg vilde holde ham evig. Jeg vil vise ham hele min Kiærlighed, nyde hans Kiærlighed i hele dens Omfang.

Styr Dem, sagde den Gamle roelig; styr Dem! jeg maa bryde Deres Glæde af med eet Ord: Nordberg kommer, om fiorten Dage kom-

mer han; her er hans Brev, der var med Forærингerne.

Og om saa Morgensolen skulde røve mig min Ven, vil jeg dølge mig det. Fiorten Dage hvilken Evighed! i fiorten Dage! hvad kan der ikke falde for, hvad kan ikke der forandre sig?

Wilhelm traadde ind. Med hvilken Fyrighed fløj hun ham imøde; med hvilken Henrykkelse omslyngede han den røde Uniform, trykkede han den lille hvide atlaskes Vest til sit Bryst! Hvo torde vove her at beskrive, hvo formaaer det at udsige to Elskendes Salighed? Den Gamle gik knurrende til Side, vi følge hende, og lade de lykkelige være eene.

Andet Kapitel.

Da Wilhelm anden Morgen helste paa sin Moder, sagde hun ham, hans Fader var meget fortrydelig, og med det første vilde forbyde ham den daglige Gang paa Comedie. Hvorvel jeg selv, blev hun ved, engang imellem gierne gaaer paa Comedie; kunde jeg dog tit bande den, da min huuslige Roe forstyrres ved din umaadelige Lidenskab for denne Forlystelse. Fader gientager bestandig, hvad det nytter til? Hvor man saaledes kan spilde sin Tid?

Jeg har ogsaa alt maattet høre det af ham, svarede Wilhelm, og har maaskee svart ham for hastig; men i Guds Navn, Moder! er da alt det unyttigt, hvad der ikke umiddelbar bringer os Penge i Pungen, hvad der ikke skaffer os den allernærmeste Besiddelse? havde vi ikke Rum nok i det gamle Huus? og var det nodvendigt, at bygge et nyt? Anvender ikke Fader aarlig en

anseelig Deel af, hvad han vinder i sin Handel, paa at forskionne disse Værelser? ere disse Silketapeter, disse engelske Meubler ikke ogsaa unyttige? kunde vi ikke nøjes med mindre? i det mindste tilstaaer jeg, at paa mig giøre disse stribede Vægge, disse hundrede Gange gientagne Blomster, Snirkler, Kurve og Figurer et overmaade ubehageligt Indtryk. De komme mig i det høieste for, som vort Theatertæppe. Men hvor meget anderledes er det at sidde for det! om man maae bie nok saalænge, saa veed man dog, det skal gaae op, og vi ville faae de meget mangfoldige Gienstande at see, der more, oplyse og hæve os.

Giør det blot med Maade, sagde Moderen; din Fader vil ogsaa mores om Aftenen, og desuden troer han, det adspreder dig, og tilsidst faaer jeg Skylden, naar han bliver fortrædelig. Hvor tit har jeg ikke maattet høre det fordømte Marionetspil, som jeg for 12 Aar siden gav jer til

Julegave, og som først gav Eder Smag paa Skuespil.

Skiæld ikke det Marionetspil! fortryd ikke Deres Kiærlighed og Forsorg! det var de første fornøjede Øieblikke, jeg nød i det nye tomme Huus; jeg seer det endnu i dette Øieblik for mig; jeg veed, hvor besynderligt det forekom mig, da man bad os, efterat vi havde faaet de sædvanlige Julegaver, sidde ned for en Dør, der gik ud til et andet Værelse. Den gik op, men ikke som ellers til at løbe ind og ud af; Indgangen var udfyldt med en uventet Højtidelighed. Der viiste sig et Portal, der var tildækket med et mystisk Forhæng. Først stod vi alle langt borte, og da vor Nysgiærrighed tiltog efter at see, hvad det rasslende og blinkende kunde være, der duigte sig bag det halv giennemsigtige Skiul, anviiste man hver af os sin liden Stol, og befalede os at være taalmodige og give Tiid.

Der stod nu alle sammen, og vare stille; en Pibe gav Signalet, Forhænget rullede i Veiret,

og viiste en høirød malet Udsigt i Templet. Ypperstepræsten Samuel kom frem med Jonathan, og deres afvexlende underlige Stemmer forekom mig høist ærværdige. Kort derpaa betraadde Saul Scenen, i megen Forlegenhed over den Impertinence af den fiirskaarne Kriger, der havde udæsket ham og hans. Hvor vel blev jeg derfor tilmode, da den dværgagtige Jessesøn med Hyrdestav, Hyrdepose og Slynge hoppede frem, og sagde: Stormægtigste Konge og Herre! Modet undfalde ingen derfor! naar Deres Majestet vil tillade mig det, vil jeg gaae hen, og træde i Kamp med den vældige Jætte. — Den første Akt var til Ende, og Tilskuerne høist begiærlige efter at see, hvad der nu skulde videre gaae for sig; enhver ønskede, Musiken nu snart vilde holde op. Endelig gik Forhænget op igien. David indviede Uhyrets Kiød til Fuglene under Himlen, og Dyrene paa Marken, Philisteren spottede, stampede dygtig med begge Beenene, faldt omsider som en Klods, og gav Sagen et heldigt

Udfald. Da nu siden Jomfruerne sang: Saul har slaaet tusinde, men David titusinde! Jættens Hoved blev baaret for ved den lille Overvinder, og han fik den skionne Kongedatter til Gemalinde, fortrød det mig dog med al min Glæde, at den lykkelige Prinds var saa dværgagtig skabt. Thi efter den Idee om den store Goliath og den lille David havde man ikke undladt at giøre dem begge ret caracteristisk. Jeg beder Dem, hvor ere Dukkerne blevne af? Jeg har lovet at vise en god Ven dem, hvem jeg giorde megen Fornøjelse nys, da jeg fortalte ham om dette Barnespil.

Det undrer mig ikke, at du erindrer dig disse Ting saa levende: thi du tog strax den største Deel deri; jeg ved, hvor du stjal den lille Bog fra mig, og lærte heele Stykket udenad; jeg blev det først vaer, da du en Aften giorde dig en Goliath og en David af Vox, lod dem perolere mod hinanden, endelig gav Kiæmpen et Stød, og klæbede hans vanskabte Hoved paa en stor Knap-

penaal med Voxgreb i Haanden paa den lille David. Jeg havde dengang en saa hiertelig Moderglæde over din gode Hukommelse og din pathetiske Tale, at jeg strax foretog mig, nu at overgive dig Træetruppen selv. Jeg tænkte dengang ikke, at det skulde giøre mig saa mangen fortrædelig Time.

Lad det ikke fortryde Dem, svarte Wilhelm: den Spøg har giort os mangen fornøjet Time.

Og med det samme bad han om Nøglerne, skyndte sig, fandt Dukkerne, og var et Øieblik hensat i hine Dage, da de endnu forekom ham at have Liv, da han troede ved sin Stemmes Liv, ved sine Hænders Bevægelser at oplive dem. Han tog dem op med paa sit Værelse, og giemte dem omhyggelig.

Tredie Kapitel.

Er den første Kiærlighed, som jeg almindelig hører paastaae, det skiønneste, et Hierte tidligere eller sildere kan føle, da maae vi prise vor Helt trefold lykkelig, at det undtes ham i heele deres Omfang at nyde disse mageløse Øieblikks Fryd. Kun faa Mennesker blive saa udmærket begunstigede, da de fleste af dem ved deres tidligere Erfaringer kun føres giennem en haard Skole, hvor de efter en kummerlig Nydelse nødes at undsige deres bedste Ønsker, og for stedse lære at undvære, hvad der svævede for dem som den høieste Lyksalighed.

Paa Indbildningskraftens Vinger havde Wilhelms Begiærlighed hævet sig til den indtagende Pige; efter en kort Omgang havde han vundet hendes Tilbøjelighed; han fandt sig i Besiddelse af en Person, han saa heilig elskede, ja ærede: thi hun var først forekommet ham i thea-

tralsk Foreſtillings gunſtige Lys, og hans Liden-ſkab for Skuepladſen forbandt ſig med hans før-ſte Kiærlighed til en qvindelig Skabning. Hans Ungdom lod ham nyde rene Glæder, der ophøje-des, og bevaredes af en levende Digtning. Og-ſaa hans Elſkedes Tilſtand gav hendes Forhold en Stemning, ſom meget kom hans Følelſer til Hielp; Frygten for, at hendes Elſkede før Tiden maatte opdage hendes øvrige Forhold, udbredede et elſkværdigt Skin af Sorg og Undſeelſe over hende; hendes Lidenſkab for ham var levende; ſelv hendes Uroe ſyntes at formere hendes Øm-hed; i hans Arme var hun den elſkeligſte Skab-ning.

Da han vaagnede af Glædens første Ruus, og ſaae tilbage paa ſit Liv og ſine Forhold, fore-kom alting ham nyt, hans Pligter helligere, hans Lyſthaverier meere levende, hans Kundſkaber ty-deligere, hans Talenter kraftfuldere, hans For-ſætter mere beſtemte. Det blev ham derfor let at føje en Indretning til at undgaae ſin Faders

Bebreidelser, beroelige sin Moder, og nyde Marianes Kiærlighed uforstyrret. Om Dagen forrettede han punktlig, hvad han havde at giøre, forsagede i Almindelighed Skuespillet, var om Aftenen moersom ved Bordet, og sneeg sig, naar Alting var i Seng, indsvøbt i sin Kappe, sagte ud af Haugen, og iilte med alle Lindorer og Leandre i sin Barm, uopholdelig til sin Elskede.

Hvad har De der? spurgte Mariane, da han en Aften viiste en Byldt frem, som den Gamle, i Haab om behagelige Foræringer, betragtede meget opmærksom. De giætter det ikke, svarede Wilhelm.

Hvor undredes Mariane, hvor forskrækkedes Barbara, da Servietten opløstes, og hun fik en forvirret Hob et Spænd lange Dukker at see. Mariane loe høit, da Wilhelm var i Arbeid med, at vikkle de forvirrede Traade ud af hinanden, og vise hver Figur frem for sig. Den Gamle sneeg sig fortræden til Side.

Der behøves kun en Smaating til at more to Elskende, og saaledes fornøjede vore Venner sig denne Aften paa det bedste. Den liden Truppe blev mynstret, hver Figur noje betragtet, og beleet. Kong Saul i den sorte Fløjels-Kiole med Guldkronen vilde slet ikke behage Mariane; han saae hende alt for stiv og pedantisk ud, sagde hun. Desbedre behagede Jonathan hende, hans glatte Hage, hans gule og røde Klædning, og hans Turban. Ogsaa vidste hun meget artig at dreie ham frem og tilbage med Traaden, lod ham gjøre Reverencer, og sige Elskovserklæringer. Derimod vilde hun ikke skiænke Propheten Samuel den mindste Opmærksomhed, skiøndt Wilhelm anpriiste hende Brystskioldet, og fortalte, at Skildretaftet til Livkiortelen var taget af en gammel Kiole af Grandmamas. David var hende for liden, og Goliath for stor; hun holdt sig til sin Jonathan. Hun vidste at kiæle saaledes for ham, og tilsidst at bringe sine Kiærtegn fra Dukken

over paa vor Ven, at igien denne Gang et ringe Spil blev en Indledning til lykkelige Timer.

Af deres søde kiælne Drømme bleve de vækkede ved en Allarm paa Gaden. Mariane kaldte paa den Gamle, der efter hendes Sædvane endnu var flittig i Begreb med at lempe Theatergarderobens foranderlige Materialier efter det næste Stykkes Brug. Hun gav den Beskeed, at just et Selskab lystige Fyre tumlede ud fra Italieneriekælderen næst ved, hvor de til friske nys ankomne Østers, just ikke havde spart paa Champagneviin.

Skade, sagde Mariane, at det ikke faldt os ind før, vi skulde ogsaa have giort os noget tilgode.

Det er vel Tidsnok endnu, svarte Wilhelm, og rakte den Gamle en Louisdor; skaffer hun os hvad vi ønske, skal hun faae sin Part med!

Den Gamle var ved Haanden, og inden kort Tiid stod et artig besat Bord med en velordnet Collation for de Elskende. Den Gamle

maatte sidde hos, man spiiste, drak, og giorde sig tilgode.

I slige Tilfælde fattes der aldrig paa Samtale. Mariane tog sin Jonathan frem igien, og den Gamle vidste at bringe Samtalen paa Wilhelms Yndlingsæmne. De har alt engang, sagde hun, fortalt os om den første Forestilling af en Marionetcomedie paa Juleaften; det var morsomt at høre. De blev afbrudt, ligesom Balletten skulde begynde. Nu kiænde vi det herlige Personale, der frembragte hine store Virkninger.

Ja! sagde Mariane; fortæl os videre: hvorledes var du tilmode?

Det er en skion Følelse, kiære Mariane! svarede Wilhelm, naar vi erindre os gamle Dage, og gamle uskadelige Vildfarelser, især naar det skeer i et Øieblik, da vi lykkelig have naaet en Høide, hvorfra vi kan see os om, og overskue den tilbagelagte Vej. Det er saa behageligt selvtilfreds at kunde erindre sig mange Hindringer, som vi ofte med en piinlig Følelse holdt for uover-

vindelige, og sammenligne det, hvad vi nu ere som udviklede, med det, hvad vi dengang vare uudviklede. Men usigelig lykkelig føler jeg mig nu, da jeg i dette Øieblik taler med dig om det Forbigangne, siden jeg tillige seer fremad i det yndige Land, som vi Haand i Haand kunne gjennemvandre sammen.

Hvordan var det med Balletten? faldt den Gamle ham i Ordet: jeg er bange, alt løb ikke af, som det skulde.

O jo! svarte Wilhelm: meget godt! Af hine underlige Spring af Mører og Morinder, Hyrder og Hyrdinder, Dverge og Dverginder har jeg hele min Livstiid beholdt en dunkel Erindring tilbage. Nu faldt Forhænget, Døren lukkedes, og det heele livet Selskab ilede, som berusat og ravende til Engs; men jeg veed nok, at jeg ikke kunde falde i Søvn, at jeg først vilde have meget fortalt; at jeg endnu giorde mange Spergsmaal, og at jeg kun ugierne lod Pigen gaae, der havde bragt os til Roe.

Anden-Morgen var desværre det magiske Stillads igien forsvundet, det mystiske Forhæng borttaget; man gik giennem hiin Dør igien frit af een Stue i den anden, og af saamange Eventyr var intet Spor blevet tilbage. Mine Søskende løb op og ned med deres Legetøj; jeg ene sneg mig frem og tilbage; det syntes mig umueligt, at der kun skulde være to Dørstolper nu, hvor der endnu i Gaar havde været saa megen Troldom. Ak den, der søger en tabt Kiærlighed, kan ikke være ulykkeligere, end jeg den Gang forekom mig.

Et glædedrukken: Blik, han kastede paa Mariane, overtydede hende, han ikke var bange for, nogensinde at kunde komme i dette Tilfælde,

Fierde Kapitel.

Mit eeneste Ønske var nu, blev Wilhelm ved, at see nok en Forestilling af Stykket. Jeg overhængte min Moder, og hun søgte i en beleilig Tiid at overtale min Fader, men hendes Umage var forgiæves. Han paastod, kun en siælden Fornøjelse kunde have Værd hos Mennesker; Børn og Gamle vidste ikke at sætte Priis paa, hvad Godt der mødte dem daglig.

Vi havde og kommet til at bie længe endnu, maaskee til Juel igien, havde ikke Bygmesteren og den hemmelige Directeur for vort Skuespil selv følt Lyst til, at gientage Forestillingen, og derved i Efterstykket at fremstille en Hansvurst, han havde ganske nyelig faaet færdig.

En ung Mand af Artilleriet, begavet med mange Talenter, især duelig i mechaniske Arbeider, og der havde giort min Fader mange væsentlige Tieneſter, imedens han byggede, og var

rigelig bleven begavet af ham, vilde til Julehøitiden vise sig taknemmelig mod den liden Familie, og giorde sin Velynders Huus en Foræring med dette heelt indrettede Theater, som han tilforn i ledige Timer havde bygget, udskaaret, og malet. Det var ham, der med en Tiener til Hielp selv styrede Dukkerne, og med forvendt Stemme sagde de forskiællige Roller. Ham faldt det ikke tungt at overtale min Fader, der af Føjelighed tilstod en Ven, hvad han af Overbeviisning havde afslaaet sine Børn. Nok, Theatret blev sat op igien, nogle Børn af Naboelauget indbudne, og Stykket gientaget.

Havde jeg første Gang Overraskelsens og Forundringens Glæde, da var den Vellyst at give Agt, og forske, anden Gang stor. Hvorledes det gik til, var nu mit Anliggende. At Dukkerne ikke snakkede selv, havde jeg alt første Gang sagt mig; at de ikke bevægedes af dem selv, formodede jeg ogsaa; men hvorfor alt det dog var saa vakkert? og det dog saae ud, som de snakkede

selv, og bevægede sig selv? og hvor Lysene og Folkene kunde være? disse Gaader foruroeligede mig saa meget mere, jo mere jeg ønskede paa eengang at være blandt de Fortryllede og Tryllerne, paa eengang at have mine Hænder fordækt i Spillet, og som Tilskuer nyde Selvbedragets Glæde.

Stykket var til Ende; man giorde Tilberedelser til Efterstykket; Tilskuerne vare staaede op, og snakkede med hinanden Jeg trængte mig nærmere til Dørren, og hørte indvendig paa Skramlen, at man var i Færd med at rydde op. Jeg lettede det nederste Tæppe i Væiret, og kigede ind imellem Træeværket. Min Moder mærkede det, og trak mig tilbage; men saameget havde jeg dog seet, at man pakkede Venner og Fiender, Saul og Goliath, og hvad de alle hedde i een Skuffe; og saaledes fik min halvtilfredsstillede Nysgiærrighed frisk Næring; tillige havde jeg til min store Forundring seet Lieutnanten have

meget travlt i Helligdommen. Nu kunde Hans-purst, saa meget han endog klapprede med sine Hæle, ikke moere mig. Jeg tabte mig i dyb Eftertanke, og var efter hiin Opdagelse roeligere, og uroeligere end før. Efterat jeg havde faaet noget at vide, kom det mig først for, som om jeg slet intet vidste, og jeg havde Ret, for jeg fattedes Sammenhængen, og derpaa kommer alting dog egentlig an.

Femte Kapitel.

Børn have, blev Wilhelm ved, i velindrettede og ordnede Huse en Følelse, omtrent som Muus og Rotter ogsaa ter have, de ere opmærksomme paa alle Ridser og Huller, hvor de kan slippe til forbudne Slikkerier; de nyde det med en saadan lønlig vellystig Frygt, som udgior en stor Deel af den barnlige Lykke.

Jeg var fremfor alle mine Søskende opmærksom, saasnart der blev en Nøgle siddende. Jo større den Ærbødighed var, jeg i mit Hierte bar for de tillukte Dørre, jeg Uger og Maaneder maatte gaae forbi, og som jeg kun nu og da, naar Moder aabnede Helligdommen, kunde stiæle mig til at kaste et Øie ind af; jo hastigere var jeg til at nytte et Øieblik, Huusholderskernes Skiødesløshed undertiden lod mig finde.

Af alle Dørre var, som man let kan tænke, Spisekammerdørren den, som mine Sandser skarpest vogtede paa. Faa ahnelsefuide Glæder i Livet lignede den Følelse, naar min Moder undertiden kaldte mig ind, at hielpe hende at bære noget ud, og jeg da enten havde hendes Godhed eller min List at takke for nogle tørrede Blommer. De over hinanden opdyngede Skatte omgave min Indbildningskraft med deres Fylde, og selv den underlige Lugt, som saamange Specerier iblandt hinanden udaandede, havde saa lækker en Virkning paa mig, at jeg aldrig forsømte, saa tit jeg var i Nærheden, i det mindste at qvæge mig paa den aabnede Atmosphære. Denne mærkelige Nogle blev siddende en Søndagmorgen, da det kom bag paa Moder med at ringe sammen, og heele Huset laae i en dyb Sabbatstilhed. Neppe havde jeg opdaget det, førend jeg gik nogle Gange sagte frem og tilbage langs med Væggen, endelig stille og smukt trængte mig tæt op til den, aabnede Døren, og med eet Skridt fandt mig

i Nærheden af saa megen længe ønsket Lyksalighed. Jeg besaae Kister, Potter, Æsker, Krukker, Glas med et hurtigt tvivlende Blik, hvad jeg skulde vælge og tage? greb endelig efter de højrelskede terre Cathrineblommer, forsynede mig med nogle tørrede Æbler, og tog nøisom endnu en syltet Pomeranzskal til; med dette Bytte vilde jeg igien liste mig min Vej, da et Par ved Siden af hinanden staaende Kister faldt mig i Øinene, hvor der af den eene hang Traade, med smaa Hager forsynen, ud af det slet lukkede Laag. Fuld af Ahnelse kastede jeg mig over dem, og med hvilken overjordisk Følelse opdagede jeg, at min Helte- og Glæde-Verden var indpakket her. Jeg vilde tage de øverste op, betragte dem, trække de nederste frem, men snart forvirrede jeg de lette Traade, kom derover i Uroe og Angst, især da Kokkepigen i det næstliggende Kiøkken giorde nogle Bevægelser, saa jeg trykkede alting sammen det bedste jeg kunde, skiød Skuffen til, og kun puttede en skreven liden Bog, hvori Comedien om

David og Goliath var optegnet, og som laae oven paa, til mig, og med dette Bytte reddede mig sagte op af Trappen paa et Tagkammer.

Fra den Tid af anvendte jeg alle stiaalne eensomme Timer paa, at læse mit Skuespil, lære det udenad, og forestille mig i Tankerne, hvor det vilde være herligt, om jeg ogsaa med mine Fingre kunde oplive Figurerne dertil. Jeg blev derover i mine Tanker selv til David og Goliath. I alle Kroge, paa Loftet, i Staldene, i Haugen, under allehaande Omstændighed studerte jeg Stykket ganske ind i mig, tog alle Roller, og lærte dem udenad, kun at jeg for det meeste pleiede at sætte mig i Hovedheltenes Sted, og blot lod de andre, som Drabanter, løbe med i Hukommelsen. Saaledes laae Davids højmodige Taler, hvormed han udæskede den overmodige Kiæmpe Goliath, mig Dag og Nat i Tanke; jeg mumlede dem ofte for mig selv, ingen gav Agt derpaa, undtagen Fader, der undertiden lagde Mærke til saadant et Udraab, og ved sig selv priiste sin Drengs gode

Hukommelse, at han af at høre det saa lidt havde kundet beholde saa mangehaande.

Herved blev jeg bestandig mere forvoven, og reciterte en Aften det meeste for min Moder, i det jeg formede mig nogle Klumper Vox til Skuespillere. Hun lagde Mærke dertil, trængte ind paa mig, og jeg tilstod.

Lykkeligviis traf denne Opdagelse ind paa den Tiid, da Lieutnanten selv havde yttret det Ønske, at han torde indvie mig i disse Hemmeligheder. Min Moder gav ham strax Underretning om hendes Sons uventede Talent, og han vidste nu at indleede, at man overlod ham et Par Værelser i øverste Etage, der sædvanlig stod ledige, hvor Tilskuerne igien skulde sidde i det ene, og de Spillende være i det andet; da Prosceniet da igien skulde udfylde Aabningen af Døren. Fader havde tilladt sin Ven, at foranstalte det alt; han selv syntes kun at see igjennem Fin-

grene, efter den Grundsætning, man maatte ikke lade Børnene mærke, hvor meget man holdt af dem; de greb bestandig for vidt om sig; han mente, man maatte synes alvorlig ved deres Glæder, og imellem fordærve dem for dem, at deres Tilfredshed ikke skulde giøre dem umaadelige og overmodige.

Siette Kapitel.

Lieutnanten slog nu Theatret op, og besørgede det øvrige. Jeg mærkede nok, at han i ligen adskillige Gange paa en usædvanlig Tiid kom i vort Huus, og formodede Hensigten. Min Begiærlighed voxede utroelig, da jeg vel følte, at jeg ikke før Løverdag turde tage nogen Deel i det, der tilberededes. Endelig frembrød den ønskede Dag. Klokken 5 om Aftenen kom min Fører, og tog mig op med. Zittrende af Glæde traadde jeg ind, og saae paa begge Sider af Stillads'en de nedhængende Dukker, i den Orden, de skulde træde frem; jeg betragtede dem omhyggelig, besteeg Trinnet, der hævede mig over Theatret, saa at jeg nu svævede over den liden Verden. Jeg saae ikke uden Ærbødighed ned mellem de smaa Bræter, da Erindringen, hvilken heilig Virkning det Hele gierde uden fra, og Følelsen, hvad for

Hemmeligheder, jeg var indviet i, omfattede mig. Vi giorde et Forsøg, og det gik godt.

Den anden Dag, da et Selskab Børn var indbudet, holdt vi os fortreflig, undtagen, at jeg i Actionens Ild lod min Jonathan falde, og var nød til at gribe ned med Haanden, og hente ham op: et Tilfælde, der meget afbrød Illusionen, foraarsagede en stor Latter, og krænkede mig usigelig. Ogsaa syntes denne Forseelse at være min Fader meget velkommen, som vel betænkelig ikke tilkiendegav sin store Fornøjelse over at see sin Søn saa duelig, efter at Stykket var forbi, strax hang sig ved Feilene, og sagde, det havde været ret artigt, hvis det og det ikke var gaaet galt.

Mig krænkede det inderlig; jeg blev sørgmodig for hele Aftenen, men havde næste Morgen alt igien sovet al min Fortræd bort, og var salig i den Tanke, at jeg paa hiint Uhæld nær, havde spilt fortreflig. Dertil kom Tilskuernes Bifald, som reent ud paastod, at, hvorvel Lieutnanten i Henseende til den fine og grove Stemme havde

giort meget, præstede han dog for det meeste for affekteert og for stivt; derimod sagde den nye Begynder sin David og sin Jonathan ypperlig, især roste Moder det frimodige Udtryk, hvor jeg havde fordret Goliath ud, og forestilt Kongen den beskeedne Sejerherre.

Nu blev til min største Glæde Theatret staaende, og da Vaaren kom, og man kunde undvære Varme, laae jeg i mine Frie- og Legetimer paa det Værelse, og lod Dukkerne vakker spille mellem hinanden. Tit bød jeg mine Søskende og Kamerater derop; men naar de ogsaa ikke vilde komme, var jeg der ene. Min Indbildningskraft rugede over den liden Verden, som saare snart fik en anden Gestalt.

Neppe havde jeg nogle Gange opført det første Stykke, som Theater og Skuespillerne vare skabte og stemplede til, før det ikke fornøjede mig mere. Derimod var blandt Bestefaders Bøger det tydske Theater, og adskillige italiensk-tydske Operaer falden mig i Hænder; i disse fordybede

jeg mig meget, og talte blot først hvergang Personerne foran, og skreed derpaa uden videre til at opføre Stykket. Der maatte nu Kong Saul i sin sorte Fløjels Kiole spille Chaumingrem, Cato, og Darius; hvorved er at mærke, at Stykkerne aldrig opførtes heele, men for det meste kun de femte Acter, hvor det gik ud paa en Stikken ihiel.

Ogsaa var det naturligt, at Operaen med sine mangfoldige Forandringer og Eventyr maatte tiltrække mig mere end alt. Der fandt jeg stormende Hav, Guder, der komme ind i Skyer, og hvad især giorde mig lykkelig, Torden og Lynild. Jeg hialp mig med Pap, Farve og Papiir, vidste overmaade fortreflig at giøre Nat, Lynilden var frygtelig at see til, kun Torbenen lykkedes ikke altiid; dog havde det ikke saa meget at sige. Ogsaa fandtes der i Operaerne mere Leilighed til at anbringe min David og Goliath, som i det regelrette Drama slet ikke vilde gaae an. Jeg følte daglig mere Hengivenhed for den liden

smalle Plads, hvor jeg nød saa mangen Glæde, og jeg tilstaaer, at den Lugt, Dukkerne havde tiltrukket sig i Spisekammeret, ikke bidrog lidet dertil.

Mit Theaters Decorationer vare nu i temmelig Fuldkommenhed; thi, at jeg fra Ungdom af havde været nem til at omgaaes med Cirkel, skiære Pap ud, og illuminere Billeder, kom mig nu godt tilpas. Desmere ondt gjorde det mig, naar saare ofte Personalet hindrede mig i at udføre store Ting.

I det mine Søstre klædte deres Dukker paa og af, bragte de mig paa de Tanker, ogsaa lidt efter lidt at skaffe mine Helte løse Klæder. Man sprettede Kapperne af dem, satte dem sammen saa godt man kunde, sparte sig lidt Penge, kiøbte ny Baand og Flitter, tiggede sig mangt et Stykke Taft sammen, og anskaffede lidt efter lidt en Theatergarderobe, hvori især Fiskebeensskiorter til Damerne ikke vare forglemte.

Truppen var nu virkelig forsynet med Klæder til det første Stykke; og man skulde nu have

tænkt, nu vilde først ret een Forestilling følge paa den anden; men det gik mig, som det saa tit pleier at gaae Børn. de satte vide Planer, giøre store Anstalter, vel og nogle Forsøg, og det blev liggende altsammen. Denne Feil maae jeg ogsaa anklage mig for. Min største Glæde laae i at opfinde og sysselsætte Indbildningskraften. Det eller det Stykke interesserte mig for en eller anden Scenes Skyld, og jeg lod strax igien giøre nye Klæder til det. Over slige Anstalter vare mine Heltes gamle Klæder komne i Uorden, og slæbt bort, saa at ikke engang det første store Stykke kunde opføres mere. Jeg overlod mig til min Phantasie, prøvede og levede til evig, byggede tusende Casteller i Luften, og spørede ikke, at jeg havde ødelagt Grunden til den liden Bygning.

Under denne Fortælling havde Mariane opfordret al sin Venlighed mod Wilhelm, for at dølge, hun var saa søvnig. Saa spøgefuld Begivenheden fra den eene Side syntes, saa var den hende dog for eensformig, og Betragtningerne

ved den for alvorlige. Hun satte om sin Fod paa sin Elskendes Fod og gav ham tilsyneladende Tegn paa hendes Opmærksomhed og Bifald. Hun drak af hans Glas, og Wilhelm var overtydet, at ikke eet Ord af hans Historie var faldet til Jorden. Efter en liden Pause raabte han: nu er Raden til dig Mariane! ogsaa at meddele mig din første Ungdoms Glæder. Hidtil vare vi stedse for sysselsatte med det nærværende, til at kunde gjensidig have bekymret os om hinandens forrige Levemaade; sig mig, under hvad for Omstændigheder er du opdraget? hvilke ere de første levende Indtryk, du erindrer dig?

Disse Spørgsmaal vilde have sat Mariane i stor Forlegenhed, var ikke den Gamle strax kommen hende til Hielp. Troer De da, sagde den snedige Kone, at vi ere saa opmærksomme paa det, der hændes os tidlig, at vi have saa artige Begivenheder at fortælle, og om vi havde dem, da ogsaa vidste at give Tingen saadan Art?

Som om det behøvedes! raabte Wilhelm.

Jeg elsker denne ømme, gode, elskelige Skabning saa høit, at jeg fortryder hvert Øieblik af mit Liv, jeg har tilbragt uden hende. Lad mig i det mindste ved Indbildningskraften tage Deel i dit forbigangne Liv! fortæl mig alt, jeg vil fortælle dig alt. Vi ville om mueligt skuffe os, og søge at vinde hine for Eiskov tabte Tider tilbage.

Naar De paastaaer det saa ivrig, kan vi vel stille Dem tilfreds, sagde den Gamle. Fortæl De os blot først, hvorledes Deres Lysthaverie til Skuespillet lidt efter lidt er voxet, hvorledes De har øvet Dem, hvorledes De har taget saa lykkelig til, at De nu kan gielde for en god Skuespiller? Derved har det vist ikke feilet Dem paa lystige Begivenheder. Det er ikke Umagen værdt, at vi lægge os til Roe; jeg har endnu en Flaske i Baghaanden; og hvo ved, om vi saasnart sidde saa roelig og fornøiet sammen igien.

Mariane saae med et sørgmodigt Blik op til hende, hvilket Wilhelm ikke lagde Mærke til, og vedblev i sin Fortælling.

Syvende Kapitel.

Ungdommens Adspredelser, da mit Staldbroderskab begyndte at formere sig, giorde Skaar i den eensomme, stille Fornøjelse. Jeg var vexelviis snart Jæger, snart Soldat, snart Rytter, ligesom vore Leege medførte, dog havde jeg altiid deri et lidet Fortrin for de andre, at jeg var i Stand til at forme dem de fornødne Redskaber fikkelig. Saaledes vare Sværdene for det meeste af min Fabrik; jeg udzirede og forgyldte Slæderne, og en hemmelig Instinct lod mig ikke have Ro, før jeg havde omdannet vor Milice til Antik. Hielme forfærdigedes, smykkede med Papiirbuske, der blev giort Skiolde, og endog Harniskker, hvorved Tienerne i vort Huus, der vare Stradere, og Syppigerne, brød mangen Synaal itu.

En Deel af mine unge Staldbrødre saae jeg nu vel udrustede, de øvrige bleve ogsaa Tiid efter anden, dog ringere udstaferede, og det

Men fuldt er Livets Maal nu for den skionne Moe,
Den Time kommen er, i hvilken hun skal doe

uden at Taarene kom mig i Øinene, og flod rigelig, da den ulykkelige Elsker støder hende Sværdet i Brystet, løser hendes Hielm, i det hun synker, kiænder hende, og bævende henter Vandet til Daaben.

Men hvor randt mit Hierte over, naar i den fortryllede Skov Tancredos Sværd træffer Træet, Blod flyder efter Hugget, og en Stemme lyder i hans Øre, at han ogsaa her saarer Chlorinde, at han af Skiæbnen er bestemt overalt uvitterlig at saare, hvad han elsker.

Denne Historie bemestrede sig saaledes min Indbildningskraft, at, hvad jeg havde læst af Digtet, dannede sig dunkelt til et Heelt i min Siæl, af hvilket jeg saaledes var indtaget, at jeg tænkte paa een eller anden Maade at forestille det. Jeg vilde spille Tancredo og Rinaldo, og fandt dertil to Rustninger ganske færdige, som jeg alle-

rede havde giort i Stand. Den eene af mørkegraat Papiir med Skiæl skulde pryde den alvorlige Tancredo, den anden af Sølv- og Guldpapiir, den glimrende Rinaldo. I Fyrigheden af min Foreſtilling fortalte jeg alt til mine Staldbrødre, der vare ganske henrykte derover, og blot ikke vel kunde begribe, at alt det skulde opføres, og det opføres af dem.

Disse Tvivl afhialp jeg med megen Fyrighed. Jeg disponerede strax over et Par Værelser i en nærboende Kamerats Huus, uden at beregne, at den gamle Tante aldrig vilde give dem dertil; ligeledes var det med Theatret, som jeg ingen bestemt Idee havde om, undtagen at man maatte sætte det paa Bielker, opstille Koulisser af i Stykker skaarne Skiermbretter, og tage et stort Klæde til Baggrund. Men hvor Materialierne og Redskaberne skulde komme fra, havde jeg ikke betænkt.

Skoven fandt vi godt Udkomme til: vi gav en gammel Ticner fra eet af Husene, der nu var

bleven Forster, gode Ord, for at han skulde skaffe os unge Birker, og Graner, som og, hurtigere end vi kunde vente, bleve os bragte. Men nu fandt man sig i stor Forlegenhed, hvorledes man skulde bringe Stykket i Stand, inden Træerne gik ud. Der vare gode Raade dyre; vi faltedes Plads, Theater, Forhæng. Skiermbretterne vare det eeneste, vi havde.

I denne Forlegenhed tyede vi igien til Lieutnanten, som vi gav en vidtløftig Beskrivelse af den Herlighed, der skulde være. Saa lidet han begreb os, saa hielpsom var han, drev alt, hvad der i Huset og Nabolauget af Borde var at finde, ind i en liden Stue, satte Skiermbretterne derpaa, giorde en Udsigt i Baggrunden af grønne Gardiner, og Træerne bleve tillige satte i Raden.

Imidlertiid var det blevet Aften; man havde tændt Lysene, Pigerne og Børnene sad paa deres Pladser, Stykket skulde begynde, heele Heltetskaren var paaklædt; men nu spurde enhver for første Gang, at han ikke vidste, hvad han havde

at sige. I Opfindelsens Heede, da jeg ganske var giennemtrængt af min Gienstand, havde jeg glemt, at enhver dog maatte vide, hvad og hvor han havde at tale; og i Fyrigheden af Opforelsen var det heller ikke faldet de andre ind. De troede, de vilde let kunne fremstille sig som Helte, let handle og tale, som de Personer, i hvis Verden jeg havde sat dem. De stode alle forbausede, spurgde hinanden, hvad der nu skulde komme? og jeg der havde tænkt mig, som Tancredo foran, begyndte, i det jeg traadde eene frem, at sige nogle Vers af Heltedigtet. Men da Stedet alt for snart gik over i det fortællende, og jeg i min egen Tale endelig forekom, som tredie Person, og den Gottfried, der taltes om, heller ikke vilde til at komme frem, maatte jeg under stor Latter af mine Tilskuere trække af igien; en Ulykke, der krænkede mig dybt i Siælen. Forulykket var Expeditionen; Tilskuerne sad der, og vilde see noget. Paaklædte vare vi; jeg tog Mod til mig, og besluttede kort og godt at spille David

og Goliath. Nogle af Selskabet havde tilforn opført det Marionetspil, alle havde tit seet det; man uddeelte Rollerne, hver lovede at giøre sit bedste, og en liden snorrig Dreng malte sig et sort Skiæg, for, ifald der jo skulde indtræffe en Rift, da at kunde som Hansvurst fylde det op med en Narrestreg. En Anstalt, jeg saare ugierne lod skee, som mod Stykkets Alvorlighed. Dog svoer jeg, saafremt jeg kun eengang var frelst af denne Forlegenhed, aldrig uden med det største Overlæg at vove mig til at forestille et Stykke.

Ottende Kapitel.

Mariane, overvældet af Søvnen, lænede sig op til sin Elskede, der trykkede hende fast til sig, medens den Gamle med god Betænksomhed nød Resten af Vinen.

Den Forlegenhed, sagde han, jeg og mine Venner havde befundet os i, ved det vi foretog os at spille et Stykke, der ikke var til, var snart glemt. Min Lidenskab, at fremstille enhver Roman, jeg læste, hver Historie, man læste mig, i et Skuespil, kunde selv det ubsligste Æmne ikke modstaae. Jeg var fuldkommen overtydet, at alt, hvad der fornøjede i Fortælling, maatte, naar det blev forestilt, giøre en endnu meget større Virkning; alt skulde foregaae for mine Øine, alt paa Theatret. Naar Verdenshistorie foredroges os i Skolen, tegnede jeg omhyggelig op, hvor nogen paa en besynderlig Maade blev stukket ihiel,

eller forgivet; og min Indbildningskraft saae bort over Exposition og Forvikkling, og iilte til den interessante femte Akt; saaledes begyndte jeg og virkelig paa, at skrive nogle Stykker bag fra frem, uden at jeg ved noget eneste kom til Begyndelsen.

Paa samme Tiid læste jeg, deels af egen Drift, deels paa Anviisning af nogle af mine gode Venner, der havde faaet Smag paa at opføre Skuespil, en heel Mængde Theaterprodukter igiennem, ligesom Tilfældet bragte mig dem i Hænde. Jeg var i de lykkelige Aar, da endnu alt behager os, da vi finde vor Tilfredsstillelse i Mængde og Afvexling. Men desværre blev endnu min Dommekraft bestukken paa en anden Maade. De Stykker behagede mig især, som jeg haabede at behage i, og der var kun faa, som jeg jo giennemlæste i dette behagelige Selvbedrag; og min levende Forestillingskraft, da jeg kunde tænke mig i alle Roller, forledte mig til at troe, at jeg ogsaa kunde fremstille alle; sædvanlig valgte

jeg derfor ved Uddeelingen dem, der aldeles ikke passede sig for mig, og naar det kun nogenlunde vilde gaae an, vel endog et Par Roller.

Børn veed i Leeg af alt at giøre Alt: en Stok bliver en Flint, et Stykke Træe en Kaarde, hver lille Bylt en Dukke, og hver Vraae en Hytte. I denne Smag udviklede vort Privattheater sig. Ved den fuldkomne Ukyndighed om vore Kræfter foretog vi alt, mærkede intet Qviproqvo, og vare overtydede om, at enhver maatte tage os for, hvad vi gave os ud for. Desværre gik alt det saadan en Hverdagsgang, at jeg ikke engang har en mærkelig Dumhed tilovers at fortælle. Først spilte vi de faa Stykker igiennem, hvor der kun kommer Mandspersoner for; saa forklædte vi nogle af os, og trak tilsidst Søstrene i Spillet med. I nogle Huse holdt man det for en nyttig Syssel, og bød Selskaber paa det; vor Artillerielieutnant forlod os heller ikke her, han viiste os, hvordan vi skulde komme og gaae,

declamere og gesticulere; men han fik for det meeste kun lidt Tak for sin Umage, da vi alt troede, at forstaae de theatralske Kunster bedre end han.

Snart faldt vi paa Sorgespillet; thi vi havde tit hørt sige, og troede selv, det var lettere at skrive og forestille en Tragedie, end at være fuldkommen i Lystspillet. Ogsaa følte vi os ved vore første tragiske Forsøg ganske i vort Element, vi søgte ved Stivhed og Affectation at nærme os til den Høihed af Stand, til den Fortræflighed i Caracter, og tykkedes ikke smaa Folk i vore egne Øine; men fuldkommen lykkelige vare vi kun, naar vi ret kunde rase, stampe i Jorden med Fødderne, og vel endog af Rasenhed og Fortvivlelse kaste os paa Jorden.

Piger og Drenge vare ikke længe samlede i disse Spil, før Naturen begyndte at røre sig, og Selskabet at deele sig i adskillige smaa Kiærligheds-Historier, da der da for det meeste spilledes Comedie i Comedien. De lykkelige Par trykkede

bag Theatervæggene hinandens Hænder paa det ømmeste; de hensvømmede i Lyksalighed, naar de saa baandbehængte og udpyntede forekom hinanden ret idealske, medens ligeoverfor de ulykkelige Medbeilere fortæredes af Misundelse og med Trodsighed og Skadefryd stiftede allehaande Fortred.

Disse Spil, skiøndt de foretoges uden Forstand, og udførtes uden Anviisning vare dog ikke uden Nytte for os. Vi svede vor Hukommelse og vort Legeme, og fik mere Smidighed i vor Tale og Adfærd, end man ellers i saa tidlige Aar kan erhverve. Men for mig var hiin Tiid især Epoke, min Aand vendte sig ganske efter Theatret, og jeg fandt ingen større Lykke, end at læse, skrive og spille Skuespil.

Mine Læreres Underviisning varte ved, man havde bestemt mig til Handelsstanden, og sat mig paa Contoir hos vor Naboe, men just paa samme Tiid bortrev min Aand sig kun voldsommere fra alt, hvad jeg maatte holde for en lav Syssel. Skuepladsen vilde jeg hellige heele

min Virksomhed, paa den finde min Lykke og min Tilfredshed.

Jeg erindrer mig endnu et Digt, som maa findes blandt mine Papirer, hvori den tragiske Digtekunsts Muse, og en anden Qvindeskabning, hvori jeg havde personificeret Næringsfliden, ret dygtig skiændtes om min dyrebare Person. Opfindelsen er hverdags, og jeg erindrer ikke, om Versene due noget; men I skal see det, for den Frygt, den Afskyes, den Kiærligheds, og den Lidenskabs Skyld, der herske deri. Hvor ængstlig havde jeg skildret den gamle Huusmoder med Teenen i Forklædet, Nøglerne paa Siden, Brillerne paa Næsen, altiid flittig, altiid i Uroe, trættekiær og huusholdersk, smaalig og besværlig. Hvor kummerlig beskrev jeg dens Tilstand, der maae bøje sig under hendes Riis, og i sit Ansigtes Sveed, fortiene sit Trældoms Dagværk.

Hvor ganske anderledes fremtraadde deri mod hiin! hvilket Syn blev hun for det bekymrede Hierte! Herlig dannet, i sit Væsen og

Adfærd at anſee ſom Frihedens Datter. Hendes Selvfølelſe gav hende Værdighed uden Stolthed; hendes Klæder klædde hende, de omhyllede hvert Lem uden at tvinge det, og Stoffets rigelige Folder gientoge ſom et tuſendfoldt Echo den Guddommeliges indtagende Bevægelſer. Hvilken Contraſt! og til hvad Side mit Hierte vendte ſig, kan du let tænke. Ogſaa var intet glemt for at giøre min Muſe kiændelig. Kroner og Dolke, Lænker og Maſker, ligeſom mine Forgiængere havde overantvortet mig dem, vare og her hende tildeelte. Vaddeſtriden var hæftig, begge Perſoners Taler contraſterede vedbørlig, da man i fiortende Aar ſædvanlig pleier at male det ſorte og hvide ret nær ved hinanden. Den Gamle talte, ſom det ſømmer den, der tager en Knappenaal op, og hiin ſom en, der bortſkiænker Kongeriger. Den Gamles varſlende Trudſler forſmaaedes; allerede vendte jeg de mig lovede Rigdomme Ryggen; arvelos og nøgen overgav jeg mig til Muſen, der kaſtede ſit gyldne Slør til mig, og dækkede min Nøgenhed.

Havde jeg kundet tænke, Elskede! raabte han, i det han trykkede Mariane fast til sig, at en ganske anden, en elskeligere Guddom skulde kommet, styrket mig i mit Forsæt, ledsaget mig paa min Vei, hvilken skiønnere Vending vilde da mit Digt have taget, hvor interessant vilde ikke dets Slutning blevet? Dog det er intet Digt, det er Liv og Sandhed, det, jeg finder i dine Arme, lad os nyde den søde Lykke med Bevidsthed.

Ved Trykket af hans Arm, ved Fyrigheden i hans hævede Stemme, var Mariane vaagnet, og skiulte ved Kiærtegn sin Forlegenhed: thi hun havde end ikke hørt eet Ord af den sidste Deel af hans Fortælling, og det er at ønske, at vor Helt i Fremtiden maa finde opmærksommere Tilhørere til sine Yndlingshistorier.

Niende Kapitel.

Saaledes tilbragte Wilhelm sine Nætter i Nydelse af fortroelig Kiærlighed, sine Dage i Forventning af nye salige Timer. Alt i hine Dage, da Længsel og Haab drog ham til Mariane, følte han sig som ny oplivet, følte, at han begyndte at blive et andet Menneske; nu var han forenet med hende; Tilfredsstillingen af hans Ønsker blev en indtagende Vane. Hans Hierte stræbte at forædle Gienstanden for hans Lidenskab, hans Aand at hæve den elskede Pige med sig. I den mindste Fraværelse greb hendes Minde ham. Havde hun tilforn været ham nødvendig, da var hun ham nu uundværlig, da han med alle Menneskehedens Baand var knyttet til hende. Hans reene Siæl følte, at hun var det Halve, mere end det Halve af ham selv. Han var taknemmelig og hengiven uden Grændser.

Ogsaa Mariane kunde skuffe sig selv en Tidlang, hun deelte Følelsen af hans levende Lykke med ham. Ak, var kun ikke mangen Gang Bebreidelsens kolde Haand faret over hendes Hierte! Selv ved Wilhelms Barm var hun ikke sikker derfor, selv under hans Kiærligheds Vinger. Og naar hun nu endog igien var allene, og fra de Skyer, hvor hans Lidenskab hævede hende, sank ned i Bevidstheden om hendes Tilstand, da var hun at beklage. Thi Letsind kom hende til Hielp saalænge hun levede i usel Forvirring, bedrog sig i Henseende til sine Forhold, eller rettere, ikke kiendte dem; da viiste sig de Begivenheder, hun var udsat for, kun enkelte for hende; Fornøielse og Fortræd afløste hinanden, Ydmygelse godtgiordes ofte af Forfængelighed, og Mangel ved Øieblikks Overflod; hun kunde anføre sig Nød og Vane, som Lov og Retfærdiggiørelse, og saa længe lode alle ubehagelige Følelser sig fra Dag til Dag, fra Time til Time afryste. Men nu havde den arme Pige følt sig Øieblikke rykket over i en bedre

Verden, havde som ovenfra nedad, seet fra Lys og Glæde ned i det øde forskudte i hendes Liv, havde følt, hvilken usel Skabning det Fruentimmer er, der ikke tilligemed Begiærlighed indskyder Kiærlighed og Ærbødighed, og fandt sig udvortes og indvortes ikke bedret: hun havde intet, der kunde reise hende. Naar hun saae, og søgte i sig selv, var det tomt i hendes Aand, og hendes Hierte havde intet Rygstød. Jo sørgeligere denne Tilstand var, des hæftigere klyngede hendes Tilbøjelighed sig fast til den Elskede; ja Lidenskaben voxede med hver Dag, ligesom Faren at tabe ham med hver Dag rykkede nærmere.

Derimod svævede Wilhelm lykkelig i høiere Regioner; ogsaa for ham var oprunden en ny Verden, men riig paa herlige Udsigter. Neppe aftog den første overvættes Glæde, da stilte det sig lyst for hans Siæl, hvad hidtil mørkt havde bruset igiennem den. Hun er din! hun har hengivet sig til dig! hun, den elskede, den søgte,

tilbedede Skabning, dig hengivet paa Troe og Love; men hun har ikke overladt sig til nogen utaknemmelig. Hvor han stod, og gik, talte han med sig selv; hans Hierte flød bestandig over, og han foresagde sig de meest ophøjede Tanker i en Fylde af prægtige Ord. Han troede at forstaae Skiæbnens lyse Vink, som ved Mariane rakte ham Haanden, at rive sig ud af det standsende slæbende borgerlige Liv, som han alt saalænge havde søgt at redde sig ud af. At forlade sin Faders Huus, og Sine, syntes ham noget let. Han var ung og ny i Verden, og hans Mod til at løbe ud i dens vide Omkreds efter Lykke og Tilfredsstillelse, var forhøjet ved Kiærlighed. Hans Bestemmelse til Theatret var ham nu tydelig; det høje Maal, han saae afstrukket for sig, syntes ham nærmere, i det han stræbte did ved Marianes Haand, og i selvbehagelig Beskeedenhed saae han i sig den fortreflige Skuespiller, Skaber af et tilkommende Nationaltheater, som han havde hørt saa mangfoldige sukke efter. Alt hvad hid-

til havde slumret i hans Siæls inderste Vraaer, kom i Bevægelse. Af de mangehaande Ideer dannede han med Kiærligheds Farver et Skilderie paa Taagegrund, hvor Figurerne rigtig nok flød meget i hinanden; men hvor derfor og det Hele giorde en desmere indtagende Virkning.

Tiende Kapitel.

Han sad nu hiemme, ragede imellem sine Papirer, og rustede sig til Afreise. Hvad der smagte efter hans hidtilværende Bestemmelse, blev lagt til Side, han vilde ved sin Udvandring i Verden være fri endog for enhver ubehagelig Erindring. Kun Smagens Værker, Digtere og Konstdommere bleve som bekiændte Venner hensatte mellem de Udkaarne, og da han hidtil meget lidet havde nyttet Kunstdommerne, fornyedes hans Begierlighed efter Underviisning, da han paa ny giennemsaae sine Bøger, og fandt, at de theoretiske Skrifter for det meeste endnu vare uopskaarne. Han havde i den fuldkomne Overbeviisning om slige Skrifters Nødvendighed anskaffet sig mange af dem, og med den bedste Villie ikke været i Stand til at læse sig halv ind i noget eeneste.

Derimod havde han holdt sig desivrigere til Exemplerne, og selv giort Forsøg i alle ham bekiændte Slags.

Werner traadde ind, og da han saae sin Ven sysselsat med de bekiændte Hæfter, raabte han: er du nu igien ved de Papirer? Jeg vædder, du har ikke i Sinde, at fuldende eet eller andet af dem; du seer dem igiennem, og atter igiennem, og begynder i al Fald paa noget Nyt.

At fuldende er ikke Lærlingens Sag, nok, naar han ser sig.

Men dog giør færdigt, saa godt han kan.

Og dog lod vel det Spørgsmaal sig opkaste: om man ikke kunde giøre sig ligesaa godt Haab om et ungt Menneske, der snart bliver det vaer, naar han har foretaget sig noget dumt, ikke bliver ved med sit Arbeid, og hverken vil spøge Umage eller Tiid paa noget, der kan aldrig have Værdie.

Jeg veed nok, det var aldrig din Sag, at bringe noget i Stand, du var altiid træt, inden du kom Halvveien. Da du endnu var Directeur

for vor Marionnettheater, hvor tit blev da ikke giort nye Klæder til Dværgeselskabet? udskaaret nye Decorationer? snart skulde det, saa det Sørgespil opføres, og i det høieste gav du engang den femte Akt, hvor alting gik dygtig op og ned, og Folk stak sig ihiel.

Naar du vil tale om de Dage, hvo var da Skyld i, at vi lod de Klæder, der vare passede efter vore Dukker, og syet dem fast til Kroppen, sprætte af, og satte os i Omkostninger for en vidtløftig og unyttig Garderobe? Var det ikke dig, der altiid havde et nyt Stykke Baand at sælge ud, der vidste at opflamme og nytte mit Lysthaverie.

Werner loe, og raabte: jeg erindrer mig endnu bestandig med Glæde, at jeg trak Fordeel af eders theatralske Feldtog, som Leverandeurerne af Krigen. Da I rustede eder til at befrie Jerusalem, giorde jeg ogsaa mig en artig Profit, som fordum Venetianerne i lige Tilfælde. Jeg

finder intet fornuftigere i Verden, end at drage Fordeel af andres Daarskaber.

Jeg veed ikke, om det ikke var en ædlere Fornøjelse, at helbrede Menneskene for deres Daarligheder.

Som jeg kiænder dem, torde det vel være en unyttig Bestræbelse. Der hører alt noget til, naar et enkelt Menneske skal blive klogt og riigt, og for det meeste bliver han det paa andres Bekostning.

Netop tilpas falder Ynglingen paa Korsveien mig i Hænde, svarte Wilhelm, i det han trak et Hæfte frem af de andre Papirer: det er dog blevet færdigt, lad det saa forresten være, som det vil.

Læg det til Side! kast det i Ilden! svarte Werner. Opfindelsen er ikke i ringeste Maade at rose; alt fordum ærgrede denne Composition mig nok, og tildrog dig din Faders Uvillie. Det kan være ganske artige Vers, men Foreställingsmaaden er grundfalsk. Jeg erindrer mig endnu din personificerte Næringsflid, din sam-

mensnærpede erbarmelige Sibylle. Det Billede maa du have snappet i en eller anden usel Høker-bod. Om Handelen havde du dengang intet Be-greb; jeg veed ingen, hvis Aand var, maatte være mere udbredt, end en ægte Handelsmands. Hvilket Oversyn skaffer ikke den Orden os, hvori vi føre vore Forretninger! Den lader os altiid overskue det heele, uden at vi have behov, at lade os forvirre ved det enkelte. Hvilke Fordeele skiænker det dobbelte Bogholderie ikke Kiøbmanden! det er en af den menneskelige Aands skion-neste Opfindelser, og enhver god Huusholder skulde indføre den i sin Huusholdning.

Forlad mig, sagde Wilhelm smilende, du begynder med Formen, som om det var Sagen; men i Almindelighed glemmer I over jer Adderen og Balanceren egentlig Livets Facit.

Desværre seer du ikke, min Ven! hvor-ledes Form og Sag her kun er eet; det eene ikke kan bestaae uden det andet. Orden og Klarhed forøge Lysten til at spare og erhverve. Et Men-

neſke, der holder ilde Huus, befinder ſig ſaare vel i Mørket, han gider ikke gierne regnet de Poſter ſammen, han er ſkyldig. Derimod kan intet være en god Vert behageligere, end hver Dag at uddrage ſig Summen af ſin voxende Lykke. Selv et Uhæld, om det fortrædelig overraſker ham, forfærder ham ikke; thi han veed ſtrax, hvad for erhvervede Fordele han har at lægge paa den anden Vægtſkaal. Jeg er overtydet, min kiære Ven! at, derſom du blot eengang kunde faae ret Smag paa vore Forretninger, vilde du overtyde dig, at mange Aands Evner ogſaa derved kunne have deres frie Spil.

Det er mueligt, at den Reiſe, jeg har for, bringer mig paa andre Tanker.

O ſikkerlig! troe mig! dig fattes kun Synet af en ſtor Virkſomhed, for at giøre dig forſtedſe til vores; og naar du kommer tilbage, vil du gierne ſlaae dig til dem, der ved alle Slags Spedition og Speculation vide at faae en Deel af de Penge og det Velbefindende, der gior ſit

fornødne Kredsløb i Verden, revet til sig. Kast et Blik paa alle Verdensdeeles naturlige og kunstige Producter; betragt, hvorledes de vexelviis ere blevne til Nødtørft! hvilken behagelig aandrig Omsorg er det, at kiende alt, hvad i det Øieblik mest søges, og dog snart fattes, snart er vanskeligt at faae; let og hurtig at skaffe enhver, hvad han forlanger, forsigtig sætte sig i Forraad, og nyde Fordelen af hvert Øieblik af denne store Circulation! Dette er, synes mig, noget, der maae giøre enhver, der har Hoved, en stor Glæde.

Wilhelm syntes ikke utilbøielig, og Werner blev ved: Beseg kun først et Par store Handelsstæder, et Par Havne, og du vil sikkerlig blive henrevet med. Naar du seer, hvor mange Mennesker, der ere sysselsatte; naar du seer, hvor saa mangt kommer fra, hvor det gaaer hen, saa vil du sikkerlig og med Fornøjelse see det gaae gjennem dine Hænder. Den ringeste Vare seer du i Sammenhæng med den heele Handel; og just derfor anseer du intet for ringe, fordi alt former

ver den Circulation, hvoraf dit Liv drager sin Næring.

Werner, der uddannede sin rigtige Forstand i Omgang med Wilhelm, havde vant sig til, og saa at tænke paa sin Haandtering, paa sine Sysler med Siælens Opløftelse, og troede bestandig, at han giorde det med mere Ret, end hans ellers forstandige og agtede Ven, der, som han syntes, lagde paa det ureelleste i Verden saa stor en Værdie, og sin heele Siæls Vægt. Mangegange syntes han, det slet ikke kunde slaae feil, at jo denne faiske Enthusiasmus maatte være et overmande, og saa godt et Menneske at bringe paa den rette Vei. I dette Haab blev han ved: Denne Verdens Store have bemestret sig Jorden, de leve i Herlighed og Overflod. Det mindste Rum i vor Verdensdeel er alt taget i Besiddelse, hver Besiddelse befæstet; Embeder og andre borgerlige Forretninger indbringe lidet, hvor gives nu endnu en mere retmæssig Erhverv, en billigere Erobring, end Handelen? have denne Verdens

Fyrster Floderne, Veiene, Havnene i deres Magt, og tage af alt, hvad der gaaer igiennem og forbi, en stærk Vinding; skulde vi da ikke med Glæde gribe Leiligheden, og ved vor Virksomhed ogsaa tage Told af hine Artikler, som deels Trang, deels Overmod har giort uundværlige for Menneskene? Og jeg kan forsikre dig, naar du kun vilde anvende din digteriske Indbildningskraft, kunde du drissig sætte min Gudinde, som en uovervindelig Seiervinderinde, mod din. Hun fører vist nok heller Oliegvisten end Sværdet; Dolk og Lænker kiender hun slet ikke: men Kroner uddeeler ogsaa hun til sine Yndlinge, der, det være sagt uden Foragt for hiin, glimre af ægte af Kilden hentet Guld og af Perler, hun har hentet af Havets Dyb ved sine altiid geskiæftige Tienere.

Dette Udfald fortrød Wilhelm en Smule, dog skiulte han sin Ømfindtlighed; thi han erindrede sig, at Werner ogsaa pleiede at anhøre hans Apostropher med Taalmodighed. Overalt var han billig nok til gierne at see, naar enhver tænkte paa

det bedste om sit Haandværk, kun maatte man lade ham beholde sit uanfægtet, som han med Lidenskab havde opoffret sig til.

Og for dig, raabte Werner, for dig, der tager saa hiertelig Andeel i de menneskelige Ting, hvad vil det for dig være for et Skuespil, naar du for dine Øine vil see den Lykke, der ledsager modige Foretagender, skiænket Menneskene! Hvad er mere indtagende, end Synet af et Skib, der kommer hiem fra en lykkelig Fart, kommer tidlig tilbage fra en riig Fangst. Ikke blot Fræmden, Bekiændten, Deeltageren, enhver fremmed Tilskuer henrives, naar han seer den Glæde, hvormed den indspærrede Skipper springer paa Land, endnu inden hans Fartøj berører det ganske, føler sig fri igien, og nu kan betroe den troe Jord, hvad han unddrog det falske Vand. Ikke blot i Tal, min Ven! viser sig Vindingen for os; Lykken er de levende Menneskers Gudinde, og for virkelig at føle dens Gunst, maae man leve, og see Mennesker, der ret levende stræbe, og ret sandselig nyde.

Ellevte Kapitel.

Det er nu Tiid, at vi ogsaa lære at kiende vore tvende Venners Fædre nærmere, et Par Mænd af meget forskiællig Tænkemaade; men hvis Sindelag deri kom overeens, at de ansaae Handel for den ædelste Sysel, og begge vare høist opmærksomme paa enhver Fordeel, nogen Spekulation kunde bringe dem. Den gamle Meister havde strax efter sin Faders Død giort en kostbar Samling Malerier, Tegninger, Kobberstykker og Oldsager i Penge, opbygget sit Huus fra Grunden af, meubleret det efter den nyeste Smag, og giort sin øvrige Formue giældende paa enhver mulig Maade. En anseelig Deel deraf havde han givet den gamle Werner i hans Handel, da han var berømt, som en driftig Handelsmand, og Lykken gemeenlig var hans Speculationer gunstig. Men intet ønskede den gamle Meister saameget, som at give sin Søn Egenskaber, som han

selv fattedes, og efterlade sine Børn Eiendomme, paa hvis Besiddelse, han satte den største Priis; saaledes var han en særdeles Ven af det prægtige, af det, der falder i Øinene, men der tillige har indvortes Værdie, og Varighed. I hans Huus maatte alt være solid og massivt, rigeligt Forraad, Sølvtøjet svært, Tafselservicet kostbart; derimod vare Giæstene sjældne; thi hvert Maaltid blev en Fest, der saavel for Omkostningernes, som Ulei-lighedernes Skyld ikke tit kunde gientages. Hans Huusholdning gik en rolig og eensformig Gang, og alt, hvad deri bevægede og fornyede sig, var netop det, der ikke gav nogen nogen Nydelse.

Et ganske modsat Liv førte den gamle Wer-ner i et mørkt og skummelt Huus. Havde han i sin snevre Skriverstue giort sine Forretninger færdige ved den ældgamle Pult, saa vilde han spise godt, og om mueligt, drikke endnu bedre; heller ikke kunde han nyde det Gode allene; tilligemed hans Familie maatte han bestandig see sine

Venner, alle Fremmede, der blot stode i nogen Forbindelse med hans Huus, ved sit Bord. Hans Stole vare ældgamle; men han indbød daglig nogen at sidde derpaa. Den gode Mad drog Giæsternes Opmærksomhed til sig, og ingen lagde Mærke til, at den blev baaren ind i almindeligt Steentøj. I hans Kiælder var ikke megen Viin; men den, der blev drukken ud, erstattedes sædvanlig ved en bedre.

Saaledes levede begge Fædrene, som idelig kom sammen at raadslaae om fælles Foretagender, og just i Dag besluttede at sende Wilhelm bort i Handelsanliggender.

Han kan see sig om i Verden, sagde den gamle Meister, og tillige besørge vore Forretninger paa fremmede Stæder; man kan ikke vise et ungt Menneske større Velgierning, end naar man tidlig indvier ham i sit Livs Bestemmelse. Deres Søn er kommen saa lykkelig tilbage fra sin Expedition, har vidst at giøre sine Ting saa godt, at jeg er ret nysgierrig efter, hvorledes min vil

fore sig op; jeg frygter, han kommer til at give flere Lærepenge end Deres.

Den gamle Meister, der havde store Tanker om sin Søn og hans Evner, sagde disse Ord i det Haab, at hans Ven skulde sige ham imod, og udbasune den unge Mands fortreflige Gaver. Men heri bedrog han sig; den gamle Werner, der i practiske Ting ingen troede, uden hvem han havde prøvet, svarte roelig: Man maae prøve alt; vi kan skikke ham selvsamme Vej, vi give ham en Forskrift, han har at rette sig efter; der er adskillig Gield at cassere ind, gamle Bekiændtskaber at fornye, nye at giøre. Han kan ogsaa hielpe til at befordre den Spekulation, jeg nys talte med Dem om; thi uden at samle nøje Efterretninger paa Stædet, lader der sig ikke stort giøre ved.

Han kan lave sig til, svarte den gamle Meister, og brække op, saasnart mueligt. Hvor

faae vi en Hest fra til ham, der skikker sig til denne Expedition?

Den skal vi ikke søge længe efter. En Kræmmer i H**, der endnu er os noget skyldig, men ellers en god Mand, har budt mig en til, i Stæden for Betaling; min Søn kiænder den, det skal ret være et brugeligt Dyr.

Han kan hente den selv, kan tage over med Posten, saa er han overmorgen i god Tiid tilbage; imidlertiid gier man Vadsæk og Breve paa rede Haand for ham, og saa kan han bræk̃e op i Begyndelsen af næste Uge.

Wilhelm blev kaldet, og man giorde ham denne Beslutning bekiændt. Hvo var gladere, end han, da han saae Midlerne til sit Forehavende i sine Hænder, da Leiligheden uden hans Medvirkning blev beredt for ham. Saa stærk var hans Lidenskab, saa reen hans Overtydning, at han handlede fuldkommen ret i, at undrage sig fra sit nuværende trykkende Liv, og at følge en ny ædlere Bane, at hans Samvittighed ikke i

mindste Maade rørte sig, ingen Sorg opkom hos ham, ja at han meget mere ansaae dette Bedrag for helligt. Han var vis paa, at Forældre og Frænder med Tiiden skulde prise og velsigne ham for dette Skridt; han erkiændte en ledende Skiæbnes Vink i disse sammenstødende Omstændigheder.

Hvor lang blev Tiiden ham til Natten, til den Time, da han skulde see sin Elskede igien! Han sad paa sit Værelse, og overveiede sin Rejseplan, som en kunstig Tyv eller Troldmand i Fangslet mangen Gang trækker Fødderne ud af de fastsluttede Kiæder, for at nære den Overtydning hos sig, at hans Redning er muelig, ja nærmere, end kortsynede Vogtere troe.

Endelig slog Nattetimen, han gik ud af sit Huus, afrystede alt, hvad der trykkede ham, og vandrede giennem de stille Gader. Paa den store Plads løftede han sine Hænder mod Himlen, følte alt bag sig og under sig; han havde løsrevet sig fra alt. Nu tænkte han sig

i sin Elskedes Arme, saa igien med hende paa den blændende Theaterforhøining, han svævede i en Fylde af Forhaabninger, og kun stundum erindrede Vægterens Raab ham, at han endnu var paa Jorden.

Hans Elskede kom ham imøde paa Trappen, og hvor skion! hvor elskelig! i den nye hvide Negligee modtog hun ham; han troede endnu aldrig at have seet hende saa indtagende. Saaledes indviede hun den fraværende Elskers Gave i den nærværendes Arme, og med sand Lidenskab udslede hun al den Rigdom af Kiærtegn, som Naturen indgav, og Kunsten havde lært hende, paa sin Yndling; og nu spørge man, om han følte sig lykkelig, følte sig salig?

Han aabenbarede hende, hvad der var foregaaet, og lod hende i det Almindelige see sin Plan, sine Ønsker. Han vilde see at komme af, og saa hente hende; han haabede, hun saa ikke vilde nægte ham sin Haand. Men

den arme Pige taug, dulgte sine Taarer, og trykkede sin Ven til sit Bryst, der, skiondt han paa det gunstigste udlagde hendes Taushed, dog havde ønsket et Svar, især da han tilsidst paa det beskedneste, paa det venligste spurgde hende: om han da ikke torde troe sig Fader? men ogsaa herpaa svarte hun blot med et Suk, et Kys.

Tolvte Kapitel.

Anden Morgen vaagnede Mariane kun til ny Bedrøvelse; hun fandt sig eene, gad ikke seet Dagen, blev i Sengen, og græd. Den Gamle satte sig hos hende, søgte at tale hende tilrette, at trøste hende, men det lykkedes hende ikke at lage det saarede Hierte saa hastig. Nu var det Øjeblik nær, den arme Pige havde seet imøde, som sit Livs sidste. Kunde man og føle sig i en ængstligere Stilling? Hendes Elskede tog bort, en ubequem Elsker truede at komme, og den største Ulykke forestod, hvis begge, som let var mueligt, engang skulde støde paa hinanden.

Vær roelig, Glut! raabte den Gamle: græd mig ikke dine smukke Øine fordærvede! er det da saa stor en Ulykke, at besidde to Elskere? Og om du endog kun kan skiænke den eene din Ømhed, saa vær dog i det mindste taknemmelig mod

den anden, der, eftersom han sørger for dig, vist fortiener at kaldes din Ven.

Det anede min Elskede, svarte Mariane herpaa med Taarer, at os forestod en Skilsmisse; en Drøm har aabenbaret ham, hvad vi saa omhyggelig søge at dølge ham. Han sov saa roelig ved min Side; med eet hørte jeg ham stamme ængstlige uforstaaelige Toner. Jeg bliver bange, og jeg vækker ham. Ak! med hvilken Kiærlighed, hvilken Ømhed, hvilken Ild omfavnede han mig! O Mariane! raabte han, hvilken skrækkelig Tilstand har du revet mig udaf! Hvorledes skal jeg takke dig, at du har befriet mig af dette Helvede? Jeg drømte, blev han ved, at jeg befandt mig langt fra dig i en ubekiændt Egn; men dit Billede svævede for mig; jeg saae dig paa en skion Høj, Solen beskinnede den hele Plads; hvor indtagende forekom du mig! men det varte ikke længe, da saae jeg dit Billede glide ned, bestandig ned; jeg udstrakte mine Arme efter dig; de rakte ikke giennem Frastanden.

Bestandig sank dit Billede, og nærmede sig til en stor Søe, der laae vidt udstrakt ved Højens Fod, snarere et Kiær end en Søe. Med eet gav en Mand dig Haanden, han syntes at vilde føre dig op, men han ledede dig til Siden, og lod til at drage dig efter sig. Jeg raabte, da jeg ikke kunde naae dig, jeg haabede at advare dig. Vilde jeg gaae, syntes Grunden at holde mig fast; kunde jeg gaae, hindrede Vandet mig, og selv mit Raab qvaltes i mit beklemte Bryst. — Saaledes fortalte den Arme, medens han forvandt sin Skræk ved min Barm, og priste sig lykkelig at see en frygtelig Drøm fortrængt ved den saligste Virkelighed.

Den Gamle søgte saa meget mueligt ved sin Prosa at lokke sin Venindes Poesie ned i det daglige Livs Eenemærker, og betiente sig derved af den gode Maade, der pleier at lykkes Fuglefængere, da de ved en liden Fløjte søge at efterligne de Fugles Toner, som de snart og hyppig ønske at see i deres Garn. Hun roeste Wilhem, be-

rømte hans Skabning, hans Pine, hans Kiærlighed. Den arme Pige hørte med Fornøielse paa hende, stod op, lod sig klæde paa, og syntes roeligere. Mit Barn, min Glut, blev den Gamle smiggrende ved: jeg vil ikke bedrøve, ikke fornærme dig; jeg agter ikke at røve dig din Lykke. Tør du miskiænde min Hensigt, og har du glemt, at jeg al min Tiid har sørget meere for dig end for mig? Siig mig blot, hvad du vil; vi skal nok see til, hvorledes vi udføre det.

Hvad kan jeg vilde? svarede Mariane: jeg er ulykkelig, ulykkelig for hele min Livstiid; jeg elsker ham, der elsker mig, seer, at jeg maa skilles fra ham, og veed ikke, hvorledes jeg kan overleve det. Nordberg kommer, som vi skylde hele vor Tilværelse, hvem vi ikke kan undvære. Wilhelm er meget indskrænket; han kan intet giøre for mig. —

Ja han er til Ulykke af de Elskere, der intet bringe uden deres Hierte; og just de har de fleste Fordringer.

Spot ikke; den Ulykkelige tænker at forlade sit Huus, gaae til Theatret, byde mig sin Haand.

Tomme Hænder have vi alt fire af.

Jeg har intet Valg! vedblev Mariane, bestem du! stød mig hid eller did! kun maa du vide een Ting endnu; rimeligviis bærer jeg et Pant under mit Hierte, der endnu skulde hafte os mere til hinanden; betænk det, og bestem: hvem skal jeg forlade? hvem skal jeg følge?

Efter nogen Taushed raabte den Gamle: at dog Ungdommen bestandig svæver mellem Yderligheder! Jeg finder intet naturligere, end at forbinde Alt, hvad der bringer os Fornøjelse og Fordeel. Elsker du den eene, saa lad den Anden betale; det kommer kun an paa, vi ere kloge nok til at holde de to fra hinanden.

Giør, hvad du vil; jeg kan ikke tænke; men jeg vil lyde.

Vi have den Fordeel, at vi kan skyde Skylden paa Directeurens Egensindighed, der er stolt

paa sin Truppes Sæder. Begge Elskere ere alt vante til at gaae hemmelig og forsigtig tilværks. Time og Leilighed skal jeg sørge for; kun maa du siden spille den Rolle, jeg foreskriver. Hvem veed, hvad Omstændighed der siden hielper os. Kom bare Nordberg nu, da Wilhelm er borte! hvem forbyder dig i den eenes Arme at tænke paa anden. Jeg ønsker dig Lykke til en Søn, han skal have en riig Fader.

Mariane var kun hiulpen for en kort Tiid ved disse Forestillinger. Hun kunde ikke bringe sin Tilstand i Harmonie med sin Følelse, sin Overbeviisning; hun ønskede at glemme disse smertelige Forhold, og tusende Smaaomstændigheder maatte hvert Øieblik minde hende derom.

Trettende Kapitel.

Wilhelm havde midlertiid fuldbragt den liden Reise, og overgav, da han ikke fandt sin Handelsven hiemme, Anbefalingsskrivelsen til den Fraværendes Kone. Men ogsaa hun gav ham liden Beskeed paa hans Spørgsmaal; hun var i høftig Sindsbevægelse, og hele Huset i megen Forvirring.

Det varte dog ikke længe, før hun betroede ham — og det var heller ikke at dølge — at hendes Steddatter var gaaet bort med en Skuespiller, et Menneske, der for kort siden havde revet sig los fra et lidet Skuespillerselskab, opholdt sig der paa Stædet, og givet Underviisning i Fransk. Faderen, der var ude af sig selv af Smerte og Fortrydelse, var løbet paa Amtskuen, for at lade sætte efter de Flygtende. Hun skiældte høftig paa sin Datter, smældede paa Eiskeren, saa de ikke beholdt megen Ære tilbage, nogen af dem, beklagede med

faa Ord den Skiændsel, som derved var kommen over Familien, og satte Wilhelm ikke i ringe Forlegenhed, da han følte sig og sit lønlige Forehavende ved denne Sibylle ligesom med prophetisk Aand dadlet og straffet i Forvejen. Men endnu stærkere og inderligere Andeel maatte han tage i Faderens Smerte, der kom tilbage fra Amtstuen, med stille Sorg og halve Ord fortalte Konen sin Expedition; og i det han, efter at have seet i Brevet, lod Hesten trække frem til Wilhelm, ikke kunde dølge sin Adspredelse og Forvirring.

Wilhelm tænkte strax at sætte sig paa Hesten, og forlade et Huus, hvor han under de givne Omstændigheder umuelig kunde blive vel; men den gode Mand vilde ikke lade Sønnen af et Huus, han var saa forbunden, komme af sit Huus, uden at have beværtet ham, og havt ham en Nat under sit Tag.

Vor Ven havde taget et sørgeligt Aftensmaaltiid til sig, udholdt en uroelig Nat, og iilte om Morgenen tidlig at komme saasnart som

mueligt bort fra Folk, der, uden at vide det, med deres Fortællinger og Ytringer havde piint ham paa det foleligſte.

Han reed langſom og i Tanker hen ad Veien, da han med eet ſaae en Deel bevæbnede Folk komme over Marken, og paa deres vide og lange Kioler, ſtore Opſlag, vanſkabte Hatte, og plumpe Geværer, deres troehiertige Gang og magelige Holding erkiændte dem ſtrax for en Commando Landſoldater. Under en gammel Eeg holdt de ſtille, ſatte deres Bøſſer, og lagde ſig magelig i Græsſet, for at ryge en Pibe. Wilhelm opholdt ſig hos dem, og indlod ſig i Samtale med et ungt Menneſke, der kom ridende til. Han maatte desværre høre de Flygtedes Hiſtorie, der kun var ham alt for bekiændt, eengang endnu, og det med Anmærkninger, der hverken vare det unge Par eller Forældrene ſynderlig gunſtige. Tillige fik han at vide, at man var kommet her for virkelig at tage mod de unge Folk, ſom i en liden Naboeby vare indhentede og anholdte. Nogen

Tiid efter saae man en Vogn komme langt borte, omgivet af en Borgervagt, der var mere latterlig end frygtelig. En plump Byskriver reed foran, og komplimenteredes med Birkeskriveren fra den anden Side (det var den unge Mand, Wilhelm havde talt med) paa Grændsen med megen Omstændelighed og underlige Gebærder, omtrent som Aand og Troldmand, den eene inden, den anden uden for Kredsen ved farlige natlige Operationer, kunde bære sig ad.

Tilskuernes Opmærksomhed var midlertiid henvendt paa Bondevagten, og man betragtede ikke uden Medynk de arme Forvildede, der sad paa et Par Smaaknipper Straa ved Siden af hinanden, saae emt til hverandre, og knap syntes at lægge Mærke til de Omstaaende. Tilfældigviis havde man seet sig nødsaget til at bringe dem afsted paa en saa upasselig Maade fra sidste Bondebye, da den gamle Kareet, hvori man havde den Skionne, var gaaet i Stykker. Hun udbad sig ved denne Leilighed sin Vens Selskab,

hvem man af Overtydning, at han var grebet i halsløs Gierning, hidtil havde ladet gaae ved Siden belæsset med tunge Kiæder. Disse Kiæder bidrog da rigtig nok selv ikke lidet til, at giøre Synet af den omme Gruppe interessantere, især ved det den unge Mand bevægede dem med megen Anstand, i det han idelig kyssede sin Elskedes Hænder.

Vi ere meget ulykkelige! raabte hun til de Omstaaende; men ikke saa skyldige, som vi synes. Saaledes lønne grusomme Mennesker troefast Kiærlighed, og Forældre, der ganske forsømme deres Børns Lykke, rive dem voldsomt af Glædens Arme, der efter lange mørke Dage bemestrede sig dem.

Medens de Omstaaende paa forskiællige Maader gave deres Deeltagelse tilkiænde, havde Rettens Middel fuldbragt deres Ceremonier; Vognen gik videre, og Wilhelm, der tog megen Deel i de Forelskedes Skiæbne, iilte ad Stien foran, for at giøre Kiendskab med Amtsforval-

teren, inden endnu Toget kom. Men neppe naaede han Amtſtuen, hvor alt var i Bevægelſe, og færdigt til at modtage Flygtningerne, før Birkeſkriveren indhentede ham, og ved en omſtændelig Fortælling, hvorledes alt var tilgaaet, men iſær ved en vidtløftig Lovtale over ſin Heſt, ſom han førſt i Gaar havde tuſket ſig til af en Jode, hindrede enhver anden Samtale.

Alt havde man ſat det ulykkelige Par af uden for ved Haugen, der ved en liden Dør hang ſammen med Amthuſet, og førte dem ind i Stilhed. Herredſkriveren modtog en oprigtig Lovtale af Wilhelm for denne ſkaanſomme Behandling, hvorvel han egentlig vilde drille det uden for Amthuſet forſamlede Folk, og unddrage det det behagelige Syn af en ydmyget Medborgerinde.

Amtsforvalteren, der ingen ſynderlig Elſker var af ſaadanne overordentlige Tilfælde, fordi han for det meeſte begik een eller anden Feil derved, og for den bedſte Villie gemeenlig lønnedes af den fyrſtelige Regiering med en dygtig Irrette-

sættelse, gik med tunge Skridt til Amtstuen, hvor hen Herredsskriveren, Wilhelm, og nogle anseete Borgere fulgte ham.

Først blev den Skienne ført frem, der uden Frækhed, roelig og med Selvbevidsthed traadde ind. Den Maade, hun var klædt, og overalt førte sig op paa, viiste, at hun var en Pige, der satte Priis paa sig selv. Hun begyndte uden at blive spurgt, ikke upassende at tale om sin Tilstand.

Herredskriveren befalte hende at tie, og holdt sin Pen over' det brækkede Blad. Amtsforvalteren satte sig i Lave, saae paa ham, rømmede sig, og spurgte den arme Pige, hvad hun hedde, og hvor gammel hun var?

Jeg beder Dem, min Herre! gav hun til Svar: det maa forekomme mig meget underligt, at De sperger mig om mit Navn og min Alder, da De meget godt veed, hvad jeg hedder, og at jeg er ligesaa gammel, som Deres ældste Søn.

Hvad De vil vide, og maa vide af mig, vil jeg gierne sige uden Omsvøb.

Siden min Fader blev anden Gang gift, har jeg det ikke paa det bedste hiemme. Jeg kunde have giort adskillige smukke Partier, naar ikke min Stedmoder af Frygt for Udstyret havde vidst at gisre dem til intet. Nu har jeg lært at kiende den unge Melcia; jeg har været ned til at elske ham, og da vi forudsaae de Hindringer, man vilde lægge vor Forbindelse i Veien, besluttede vi i den vide Verden at søge en Lykke sammen, som ikke syntes os skiænket hiemme. Jeg har ikke taget andet med, end hvad der var mit eget; vi ere ikke rømte som Tyve og Rovere, og min Elskede fortiener ikke, at slæbes omkring belagt med Baand og Lænker. Fyrsten er retfærdig, han vil ikke billige denne Haardhed. Ere vi strafværdige, ere vi det ikke paa denne Maade.

Den gamle Amtsforvalter kom herover i dobbelt og tredobbelt Forlegenhed. De naadigste Næser snurrede ham alt om Ørene, og Pigens

flydende Tale havde reent forstyrret hans Udkast til en Protocol. Det Onde blev endnu værre, da hun ved gientagne ordentlige Spørgsmaal slet ikke vilde indlade sig, men beraabte sig standhaftig paa, hvad hun nys havde sagt.

Jeg er ingen Forbryderske! sagde hun. Man har ført mig herhid paa Straae til Skiændsel; der gives en høiere Retfærdighed, der igien skal hielpe os til Ære.

Herredsskriveren havde midlertiid skrevet op alt, hvad hun sagde, og hviskede til Amtsforvalteren, han skulde kun blive ved; en formelig Protokoll lod sig altiid affatte siden.

Den Gamle tog Mod til sig igien, og begyndte nu at forespørge sig om Kiærlighedens søde Hemmeligheder med tørre Ord, og efter de vedtagne tørre Formularer.

Blod kom Wilhelm i Ansigtet, og den artige Forbryderskes Kinder farvedes ligeledes af Undseelighedens indtagende Farve. Hun taug,

og stammede, indtil Forlegenheden selv tilsidst syntes at ophøie hendes Mod.

Vær De forsikkret, raabte hun, at jeg vilde være stærk nok til at bekiænde Sandheden, om jeg saa skulde tale mod mig selv; skulde jeg nu dvæle og tie, da den gior mig Ære? Ja jeg har fra det Øieblik af, da jeg var vis paa hans Tilbøielighed og Troeskab, anseet ham som min Ægtemand, har gierne undet ham alt, hvad Kiærlighed fordrer, og hvad et overtydet Hierte ikke kan nægte. Gior De nu med mig, hvad De vil. Var jeg et Øieblik i Beraad om at bekiænde, var den Frygt, at min Bekiændelse kunde have slemme Følger for min Elskede, eene Aarsag deri.

Da Wilhelm hørte hendes Tilstaaelse, fattede han høje Tanker om Pigens Tænkemaade, medens Rettens Middel erkiændte hende for en fræk Qvinde, og de tilstedeværende Borgere takkede Gud, at deslige Tilfælde enten ikke vare fore-

komne i deres Familier, eller ikke blevne bekiændte.

Wilhelm satte i dette Øieblik sin Mariane for Domstolen, lagde hende endnu skiønnere Ord i Munden, lod hendes Oprigtighed endnu blive hierteligere, og hendes Bekiændelse ædlere. Den hæftigste Lidenskab, for at hielpe de tvende Elskende, bemestrede sig ham. Han dulgte den ikke, og bad hemmelig den dvælende Amtsforvalter, han skulde dog giøre Ende paa Sagen; alting var jo saa tydeligt som muelig, og behøvede slet ingen Undersøgelse.

Dette hialp saa meget, at man lod Pigen træde af, men derimod det unge Menneske komme ind, efterat man havde taget Lænkerne af ham ved Døren. Denne syntes mere eftertænksom over sin Skiebne. Hans Svar vare mere satte; og viiste han endog fra een Side mindre heroisk Frimodighed, anbefalede han sig derimod ved Bestemthed og Orden i sit Udsagn.

Da ogsaa dette Forhør var forbi, som stemte i Alt overeens med det forrige, kun at han for at skaane Pigen haardnakket nægtede, hvad hun alt selv havde bekiændt, lod man ogsaa hende endelig igien træde frem, og der opstod mellem dem begge en Scene, som ganske tilvandt dem vor Vens Hierte.

Hvad kun i Romaner og Comedier pleier at foregaae, saae han her i en ubehagelig Tingstue for sine Øine, gienstidig Ædelmodigheds Striid, Kiærligheds Styrke i Ulykke.

Saa er det da sandt, sagde han ved sig selv, at den skye Ømhed, der skiuler sig for Solens og Menneskenes Øie, og kun i fraskilt Eensomhed, i dyb Lendom vover at nyde, naar den ved et fiendsk Tilfælde slaaes frem, da viser sig modigere, stærkere, tapprere, end alle andre brusende og pralende Lidenskaber?

Til hans Trest sluttedes den hele Handling endda temmelig snart. De bleve begge

tagne i taalelig Forvaring, og havde det været mueligt, havde han endnu samme Aften bragt Pigen over til sine Forældre. Thi han satte sig fast for, at blive Mellemmand her, og fremme de tvende Elskendes lykkelige og anstændige Forbindelse.

Han udbad sig Tilladelse af Amtsforvalteren at tale eene med Melina, hvilket da og uden Vanskelighed blev ham bevilget.

Fiortende Kapitel.

De to nye Bekiændtes Samtale blev snart fortroelig og levende; thi da Wilhelm aabenbarede den nedslagne Yngling sit Forhold til Pigens Forældre, tilbød sig til Mægler, og selv viiste de bedste Forhaabninger, opklaredes den Fangnes sørgmodige og sorgfulde Sind; han følte sig alt igien befriet, og der taltes kun om Fremtids Erhverv og Ankomme.

Det vil De dog vel ikke være i Forlegenhed for, svarede Wilhelm; thi De synes mig begge af Naturen bestemte til at giøre Lykke i den Stand, De har valgt. En behagelig Skabning, en velklingende Stemme, et følende Hierte, kunne Skuespillere have bedre Udstyr? kan jeg tiene Dem med nogle Anbefalinger, skal det være mig en Glæde.

Jeg takker Dem hiertelig, svarede den anden; men jeg kan vel neppe giøre Brug deraf, thi jeg agter om mueligt ikke at vende tilbage til Theatret.

Det giør De meget ilde i, svarte Wilhelm efter en Pause, hvori han havde fattet sig af sin Forundring; thi han tænkte ikke andet, end at Skuespilleren, saasnart han var kommet paa frie Fod med sin unge Kone, vilde søge Theatret. Det syntes ham ligesaa naturligt og nødvendigt, som at Frøen søger Vandet. Ikke et Øieblik havde han tvivlet derpaa, og maatte nu til sin Forundring erfare det modsatte.

Ja, svarte den anden, jeg har foresat mig, ikke mere at gaae igien til Theatret, men snarere modtage en borgerlig Betiening, det være, hvad det vil, naar jeg kun kan faae en.

Det er en synderlig Beslutning, som jeg ikke kan billige; thi uden særdeles Aarsag er det aldrig raadeligt, at forandre den Levevei, man har taget; og desuden vidste jeg ingen Stand,

der tilbød saa mange Behageligheder, saa indtagende Udsigter, som Skuespillerens.

Man seer, De ikke har været det, gav hiin til Svar.

Derpaa sagde Wilhelm: min Herre! hvor sielden er Mennesket tilfreds med den Stilling, han befinder sig i; han ønsker stedse sin Næstes, som denne igien ligeledes ønsker sig ud af. —

Midlertiid bliver der dog en Forskiæl, gav Melina til Svar, paa ondt og værre; Erfaring, ikke Utaalmodighed, bringer mig til at handle saaledes. Gives der vel et kummerligere, usikkrere, og mosommeligere Stykke Brød i Verden? Næsten var det ligesaa godt, at gaae for Hvermands Dør. Hvad har man ikke at udstaae af sine Medbrødres Avind, af Directeurens Partiskhed, af Publikums forunderlige Lune? i Sandhed, man maae have en Hud, som en Biørn, der i Selskab med Abekatte og Hunde føres om i Lænke, og prygles, for at dandse efter en Sækkepibe for Børn og Pøbel.

Wilhelm tænkte adskilligt ved sig selv, som han dog ikke vilde sige den gode Karl i Øinene. Han gik altsaa kun langt uden om ham med Samtaler. Hiin udlod sig des oprigtigere og vidtløftigere. — Er det ikke nærved, sagde han, at en Directeur maae falde paa Knæe for hver Magistrat, blot for at have Tilladelse, fire Uger mellem Messen at lade et Par Groschen mere circulere paa et Sted? Jeg har ofte beklaget vor Directeur, der for saavidt var en skikkelig Mand, skiøndt han til andre Tider gav mig Aarsag til Misfornøjelse. En god Acteur driver ham op; de slette kan han ikke blive af med, og naar han nogenlunde vil have sin Indtægt lige med sin Udgift, er det strax Publikum for meget; Huset staaer tomt, og man maae, for ikke reent at gaae til Grunde, spille med Tab og Sorg. Nei, min Herre! da De, som De siger, vil tage sig af os, saa beder jeg Dem, tael paa det alvorligste med min Elskedes Forældre; man forsørge mig her, man give mig en lille Skriver: eller

Oppebørsels-Betiening, og jeg vil anſee mig lykkelig.

Efterat de endnu havde vexlet nogle Ord, gik Wilhelm fra ham med det Løfte, næſte Morgen ganſke tidlig at gaae til Forældrene, og ſee, hvad han kunde udrette. Neppe var han eene, før han maatte ſkaffe ſig Luft i følgende Udraab: ulykkelige Melina! ikke i din Stand, men i dig, ligger det usle, du ikke kan blive Herre over! Hvilket Menneſke i Verden, der uden indvortes Kald tog et Haandværk, en Konſt, eller nogen Slags Levemaade, maatte ikke ligeſom du finde ſin Tilſtand utaalelig? Den, der er fød med et Talent, til et Talent, finder i det ſin ſkionneſte Tilværelſe! Intet paa Jorden er uden Beſværlighed; kun den indvortes Drift, Lyſten, Kiærligheden hielpe os at overvinde Hindringer, bane Veje, hæve os af den trange Kreds, hvori andre kummerlig ængſte ſig fordærvet. For dig ere Bredderne intet uden Bredder, og Rollerne, hvad Lexen er for en Skoledreng. Tilſkuerne

anseer du, som de om Søgnedagene forekomme dem selv. Dig kunde det altsaa være det samme, at sidde ved en Pult over linierede Bøger, føre Renter ind, og prikke Restancer ud. Du føler ikke det sammenbrændende, sammentræffende Hele, som eene opfindes, begribes, og udføres ved Aanden; du føler ikke, at der i Menneskét lever en bedre Gnist, der, naar den ingen Næring faaer, naar den ikke oplives, af daglige Fornødenheders og Ligegyldigheds Aske dybere dækkes, og dog saa silde og fast aldrig qvæles. Du føler i din Siæl ingen Kraft til at oppuste den, i dit eget Hierte ingen Riigdom til at give den Næring, naar den er vækket. Sulten driver dig; Ubeqvemmeligheder ere dig imod, og det er dig ubekiændt, at i hver Stand lure disse Fiender, der kun ved Munterhed og Sinds Jævnhed ere at overvinde. Du gior vel i, at længes efter at komme inden en Hverdagssyssels Grændser; thi hvilken vilde du udfylde, der forlangte Aand og Mod? Giv en Soldat, en Statsmand, en

Geistlig dit Sindelag, og med ligesaa megen Ret vil han kunde besvære sig over det kummerlige i sin Stand. Ja der har endog været Mennesker, der vare saa ganske forladte af al Livsfølelse, at de have erklæret de Dødeliges hele Liv og Væsen for et Intet, for en kummerfuld og Støv lignende Tilværelse. Rørte virkende Menneskers Skikkelser sig levende i din Siæl, varmede en deeltagende Ild dit Bryst, udbredede den Stemning, der kommer fra det inderste, sig over hele din Skabning, vare din Strubes Toner, din Læbes Ord elskelige at høre, følte du dig nok i dig selv, da vilde du vist søge dig Sted og Leilighed til at kunde føle dig i andre.

Under slige Ord og Tanker havde vor Ven kladet sig af, og gik med en Følelse af den inderligste Behag til Sengs. En heel Roman, hvad han i den Uværdiges Sted næste Morgen vilde giøre, udvikkede sig i hans Siæl, behagelige Phantasier ledsagede ham blidelig over i Søvnens

Rige, og overlode ham der til deres Sødskende Drømmene, der modtoge ham med aabne Arme, og omgave vor Vens hvilende Hoved med Himmelens Forbillede.

Tidlig om Morgenen vaagnede han alt igien, og eftertænkte sin foresaaende Underhandling. — Han vendte tilbage til de forladte Forældres Huus, hvor man modtog ham med Forundring. Han foredrog beskeeden sit Anliggende, og fandt snart flere og færre Vanskeligheder, end han havde formodet sig. Skeet var det engang, og skiendt overordentlig strænge og haarde Folk pleie med Magt at sætte sig mod det, der er forbi og ikke at ændre, og derved at giøre det Onde værre, har derimod det Skeete en uimodstaaelig Magt over de fleestes Gemytter, og det, der synes umueligt, indtager, saasnart det er skeet, sin Plads ved det Hverdags. Det var altsaa snart afgiort, at Hr Melina skulde ægte Pigen; derimod skulde han for sin slette Opførsels Skyld ingen Medgift

have, og love, at lade en Tantes Legat endnu nogle Aar mod ringe Rente blive i Faderens Hænder. Den anden Punkt om en borgerlig Forsørgelse fandt allerede større Vanskeligheder. Man vilde ikke see det vanartige Barn for sine Øine; man vilde ikke lade sig et forlebent Menneskes Forbindelse med saa anseet en Familie, der endog var i Slægt med en Superintendent, bestandig kaste i Næsen ved hans Nærværelse; man kunde ligesaalidet haabe, at de fyrstelige Kollegier vilde betroe ham en Post. Begge Forældre vare ligestærkt herimod, og Wilhelm, der talte meget ivrig derfor, fordi han ikke undte det Menneske, han ringeagtede, at komme paa Theatret igien, og var overtydet, at han ikke var saadan en Lykke værd, kunde med alle sine Argumenter intet udrette. Havde han kiændt de hemmelige Drivefiedre, vilde han slet ikke have giort sig den Umage, at vilde overtale Forældrene. Thi Faderen, der gierne havde beholdt sin Datter hos sig, hadede det unge Menneske, fordi hans Kone selv

havde Øie paa ham; og hun kunde ikke lide sin lykkelig Medbeilerinde i sin Steddatter for sine Øine. Og saaledes maatte Melina, mod sin Villie, nogle Dage efter reise med sin unge Brud, der alt viiste mere Lyst til at see Verden, og lade sig see af Verden, for at søge at komme an ved eet eller andet Selskab.

Femtende Kapitel.

Lykkelige Ungdom! lykkelige Tider, da man føler den første Elskovstrang! Da er Menneſket, ſom et Barn, der hele Timer kan glæde ſig over Echo, eene bærer Samtalens Bekoſtninger, og er vel tilfreds med Selſkabet, naar den uſynlige Gienmand og kun gientager de ſidſte Stavelſer af de raabte Ord.

Saaledes var Wilhelm i de tidligere, men iſær i de ſildigere Dage af hans Lidenſkab for Mariane, da han overdrog ſin Følelſes heele Rigdom paa hende, og derved anſaae ſig ſom en Staadder, der levede af hendes Almisſe. Og ligeſom en Egn forekommer os mere indtagende, ja ene indtagende, naar den beſkinnes af Solen, ſaa blev og i hans Øine alt forſkiennet og forherliget, hvad der omgav, berørte hende.

Hvor ofte ſtod han paa Theatret bag Couliſſerne, hvortil han havde udbedet ſig Privele-

gium af Directeuren! da var vist nok den perspectiviske Magie forsvunden; men Kiærlighedens meget mægtigere Troldom begyndte da først at virke. Hele Timer kunde han staae ved den skidne Lampekasse, drage Dosen af Talglamperne i sig, see op til den Elskede, og naar hun igien traadde ned, og saae venlig til ham, føle sig tabt i Fryd tæt ved det Skelet af Bielker og Lægter, hensat i en paradisisk Tilstand. De udskoppede Lam, Vandfaldene af Sølvpapiir, Rosenbuskene af Pap, og de eensidige Straahytter vakte hos ham yndige digteriske Billeder af ældgammel Hyrdeverden. Selv de i Nærheden hæslige Dandseriinder vare ham ikke altiid imod, fordi de stode paa samme Bredder, som hans Høielskede. Og saaledes er det vist, at Kiærlighed, der først maa oplive Rosenhytter, Myrthelunde og Maanskin, selv endog kan give Høvlspaaner og Papirbillinger et Skin af oplivet Natur. Den er et saa stærkt Kryderie, at selv flaue og ækle Sauser deraf faae Smag.

Saadant et Kryderie behøvedes rigtig nok, for at giøre hiin Tilstand taalelig, ja med Tiiden behagelig, som han sædvanlig fandt hendes Stue, ja undertiden hende selv, i.

Opdraget i et vakkert Borgerhuus, var Orden og Reenlighed det Element, han aandede i, og da han havde arvet en Deel af sin Faders Pragtlyst, vidste han i sine Drengeaar vakkert at udstaffere sit Værelse, som han saae an, som sit lidet Rige. Hans Sengegardiner vare trukne op i store Folder, og fæstede med Qvaster, som man pleier at forestille Throner; han havde vidst at skasse sig et Teppe midt i Værelset, og et finere paa Bordet; sine Bøger og sit Tøi lagde og stillede han næsten mechanisk saaledes, at en nederlandsk Maler kunde have taget gode Gruppe af dem til sine Stillebens Stykker. En hvid Hue havde han bundet op som en Turban, og ladet Ermerne paa sin Slaabrok studse kort af efter østerlandsk Costume. Dog gav han her til Aarsag, at de lange vide Ermer hindrede ham i at skrive.

Naar han om Aftenen var ganske eene, og ikke behøvede mere at være bange for at blive forstyrret, gik han i Almindelighed med et Silkeskiærf om Livet, og han skal mangen Gang have stukket en Dolk, han havde tilegnet sig af et gammelt Rustkammer, i Beltet, og saaledes manøvreret og prøvet de ham tildeelte tragiske Roller; ja med samme Aand knælende giort sin Bøn paa Tæppet.

Hvor lykkelig priiste han derfor i tidligere Dage Skuespilleren, som han saae i Besiddelse af saa mange majestætiske Klæder, Rustninger, og Vaaben, og i stedsevarende Øvelse i en ædel Adfærd; hvis Aand syntes at fremstille et Speil for det ædelste og prægtigste, Verden af Forhold, Tankemaade, og Lidenskaber har frembragt. Ligeledes tænkte Wilhelm sig ogsaa Skuespillerens huuslige Liv, som en Række af værdige Handlinger og Sysler, hvoraf Fremtrædelsen paa Theatret var den yderste Spidse. Omtrent som et Solv, der af Luttreilden længe er drevet om, endelig viser sig farvet skiønt for Arbeiderens Øine,

og tillige giver ham tilkiende, at Metallet nu er luttret fra alle fremmede Tilsætninger.

Hvormeget studsede han derfor i Begyndelsen, naar han fandt sig hos sin Elskede, og giennem den lykkelige Taage, der omgav ham, saae ud til Siden paa Borde, Stole, og Gulv. Ruinerne af en Øieblik let og falsk Pynt, laae som en afskjællet Fiskes skinnende Klædemon i vild Uorden mellem hinanden. Værktøjene til den menneskelige Reenlighed, som Kamme, Sæbe, Klæder, og Pomade vare tilligemed Sporene af deres Bestemmelse ligeledes ikke skiulte. Musik, Roller, og Skoe, Linned og italienske Blomster, Etuier, Haarnaale, Sminkekrukker og Baand, Bøger og Soelhatte, det eene forsmaaede ikke det andets Naboeskab, alle vare foreenede ved et fælles Element, ved Støv og Pudder. Dog da Wilhelm i hendes Nærværelse lidet lagde Mærke til alt andet; ja meget mere alt, hvad hende hørte til, og hun havde rørt ved, maatte blive ham kiært, fandt han tilsidst i denne for-

virrede Huusholdning en Ynde, som han aldrig havde fundet i sin stadselige Dragtorden. Det var, — naar han her tog hendes Overliv af Vejen for at komme til Claveret, hisset lagde hendes Klæder paa Sengen for at kunde sætte sig, naar hun selv med troeskyldig Frimodighed ikke søgte at dølge ham adskilligt naturligt, som man ellers af Anstændighed pleier at dølge for en anden — det var for ham, siger jeg, som om han hvert Øieblik blev hende nærmere, som om en Foreening mellem dem befæstedes ved usynlige Baand.

Ikke med samme Lethed kunde han foreene de øvrige Skuespilleres Opførsel, som han ved sine første Besøg mangen Gang fandt hos hende, med sine Begreb. Stundesløse i Lediggang, syntes de mindst at tænke paa deres Kald og Formaal; om et Stykkes poetiske Værd hørte han dem aldrig tale, og hverken domme rigtig eller urigtig derom: altiid var kun Spørgsmaalet: hvad vil Stykket gjøre? er det et gangbart

Stykke? hvor længe vil det spille? og hvad videre saadanne Spørgsmaal og Anmærkninger var. Saa gik det sædvanlig ud over Directeuren, at han var for knap med Gagen, og især uretfærdig mod een og anden; saa over Publikum, at det sjælden lønnede den rette Mand med sit Bifald; at det tydske Theater daglig forbedrede sig, at Skuespilleren bestandig mere blev æret efter Fortieneste, og ikke kunde æres nok. Saa talte man meget om Kaffehusene og Viinhusene uden for Porten, og hvad der var faldet for, hvormegen Gield en eller anden Kammerat havde, og hvad der blev ham aftrukket, om et urigtigt Forhold i den ugentlige Gage, om et Contraparties Cabaler, hvorved dog tilsidst Publikums store og fortiente Opmærksomhed igien kom i Betragtning, og Theatrets Indflydelse paa en Nations og Verdens Dannelse ikke glemtes.

Alle disse Ting, som alt før havde giort Wilhelm mangen uroelig Time, kom ham nu igien i Hukommelse, da hans Hest gik langsom

hiem med ham, og han overveiede de forskiellige Begivenheder, der havde mødt ham. Den Bevægelse, ved en Piges Flugt en god Borgerfamilie, ja en heel liden Kiøbstæd var kommet i, havde han seet med sine Øine; Scenerne paa Landeveien og paa Tinghuset, Melinas Tænkemaade, og alt, hvad ellers var forefaldet, fremstillede sig for ham igien, og bragte hans levende fremtrængende Aand i en Slags kummerlig Uroe, som han ikke længe udholdt, men gav sin Hest af Sporerne, og iilte til Staden.

Men ogsaa paa denne Vej rendte han kun nye Ubehageligheder imøde; Werner, hans Ven og formodentlige Svoger, ventede paa ham, for at begynde en alvorlig betydende og uventet Samtale med ham.

Werner var een af de prevede i deres Tilværelse bestemte Mennesker, som man i Almindelighed kalder kolde, fordi de ved Anledning hverken blusse snart eller synligen op. Ogsaa var

hans Omgang med Wilhelm en vedvarende Tvist; men hvorved deres Kiærlighed kun knyttede sig desfastere; thi uagtet deres forskiellige Tænkemaade fandt den eene sin Regning ved den anden. Werner giorde sig nu ret tilgode med, at han iblandt syntes at lægge Tomme og Bidsel paa Wilhelms fortreflige skiendt iblandt vildsværvende Aand; og Wilhelm følte ofte en herlig Triumph, naar han tog sin betænksomme Ven i varm Opbrusning med sig. Saaledes øvede den eene sig paa den anden; de bleve vante til at sees daglig, og man skulde sagt, at Længselen efter at finde hinanden og tale sammen, forøgedes ved Umueligheden i at blive hinanden forstaaelig. Men i Grunden gik de dog, da de begge vare gode Menneskker, ved Siden af hinanden, og med hinanden til eet Maal, og kunde aldrig begribe, hvorfor den eene da ikke kunde bringe den anden paa sine Tanker.

Werner lagde paa nogen Tiid Mærke til, at Wilhelms Besøg blev sieldnere, at han i Ynd-

lingsmaterier brød kort og adspredt af; at han ikke mere fordybede sig i levende Uddannelse af sælsomme Forestillinger, hvorpaa rigtig nok et frit Gemyt, der i sin Vens Nærværelse finder Roe og Tilfredshed, sikkerst lader sig erkiænde. Den punktlige og betænksomme Werner søgte i Forstningen Feilene i sin egen Opførsel, indtil nogen Bysnak bragte ham paa det rette Spor, og nogle Uforsigtigheder af Wilhelm bragte ham nærmere til Vished. Han indlod sig paa en Undersøgelse, og opdagede saare snart, at Wilhelm for nogen Tiid siden offentlig havde besøgt en Skuespillerinde, talt med hende paa Theatret, og fulgt hende hiem; han vilde været utrøstelig, vare ogsaa Natteſammenkomsterne blevne ham bekiændte; thi han horte, at Mariane var en forføriſk Pige, der rimeligviis skilte hans Ven ved sine Penge, og der desuden lod sig holde af den uværdigste Elsker.

Saasnart han saavidt mueligt havde opheiet sin Mistanke til Vished, besluttede han

et Angreb paa Wilhelm, og var fuldkommen i Beredskab med alle Anstalter, da denne just fortrædelig og forskemt kom hiem fra sin Reise.

Werner foredrog ham endnu samme Aften alt, hvad han vidste, først roelig, saa med et veltænkende Venskabs indstændige Alvor, lod intet Træk være ubestemt, og gav sin Ven alle de Bitterheder at smage, som roelige Mennesker med dydig Skadefryd saa rundelig pleie at uddele til Elskende. Men, som man kan tænke, udrettede han lidet. Wilhelm svarte med nogen Bevægelse, dog med stor Sikkerhed: du kiænder ikke Pigen; Skinnet er maaskee ikke til hendes Fordeel; men jeg er saa vis paa hendes Troeskab og Dyd, som paa mit Liv.

Werner vedblev sin Anklage, og tilbød Beviis og Vidner. Wilhelm forkastede dem, og gik fortrædelig og rystet fra sin Ven, som naar en ubehændig Tandlæge har faaet en fat i en beskadiget, men faastsiddende Tand, og forgiæves rykket i den.

Wilhelm fandt sig høist ubehagelig ved at see Marianes skionne Billede først ved Reisegrillerne, saa ved Werners Uvenlighed formørket, og næsten udskiæmmet i sin Siæl. Han greb til det sikkreste Middel for at give det den fuldkomne Klarhed og Skionhed igien, da han samme Nat ad de sædvanlige Veie iilte til hende. Hun tog imod ham med levende Glæde; thi han var redet forbi, da han kom, hun havde ventet ham den Nat; og man kan let tænke, at al Tvivl snart blev fordrevet af hans Hierte. Ja hendes Ømhed aabnede igien hele hans Tillid, og han fortalte hende, hvor høiligt Publikum, hvor heiligt Hans Ven. havde forsyndet sig mod hende.

Mangehaande levende Samtaler førte dem til deres Bekiændtskabs første Dage, hvis Erindring bliver een af de skienneste Samtaleæmner for to Elskende. De første Skridt, der bringe os i Kiærligheds Labyrinth, ere saa behagelige, de første Udsigter saa indtagende, at man alt for gierne kalder dem tilbage i Minde.

Hver Part søger at beholde et Fortrin for den anden, at den har elsket tidligere, uegennyttigere: og hver vil i denne Veddestrid heller overvindes, end overvinde.

Wilhelm gientog Mariane, hvad hun alt havde hørt saa ofte, at hun snart havde draget hans Opmærksomhed fra Skuespillet, og eene hen paa sig; at hendes Skabning, hendes Spil, hendes Stemme havde fængslet ham, at han tilsidst ingen andre Stykker havde besøgt, end dem hun spilte i; at han endelig havde sneget sig op paa Theatret, og tit, uden at hun havde lagt Mærke til ham, staaet ved Siden af hende; saa talte hun med Henrykkelse om den lykkelige Aften, da han havde fundet Leilighed, at vise hende en liden Tieneste, og indlede en Samtale.

Mariane vilde derimod ikke være bekiændt, at hun saa længe ikke havde lagt Mærke til ham; hun paastod, hun alt havde seet ham paa Spadseregangen, og beskrev ham til Beviis de Klæder,

han den Dag havde havt paa; hun paastod, at han den Gang havde staaet hende an frem for alle andre, og at hun havde ønsket hans Kiændskab.

Hvor gierne troede Wilhelm alt det; hvor gierne lod han sig overtale, at hun, da han havde nærmet sig hende, ved en umodstaaelig Kraft var blevet draget til ham, at hun forsætlig havde stilt sig ved Siden af ham i Coulisserne, for at see ham nærmere ved, og giøre Kiændskab med ham; og at hun tilsidst, da hans Tilbageholdenhed og Undseelse ikke havde været at overvinde, selv havde givet ham Leilighed, og ligesom nødt ham at hente et Glas Lemonade.

Under denne kiærlige Vaddestrid, som de forfulgte giennem alle deres korte Romans Omstændigheder, forgik Timerne meget hurtiige, og Wilhelm forlod sin Elskede fuldkommen beroliget med det faste Forsat, ufortøvet at sætte sit Forehavende i Værk.

Sextende Kapitel.

Hvad der behøvedes til hans Afreise, havde Faderen og Moder besørget; kun nogle Smaating, der feilede i hans Equipering, forsinkede endnu hans Bortkomst nogle Dage. Wilhelm nyttede denne Tiid til at skrive Mariane et Brev, hvorved han endelig vilde bringe det Anliggende til Forklaring, hun hidtil altid havde undgaaet at tale med ham om; saaledes lød Brevet:

"Under Nattens kiære Dække, der ellers dækkede mig i dine Arme, sidder jeg, og tænker, og skriver til dig, og hvad jeg ponser, og foretager, er kun for din Skyld. O Mariane! jeg den lykkeligste blandt Mennesker, er tilmode, som en Brudgom, der fuld af Anelse, hvilken ny Verden, der vil udvikle sig i ham og ved ham, staaer paa de høitidelige Tæpper, og under de hellige Ceremonier tankefuld lysten hensætter sig for de

hemmelighedsfulde Forhæng, hvorfra Elskovs Elskelighed suser ham imøde."

"Jeg har overvundet mig til, i nogle Dage ikke at see dig; det var let i Haab om en saadan Godtgiørelse, at være evig med dig, ganske at blive din. Skal jeg gientage, hvad jeg ønsker? og dog er det nødvendigt, thi det lader, som du hidtil har ikke forstaaet mig."

"Hvor ofte har jeg med Trofasthedens sagte Toner, der kun vover at sige lidet, fordi den ønsker at holde alt, forsket ved dit Hierte om Længsel efter en evig Forbindelse. Forstaaet mig har du vist; thi i dit Hierte maatte samme Ønske spire; følt mig har du i hvert Kys, i hine lykkelige Aftener's fastklyngende Rolighed. Der lærte jeg at kiende din Beskedenhed; og hvor forsøgedes min Kiærlighed! hvor en anden havde opført sig kunstig, for at bringe ved overflødig Soelskin i Elskerens Hierte en Beslutning til Modenhed, lokke en Erklæring frem, og befæste et Løfte, just der drager du dig tilbage, lukker igien din Elskers

halvaabnede Bryst; og søgte ved en tilsyneladende Ligegyldighed at skiule dit Samtykke: men jeg forstaaer dig; hvilken Usling maatte jeg være, naar jeg af disse Kiændetegn ikke vilde erkiænde den reene uegennyttige kun for sin Ven bekiændte Kiærlighed! Troe mig, og vær roelig; vi tilhøre hinanden; og ingen af os forlader eller taber noget, naar vi leve for hverandre."

"Tag den, denne Haand, høitidelig endnu dette overstedige Tegn. Alle Kiærligheds Glæder have vi følt, men der er nye Saligheder i den stadfæstede Tanke om Varigheden. Spørg ikke hvorledes? sørg ikke! Skiæbnen sørger for Kiærlighed, og det desvisere, da Kiærlighed er nøisom."

"Mit Hiærte har alt længe forladt mine Forældres Huus, det er hos dig, som min Aand svæver paa Skuepladsen. O min Elskede! er det vel et Menneske undt, at forbinde sine Ønsker, som jeg? ingen Søvn kommer i mine Øine, og

som en evig Morgenrøde oprinder og daler din Kiærlighed og din Lykke for mig."

"Neppe kan jeg bare mig for, at fare op, løbe hen til dig, aftvinge dig dit Samtykke, og strax i Morgen tidlig stræbe videre hen i Verden ad mit Maal. — Nei! jeg vil tvinge mig; jeg vil ikke ubesindig giøre daarlige forvovne Skridt; min Plan er giort, og jeg vil roelig udføre den."

"Jeg er bekiændt med Directeur Serlo, min Reise gaaer lige til ham, han har for et Aar siden tit ønsket sine Folk noget af mit Liv, og min Glæde ved Theatret, og jeg vil vist være ham velkommen, thi ved eders Truppe skiottede jeg af meer end een Aarsag ikke om at gaae ind, ogsaa spiller Serlo saa langt herfra, at jeg i Begyndelsen kan skiule mit Skridt. Et taaleligt Udkomme finder jeg der strax, jeg seer mig om i Publikum, lærer at kiende Selskabet, og henter dig siden."

"Mariane, du seer, hvor jeg kan overvinde mig for at have dig vis; thi saalænge ikke at see dig, vide dig i den vide Verden, ret levende tør jeg ikke tænke mig det. Men naar jeg saa igien forestiller mig din Kiærlighed, der betrygger mig for alt, naar du ikke forsmaaer min Bøn, inden vi skilles ad, og du for Præsten rækker mig din Haand, saa vil jeg gaae roelig. Det er mellem os kun en Formular, men saa skion en Formular, Himlens Velsignelse til Jordens. I Naboelauget paa Ridderskabets Grund gaaer det let og lønligen."

"Jeg har Penge nok til Begyndelsen; vi vil deele; det vil være nok til os begge; inden det er fortært, vil Himlen hielpe videre."

"Ja, Kiæreste! jeg er slet ikke bange. Hvad med saa glad Sind begyndes, maa tage en lykkelig Ende. Jeg har aldrig tvivlet paa, at man jo kan finde sit Udkomme i Verden, naar det

er eens Alvor, og jeg finder Mod nok til at vinde rigelig Underholdning for to, ja for flere. Verden er utaknemmelig, sige mange, jeg har endnu ikke fundet den det, saasnart man kun paa rette Maade veed at gisre noget for den. Min heele Sæl gloder ved den Tanke endelig eengang at fremstaae, og tale Menneskene ind i Hiertet, hvad de saa længe hige efter at høre. Hvor mange tusinde Gange har det ikke gaaet mig, der er saa indtaget af Theatrets Herlighed, ængstligt giennem Hiertet, naar jeg har seet de usleste indbilde sig, de kunde tale et stort herligt Ord til vort Hierte. En Tone, der twinges giennem Fistelen, klinger meget bedre og renere; det er uhørt, hvor de Karle i deres grove Udueligbed forsynde sig."

"Theatret har tit havt en Strid med Prækestolen; de skulde, synes jeg, ikke kives med hinanden. Hvormeget var det at enske, at begge Steder Gud og Naturen kun forherligedes ved

ædle Menneſker! det er ingen Drømme, min Elſkede! Som jeg ved dit Hierte har kundet føle, at du er i Kiærlighed, saa griber jeg ogsaa den glimrende Tanke, og siger — jeg vil ikke udsige det, men haabe vil jeg, at vi eengang som et Par gode Aander skulde sees af Menneskene, at aabne deres Hierter, røre deres Gemytter, og berede dem himmelske Nydelser, saa vist mig ved din Barm undtes Glæder, der stedse maa kaldes himmelske, fordi vi i hine Øieblikke føle os rykkede ud af os selv, ophøiede over os selv."

"Jeg kan ikke slutte, jeg har alt sagt formeget, og veed ikke, om jeg alt har sagt dig alt, alt, hvad der angaaer dig; thi Bevægelsen af det Hiul, der dreier sig i mit Hierte, er ingen Ord i Stand til at udtrykke."

"Tag midlertiid dette Blad, min Elſkede! jeg har giennemlæst det igien, og finder, at jeg skulde begynde forfra; dog indeholder det

alt, hvad du behøver at vide, hvad der er Forbindelse for dig, naar jeg snart med den søde Kiærligheds Munterhed vender tilbage til din Barm. Jeg forekommer mig, som en Fange, der lurende i et Fængsel filer sine Lænker af; jeg siger god Nat til mine sørgløs sovende Forældre. Lev vel, Elskede! lev vel! denne Gang slutter jeg; mine Øine ere faldne to tre Gange i; det er alt langt ud paa Natten."

Syttende Kapitel.

Dagen vilde ingen Ende faae, da Wilhelm med sit Brev, peent sammenlagt i sin Lomme, længtes hen til sin Mariane; heller var det neppe blevet mørkt, da han med sin Sædvane sneg sig hen til hendes Boepæl. Hans Plan var, at mælde sig til Natten, igien en kort Tiid gaae fra sin Elskede, trykke hende Brevet i Haanden, inden han gik, og ved sin Ankomst i den mørke Nat at faae hendes Svar, hendes Samtykke, eller aftvinge det, ved sin Kiærligheds Magt. Han slei i hendes Arme, og kunde knap fatte sig igien ved hendes Barm; Fyrigheden af hans Følelser dulgte ham i Begyndelsen, at hun ikke svarte med Hiertelighed som sædvanlig; dog kunde hun ikke længe dølge en ængstelig Tilstand, hun foregav en Sygdom, en Upasselighed, hun klagede over Hovedpine, hun vilde ikke indlade sig paa det Forslag, at han skulde komme igien i Nat. Han anede

intet Ondt; han trængte ikke videre ind paa hende; men følte, at det ikke var Timen til at flye hende sit Brev. Han beholdt det hos sig, og da adskillige af hendes Bevægelser og Taler paa en høflig Maade nødte ham at gaae sin Vei, greb han i Ruusen af sin unsiisomme Kiærlighed et Halstørklæde af hendes, pakkede det i Lommen, og forlod mod sin Villie hendes Læber, og hendes Dør. Han sneeg sig hiem, men kunde heller ikke blive der hiemme, klædde sig om, og søgte igien den frie Luft.

Da han var gaaet nogle Gader op og ned, mødte en Ubekiændt ham, og spurgte om et vist Værtshuus; Wilhelm tilbød sig at vise ham Huset; den Fremmede forespurgte sig om Gadens Navn, om Eierne til adskillige store Bygninger, som de gik forbi, saa om nogle Politieindretninger der i Byen, og de vare i en ganske interessant Samtale, da de kom til Værtshusets Port. Den Fremmede nødte sin Veiviser at trine ind og drikke et Glas Punsch; tillige angav han sit Navn

og de Forretninger, der havde bragt ham hid, og bad Wilhelm om lige Fortroelighed. Denne fortaug ligesaalidet sit Navn, som sin Boepæl.

Er De ikke en Sønneson af den gamle Meister, der havde den skiønne Kunstsamling? spurgte den Fremmede.

Jo jeg er, jeg var ti Aar gammel, da Bestefader døde, og det giorde mig overmaade ondt, at see de rare Ting blive solgte.

Deres Fader har faaet en stor Sum Penge derfor.

De veed altsaa af det at sige?

O ja! jeg har endnu seet denne Skat i Deres Huus. Deres Bestefader var ikke blot en Samler, han forstod sig paa Kunsten, han havde i en tidligere lykkelig Tiid været i Italien, og havde derfra hiembragt Skatte, som nu for ingen Priis mere vare at faae. Han eiede herlige Malerier af de bedste Mestere; man troede knap sine egne Øine, naar man giennemsaae hans Haandtegninger; mellem hans Marmore vare nogle

uskatteerlige Fragmenter; af Bronzer besad han en meget lærerig Svite; saaledes havde han ogsaa samlet sine Mynter hensigtpassende for Kunst og Historie; hans faa skaarne Stene fortiente al Berømmelse, ogsaa var det heele godt opstilt, skiøndt Værelserne og Salene i det gamle Huus ikke vare symetrisk byggede."

"De kan tænke, hvad vi Børn tabte, da alle disse Ting bleve nedtagne og indpakkede. Det var de første sørgelige Tider i mit Liv. Jeg veed endnu, hvor ede Værelserne kom os før, da vi lidt efter lidt saae de Gienstande forsvinde, som fra Ungdom af havde moret os, og som vi ansaae for ligesaa uforanderlige, som Huset og Byen selv."

"Tager jeg ikke feil, satte Deres Fader den udkommende Kapital i Handelen hos en Naboe, som han gik i et Slags Compagnie med?"

"Ganske rigtig! og deres selskabelige Spekulationer ere lykkede dem vel; de have i disse tolv Aar meget forøget deres Formue, og begge ere blevne desivrigere efter at erhverve; ogsaa har

den gamle Werner en Søn, der passer sig meget bedre til dette Haandværk end jeg."

"Det gior mig ondt, at Stedet har tabt saadan en Zier, som Deres Bestefaders Cabinet. Jeg saae det, kort før det blev solgt, og jeg tør nok sige, jeg var Skyld i, at Kiøbet kom i Stand. En riig Adelsmand, en stor Liebhaber, men der ved saa vigtig en Handel ikke forlod sig paa sin egen Dom, havde sendt mig hid, og forlangte mit Raad. Sex Dage besaae jeg Kabinettet, og den syvende raadde jeg min Ven uden Betænkning at betale heele den fordrede Sum. De var som en munter Dreng tit om mig; De forklarede mig Malerіernes Gienstande, og vidste overalt ret godt at forklare Kabinettet.

Jeg erindrer mig en saadan Person; men jeg havde ikke kiændt den igien i Dem.

Der er og nok en Tiid, hvori vi mere eller mindre forandre os. De havde, om jeg huſker ret, et Yndlingsbillede deriblandt, som De ſet ikke vilde lade mig slippe fra.

"Ganske rigtig! det forestilte den Historie, hvor den syge Kongesøn fortæres af Kiærlighed til sin Faders Brud."

"Det var just ikke det bedste Malerie, ikke godt sammensat, af ingen synderlig Colorit, og Udførelsen ganske manierert."

"Det forstod jeg ikke, og forstaaer det ikke endnu; Gienstanden er det, der indtager mig ved et Malerie, ikke Kunsten.

"Deri syntes Deres Bedstefader at tænke anderledes; thi den største Deel af hans Samling bestod af herlige Ting, hvori man stedse beundrede deres Mesters Fortieneste, de maatte saa forestille, hvad de vilde; ogsaa hængte dette Billede i den yderste Forsal til Tegn, at man kun agtede det lidet."

"Der var det just, vi Børn altiid torde leege, og hvor dette Billede giorde et uudsletteligt Indtryk paa mig, som selv Deres Kritik, som jeg forresten ærer, ikke kunde udslette, om vi endog nu stod for Billedet. Hvor jamrede, hvor jamrer

det mig endnu for en Yngling, der maa indflutte de søde Drifter, den skiønneste Arvedeel, Naturen gav os, i sig selv, og giemme den Ild, der skulde varme, og oplive ham og andre, i sin Barm, saa at hans Inderste fortæres af uhyre Smerter. Hvor beklager jeg hende, den Ulykkelige, der skal hengive sig til en anden, naar hendes Hierte alt har fundet den værdige Gienstand for en sand og reen Attraae."

"Disse Følelser ere vist nok meget langt fra hine Betragninger, hvormed en Kunstelsker pleier at see paa store Mesteres Værker; men rimeligviis vilde, naar Kabinettet var blevet en Eiendom for deres Huus, lidt efter lidt Følelsen for Værkerne selv være oprundet hos Dem, saa De ikke bestandig blot havde seet Dem selv, og Deres Tilbøjelighed i Kunstværkerne."

"Sikkerlig giorde Kabinettets Salg mig strax meget ondt, og jeg har ogsaa i modnere Aar ofte savnet det; men naar jeg betænker, at det ligesom maatte være saa, for at udvikle et Lysthaverie,

et Talent hos mig, der skulde virke langt mere paa mit Liv, end hine livløse Billeder nogensinde havde giort, saa finder jeg mig gierne deri, og ærer Skiæbnen, der veed at indlede mit og enhvers Bedste."

"Desværre hører jeg alt igien Ordet Skiæbne af en ung Mand, der just befinder sig i en Alder, da man gemeenlig pleier at tillægge høiere Væseners Villie sine levende Tilbøieligheder."

"Saa troer De ingen Skiæbne! Ingen Magt, der raader over os, og styrer alt til vort Bedste?"

"Her tales ikke om min Troe, heller ikke er her Sted at forklare, hvorledes jeg søger at giøre mig Ting, der ere ubegribelige for os alle, nogenlunde tænkelige, her er kun Spørgsmaalet, hvad for en Forestillingsmaade, der er til vort Bedste. Denne Verdens Spind er dannet af Nødvendighed og Tilfælde; Menneskets Fornuft stiller sig mellem begge, og veed at beherske dem begge; den behandler det Nødvendige, som Grunden til

sin Tilværelse; det Tilfældige veed den at bøje, at lede og nytte, og kun i det den staaer fast og urokkelig, fortiener Mennesket at kaldes Jordens Gud. Vee den, der fra Ungdom af vænner sig til, i det Nødvendige at ville finde noget Vilkaarligt, der gad tilskrevet det Tilfældige en Art Fornuft, som det endog var en Religion at følge. Er det videre, end at fraside sig sin egen Forstand, og give sine Tilbøieligheder ubetinget Rum? Vi bilde os ind, at være gudfrygtige, i det vi døse hen uden Overlæg, lade os bestemme ved behagelige Tilfælde, og endelig give Resultatet af et saadant vaklende Liv Navn af en guddommelig Bestyrelse."

"Var De aldrig i det Tilfælde, at en eller anden liden Omstændighed foranledigede Dem til at tage en vis Vei, hvor snart en feielig Leilighed kom Dem imøde, og en Række uventede Tilfælde endelig bragte Dem til det Maal, De selv endnu kun havde fattet i Sigte? Skulde det ikke ud-

skyde Hengivelse i Skiæbnen, Tillid til en saadan Styrelse."

"Med denne Tankemaade kunde ingen Pige bevare sin Dyd, ingen beholde sine Penge i Lommen; thi der gives Anledning nok til at blive af med begge Dele. Jeg kan kun glæde mig over det Menneske, der veed, hvad der gavner ham og andre, og arbeider at indskrænke sit Vilkaar. Enhver har sin egen Lykke i Hænde, som Kunstneren en raae Materie, han vil ombanne til en Figur. Men det er med denne Kunst, som med alle, kun Evnen bliver os medfød, den vil uddannes, og omhyggelig øves."

Dette og mere blev afhandlet mellem dem; endelig skiltes de ad, uden at de syntes synderlig at have overbeviist hinanden, dog bestemte de for næste Dag et Mødested.

Wilhelm gik endnu op og ned af nogle Gader, han hørte Klarinetter, Valdhorner, Fagotter, hans Barm svulmede. Giennemreisende Spillemænd opførte en behagelig Natmusik. Han talte

med dem, og for nogle Penge fulgte de ham til Marianes Boepæl. Høie Træer prydede Pladsen uden for hendes Huus; under dem stilte han sine Sangere, selv laae han paa en Bænk noget derfra, og overlod sig ganske til de svævende Toner, der i den qvægende Nat susede om ham. Hen strakt under de hulde Stierner var hans Tilværelse ham som en gylden Drøm. — Hun hører ogsaa disse Fløiter, sagde han i sit Hierte; hun føler, hvis Erindring, hvis Kiærlighed giør Natten velklingende; selv i Fraskanden ere vi sammenbundne ved disse Melodier, som i enhver Fraskand ved Kiærligheds fineste Stemning. Ak! to elskende Hierter, de ere, som to Magnetuhre, hvad der bevæger sig i det eene, maa og bevæge det andet med; thi det er kun Eet, der virker i begge, een Kraft, der gaaer igiennem dem. Kan jeg i hendes Arme føle en Mueligheed at skille mig fra hende? og dog skal jeg være langt fra hende, søge et Fristed for vor Kiærlighed, og stedse have den med mig.

Hvor ofte er det hændet mig, at jeg fraværende fra hende, tabt i Tanker til hende, rørte en Bog, en Kladning, eller andet sligt, og troede at føle hendes Haand, saa ganske var jeg omgivet med hendes Nærværelse? Og at erindre mig hine Øieblikke, der flye Dagens Lys, som den kolde Tilskuers Øie, som Guderne torde beslutte at forlade den rene Salighedes smertefrie Tilstand for at nyde? — Erindre mig dem? — Som man i Erindringen kunde fornye Tryllebæggerets Ruus, der river vore Sandser, bundne ved himmelske Baand, ud af al Fatning. — Og hendes Skabning — Han tabte sig i Mindet af hende, hans Roe gik over til Længsel, han favnede et Træe, kiølte sin heede Kind paa Barken, og Natvindene indsuede begiærlige den Aande, der bevæget frembred af den reene Barm. Han følte efter Halsklædet, han havde taget med fra hende; det var glemt, det laae i den forrige Kiole. Hans Læber smægtede, hans Lemmer bævede af Længsel.

Musiken holdt op, det var for ham som han var faldet ud af det Element, hvor hans Følelser tilforn holdtes oppe. Hans Uroe forøgedes, da hans Følelser ikke mere nærredes og lindredes af de blide Toner. Han satte sig ned paa hendes Dørtærskel, og var alt mere beroeliget. Han kyssede Messingringen, man bankede paa hendes Dør med, kyste Dørtærskelen, som hendes Fødder gik ind og ud over, og varmede den ved Ilden i hans Bryst. Saa sad han igien nogen Tid stille, og tænkte hende bag hendes Gardiner, i det hvide Nattøj, med det røde Baand om Hovedet, i sød Roe, og tænkte sig selv saa nær hen til hende, at det kom ham for, hun maatte nu drømme om ham. Hans Tanker vare blide, som Skumringens Aander, Roe og Længsel skiftedes i ham, Kiærlighed løb med bævende Haand tusindfold over alle hans Siæls Strenger; det var, som Sphærernes Sang stod stille over ham, for at lytte til hans Hiertes sagte Melodier.

Havde han havt den Hovednøgle hos sig, der ellers aabnede ham Marianes Dør, han havde ikke baret sig, han var trængt ind i Kiærlighedens Helligdom. Dog han gik langsom bort, ravede halv drømmende hen mellem Træerne, vilde hiem, og blev altiid vendt om igien, endelig da han formaaede det over sig, gik, og ved Hiørnet end: nu eengang strax tilbage, kom det ham for, som Marianes Dør aabnedes, og en mørk Figur be: vægede sig ud af den. Han var for langt borte til at see tydelig, og inden han sattede sig, og saae ret til, havde Synet allerede tabt sig i Nat: ten, kun ganske langt borte syntes han igien at see det gaae forbi et hvidt Huus. Han stod, og tittede, og inden han tog Mod til sig, og iilte efter, var Skyggen forsvunden. Hvorhen skulde han følge den? hvad Gade havde modtaget Men: neskет, om det var eet?

Som en, hvem Lynet oplyste Egnen i en Vraae, strax derpaa med blændede Øine søger de forrige Gestalter, Stiernes Sammenhæng

forgiæves i Mørket, saa var det for hans Øine, saa var det i hans Hierte. Og som et Midnatsspøgelse, der frembringer uhyre Skræk, i følgende Øatnings Øieblik holdes for et Foster af Skrækken, og det frygtelige Syn efterlader Tvivl uden Ende i Siælen, saaledes var og Wilhelm i første Øive, da han, støttet til en Hiørnesteen, ikke agtede Morgenlysningen og Hanegalet, før de tidlige Haandteringer begyndte at blive levende, og drev ham hiem.

Han havde, da han kom hiem, med de kraftigste Grunde næsten drevet det uventede Blændværk ud af sin Siæl; dog Nattens skiønne Stemning, som han nu og kun tænkte tilbage paa, som paa et Øuftsyn, var ogsaa borte. At qvæge sit Hierte, at trykke et Indsegl paa sin tilbagevendende Øve, tog han Halstørklædet af den forrige Lømme. Raslen af en Sædde1, der faldt ud, trak ham Klædet fra Læberne; han tog den op og læste.

"Saadan holder jeg af dig, lille Tosse! hvad gik der og af dig i Gaar? I Nat kommer jeg til dig. Jeg troer nok, at det gier dig ondt, at gaae herfra; men hav Taalmodighed, til Messen kommer jeg bag efter. Hør, tag mig ikke den sortegrønbrune Troie paa igien; den seer du ud i, som Hexen fra Endor. Har jeg ikke sendt dig den hvide Negligee, just fordi jeg vilde have et hvidt Lam i mine Arme. Send mig dine Sadler altiid ved den gamle Sibylle; hende har Satan selv beskikket til Iris."

Wilhelm Meisters

Læreaar.

Anden Bog.

Første Kapitel.

Enhver, der med levende Kræfter for vore Øine stræber at opnaae et Maal, kan, enten vi saa rose eller laste hans Forehavende, love sig vor Deeltagelse; men saasnart Sagen er afgiort, vende vi strax vore Øine bort fra ham; alt, hvad der ligger fuldbragt, afgiort for os, kan ingenlunde fængsle vor Opmærksomhed, især naar vi allerede i Forveien have spaaet Foretagendet et slet Udfald.

Derfor skulle vore Læsere heller ikke omstændelig underholdes med vor forulykkede Vens Jammer og Nød, som faldt paa ham, da han paa en saa uventet Maade saae sine Forhaabninger og Ønsker ødelagte. Langt mere springe vi nogle Aar over, og opsøge ham først igien der, hvor

vi haabe at finde ham i en Slags Virksomhed og Nydelse, naar vi blot i Forvejen kortelig have sagt saameget, som til Historiens Sammenhæng er nødvendigt.

Pesten, eller en slem Feber, rase hurtigere og hæftigere, naar de anfalde et sundt saftfuldt Legeme, og saaledes overvældedes den arme Wilhelm saa uformodentlig af en ulykkelig Skiæbne, at i eet Øieblik hans hele Væsen var forstyrret. — Som naar af en Hændelse ved Tilberedelsen et Fyrværkerie kommer i Brand, og de kunstig borede og fyldte Hylser, der ordnede og afbrændte efter en vis Plan, skulde tegne prægtig afvexlende Ildbilleder i Luften, nu uordentlige og farlige hvisle og suse mellem hinanden, saaledes gik ogsaa nu i hans Barm Lykke og Haab, Vellyst og Glæder, virkeligt og drømt, paa eengang til Grunde mellem hinanden. I slige ode Øieblikke forstenes den Ven, der iiler til Redning, og den, det rammer, er det en Velgierning for, at Samlingen forlader ham.

Den lydelige evig gienkommende og forsat-lig fornyede Smertes Dage fulgte derpaa; dog ere ogsaa disse at agte for en Naade af Naturen. I slige Timer havde Wilhelm endnu ikke ganske mistet sin Elskede; hans Smerter vare utrættet nye Forsøg, endnu at holde fast paa den Lykke, der var bortflygtet af hans Siæl, igien i Forestillingen at gribe dens Muelighed, at skaffe sine forstedse henfarne Glæder et kort Efterliv. Som man ikke kan kalde et Legeme, saalænge Forraadnelsen varer, fuldkommen dødt, saalænge Kræfterne, der forgiæves søge at virke efter deres gamle Bestemmelser, arbeide sig ud paa Ødelæggelsen af de Dele, de forhen oplivede; kun da, naar det alt har slidt sig op paa hinanden, naar vi see det Hele opløst i ligegyldigt Stev, da opkommer hos os den ynkelige tomme Følelse af Død, der kun ved den Evigslevendes Aande kan qvæges.

I et saa nyt, heelt, elskeligt Gemyt var der meget at sønderrive, at dræbe, og Ungdommens

hastigiægende Kraft gav selv Smertens Magt ny Næring og Hæftighed. Slaget havde truffet hans hele Tilværelse ved Roden. Werner, som af Nød var hans Fortrolige, greb nidkiær til Ild og Sværd, for at trænge ind til en forhadt Lidenskabs, det Uhyres, inderste Liv. Leiligheden var saa lykkelig, Vidnesbyrdet saaledes ved Haanden, og hvormange Historier og Fortællinger vidste han ikke at nytte. Han drev det med saadan Hæftighed Skridt for Skridt, undte ikke sin Ven det mindste Øieblikks Bidrag til Liise, afskar ham hvert Smuthul, hvor han kunde reddet sig for Fortvivlelse, saa Naturen, der ikke vilde lade sin Yndling gaae til Grunde, anfaldt ham med Sygdom, for at skaffe ham Luft fra den anden Side.

En hæftig Feber med sit Følge, Lægemidlerne, Overspændingen, og Matheden, dertil Familiens Bestræbelser, de Medfoddes Kiærlighed, der først bliver ret følelig ved Mangel og Behov, vare ligesaa mange Adspredelser i en forandret Tilstand, og en kummerlig Tidsfordriv. Først

da han var bedre igien, det er, da hans Kræfter vare udtomte, saae Wilhelm med Forskrækkelse ned i en stor Elendigheds qvalfulde Afgrund, som man seer ned i en Volkans udbrændte hule Bæger.

Nu giorde han sig selv de bittreste Bebreidelser, at han efter saa stort et Tab endnu kunde have et smertefrit, roligt, ligegyldigt Øieblik. Han foragtede sit eget Hierte, og længtes efter Jammers og Taarers Liise.

For at vække disse hos sig igien, bragde han alle den forgangne Lykkes Scener for sin Erindring. Med den største Livagtighed udmalte han sig disse, strædte igien at sætte sig ind i dem, og naar han havde arbeidet sig op til mueligste Høide, naar henfarne Dages Soelskin igien syntes at oplive hans Lemmer, at have hans Barm, saae hen tilbage paa den skrækkelige Afgrund, qvægede sit Øie paa den knusende Dybde, kastede sig ned, og aftvang Naturen de bittreste Smerter. Med saa gientaget Grusomhed sønderrev

han' sig selv; thi Ungdom, der er saa riig paa indhyllede Kræfter, veed ikke, hvad den bortkaster, naar den til den Smerte, et Forliis opvækker, endnu føjer saamange indbildte Smerter, som den først derved vilde give det Tabte ret Værd. Ogsaa var han saa overtydet, at dette Tab var det eeneste, det første og sidste, han i sit Liv kunde føle, at han afskyede hver Trøst, der foretog sig at forestille ham disse Lidelser, som endelige.

Andet Kapitel.

Vant til at martre sig selv paa denne Maade, angreb han nu og det øvrige, der næst hans Kiærlighed og med hans Kiærlighed havde givet ham de største Glæder og Forhaabninger, hans Talent som Digter og Skuespiller, med skumlende Critik fra alle Sider. Han saae i sine Arbeider intet andet end en aandløs Efterligning af nogle indførte Former uden indvortes Værd; han vilde blot deri erkiende stive Skoleexercitier, der fattedes hver Gnist Natur, Sandhed og Begeistring. I hans Digte fandt han kun et monotont Stavelsemaal, hvori nogle ganske almindelige Tanker og Følelser, sammenbundne ved et uselt Rim, slæbte af; og saaledes betog han sig ogsaa hver Udsigt, hver Lyst, der fra denne Side endnu maaskee havde kundet reise ham igien.

Hans Skuespillertalent gik det ikke bedre. Han skiændte paa sig selv, at han ikke tidligere

havde opdaget den Forfængelighed, der eene havde lagt til Grund for denne Indbildning. Hans Figur, hans Gang, hans Bevægelse og Declamation meatte holde for, og saaledes frademte han sig afgiørende hvert Slags Fortrin, hver Fortieneste, som havde hævet ham over det almindelige, og forøgede derved sin stumme Fortvivlelse til den høieste Grad. Thi hvis det er haardt, at forsage en Piges Kiærlighed, da er den Følelse ikke mindre smertelig at rive sig los fra Musernes Omgang, erklære sig deres Samsvem for stedse uværdig, og give Slip paa det skiønneste og nærmeste Bifald, der offentlig gives vor Person, vor Adfærd, vor Stemme.

Paa denne Maade havde vor Ven ganske henoffret sig, og tilligemed megen Iver helliget sig til Handelsforretningerne. Til Forundring for sin Ven, og til største Fornøielse for sin Fader, var ingen paa Contoret og Børsen, i Boden og Pakhuset virksommere end han. Correspondents og Regninger, og hvad der overdroges ham, be-

sørgede og forrettede han med megen Iver. Rigtig nok ikke med den muntre Flid, der tillige for den Sysselsatte er Løn, naar vi med Orden og Flid forrette, hvad vi ere fødde til; men med Pligtens stille Flid, der har det bedste Forsæt til Grund, næres ved Overtydning, og bekiendes ved en indvortes Selvfølelse; men der dog ofte, selv naar den skiønneste Bevidsthed rækker den Krandsen, neppe er i Stand til at qvæle et Suk.

Paa denne Maade havde Wilhelm levet en Tidlang meget travelt hen, og overtydede sig, at hiin haarde Prøvelse af Skiæbnen var foranstaltet til hans Bedste. Han var glad ved at see sig paa Livets Bane advaret i Tide, hvorvel uvenlig nok, i Stæden for andre sildere og tungere bøde for de Misgreb, hvortil en Ungdoms Indbildning forledte dem. Thi sædvanlig værger Mennesket sig, saalænge han kan, for at give den Daare Afkeed, han har i sin Barm, bekiænde en Hovedvildfarelse, og tilstaae en Sandhed, der bringer ham til Fortvivlelse.

Saa fast besluttet han var til at forsage sine kiæreste Forestillinger, behøvedes dog nogen Tiid til at overtyde ham fuldkommen om sin Ulykke. Men endelig havde han med klækkelige Grunde saa ganske tilintetgiort enhver Kiærligheds, poetisk Frembringelses, og personlig Fremstillings Forhaabning hos sig, at han fattede Mod til fuldkommen at udslette alle Spor, af sin Daarskab, alt, hvad paa nogen Maade kunde erindre ham derom. Han havde derfor en kiølig Aften giort sig Ild paa sin Kamin, og tog en lille Reliquie-Æske frem, hvori der fandtes hundredehaande Smaating, som han i betydende Øieblik havde faaet af Mariane, eller revet hende. Hver fortørret Blomst erindrede ham om den Tiid, da den endnu friskt blomstrede i hendes Haar; hver liden Sædde! om den lykkelige Time, hvortil hun indbød ham ved den; hver Sløife om hans Hoveds yndige Hvilested, hendes skiønne Barm. Maatte ikke paa denne Maade hver Følelse, som han alt længe troede dræbt, igien be-

gynde at røre sig? Maatte ikke den Lidenskab, han skilt fra sin Elskede var bleven Herre over, i disse Smaatings Nærværelse blive mægtig igien? thi vi mærke først, hvor sørgelig og ubehagelig en mørk Dag er, naar eet eeneste gjennemtrængende Øiebliik fremstiller os en bliid Times opmuntrende Glands.

Ikke uden Bevægelse saae han derfor disse saa længe bevarede Helligdomme, een efter en anden gaae op i Røg og Flamme. Nogle Gange holdt han dvælende inde, og havde endnu en Perlesnor og et Flørstørklade tilbage, da han besluttede med sin Ungdoms digteriske Forsøg igien at opfriske den aftagende Iid.

Hidtil havde han omhyggelig forvaret alt, hvad der fra hans Aands tidligste Udvikling var kommet fra hans Pen. Endnu laae hans Skrifter sammenbundne paa Bunden af den Kosfert, han havde pakket dem i, da han haabede at tage dem med paa sin Flugt. Hvor ganske anderledes

aabnede han dem nu, end han den Gang bandt dem sammen.

Naar vi efter nogen Tiids Forløb aabne et Brev, vi ved visse Omstandigheder have skrevet og forseglet, men der ikke træffer den Ven, det var stilet til, og bringes os igien, overfalder en synderlig Følelse os, i det vi bryde vort eget Segl, og tale med vort forandrede Selv, som med en tredie Person. En lignende Følelse greb med Hæftighed vor Ven, da han aabnede det første Bundt, skilte Hæfterne, og kastede dem i Ilden, hvor de just haftig blussede op, da Werner traadde ind, undredes over den levende Flamme, og spurgde, hvad der foregik?

Jeg giver et Bevis, svarede Wilhelm alvorlig, at det er mit Alvor, at opgive en Haandtering, jeg ikke var fød til; og med disse Ord, kastede han det andet Bundt i Ilden. Werner vilde holde ham tilbage; men det var giort.

Jeg indseer ikke, hvorledes du kommer til denne Ædelighed! sagde denne. Hvorfor skal nu

disse Arbejder, om de end ikke ere fortrefflige, reent tilintetgjøres?

Fordi et Digt enten skal være fortrefligt, eller slet ikke existere. Fordi enhver, der intet Anlæg har til at gjøre det Bedste, skulde holde sig fra Kunsten, og alvorlig tage sig i Agt for hver Fristelse dertil. Thi vist nok rører sig i ethvert Menneske en vis ubestemt Attraae, at efterligne, hvad han seer; men denne Attraae beviser slet ikke, at ogsaa den Kraft boer i os, at komme i Stand med, hvad vi foretage. See kun paa Drengene, hvor de, saa tit der har været Liniedandsere i Byen, gaae frem og tilbage, og balancere paa alle Brædder og Bjelker, indtil en ny Tillokkelse drager dem igien til en anden lignende Leeg. Har du ikke mærket det i vore Venners Kreds? Saa tit en Virtuos lader sig høre, findes altiid nogle, der strax begynde at lære paa samme Instrument. Hvor mange vanke om paa denne Vei? Lykkelig den, der bliver

Feilslutningen vaer, i at slutte fra sine Ønsker til sine Kræfter.

Werner sagde imod; Samtalen blev levende, og Wilhelm kunde ikke uden Bevægelse gientage sin Ven de Grunde, han saa tit havde martret sig selv med. Werner paastod, det var ikke fornuftigt, ganske at opgive et Talent, man blot havde nogen Tilbøielighed og Anlæg til, fordi man aldrig kom til at udøve det i største Fuldkommenhed. Der fandtes jo saa mangen tom Time, som man dermed kunde fylde ud, og lidt efter lidt frembringe noget, som vi gjorde os og andre en Fornøjelse med.

Vor Ven, som var heri af ganske anden Mening, faldt ham strax i Ordet, og sagde med megen Fyrighed:

"Hvor heilig tager du feil, kiære Ven! naar du troer, at et Værk, hvis første Foreſtilling maae fylde vor hele Siæl, kan frembringes i afbrudte sammengniede Timer. Nei, Digteren maae ganske leve i sig, ganske i sine elskede

Gienstande. Han, der indvortes er paa det kostbareste begavet af Himlen, der i sin Barm bevarer en Skat, som stedse formerer sig selv, han maae ogsaa uforstyrret udenfra leve med sine Skatte i den stille Lykksalighed, som en Riigmand forgiæves med opdyngede Riigdomme søger at frembringe omkring sig. Betragt Menneskene, hvorledes de løbe efter Lykke og Fornøielse! Deres Ønsker, deres Møje, deres Penge jage uafladelig, og hvorefter? efter det, som Digteren har faaet af Naturen, efter Nydelsen af Verden, efter Medfølelse af sig selv i en anden, efter en harmonisk Foreening med mange ofte uforenelige Ting.

Hvad foruroliger Menneskene, undtagen det, at de ikke kunne forbinde deres Begreber med Tingene, at Nydelsen stiæler sig bort mellem Hænderne paa dem, at det ønskede kommer for seent, og at alt, hvad de have opnaaet og faaet, ikke paa deres Hierter gier den Virkning, som Begiærligheden i Frastand lader os ane.

Feilslutningen vaer, i at slutte fra sine Ønsker til sine Kræfter.

Werner sagde imod; Samtalen blev levende, og Wilhelm kunde ikke uden Bevægelse gientage sin Ven de Grunde, han saa tit havde martret sig selv med. Werner paastod, det var ikke fornuftigt, ganske at opgive et Talent, man blot havde nogen Tilbøielighed og Anlæg til, fordi man aldrig kom til at udøve det i største Fuldkommenhed. Der fandtes jo saa mangen tom Time, som man dermed kunde fylde ud, og lidt efter lidt frembringe noget, som vi gjorde os og andre en Fornøielse med.

Vor Ven, som var heri af ganske anden Mening, faldt ham strax i Ordet, og sagde med megen Fyrighed:

"Hvor heilig tager du feil, kiære Ven! naar du troer, at et Værk, hvis første Forestilling maae fylde vor hele Siæl, kan frembringes i afbrudte sammengniede Timer. Nei, Digteren maae ganske leve i sig, ganske i sine elskede

Gienstande. Han, der indvortes er paa det kostbareste begavet af Himlen, der i sin Barm bevarer en Skat, som stedse formerer sig selv, han maae ogsaa uforstyrret udenfra leve med sine Skatte i den stille Lyksalighed, som en Riigmand forgiæves med opdyngede Riigdomme søger at frembringe omkring sig. Betragt Menneskene, hvorledes de løbe efter Lykke og Fornøielse! Deres Ønsker, deres Møje, deres Penge jage uafladelig, og hvorefter? efter det, som Digteren har faaet af Naturen, efter Nydelsen af Verden, efter Medfølelse af sig selv i en anden, efter en harmonisk Foreening med mange ofte uforenelige Ting.

Hvad foruroliger Menneskene, undtagen det, at de ikke kunne forbinde deres Begreber med Tingene, at Nydelsen stiæler sig bort mellem Hænderne paa dem, at det ønskede kommer for seent, og at alt, hvad de have opnaaet og faaet, ikke paa deres Hierter gier den Virkning, som Begiærligheden i Frastand lader os ane.

Som en Gud har Skiæbnen sat Digteren hen over alt dette. Han seer Lidenskabernes, Familiernes og Rigernes Virvar bevæge sig uden Hensigt, seer, hvor Misforstaaelsernes uopløselige Gaader, som kun et Eenstavelses-Ord sattes til Opløsning, foraarsage usigelig fordærvelige Forvirringer. Han føler det Sorgelige og Glædelige i hver Menneskeskiæbne med. Naar Verdensmennesket i en fortærende Melankolie over stort Tab hensniger sine Dage, eller i overgiven Glæde gaaer sin Skiæbne imøde, saa skrider Digterens letmodtagende, letbevægelige Siæl, som den vandrende Soel, frem fra Nat til Dag, og med sagte Overgange stemmer hans Harpe til Fryd og Sorg. Indsed paa hans Hiertes Grund fremvoxer Viisdoms skiønne Blomst, og naar de andre drømme vaagne, og angstes af uhyre Forestillinger fra alle deres Sandser, lever han Livets Drøm, som en vaagende, og det sieldneste, der skeer, er for ham paa een Fortiid og Fremtiid. Og saaledes er Digteren paa eengang Læ-

rer, Sandsiger, Ven af Guder og Menneſker. Hvo vil da, han ſkal ſtige ned til en kummerlig Haandtering, han, der er bygt ſom en Fugl til at ſvæve over Verden, bygge paa høie Toppe, og tage ſin Næring af Knoppe og Frugter, og let ombytte Green med Green, han ſkulde tillige trække ſom Oxen for Ploven, vænne ſig, ſom en Hund paa et Spor, eller ved endog lægges i Lænke, og betrygge en Avlsgaard ved ſin Given?"

Werner havde, ſom man kan tænke, hørt til med Forundring Derſom kun og Menneſkene, faldt han i Ordet. vare ſkabte ſom Fuglene, og uden at ſpinde eller væve kunde tilbringe lykſalige Dage i beſtandig Nydelſe. Derſom de kun og ved Vinterens Komme ſaa let kunde begive ſig til fierne Egne, for at undgaae Mangel, og betrygge ſig for Froſt.

"Saaledes have Digterne levet i Tider, da det Ærværdige mere erkiendtes, udraabte Wilhelm, og ſaaledes ſkulde de ſiedſe leve. Nokſom udſtyrede i deres Indretſe behøvede de lidet

udenfra. Den Gave, i sode, til enhver Gienstand sig tætklyngende Ord og Melodier at meddele Menneskene skionne Følelser, herlige Billeder, har fra Arildstiid af fortryllet Verden, og var for den, der var begavet dermed, en rigelig Arvedeel. Ved Kongernes Hoffer, ved de Riges Borde, for de Forelskedes Dørre lyttede man efter dem, medens Øret og Siælen lukkedes for alt andet; som man priser sig salig, og henrykt staaer stille, naar af de Buske, man vandrer imellem, Nattergalens Stemme vældeligrsrende fremtrænger! De fandt en giæstefrie Verden, og deres ringeladende Stand opheiede dem ikkun desmere; Helten lyttede til deres Sange; og Verdens Overvinder hyldede en Digter, fordi han følte, at uden denne vilde hans uhyre Tilværelse blot fare hen som en Stormvind; den Elskende ønskede at følede sin Attraae og sin Nydelse saa tusindfoldig og harmonisk, som den beslægtede Lyre forstod at skildre den; og selv den Rige kunde ikke see sine Eiendomme, sine Afguder, saa kostbare

med egne Øine, som de belyste af Glandsen af den alt Værd følende og forhøiende Aand forekom ham. Ja hvo har, om du saa vil, dannet Guder, oplæftet os til dem, neddraget dem til os, uden Digteren?

Min Ven! gav Werner efter nogen Betænkning til Svar, jeg har alt ofte beklaget, at du med Magt ſtræber at forjage det af din Siæl, ſom du ſaa levende føler. Jeg ſkulde tage Hoiligen feil, hvis du ikke giorde bedre i, at give paa nogen Maade efter for dig ſelv, end at ødelægge dig ved ſaa haard en Fornægtelſes Modſigelſer, og med den eene uſkyldige Glæde underage dig Nydelſen af alle de øvrige.

Tør jeg tilſtaae dig, min Ven! tog den anden til Siensmæle, og vil du ikke finde mig latterlig, naar jeg tilſtaaer dig, at hine Billeder endnu beſtandig forfølge mig, ſaa meget jeg end flyer dem, og at, naar jeg underſøger mit Hierte, alle dets tidlige Ønſker hæfte faſt, ja endnu faſtere, end nogenſinde deri? Dog hvad er der nu til-

bage for mig Ulykkelige! ak, hvo der havde for udsagt mig, at min Aands Arme saasnart skulde knuses, med hvilke jeg greb ud i det Uendelige, og med hvilke jeg dog haabede vist at omfatte noget Stort! Hvo der havde forudsagt mig det, vilde have bragt mig til Fortvivlelse. Og selv nu, da Dommen er gaaet over mig, nu, da jeg har mistet hende, der i en Guddoms Sted skulde føre mig over til mine Ønsker, hvad bliver da andet tilbage for mig, end at overlade mig til de bitreste Smerter? O min Broder! blev han ved, jeg nægter ikke, hun var mig ved mine hemmelige Anslag den Krog, hvorved en Reebstige er giort fast; farlig haabende svæver Bovehalsen i Luften, Jernet knækker og han ligger sønderknust ved sine Ønskers Fod. Der er nu heller ingen Trost, intet Haab mere for mig. Jeg vil, raabte han, i det han sprang op, ikke lade noget af disse Papirer blive tilbage. Han tog atter fat paa et Par Hæfter, rev dem op, og kastede dem i Ilden. Werner vilde holde ham

derfra, men forgiæves; lad du mig! raabte Wilhelm: hvad skal disse usle Blade til? For mig ere de hverken Trin eller Opmuntring mere. Skulle de blive tilovers for at pine mig til mit Livs Ende? skulle de maaskee engang tiene Verden til Spot, i Stæden for at opvække Medynk og Gysen! Vee over mig og min Skiæbne! Nu forstaaer jeg først Digternes, de af Nød viisblevne Sorgendes, Klager. Hvor længe holdt jeg mig for uodelæggelig, usaarlig; og ak! nu seer jeg, at en dyb tidlig Skade ikke forvoxer igien, ikke igien kan komme sig; jeg føler, jeg maae tage den med i Graven. Nei! ingen Dag i mit Liv skal Smerten vige fra mig, der endnu tilsidst dræber mig; og ogsaa hendes Minde skal blive hos mig, leve og dee med mig — Mindet af den Uværdige — ak, min Ven! naar jeg skal tale af Hiertet — den sikkert ikke ganske uværdige! hendes Stand, hendes Skiæbne have tusende Gange undskyldt hende hos mig. Jeg har

været for grusom; ubarmhiertig har du indviet mig i din Kulde, i din Haardhed, holdt mine forstyrrede Sandser fangne, og hindret mig at giøre for hende og for mig, hvad jeg var os begge skyldig. Hvo veed, i hvad Forfatning jeg har bragt hende; og først Tiid efter anden falder det paa min Samvittighed, i hvilken Fortvivlelse, i hvilken Hielpeløshed jeg forlod hende. Var det ikke mueligt, at hun kunde undskylde sig? var det ikke mueligt? hvormangen Misforstand kan forvirre Verden, hvormange Omstændigheder kunne tiltrygle den største Forbrydelse Tilgivelse? — Hvor ofte tænker jeg mig hende siddende ensom i Stilhed, støttet paa sin Arm? — Det er, siger hun, den Troskab, den Kiærlighed, han tilsvor mig! med dette umilde Slag at ende det skiønne Liv, der forbandt os! Han bred ud i en Strøm af Taarer, i det han kastede sig med Ansigtet paa Bordet, og vædede de øvrige Papirer.

Werner stod i største Forlegenhed hos. Han havde ikke ventet sig denne Lidenskabens raske Op-

blussen. Nogle Gange vilde han falde sin Ven i Ordet, nogle Gange give Samtalen en anden Vending; forgiæves! han modstod ikke Strømmen. Ogsaa her paatog sig det vedholdende Venskab igien sit Embede. Han lod Smertens hæftigste Anfald gaae over, medens han ved sin stille Nærværelse bedst lod en oprigtig reen Deeltagelse see, og saaledes blev de den Aften; Wilhelm nedsænket i stille Efterfølelse af Smerten, og den anden forskrækket ved det nye Udbrud af en Lidenskab, han længe troede at have betvunget og overmandet ved gode Raad, og ivrig Tiltale.

Tredie Kapitel.

Efter slige Recidiver pleiede Wilhelm for det meste kun desivrigere at opoffre sig til Forretninger og Virksomhed, og det var den bedste Vei til at undflye den Labyrinth, der igien søgte at lokke ham til sig. Hans gode Maade til at føre sig op mod Fremmede, hans Lethed til at føre Brevvexling næsten i alle levende Sprog, gav hans Fader og hans Handelsven bestandig mere Haab, og de trøstede sig over Sygdommen, hvis Aarsag ikke var bleven dem bekiændt, og over den Pause, der havde afbrudt deres Plan. Man besluttede andengang Wilhelms Afreise, og vi finde ham paa sin Hest med Vadsækken bag sig, opmuntret ved fri Luft og Bevægelse, at nærme sig Biergene, hvor han skulde forrette nogle Handelsærender.

Langsom giennemstrøg han Bierge og Dale med den største Fornøielses Følelse. Udhængen-

de Fielde, brusende Vandfald, bevoxne Vægge, dybe Grunde saae han her første Gang, og dog havde hans tidligste Ungdomsdramme allerede svævet i slige Egne. Ved dette Syn følte han sig atter forynget, alle udstandne Smerter vare borttvættede af hans Siæl, og med fuldkommen Munterhed foresagde han sig Stæder af adskillige Digte, og især af Pastor fido, der paa disse eensomme Stæder skarevitis strømmede ham i Hukommelsen. Ogsaa erindrede han sig mange Stæder af sine egne Sange, som han med en særdeles Tilfredshed reciterede. Han oplivede den Verden, der laae for ham, med alle Forgangenhedens Skikkelser, og hvert Skridt ud i Fremtiden var ham fuldt af Anelse om vigtige Handlinger, og mærkelige Begivenheder.

Adskillige Mennesker, der efter hinanden kom bag ved ham, gik ham med en Hilsen forbi, og hastende fortsatte deres Vei ind til Fields ad steile Fodstier, afbrøde nogle Gange hans stille Morve, uden at han dog var bleven opmærk-

som paa dem. Endelig gav en snaksom Medvandrer sig i Selskab med ham, og fortalte Aarsagen til den stærke Valfart.

"I Hochdorf, sagde han, bliver i Aften spilt Comedie, og dertil samles hele Nabolauget."

"Hvorledes! raabte Wilhelm, i disse eensomme Bierge, mellem disse ugiennemtrængelige Skove har Skuespilkunsten fundet Vei, og bygget sig et Tempel, og jeg maae giøre Valfart til dens Fest?"

"De vil endnu undres mere, sagde den anden, naar De hører, af hvem det Stykke opføres. Der er en stor Fabrik paa det Sted, som nærer mange Mennesker. Entrepreneuren, der saa at sige, er adskilt fra alt menneskeligt Selskab, veed om Vinteren ikke bedre at sysselsætte sine Arbeidere, end at han har faaet dem paa at spille Comedie. Han liider ingen Kort iblandt dem, og ønsker ogsaa forresten at holde dem fra raae Sæder. Saaledes tilbringe de de lange Af-

tener, og i Dag, da det er den Gamles Fødsels-dag, give de ham til Ære en egen Højtid."

Wilhelm kom til Hochdorf, hvor han skulde blive Natten over, og stod af paa Fabriken, hvis Entrepreneur ogsaa stod mellem Giældnerne paa hans Liste.

Da han nævnte sit Navn, raabte den Gamle ferundret: Jh, min Herre! er De en Søn af den brave Mand, som jeg skylder saa megen Tak, og hidindtil ogsaa Penge? Deres Hr. Fader har havt saa megen Taalmodighed med mig, at jeg ret maatte være et Skarn, naar jeg ikke hastig og glad betalte. De kommer just ret tilpas for at see, det er mit Alvor.

Han kaldte paa sin Kone, der var ligesaa glad over at see den unge Mand; hun forsikkrede, at han lignede sin Fader, og beklagede, at hun for de mange Fremmedes Skyld ikke kunde huse ham om Natten.

Ærendet var ligefrem og snart i Rigtighed; Wilhelm stak en Tut Penge i Lommen, og en-

skede, hans øvrige Forretninger maatte gaae ligesaa let.

Skuespillets Time kom; man ventede nu kun paa Oberforstmesteren, der endelig ogsaa kom, traadde ind med nogle Jægere, og modtoges med største Ærbødighed.

Selskabet blev nu ført ind i Skuespilhuset, hvortil man havde indrettet en Lade, der laae strax ved Haugen. Huus og Theater var uden synderlig Smag artigt og muntert nok anlagte. En af de Malere, der arbeidede ved Fabriken, havde været Handlanger ved Theatret i Residentsen, og havde nu henstilt Skov, Gade, og Værelse, sagtens lidt raat. Stykket havde de laant af en omflakkende Truppe, og skaaret det til efter deres egen Tarv. Som det var, morede det. Den Intrigue, at to Elskere vilde snappe en Pige fra hendes Formynder og fra hinanden, frembragte allehaande interessante Situationer. Det var det første Stykke, vor Ven efter lang Tids Forløb igien saae; han gjorde mangehaande Be-

tragtninger; det var fuldt af Handling; men uden Skildring af sande Caracterer. Det behagede, og morede. Saaledes er al Skuespilkunsts Begyndelse. Det raa Menneske er tilfreds, naar han kun seer noget foregaae; den dannede vil føle; og Eftertanke er kun behagelig for den fuldkommen uddannede.

Skuespillerne havde han gierne hiulpet lidt efter hist og her; thi der feilede kun lidet, saa kunde de have været meget bedre.

I hans stille Betragtninger forstyrredes han af Tobaksdampen, der alt blev stærkere og stærkere. Oberforstmesteren havde tændt sin Pibe strax, efter Stykket var begyndt; og efterhaanden tog flere sig den Frihed. Ogsaa gav denne Herres Hunde slemme Scener. Man havde rigtig nok lukket dem ude; men de fandt snart Vei ind ad Bagdøren, løb paa Theatret, rendte mod de Spillende, og sprang endelig over Orchestret hen til deres Herre, der havde taget den første Plads i Parterret.

Til Efterspil bragdes et Offer. Et Portrait, der forestillede den Gamle i hans Brudgomskiole, stod paa et Alter behængt med Krandse. Alle Skuespillere hyldede ham i de ydmygste Stillinger. Det yngste Barn traadde hviidklædt frem, og holdt en Tale paa Vers, hvorved hele Familien, og selv Oberforstmesteren, som derved huskede paa sine egne Børn, bevægedes til Taare. Saaledes endtes Stykket; og Wilhelm kunde ikke holde sig fra at gaae op paa Theatret, besee Actricerne i Nærheden, rose dem for deres Spil, og give dem nogle Raad for Fremtiden.

Vor Vens øvrige Forretninger, som han efterhaanden besørgede paa større og mindre Stæder i Fieldet, løb ikke alle saa lykkelige og saa fornøjede af. Mange Giældnere bade om Opsættelse, mange vare uhøflige, mange gik fra Giælden. Efter hans Anviisning skulde han stævne nogle, han maatte søge en Procurator op, underrette ham, møde for Retten, og flere saadanne fortrædelige Forretninger.

Ligesaa gik det ham, naar man vilde vise ham Ære. Kun faa Folk fandt han, der nogenlunde kunde give ham Underretning; faa, som han haabede at komme i nogen nyttig Handelsforbindelse med. Da der nu og ulykkeligviis indtraf Regndage, og en Reise til Hest i de Egne var forbunden med utaalelige Besværligheder, saa takkede han Himmelen, da han igien nærmede sig det slette Land; og ved Foden af Bierget i en skion og frugtbar Slette, ved en blid Flod i Soelskin saae en munter liden Kiøbstad ligge, hvor han vel ingen Forretninger havde, men just derfor besluttede at opholde sig et Par Dage, for at skaffe sig og sin Hest, der havde liidt meget af den slemme Vei, nogen Liise.

Fierde Kapitel.

Da han stod af i et Værtshuus paa Torvet, gik det der meget lystigt, i det mindste meget levende. Et stort Selskab Liniedandsere, Luftspringere, og Gøglere, der havde en stærk Mand hos sig, var trukket ind med Koner og Børn, og, imedens de lavede dem til at lade sig offentlig see, giorde et Ustyr efter det andet. Snart trættedes de med Værten, snart med hinanden; og var deres Trætten utaalelig, vare Ytringerne af deres Fornøielse ganske og aldeles uudstaaelige. Ubestemt, om han skulde gaae eller blive, stod han ved Porten, og saae paa Arbeidsfolkene, der begyndte at slaae en Stillads op paa Pladsen.

En Pige, som gik med Roser og andre Blomster, bød ham sin Kurv, og han kiøbte sig en smuk Bouquet, som han med Liebhaberie bandt om, og med Tilfredshed betragtede; da et Vindue i et paa Siden af Pladsen liggende andet

Værtshuus gik op, og et velskabt Fruentimmer viste sig i det. Uagtet Frastanden kunde han opdage, at en behagelig Munterhed bestælede hendes Ansigt. Hendes blonde Haar faldt skiødesløs opløste om hendes Nakke, og hun syntes at see sig om efter den Fremmede. Noget efter kom et ungt Menneske, der havde et Pudderforklæde for, og en lille hvid Troie paa, udaf Døren der i Huset, gik lige hen til Wilhelm, hilste paa ham, og sagde: Fruentimmeret i Vinduet lader Dem spørge, om De ikke vil overlade hende en Deel af de deilige Blomster? — De ere alle til hendes Tieneste, svarte Wilhelm, i det han flyede det lette Bud Bouquetten, og tillige giorde den Skionne en Compliment, som hun besvarte med en venlig Grenhelsen, og trak sig tilbage fra Vinduet.

Eftertænksom over dette artige Eventyr gik han op ad Trappen til sit Værelse, da en ung Skabning sprang ham imøde, og tildrog sig hans Opmærksomhed. En lille kort Siitevest med op-

skaarne spanske Ærmer, knappe lange Beenklæder med Puffer klædede Barnet meget vakkert. Lange sorte Haar vare flettede og snoede i Lokker og Pidske om Hovedet. Wilhelm saae med Forundring paa denne Figur, og kunde ikke blive enig med sig selv, om han skulde erklære den for en Dreng eller en Pige. Dog bestemte han sig snart for det sidste, og opholdt hende, da hun kom ham forbi, sagde hende god Dag, og spurgde, hvem hun horte til? hvorvel han let kunde see, at hun maatte være et Lem af det springende og dandsende Selskab. Med et skarpt sort Sideblik saae hun paa ham, i det hun rev sig fra ham, og løb ind i Kiøkkenet uden at svare.

Da han kom op ad Trappen, fandt han paa den store Forsal to Mandspersoner, der øvede sig i at fægte, eller rettere syntes at prøve deres Færdighed paa hinanden. Den eene var aabenbar af det Selskab, der var i Huset; den anden havde et mindre vildt Udseende. Wilhelm saae til, og havde Aarsag at bundre dem

begge, og da ikke længe derpaa den sortskiæggede seenestærke Stridsmand forlod Valpladsen, tilbød den anden med megen Artighed Wilhelm Fleuretten.

Naar De vil tage en Lærling i Lære, svarede denne, er jeg vel tilfreds med at vove nogle Gange med Dem. De fægtede sammen, og hvorvel den Fremmede var den Nykomne langt overlegen, var han dog høflig nok til at forsikkre, at alt blot kom an paa Øvelse, og virkelig havde Wilhelm ogsaa viist, at han tidligere var bleven underviist af en god og grundig tydsk Fægtemester.

Deres Samtale afbrødes ved den Larm, hvormed det brogede Selskab trak udaf Værtshuset, for at underrette Byen om deres Skuespil, og gisre den begiærlig efter deres Kunster. Efter en Trommeslager fulgte Entrepreneuren til Hest, bag efter ham en Dandserinde paa en lignende Beenrad, og holdt et Barn for sig, der var vel udpyntet med Baand og Flitter. Derpaa kom den ovrige Truppe til Fods, hvoraf nogle bar

Børn i eventyrlige Stillinger let og bequemt paa deres Skuldre, og blandt hvilke den unge forthsvede mørke Figur paa ny opvakte Wilhelms Opmærksomhed.

Pagliasso løb snorrig frem og tilbage blant den tilstimlende Mængde, og uddeelte med meget begribelige Leier, i det han snart kyssede en Pige, snart brixede en Dreng, sine Sadler, og opvakte blandt Folket en uovervindelig Begiærlighed efter at lære at kiende ham nærmere.

I de trykte Annældelser vare Selskabets mangfoldige Kunster udbasunede, og især en Monsieur Narcis og en Jomfrue Landriuette, der begge som Hovedpersoner havde havt den Klogskab, at holde sig fra Optoget, for derved at give sig en fornemmere Ansees, og vække desmere Nysgierrighed.

Under Optoget havde ogsaa den smukke Marloeriske igien ladt sig see i Vinduet, og Wilhelm havde ikke undladt at forespørge sig om hende hos sin nye Bekiendt. Denne, som vi indtil vide-

re ville kalde Laertes, tilbød sig at følge Wilhelm over. Jeg og det Fruentimmer, sagde han smilende, ere et Par Vrag af et Skuespillerselskab, som for kort siden strandede her. Stedets Behageligheed har bevæget os til at blive her nogen Tiid, og fortøre det lidet, vi have samlet, i Roe, medens en god Ven er reist ud at søge sig og os et Sted at komme an.

Laertes fulgte strax sin nye Bekiændt til Philines Dør, hvor han lod ham staae et Øieblik, for at hente Sukkergodt i en Naboebod. De vil vist takke mig, sagde han, i det han kom tilbage, for det jeg skaffer Dem dette artige Bekiendtskab.

Fruentimmeret kom dem imøde udaf Værelset paa et Par lette Pampusser med høje Hæle. Hun havde kastet en sort Salopye over en hviid Negligee, der just, fordi den ikke var ganske reenlig, gav hende et huusligt og mageligt Udseende; hendes korte Skiørter lod see de nydeligste Fødder af Verden.

Vær De mig velkommen! raabte hun til Wilhelm: og tak for de skienne Blomster. Hun førte ham ved den eene Haand ind i Værelset, i det hun med den anden trykkede Bouquetten til Brystet. Da de havde sat dem, og var i ligegyldige Samtaler, som hun vidste at give en indtagende Vending, rystede Laertes brændte Mandler ud i hendes Skiød, og hun begyndte strax at gnaske paa dem. See engang, hvad det unge Menneske er for et Barn! raabte hun: han vil nu bilde Dem ind, at jeg er en stor Ven af saadant Gnaskerie, og det er ham, der ikke kan leve uden at nyde noget Lækkert.

Lad De os kun tilstaae, svarte Laertes, at vi heri, som i mere, gierne giøre hinanden Selskab. For Exempel, sagde han, det er i Dag en meget deilig Dag; jeg synes, vi skulde kiøre en Tour, og tage vort Middagsmaaltiid paa Mollen. — Net gierne! sagde Philine: vi maae giøre vor nye Bekiændt en lille Forandring. — Laertes sprang afsted, for han gik aldrig, og Wil-

helm vilde et Øieblik hiem, for at lade giøre ved sit Haar, der endnu saae ganske uordentligt ud fra Reisen. Det kan De giøre her, sagde hun, kaldte paa sin lille Tiener, og nødde Wilhelm paa den artigste Maade, at trække sin Kiole af, og tage hendes Pudderkaabe om, og lade sig friſere i hendes Nærværelſe. Man maae endelig ingen Tiid forsømme, sagde hun, man veed ikke, hvorlænge man bliver sammen.

Drengen, der var mere trodsig end ubehændig, bar sig ikke ad paa det bedste, rev Wilhelm i Haaret, og lod ikke til at blive saa snart færdig. Philine satte ham nogle Gange irette for hans Uartighed, stødte ham endelig utaalmodig bort, og jagede ham ud af Døren. Nu tog hun sig selv Umagen paa, og krusede vor Vens Haar med stor Lethed og Nethed, hvorvel hun heller ikke syntes at haste, og snart havde eet, snart et andet at udsætte paa sit Arbeide; i det hun ikke kunde undgaae at røre med sine Knæ ved hans, og bringe Bouqvet og Bryst saa nær til hans Læ-

ber, at han mere end eengang kom i Fristelse at trykke et Kys derpaa.

Da Wilhelm havde skrabt Puddret af Panden med den lille Pudderkniv, sagde hun til ham: put den til Dem, og tænk ved den paa mig. Det var en artig Kniv: Grebet af indlagt Staal viiste de venlige Ord: tænk paa mig. Wilhelm stak den hastig til sig, takkede hende, og bad om Tilladelse, at torde giøre hende en liden Forærring igien.

Nu var man bleven færdig. Laertes havde bragt Vognen, og nu begyndte en meget moersom Tour. Philine kastede noget ud af Vinduet til hver Fattig, der tiggede af hende, og raabte tillige et muntert og venligt Ord til ham.

Neppe vare de komne paa Mellen, og havde bestilt sig Mad, førend der lod sig høre Musik uden for Huset. Det var Bjergfolk, som til Cithar og Triangel med levende og skarpe Stemmer sang adskillige artige Viser. Det varede ikke længe, før en tilstrømmende Mængde havde samlet

en Kreds om dem, og Selskabet tilnikkede dem sit Bifald ud af Vinduerne. Da de saae denne Opmærksomhed, udvidede de deres Kreds, og syntes at forberede dem til deres vigtigste Stykke. Efter en Pause traadde en Biergmand frem med en Hakke, og foreskilte, medens de andre spilte en alvorlig Melodie, at han gravede.

Det varte ikke længe, før en Bonde traadde ud af Mængden, og pantomimisk truende gav han at forstaae, at han skulde forsøje sig bort her. Selskabet undredes derover, og erkiændte først den, som Bonde forklædte, Biergmand, da han aabnede Munden, og i et Slags Recitativ skiældte paa den anden, for det han understod sig at haandtere paa hans Ager. Den anden kom ikke ud af sin Fatning, men begyndte at underviise Landmanden, at han havde Ret til at slaae ned her, og gav ham derved de første Begreber om Biergværksdrift. Bonden, som ikke forstod den fremmede Terminologie, giorde alleslags taabelige Spørgsmaal, som Tilskuerne, der holdte sig for klo-

gere, flog en høj Latter op over. Biergmanden søgte at berigtige ham, og beviiste ham den Fordeel, der tilsidst og tilslød ham, naar Landets underjordiske Skatte opgrovedes. Bonden, der først havde truet den anden med Hug, lod sig lidt efter lidt stille tilfreds, og de skiltes som gode Venner fra hinanden, men især trak Biergmanden sig paa den ærefuldeste Maade udaf Striden.

Vi have, sagde Wilhelm ved Bordet, i denne liden Dialog det meest levende Exempel, hvor nyttigt Theatret kunde være for alle Stænder, hvor megen Fordeel selv Staten kunde drage deraf, naar man bragte Menneskenes Handlinger, Haandteringer, og Foretagender paa Theatret fra deres gode roesværdige Side, og i den Synspunkt, fra hvilken Staten selv maae ære og beskytte dem. Nu fremstille vi kun Menneskenes latterlige Side; Lystspildigteren er ligesom blot en skielende Oppasser, der overalt har et vagtsomt Øje paa sine Medmenneskers Feil, og synes at være glad, naar han kan give dem Een.

Skulde det ikke være et behageligt og værdigt Arbeide for en Statsmand, at overskue alle Standers naturlige gienſidige Indflydelſe, og lede en Digter, der havde tilſtrækkelig Humor, i hans Arbeider? Jeg er overbeviiſt, der lod ſig paa denne Maade udtænke mange meget moerſomme paa eengang nyttige og lyſtige Stykker.

"Saavidt jeg, ſagde Laertes, overalt, hvor jeg har ſværmet om, har kundet mærke, veed man blot at forbyde, at hindre, og afviſe; men ſjælden, at byde, fremme, og belønne. Man lader alting i Verden gaae, til det bliver ſkadeligt, ſaa bliver man vreed, og ſlaaer til."

"Bliv mig borte med Stat og med Statsmænd, ſagde Philine: dem kan jeg ikke tænke mig uden i Paryker, og en Paryk maae der ſaa have paa, hvem der vil, ſaa fremkalder den altiid en krampagtig Bevægelſe i mine Fingre; jeg gad ſtrax taget den af den ærværdige Herre, ſprinde om i Stuen, og lee Skaldepande ud."

Med nogle levende Sange, som hun meget deilig foredrog, afskar Philine Samtalen, og drev paa, de skulde hurtig tage hiem, for ikke at forsømme at see Liniedandsernes Kunster om Aftenen. Snorrig indtil Overgivenhed fortsatte hun sin Gavmildhed mod de Fattige paa Hiemvejen, indtil hun tilsidst, da hendes og hendes Reisekammeraters Penge slap, kastede sin Straahat ud til en Pige, og sit Halstørklæde til en gammel Kierling.

Philine indbød begge sine Ledsagere hiem til sig, da man, sagde hun, fra hendes Vinduer kunde see det offentlige Skuespil bedre end fra det andet Værtshuus.

Da de kom hiem, fandt de Stilladsen opslaaet, og Baggrunden prydet med ophængte Tæpper. Svingbredderne vare alt lagde, den slappe Linie giort fast ved Stolperne, og den spændte trukket over Bukkene. Pladsen var temmelig fuldsaf Folk, og Vinduerne besatte med alleslags Tilskuere.

Pagliasso forberedede først Forsamlingen med nogle Dumheder, som Tilskuerne altiid pleie at lee af, til Opmærksomhed og god Lune. Nogle Børn, hvis Legemer fremstilte de sælsomste Fordreielser, opvakte snart Forundring, snart Gysen, og Wilhelm kunde ikke bare sig for dyb Medynk, da han saae det Barn, han ved første Syn havde følt Deeltagelse for, med nogen Umage frembringe de besynderligste Stillinger. Dog snart opvakte de lystige Springere en levende Fornøielse, naar de først enkelte og saa efter hinanden, og endelig alle paa eengang for- og bagtænds stødte Kolbytter i Luften. Lydelig Haandklap og Jubel lod fra hele Forsamlingen.

Men nu henvendtes Opmærksomheden paa en anden Gienstand. Børnene maatte een efter anden ud paa Linien, og det Lærlingene først, for ved deres Øvelser at forlænge Skuespillet, og sætte Kunstens Vanskelighed i Lys. Der viiste sig ogsaa nogle Mandspersoner og voxne Fruen-

timmer med temmelig Færdighed; men det var endnu ikke Monsieur Narciss; endnu ikke Demoiselle Landrinette.

Endelig traadde ogsaa disse frem af et Slags Telt bag opspændte røde Gardiner og opfyldte ved deres behagelige Udvortes, og zirlige Pynt Tilskuernes hidtil lykkelig nærede Haab. Han, en munter Knøs af Middelstørrelse med sorte Øine, og en stærk Pidsk; hun, ikke mindre nydelig, dog stærk skabt; begge viiste sig efter hinanden paa Linien med lette Bevægelser, og sælsomme Stillinger. Hendes Lethed, hans Forvovenhed, den Nøiagtighed, hvormed begge udførte deres Kunststykker, forhøjede ved hvert Skridt og hvert Spring den almindelige Fornøjelse. Den Anstand, hvormed de førte dem, de andres tilsyneladende Bestræbelser omkring dem, gav dem Anseende, som de vare hele Truppens Herre og Mester, og enhver ansaae dem for værdige til denne Rang.

Folkets Begeistring meddeelte sig til Tilskuerne i Vinduerne; Damerne saae med ufravendte

Øine efter Narcisf, Herrerne, efter Landrinette. Folket jublede, og det finere Publikum holdt sig ikke fra at klappe; det var knap, man endnu loe ad Pagliasso. Kun faa listede sig bort, da nogle af Truppen for at indsamle Penge trængte sig med Tintallerkener om blandt Mængden.

"Jeg synes, de har giort deres Sager godt, sagde Wilhelm til Philine, der laae i Vindet ved ham; jeg beundrer deres Forstand, hvormed de vidste ogsaa at giøre ubetydende Kunststykker, anbragte til rette Tiid, giældende, og hvorledes de af Børnenes Ubehændighed og de bedstes Virtuositet sammenarbeidede et Heelt, der først opvakte vor Opmærksomhed, og derpaa underholdt os paa det behageligste."

Folket var lidt efter lidt løbet sin Vei, og Pladsen var bleven tom, medens Philine og Laertes kom i Striid om Narcisses og Landrinettes Skabning og Færdighed, og drillede hinanden indbyrdes. Wilhelm saae det forunderlige Barn

staae paa Gaden med andre Børn, der legede; han giorde Philine opmærksom paa det, og hun, efter sin levende Maade, kaldte og vinkede strax ad Barnet, og da det ikke vilde komme, klapprede hun syngende ned af Trapperne, og kom op med det.

Her er Gaaden! raabte hun, i det hun trak Barnet ind ad Døren. Det blev staaende ved Indgangen, ligesom det vilde strax smutte ud igien, lagde den høire Haand paa Brystet, den venstre paa Panden, og bukkede sig dybt. Vær ei bange, kiære Lille! sagde Wilhelm, i det han gik mod hende. Hun saae paa ham med usikkert Blik, og traadde nogle Skridt nærmere.

Hvad hedder du? spurgde han. — De kalde mig Mignon. — Hvor gammel er du? — Mine Aar har ingen talt. — Hvem var din Fader? — Den store Diævel er død.

Nu det er underligt nok! raabte Philine. Man spurgde hende endnu om eet og andet; hun bragde altiid sine Svar frem paa brokket tydsk,

og en besynderlig høitidelig Maade; derhos lagde hun hvergang Hænderne paa Hoved og Bryst, og bukkede sig dybt.

Wilhelm kunde ikke see nok paa hende. Hans Øine og hans Hierte bleve umodstaaelig tiltrukne af dette Væsens hemmelighedsfulde Tilstand. Han regnede hende for tolv til tretten Aar; hendes Legeme var godt bygt, undtagen at hendes Lemmer lovede en stærkere Vext, eller gav tilkiænde, at den var standset. Hendes Ansigtsdannelse var ikke regelrigtig, men paafaldende, hendes Pande hemmelighedsfuld, hendes Næse overordentlig smuk, og Munden, hvorvel den for hendes Alder syntes alt for tillukt, og hvorvel hun undertiden trak med Læberne til den eene Side, var den dog bestandig trohiertig og yndig nok. Hendes brunnlige Ansigtsfarve var neppe at kiænde giennem Sminken. Denne Gestalt indprægede sig meget dybt hos Wilhelm; han saae endnu bestandig paa hende, taug, og glemte det Nærværende over sine Betragtninger. Philine

vakte ham af sin Halvdrom, ved det hun rakkede Barnet noget Sukkergodt, der var blevet tilovers, og gav det Tegn til at gaae. Barnet giorde sit Buk, og fløj som et Lyn ud af Dorren.

Nu kom den Tiid, at vore nye Bekiandte skulde skilles ad for i Aften, og aftalte endnu i Forveien at kiøre en Tour næste Dag. De vilde igien tage deres Middagsmaaltid paa en nærliggende Jægergaard. Wilhelm talte samme Aften endnu adskilligt til Philines Roes, hvorpaa Laertes kun gav korte og letsindige Svar.

Den anden Morgen, da de igien havde ovet dem en Times Tiid i at fægte, gik de til Philines Værtshuus, hvor de alt havde seet den bestilte Vogn kiøre hen. Men hvor forundret blev Wilhelm, da Vognen var forsvunden, og endnu mere, da Philine ikke var at finde hiemme. Hun havde, fortalte man, sat sig i Vognen med et Par Fremmede, der var kommet samme Morgen, og var kiørt afsted med dem. Vor Ven, der havde lovet sig behagelig Morgoe i hendes Selskab, kunde ikke

dølge sin Fortrydelse. Derimod loe Laertes, og sagde: saaledes staaer hun mig an; det seer hende ganske litgt! lad De os gaae lige til Jagthuset, hun være, hvor hun vil! for hendes Skyld vil vi ikke opgive vor Tour.

Da Wilhelm underveis vedblev at dadle denne Inconsequents i hendes Adfærd, sagde Laertes: jeg kan ikke finde det inconsequent, naar nogen bliver sin Caracter troe. Naar hun tager sig noget for, eller lover nogen noget, skeer det kun under den stiltiende Betingelse, at det ogsaa vil være hende beleiligt at udføre det Forsæt, eller holde sit Løfte. Hun giver gierne bort; men man maa altiid være færdig til at give tilbage, hvad man har faaet.

Det er en sælsom Caracter! svarede Wilhelm.

Intet mindre end sælsom, kun at hun ingen Hykklerske er. Jeg holder derfor af hende; ja jeg er hendes Ven, fordi hun fremstiller mig sit Kiøn saa reent, som jeg har saa megen Aarsag til at hade. Hun er mig den sande Eva, Qvin-

dekionnets Stammemoder; saaledes ere de alle, kun vil de ikke have Ord for det.

Under mangehaande Samtaler, hvor Laertes meget levende udtrykte sit Had til Qvindekionnet, uden dog at angive Aarsagen dertil, vare de komne til Skoven, hvori Wilhelm traadde meget forstemt ind, da Laertes Ytringer giorde ham Erindringen om hans Forhold til Mariane levende igien. Ikke langt fra en beskygget Kilde, under herlige gamle Træer, fandt de Philine sidde ene ved et Steenbord. Hun sang dem en lystig Vise imøde; og da Laertes spurgte efter hendes Selskab, raabte hun: dem har jeg artig fixeret; jeg har taget dem ved Næsen, som de fortiente. Alt undervejs satte jeg deres Gavmildhed paa Prøve, og da jeg mærkede, at de vare af de karrige Slikkere, tog jeg mig strax for at straffe dem. Da vi var kommet, spurgde de Opvarteren, hvad der var at faae? og han regnede da med sin sædvanlige løbende Tunge op alt, hvad der var, og mere end der var. Jeg saae deres Forlegenhed: de

saae til hinanden, stammede, og spurgte om Prisen. Hvad vil De længe betænke Dem, sagde jeg, Bordet er en Fruentimmersag, lad De mig sørge for det. Jeg begyndte nu at bestille et rasende Middagsmaaltid, som der endnu skulde sendes Bud i Nabolauget om mange Ting til. Opvarteren, som jeg ved at giøre et Par Gange skiæv Mund, havde giort til min Fortroelige, hialp mig endelig; og nu ængstede vi dem saaledes ved Forestillingen om et herligt Giæstebud, at de kort og godt besluttede dem til en Spadseretour i Skoven, som de vil knap komme tilbage fra. Jeg har leet et Qvarteer paa min egen Haand, og vil lee, saa tit jeg tænker paa de Ansigter. Ved Bordet erindrede Laertes hende om lignende Tilfælde; de kom i Gang med at fortælle lystige Historier, Misforstaaelser og Pudser.

En ung Mand af deres Bekiændtskab fra Byen kom snigende med en Bog giennem Skoven, satte sig hos dem, og roeste den smukke Plads. Han giorde dem opmærksomme paa Kildens Ris-

len, paa Grenenes Bevægelse, paa de indfaldende Lys, og paa Fuglenes Sang. Philine sang en liden Vise om Gisgen, der ikke syntes at behage den Nykomne; han recommanderede sig snart.

Naar jeg bare, raabte Philine, da han var borte, aldrig maatte saae mere at høre om Natur og Naturscener; intet er utaaleligere, end at lade sig den Fornøjelse regne for, som man nyder. Naar det er smukt Vær, spadserer man, ligesom man dandser, naar der spilles op. Men hvem giver eet Øieblik tankt paa Musiken? hvem paa det smukke Vær? Dandseren interesserer os, ikke Violinen; og at see ind i et Par sorte Øine gior et Par blaae altfor godt. Hvad skal derimod Kilder, og Brønde, og gamle trødskede Linde? Hun saae, i det hun talte saaledes, Wilhelm i Øinene med et Blik, som han ikke kunde forbyde, at trænge i det mindste ind til Dørren i hans Hierte.

De har Ret, svarede han med nogen Forlegenhed, for Menneskket er Menneskket det inte-

ressanteste, og skulde maaskee ganske eene interessere ham. Alt andet, hvad der omgiver os, er enten kun Element, som vi leve i, eller Redskab, som vi betiene os af. Jo mere vi holde os op derved, jo mere vi mærke derpaa, og tage Deel deri, dessvagere bliver Følelsen af vort eget Værd og Følelsen af Selskabet. De Mennesker, der satte en høj Priis paa Haver, Bygninger, Klæder, Smykke, eller nogen Eiendom, ere mindre selskabelige og følelige; de tabe Menneskene af Syne, som det kun lykkes meget faa at samle og glæde. See vi ikke ogsaa det paa Theatret? en god Skuespiller bringer os snart til at glemme en usel upassende Decoration, da derimod det smukkeste Theater først gier Mangelen paa gode Skuespillere ret følelig.

Efter Bordet satte Philine sig i det beskyggede høje Græs. Hendes to Venner maatte skaffe hende Blomster hid i Mængde. Hun flettede sig en fuld Krands, og satte dem paa; hun saae usigelig indtagende ud. Blomsterne strakkede endnu

til nok een; ogsaa den flettede hun, medens begge Mandfolkene satte sig hos hende. Da den underallehaande Spøg og Allusioner var bleven færdig, trykkede hun den med største Ynde paa Wilhelms Hoved, og rykkede den mere end eengang anderledes, inden hun syntes, at den sad ret. Og jeg skal da, som det synes, gaae tomhændet derfra? sagde Laertes.

Ingenlunde! svarte Philine: I skal ingenlunde beklage Eder. Hun tog sin Krands af Hovedet, og satte den paa Laertes.

Var vi Medbeilere, sagde denne, saa vilde vi komme i hæftig Striid, hvem af begge du meest begunstigede.

Da var I de rette Tosser, gav hun til Svar, i det hun boiede sig over til ham, og rakte ham Munden til et Kys; men strax vendte sig igien, slog sin Arm om Wilhelm, og trykkede et levende Kys paa hans Læber. Hvilket smager bedst? spurgde hun drillende.

Underligt! raabte Laertes; det synes, som sligt aldrig kunde smage af Malurt.

Saalidet, sagde Philine, som nogen Gave, som een nyder uden Avind og Egensind. Nu havde jeg, raabte hun, Lyst at dandse en Times Tiid, og saa maae vi vel see igien til vore Springere.

Man gik til Huset, og fandt der Musik. Philine, som var en god Dandserinde, bragte Liv i begge hendes Selskabere. Wilhelm var ikke ubehændig; men han fattedes en kunstig Øvelse. Hans to Venner tog sig for at underviise ham.

Man sinkede sig. Liniedandserne havde alt begyndt at viise deres Kunster. Mange Tilskuere havde indfundet sig paa Pladsen; dog var, da vore Venner stod af Vognen, en Tummel dem mærkelig, der havde trukket en stor Deel Mennesker hen til Døren af det Værtshuus, hvor Wilhelm var taget ind. Wilhelm sprang derover, for at see, hvad det var, og med Forskrækkelse saae han, i det han trængte sig giennem Folket, Her-

ren for Liniedandserselskabet, der var i Færd med at trække det interessante Barn ved Haaret ud af Huset, og med et Pidskeskaft hug ubarmhiertig løs paa den lille Krop.

Wilhelm fløj som et Lyn hen paa Manden, og greb ham i Brystet. Slip det Barn! skreeg han som en Rasende, eller een af os to bliver her paa Stædet. Han greb tillige Karlen med en Styrke, som kun Vreden kan give, i Struben, saa han troede, han skulde qvæles, slap Barnet, og søgte at forsvare sig mod den angribende. Nogle Folk, der følte Medynk med Barnet, men ikke havde vovet at begynde Striid, faldt strax Liniedandseren i Armen, giorde ham vaabenløs, og truede ham med mange Skiældsord. Denne, der nu saae sig indskrænket til sin Munds Vaaben, begyndte græsselig at true, og bande: det dovne uduelige Kreatur vilde ikke giere sin Skyldighed; hun vaggrede sig ved at dandse Eggedandsen, som hun havde lovet Publicum; han vilde slaae hende ihiel, og det skulde ingen forhindre ham i.

Han stræbte at rive sig løs, for at søge om Barnet, der var krøbet i Skiul blandt Mængden. Wilhelm holdt ham tilbage, og raabte: du skal ikke hverken see eller røre det Barn, førend du for Retten har giort Regnskab for, hvor du har stiaalet det; jeg skal drive dig til det yderste, og du skal ikke undgaae mig. Disse Ord, som Wilhelm i sin Hidsighed uden Tanke og Hensigt, af en dunkel Følelse, eller om man saa vil af Indskydelse havde talt, bragte det rasende Menneske med eet til Roelighed. Han raabte: hvad har jeg med det unyttige Kreatur at giøre! Betal De mig, hvad hendes Klæder koster, saa kan De beholde hende; vi skal endnu blive eenige i denne Aften. Han skyndte sig derpaa at fortsætte den afbrudte Forestilling, og beroelige Publikums Uroe ved nogle betydende Kunststykker.

Wilhelm søgte nu, da det var blevet stille, efter Barnet; men som ingensteds var at finde. Nogle vilde have seet det paa Loftet, andre paa Tagene af Nabohusene. Efter at man havde

søgt allevegne, maatte man slaae sig til Roe, og oppebie, om det ikke vilde komme frem af sig selv.

Midlertiid var Narcis kommen hiem; og Wilhelm spurgde ham ud angaaende Barnets Skiæbner. Dem vidste han ikke af, da han ikke havde længe været ved Selskabet; men fortalte dermed med stor Lethed, og megen Letsind sine egne Skiæbner. Da Wilhelm ønskede ham til Lykke med det store Bifald, han kunde glæde sig ved, yttrede han sig meget ligegyldig derom. Vi ere vante til, sagde han, at man leer af os, og beundrer vore Kunster; men det overordentlige Bifald hielper os ikke. Entrepreneuren betaler os, og maa see til, hvorledes han kommer ud af det. Han sagde derpaa Farvel, og vilde hastig afsted.

Da de spurgte, hvor han vilde saa hastig hen, smilte det unge Menneske, og tilstod, at hans Figur og Talenter havde tildraget ham et solidere Bifald, end det store Publikums var.

Han havde faaet Bud fra nogle Fruentimmer, der meget ivrig forlangte, at lære at kiende ham nærmere, og han var bange, han knap blev færdig for Midnat med de Besøg, han havde at aflægge. Han blev ved med største Oprigtighed at fortælle sine Eventyr, og havde nævnt Navn, Gade og Huus med, hvis Wilhelm ikke havde afvendt en saadan Aabenmundighed, og høflig sendt ham afsted.

Laertes havde midlertiid talt med Landrinette, og forsikkrede, hun var fuldkommen værdig til at være og blive et Fruentimmer.

Nu begyndte Underhandlingen med Entrepreneuren om Barnet', som blev overladt vor Ven for tredive Daler, imod hvilke den fortskiæggede hæftige Italiener fuldkommen afstod sine Fordringer; men om Barnets Herkomst vilde han ikke bekiænde videre, end at han havde taget det til sig, da hans Broder, som man for hans overordentlige Behændigheds Skyld kaldte den store Diævel, var ded.

Den anden Morgen gik for det meeste hen med at søge om Barnet. Forgiæves kreb man giennem alle Vraaer i Huset og Naboelauget; det var forsvundet, og man var bange for, det skulde være sprunget i Vandet, eller have ellers giort en Ulykke paa sig.

Philines Yndigheder kunde ikke bortlede vor Vens Uroe. Han tilbragte en sorgmodig tankefuld Dag. Ogsaa om Aftenen, da Springerne og Dandserne opbød alle deres Kræfter for at anbefale sig paa det bedste hos Publikum, kunde hans Gemyt ikke blive opmuntret, og adspredt.

Ved Tillobet fra Naboestæderne var Antallet af Mennesker overordentlig tiltaget, og saaledes væltede og Bifaldets Storebold sig til en uhyre Storrelse. Springet over Kaarderne, og giennem Tonden med den Papirs Bund giorde stor Sensation. Den stærke Mand lod til almindelig Gysen, Forskrækkelse, og Forundring, da han havde lagt sig med Hoved og Been paa et Par Stole, der stod langt fra hinanden, en Amboltz

løfte op paa sit højtsvævende Liv, og derpaa en Hesteskoe af nogle vakkre Smeddesvende smedde færdig.

Ogsaa var den saakaldte Herkulesstyrke, da en Række Karle staaer paa Skuldrene af den første Række, og igien bærer en Række Fruentimmer og Ynglinge, saa der tilsidst bliver en levende Pyramide, hvis Spidse et Barn, der staaer paa Hovedet, pryder som Kaap og Vairhane, endnu aldrig seet i disse Egne, og endte værdigen det hele Skuespil. Narcis og Landrinette lod sig i Bærestole under lydeligt Frydeskrig af Folket paa de øvriges Skuldre bære giennem de fornemste Gader. Man kastede Baand, Bouqvetter, og Silketørklæder tilsdem, og trængte sig frem for at faae dem ret at see. Enhver syntes at være lykkelig ved at see paa dem, og værdiges et Øiekast af dem.

Hvilken Skuespiller, hvilken Skribent, ja hvilket Menneske overhoved vilde ikke see sig paa sine Ønskers Spidse, naar han ved noget adelt

Ord eller nogen ædel Handling frembragde et saa almindeligt Indtryk? hvilken kostelig Følelse maatte det være, naar man ligesaa hurtig ved et electrisk Slag kunde udbrede ædle, Menneskehe-den værdige Følelser, vække saadan en Henrykkel-se blandt Folket, som disse Mennesker ved deres legemlige Færdighed have giort; naar man kunde give Mængden Medfølelse af alt menneskeligt, naar man med Forestilling af Lykke og Ulykke, Viisdom og Daarskab, ja Affind og Taabelighed, kunde opflamme, ryste, sætte deres standsende Inderste i fri, levende, og reen Bevægelse! — Saaledes talte vor Ven, og da hverken Phili-ne eller Laertes syntes stemte til at fortsætte en saadan Samtale, underholdt han sig med disse Yndlingsbetragtninger, i det han til sent ud paa Natten spadserede omkring Byen, og igien engang med al en løsladt Indbildningskrafts Liv-agtighed og Frihed forfulgte sit gamle Yndlings-ønske, ved Skuespillet at sandseliggiere det Gode, Ædle, og Store.

Femte Kapitel.

Anden Dagen, da Liniedandserne med megen Larm vare tagne bort, indfandt Mignon sig strax igien, og traadde til, som Wilhelm og Laertes fortsatte deres Fægtesvelser paa Salen. Hvor har du været henne? sagde Wilhelm venlig: du har giort os megen Bekymring. Barnet svarede ikke, og saae paa ham. Nu er du vores, raabte Laertes; vi har kiøbt dig. — Hvad har du betalt? spurgde Barnet ganske tørt. — Hundrede Ducater! svarte Laertes; naar du giver dem igien, er du fri. — Det er vel meget? spurgde Barnet. — O ja! du maae bare føre dig vel op. — Jeg vil tiene! svarte hun.

Fra det Øieblik af, lagde hun nøje Mærke til, hvad Tieneſter Opvarteren havde at giøre de to Venner, og leed allerede anden Dagen ikke mere, at han kom i Værelſet. Hun vilde giøre alting ſelv, og giorde ogſaa ſine Ting ſagtens

langsom, og iblandt ubehændig, dog nøjagtig og med megen Omhyggelighed.

Hun stilte sig ofte hen ved et Fad Vand, og gned sit Ansigt med saa megen Iver og Hæftighed, at hun næsten gned Hul paa Kinderne, og Laertes fik ved at spørge og fixere hende at vide, at hun paa alle Maader søgte at faae Sminken af sine Kinder, og i den Ivrighed, hun giorde det med, tog Rødmen, hun fik paa Kinderne af Gnidningen, for den allermeest haardnakkede Sminke. Man betydede hende det, og hun lod det være; og efterat hun igien var kommen til Roelighed, viiste sig en skion brunn, skiøndt kun ved lidet Rødt forhøiet, Ansigtsfarve.

Ved Philines overgivne Yndigheder, ved Barnets himmelighedsfulde Nærværelse moredes Wilhelm mere, end han turde tilstaae sig selv, og tilbragde adskillige Dage i dette synderlige Selskab, og retfærdiggiorde sig for sig selv ved en flittig Øvelse i Fægte- og Dandse-Kunsten, som han ikke saa let igien troede at finde Leilighed til.

Ikke lidet forundret og paa en Maade fornøjet blev han, da han en Dag saae Hr. og Madam Melina komme, som efter den første glade Hilsen erkyndigede sig om Directeuren og de øvrige Skuespillere, og med stor Skræk fornam, at hiin alt længe havde begivet sig bort, og at disse paa faa nær vare adspredte.

Det unge Par havde efter sin Forbindelse, som vi vide, Wilhelm havde været behielpelig til, seet sig paa nogle Stæder om Engagement, intet fundet, og var endelig reist til denne lille Bye, hvor nogle Personer, der mødte dem underveis, vilde have seet et godt Theater.

Philine vilde Madam Melina, og den levende Lacrtes, da de giorde Kiendskab, Melina slet ikke staae an. De ønskede strax igien at være de Nykomne qvit, og Wilhelm kunde ikke bibringe dem noget ret gunstigt Sindelag for dem, hvorvel han adskillige Gange forsikkrede, at det var ret brave Folk.

Egentlig blev ogsaa vore tre Eventyreres hidtilværende lystige Levnet forstyrret ved Selskabets Udvidelse paa mere end een Maade; thi Melina begyndte i Værtshuset (hun havde fundet Plads i det samme, hvor Philine boede) strax at prutte og vrøvle. Hun vilde for faa Penge have bedre Logis, rigeligere Maaltiid, og hurtigere Opvartning. Inden kort Tiid giorde Vært og Opvarter suure Ansigter, og naar de andre, for at leve fornøjet, fandt dem i alting, og kun skyndte dem at betale for ikke længere at tænke paa det, der alt var fortæret, maatte Maaltidet, som Melina regelmæssig strax giorde af, hvergang tages for foraf igien, saa at Philine uden Omstændigheder kaldte ham et drøvtyggende Dyr.

Endnu mere forhadt var Madam Melina den lystige Pige. Denne unge Kone var ikke uden Dannelse, dog fattedes hun ganske Aand og Siæl. Hun declamerte ikke ilde, og vilde altiid declamere; men man mærkede snart, at det var kun en Orddeclamation, der dvælede

paa enkelte Steder, og ikke udtrykte Følelsen af det hele. Med alt det var hun ikke let nogen, især Mandfolk, ubehagelig. Meget mere tilskrev de, der omgikkes med hende, hende almindelig en skion Forstand; thi hun var, hvad jeg med eet Ord gad kalde en Efterfølerinde; hun vidste at smiggre en Ven, hvis Agtelse det var hende om at giøre, med en særdeles Opmærksomhed, at gaae ind saa langt som mueligt i hans Ideer; men saasnart de vare ganske over hendes Horizont, at optage et saadant nyt Særsyn med Extase. Hun forstod at tale og tie; og skiøndt hun ikke havde noget lumskt Gemyt, dog med stor Forsigtighed at passe paa, hvor den andens svage Side var.

Siette Kapitel.

Melina havde midlertiid nøje erkyndiget sig om Vraget af den forrige Direction. Saavel Decorationer, som Garderobe vare pantsatte til nogle Kiøbmænd; og en Notarius havde den Fuldmagt af Directeuren, under visse Betingelser, naar der fandtes Lysthavende, at samtykke i Salget paa fri Haand. Melina vilde besee Tingene, og trak Wilhelm med sig. Denne følte, da man aabnede ham Værelserne, en vis Tilbøjelighed dertil, som han dog ikke tilstød sig selv. Saa slet en Stand end de hensmurte Decorationer vare i, af saa slet Anseelse ogsaa de tyrkiske og hedenske Dragter, gamle Caricaturkioler til Mænd og Koner, Kapper til Hexemestere, Jøder og Præster end vare, kunde han dog ikke bare sig for den Følelse, at han havde fundet sit Livs lykkeligste Øieblikke i Nærheden af lignende Pialtes Hodskram. Havde Melina kunde seet i hans

Hierte, vilde han have trængt ivrigere ind paa ham, at give en Sum Penge til at indfrie, opstille, og paa nye oplive disse adspredte Lemmer af et skiønt Heelt. Hvad jeg kunde være et lykkeligt Menneske, raabte Melina, eiede jeg blot to hundrede Daler, for at opnaae til en Begyndelse Besiddelsen af disse første theatralske Fornødenheder. Hvor snart vilde jeg have et lidet Selskab samlet, som i denne Bye, i denne Egn, sikkerlig strax skulde føde os. Wilhelm taug, og tankefulde forlod begge de igien indelukkede Skatte.

Melina havde fra den Dag af intet andet at tale om, end Projecter og Forslag, hvorledes man kunde indrette et Theater, og finde sin Fordeel derved. Han søgte at interessere Philine og Laertes derfor, og man giorde Wilhelm Forslag at forstrække Pengene, og modtage Sikkerhed derfor. Denne faldt det først ved denne Leilighed ret paa, at han ikke skulde have opholdt sig her

saalænge; han undskyldte sig, og vilde giøre Anstalter til at fortsætte Reisen.

Midlertiid var Mignons Gestalt og Væsen bleven ham bestandig mere og mere indtagende. I alt, hvad det giorde og ikke giorde, havde det Barn noget besynderligt. Det gik hverken op eller ned af Trapperne, men sprang; det krøb over Stakitterne paa Gangene, og inden man saae sig om, sad det over paa Reposen, og var roeligt. Ogsaa havde Wilhelm lagt Mærke til, at hun havde sin egen Slags Hilsen til hver især. Ham hilste hun paa nogen Tiid med Armene overkors paa Brystet. Mange Dage var hun ganske stum, undertiden svarede hun mere paa adskillige Spørgsmaal, stedse besynderligt, dog saa, at man ikke kunde giøre Forskiæl paa, om det var Vid eller Ukyndighed i Sproget, da hun talte et brækket med fransk og italiensk giennemflettet tydsk. I sin Tieneste var Barnet utrætteligt, og tidlig oppe med Solen; derimod blev det tidlig borte om Aftenen, sov i et Kammer paa det blotte

Gulv, og var ikke paa nogen Maade at bevæge til at tage mod en Sæk, eller en Halmsæk. Han fandt hende tit, at hun toede sig. Ogsaa hendes Klæder vare reenlige, hvorvel næsten alting var dobbelt, og tredobbelt lappet paa hende. Man sagde ogsaa Wilhelm, at hun gik hver Morgen i Messen ganske tidlig; engang fulgte han hende derhen, og saae hende i en Krog i Kirken ligge paa Knæ med Rosenkrandsen, og bede andægtig. Hun blev ham ikke vaer, han gik hiem, giorde sig mangehaande Tanker om denne Skabning, og kunde intet bestemt tænke sig ved hende.

Nyt Overhæng af Melina om en Summa Penge til at indfrie ovenomtalte Theatersager, bestemte Wilhelm endnu mere til at tænke paa sin Afreise. Han vilde endnu samme Postdag skrive Eine til, som i lang Tiid intet havde hørt fra ham; han begyndte virkelig ogsaa et Brev til Werner, og var alt i Fortællingen om sine Eventyr, hvorved han, uden selv at mærke det, negle

Gange var veget fra Sandhed, kommet temmelig langt, da han til sin Ærgrelse paa den bageste Side af sit Brevblad fandt alt nogle Vers staaende, han havde begyndt at skrive af til Madam Melina af sin Tegnebog. Ærgerlig rev han Bladet i Stykker, og udsatte Gientagelsen af sin Bekiændelse til næste Postdag.

Syvende Kapitel.

Vort Selskab var samlet igien, og Philine, der var overmaade opmærksom paa hver Hest, der kom forbi, hver Vogn, der holdt, raabte med megen Fyrighed: vor Pedant! der er vor allerkiæreste Pedant! hvem det kan være, han har hos sig! Hun kaldte, og vinkede ud af Vinduet, og Vognen holdt stille.

En kummerlig stakkels Diævel, som man paa hans lugslidte, graaligbrune Kiole og hans slet conditionerede Underklæder skulde have holdt for en Magister, som de pleie at henmuldne paa Academierne, stod af Vognen; og blottede, i det han tog Hatten af for at hilse Philine, en fletpudret, men forresten meget stiv Paryk; og Philine kastede hundrede Kys til ham.

Som hun fandt sin Lyksalighed i at elske een Deel af Mandfolkene, og nyde deres Kiærlighed; saa var den Fornøielse ikke meget ringere, som

Hun saa tit mueligt skiænkede sig, paa en meget letfærdig Maade at drive Giæk med de andre, som hun ikke elskede.

Over den Allarm, hvormed hun modtog denne gamle Ven, glemte man at give Agt paa de andre, der fuigte efter ham. Dog troede Wilhelm at kiænde de to Fruentimmer, og en gammelagtig Mand, der traadde ind med dem. Ogsaa vilste det sig snart, at han adskillige Gange havde for nogle Aar siden seet dem alle tre ved det Selskab, der spilte i hans Fodeby. Døttrene vare siden den Tiid voxede til; men den Gamle havde kun lidet forandret sig. Denne spilte i Almindelighed de godmodige stoiende Gamle, som det tydske Theater ikke bliver tomt for, og som man heller ikke sielden finder i det almindelige Liv. Thi da vore Landsmænds Caracter er at giøre og stifte det Gode uden megen Bram, saa tænke de sielden paa, at der ofte gives en Maade til at giøre det, som er Ret, med Nethed og Ynde; og falde snarere af en Modsigelses Aand,

let til den Feil ved et knarvurnt Væsen at fremstille deres kiæreste Dyd i Contrast.

Slige Roller spilte vor Skuespiller meget godt, og spilte dem saa tit og saa eene, at han derover havde antaget en lignende Maade at føre sig op paa i det daglige Liv.

Wilhelm kom i stor Bevægelse, saasnart han kiændte ham, thi han erindrede sig, hvor ofte han havde seet den Mand paa Theatret ved Siden af sin elskte Mariane; han hørte ham endnu skiælde; han hørte hendes smiggrende Stemme, hvormed hun i mange Roller skulde modtage hans haarde Væsen.

Det første levende Spørgsmaal til de Nykomne, om det var at haabe at komme an nogensteds? blev desværre besvaret med Nei, og man maatte erfare, at de Selskaber, man havde spurgt sig for hos, vare besatte, og nogle af dem endog bekymrede for at komme til at splittes ad over den forestaaende Krig. Den steiende Gamle havde tilligemed sine Døttre af Fortrydelse eller af

Lyst til Forandring opgivet et fordeelagtigt Engagement, lejet en Vogn med Pedanten, som han traf underveis, for at komme hid, hvor de da ogsaa fandt, gode Raad var dyre.

Den Tiid, da de øvrige meget levende talte sammen om deres Anliggender, tilbragde Wilhelm tankefuld. Han ønskede at tale eene med den Gamle, og var bange for at høre fra Mariane, og befandt sig i største Uroe.

De nyankomne Fruentimmers Artigheder kunde ikke rive ham ud af hans Drøm; men en Ordstrid, der reiste sig, gjorde ham opmærksom. Det var Fredrik, den blonde Dreng, der pleiede at varte Philine op, men denne Gang satte sig levende imod, da han skulde dække Bord, og hente Mad. Jeg har forpligtet mig til at tiene Dem, raabte han: men ikke til at varte alle Mennesker op. De kom i en hæftig Strid derover. Philine paastod, han skulde gjøre sin Skyldighed, og da han haardnakket modsatte sig, sagde hun

ham uden Omstændigheder, han kunde gaae, hvor han vilde.

Troer De kanskee, at jeg ikke kan forlade Dem? raabte han, gik trodsig bort, pakkede sammen, og skyndte sig strax ud af Huset. Gaae Mignon, sagde Philine, og skaf os, hvad vi behøve; sig det til Opvarteren, og hielp os at varte op!

Mignon traadde for Wilhelm, og spurgde efter sin lakeniske Maade: skal jeg? maae jeg? og Wilhelm svarte: Gier, hvad Jomfruen siger dig, mit Barn!

Barnet besørgede Alt, og vartede hele Aftenen Giæsterne op med yderste Omhue. Efter Bordet søgte Wilhelm at giøre en Tour eene med den Gamle; det lykkedes ham, og efter mangehaande Spørgsmaale, hvorledes det hidtil var gaaet ham, vendte Talen sig til det forrige Selskab, og Wilhelm vovede tilsidst, at spørge efter Mariane.

Tal mig intet om den afskyelige Skabning! sagde den Gamle: jeg har forsvoret nogensinde mere at tænke paa hende. Wilhelm forskrækkedes over denne Ytring; men var endnu i større Forlegenhed, da den Gamle vedblev at skiælde paa hendes Letfærdighed og Liderlighed. Hvor gierne havde vor Ven afbrudt denne Samtale? men han maatte nu engang udholde den underlige Mands buldrende Udbrud.

Jeg skammer mig, vedblev denne, at jeg var hende saa hengiven. Dog, havde De kiendt den Pige nærmere, vilde De vist undskyldt mig. Hun var saa artig, naturlig og god, saa fejelig, og i enhver Henseende lidelig. Aldrig havde jeg forestilt mig, at Frækhed og Utaknemmelighed skulde være Hovedtræk i hendes Caracter.

Alt havde Wilhelm belavet sig paa at høre det værste om hende, da han paa engang med Forundring mærkede, at den Gamles Tone blev mildere, hans Tale endelig gik i Stage, og han

tog et Tørklæde af Lommen, for at aftørre de Taarer, der tilsidst ganske afbrød hans Ord.

Hvad fattes Dem! raabte Wilhelm. Hvad giver Deres Følelse paa eengang saa modsat en Vending? Dølg mig det ikke; jeg tager mere Andeel i denne Piges Skiæbne, end De kanskee troer; kun lad De mig vide alt.

Jeg har kun lidet at sige, svarte den Gamle, i det han igien gik over til sin alvorlige fortræde-lige Toner; jeg skal aldrig tilgive hende, hvad jeg har taalt for hendes Skyld. Hun havde, blev han ved, altiid en vis Tillid til mig; jeg elskede hende, som min Datter, og havde, da min Kone endnu levede, fattet den Beslutning, at tage hende til mig, og rædde hende af Hænderne paa den Gamle, af hvis Anførsel jeg ikke lovede mig me-get Godt. Min Kone døde, og det Project gik overstyr.

Mod Slutningen af vort Ophold i Deres Fødeby, det er ikke fuldt tre Aar siden, mærkede jeg en øjensynlig Sørgmodighed hos hende; jeg

spurgde hende; men hun undveeg mig. Endelig gav vi os paa Reisen. Hun kiørte i Vogn med mig, og jeg mærkede, hvad hun og snart tilstod mig, at hun var i gode Omstændigheder, og i den sterste Frygt for at forskydes af vor Directeur. Det varte heller kun kort, inden han opdagede det, sagde hende strax hendes Contract op, som desuden kun stod paa sex Uger, betalte, hvad hun havde at fordre, og lod hende trods alle Forestillinger blive tilbage i en lille Bye i et uselt Værtshuus.

Pokker tage alle liderlige Qvinder! raabte den Gamle ærgerlig, og især denne, der har fordærvet mig saamangen Time i mit Liv. Hvad skal jeg vidt og bredt fortælle, hvor jeg har taget mig af hende, hvad jeg har sat paa hende, hvorledes jeg ogsaa fraværende har sørget for hende? Jeg vilde heller kaste mine Penge i Soen, og anvende min Tiid til at optugte skabbede Hunde, end kun nogensinde igien anvende mindste Op-

mærksomhed paa saadan en Skabning. Hvad var det? i Begyndelsen fik jeg Taksigelsesbreve, Efterretning om nogle Steder, hvor hun opholdt sig, og tilsidst ikke eet Ord mere, ikke engang Tak for de Penge, jeg havde sendt hende til hendes Barselseng. O, Fruentimmer-Forstillelse og Letsind er ret saaledes parret sammen, for at skaffe dem et mageligt Liv, og en ærlig Karl mangen fortrædelig Time.

Ottende Kapitel.

Man tænke sig Wilhelms Tilstand, da han fra denne Samtale kom hiem. Alle hans gamle Saar vare oprevne paa ny; og den Følelse, at hun ikke havde været hans Kiærlighed ganske uværdig, igien bleven levende; thi i den Gamles Interesse, i den Roes, han mod sin Willie maatte give hende, var hendes hele Elskværdighed paa ny kommen vor Ven for Øie; ja selv den lidenskabelige Mands hæftige Anklage indeholdt intet, der havde kundet nedsætte hende i Wilhelms Øine. Thi denne bekiændte sig selv, som Medskyldig i hendes Forseelser, og hendes Taushed tilsidst syntes ham ikke dadleværdig, han giorde sig tvertimod kun sørgelige Tanker derover, saae hende som Barselqvinde, som Moder vanke om i Verden uden Hielp, rimeligviis vanke om med hans eget Barn. Forestillinger, der vakte den smertefuldeligste Følelse hos ham.

Mignon havde ventet paa ham, og lyste ham op af Trappen. Da hun havde sat Lyset, bad hun ham tillade, at hun maatte varte ham i Aften op med et Kunststykke. Han havde heller frabedet sig det, især da han ikke vidste, hvad det skulde blive. Men han kunde ikke afslaae denne gode Skabning noget. Efter en kort Tiid traadde hun ind igien. Hun havde et Tæppe under Armen, og bredte det paa Gulvet. Wilhelm lod hende raade. Hun kom derpaa med fiire Lys, og satte et paa hver Kant af Tæppet. En liden Kurv med Æg, som hun derpaa hentede, giorde Hensigten tydeligere. Kunstig afmaalt traadde hun nu frem og tilbage paa Tæppet, lagde Æggene i visse Maal fra hinanden, og kaldte derpaa paa et Menneske, som vartede op der i Huset, og spilte paa Violin. Han traadde med sit Instrument hen i Krogen, hun bandt sig for Øinene, gav Tegnet, og begyndte tilligemed Musiken, ligesom et optrukket Kunstværk, sine Bevæ-

gelser, og ledsagede Takt og Melodie med Castagnetternes Slag.

Behændig, rask, nøiagtig førte hun Dandsen op. Hun traadde saa skarpt og saa sikkert ind imellem Eggene, ved Siden af Eggene, at man hvert Øieblik tænkte, hun maatte træde eet i Stykker, eller ved hurtige Vendinger kaste et andet tilside. Ingenlunde! Hun rørte intet af dem, hvorvel hun med allehaande Skridt, smaa og lange, ja endog med Spring og tilsidst halv knælende snoede sig mellem Raderne.

Ustandselig som et Uhrværk, løb hun sin bestemte Vei, og den besynderlige Musik gav den altiid igien forfra begyndende og lysbrusende Dands ved hver Gientagelse et nyt Stød. Wilhelm var ganske henrevet af det synderlige Skuespil; han glemte sine Sorger, fulgte hver Bevægelse af den elskede Skabning, og var forundret, hvor i denne Dands hendes Caracter udmærket udviklede sig.

Strang, skarp, tør, hæftig, og i blide Stillinger mere høitidelig end behagelig viiste hun sig. Han følte, hvad han alt havde følt for Mignon, paa engang i dette Øieblik. Han længtes efter at indlemme dette forladte Væsen i sit Hierte som sit Barn, at tage det i sine Arme, og med en Faders Kiærlighed vække Livets Glæde hos det.

Dandsen gik til Ende; hun rullede Eggene sammen med Fødderne sagte paa en Hob, lod intet blive tilbage, beskadigede intet, og stillede sig hen hos dem; hun tog Bindselet fra Øinene, og endte sit Kunststykke med et Buk.

Wilhelm takkede hende, fordi hun saa artig og uventet havde foredraget ham det Kunststykke, han havde ønsket at see. Han klappede hende, og beklagede, at hun havde havt saamegen Ulegilighed. Han lovede hende en ny Klædning, hvorpaa hun hæftig svarte: din Farve! ogsaa det lovede han hende, skiøndt han ikke tydelig vidste, hvad hun meente dermed. Hun samlede

Øggene sammen, tog Tæppet under Armen, spurgde ham, om han havde meer at befale, og svingede sig ud af Døren.

Af Musikanten fik han at vide, at hun paa nogen Tiid havde giort sig megen Umage med at synge den Dands, som var den bekiændte Fandango, for ham saalænge, til han kunde spille den. Ogsaa havde hun for hans Umage budet ham nogle Penge, men som han ikke havde vildt tage.

Niende Kapitel.

Efter en uroelig Nat, som vor Ven tilbragde deels vaagen, deels angstet af svære Drømme, hvori han snart saae Mariane i al sin Skionhed, snart i kummerlig Gestalt, snart med et Barn paa Armen, snart dette berøvet, var Morgenen neppe frembrudt, før Mignon alt traadde ind med en Skrædder. Hun kom med graat Klæde, og blaat Taft, og erklærede efter hendes Maade, at hun vilde have en ny Vest, og Skipperbuxer, som hun havde seet paa Drengene i Byen, med blaa Rabatter og Baand.

Wilhelm havde fra Marianes Forliis aflagt alle muntre Farver. Han havde vant sig til Graat, til Skyggernes Klædning og kun høit et himmelblaat Foder, eller en liden Krave af denne Farve oplivede noget hiin ærbare Klædning. Mignon, begiærlig efter at bære hans Farve,

brev paa Skrædderen, der lovede inden kort Tiid at levere Arbeidet.

De Dandse- og Fægte-Tuure, vor Ven i Dag tog med Laertes, vilde ikke lykkes paa det bedste; ogsaa bleve de snart afbrudte ved Melinas Ankomst, der omstændelig viiste, hvorledes der nu var et lidet Selskab samlet, som man alt kunde opføre Stykker nok med. Han fornyede sin Anmodning, at Wilhelm skulde forstrække nogle Penge til Indretningen, hvorved denne som tilforn viiste sin Ubestemthed.

Philine og Pigerne kom strax derpaa ind med Latter, og Larm; de havde igien udtænkt sig en Spadseretour. Thi Forandring af Sted og Gienstand, var en Glæde, de altiid længtes efter Hver Dag at spise et nyt Sted var deres høieste Ønske. Denne Gang skulde det være en Soetour.

Skibet, hvormed de vilde seile ned af den behagelige Flods Bugtninger, var alt bestilt af

Pedanten. Philine drev paa, Selskabet nølede ikke, og var snart indskibet.

Hvad tage vi os nu til? sagde Philine, da alle havde taget Sæde paa Bænkene.

Det korteste var, sagde Laertes, at vi extemporerede et Stykke. Enhver tage en Rolle, som er meest efter hans Caracter, og lad os see, hvordan det lykkes os.

Fortræffelig! sagde Wilhelm: thi i et Selskab, hvor man ikke forstiller sig, hvor hver kun følger sit Hoved, kan Behag og Tilfredshed ikke boe længe; og hvor man altiid forstiller sig, komme de slet ikke. Det er altsaa ikke ilde giort, at vi strax fra først kiænde os ved Forstillelsen, og siden under Maasken ere saa oprigtige, som vi vil.

Ja! sagde Laertes, derfor er det saa behageligt at omgaaes med Fruentimmer, der aldrig lade sig see i deres naturlige Gestalt.

Det kommer, svarte Madam Melina, af det, de ikke ere saa forfængelige, som Mandfolkene, der bilde sig ind, de altiid ere alt elskværs-

dige nok, saaledes som Naturen har frembragt dem. —

Midlertiid var man seilet mellem behagelige Buske og Enge, mellem Haver, og Vinbierge, og de unge Fruentimmer, men især Madam Melina, udtrykte deres Henrykkelse over Egnen. — Den sidste begyndte endog høitidelig at fremsige et artigt Digt af det beskrivende Slags om en lignende Naturscene: men Philine afbrød hende, og foreslog en Lov, at ingen skulde understaae sig at tale om en livløs Gienstand; derimod drev hun Forslaget til en extemporeit Comedie igiennem med megen Iver. Den stoiende Gamle skulde forestille en aftakket Officer, Laertes en Fægtemester uden Tieneste, Pedanten en Jøde, selv vilde hun spille en Tyrolerinde, og overlod de øvrige at vælge sig deres Roller. Man skulde forestille, som de var et Selskab vildfremmede Mennesker, der ligejust kom sammen paa et Torveskib.

Hun begyndte strax at spille sin Rolle med Joden, og en almindelig Munterhed udbredte sig.

Man havde ikke seilet længe, da Skipperen standsede, for med Selskabets Tilladelse endnu at tage een paa, der stod paa Bredden, og havde vinket.

Det er netop endnu, hvad vi behøvede, raabte Philine, en blind Passageer fattedes endnu i Reiseselskabet.

En velskabt Mand kom ombord, hvem man efter hans Dragt og ærværdige Mine vel kunde have taget for en Geistlig. Han hilste paa Selskabet, der takkede ham efter sin Viis, og snart giorde ham bekiændt med deres Spøg. Han antog derpaa en Landsbypræsts Rolle, som han til alles Forundring overmaade artig udførte, i det han snart formanede, snart fortalte smaa Historier; lod nogle svage Sider see, og vidste dog at holde sig i Respekt.

Midlertiid maatte enhver, der kun een eneste Gang gik ud af sin Caracter, give Pant. Philine havde samlet dem med megen Omhyggelighed, og især truet den geistlige Herre med mange Kys, naar de skulde løses ind, skiondt han aldrig selv var kommet i Straf. Melina var derimod reent udplyndret, Ærmeknapper, og Spænder, og alt, hvad der var Løsøre paa hans Krop, havde Philine taget til sig. Han vilde spille en reisende Engelsmand, og kunde slet ikke komme ind i sin Rolle.

Tiden var midlertiid gaaet paa det behageligste, enhver havde saameget mueligt anspændt sin Indbildningskraft og sin Vittighed, og hver udstafferet sin Rolle med behageligt og moersomt Spog. Saaledes kom man til det Sted, hvor man vilde opholde sig Dagen over, og Wilhelm kom snart paa Spadseregangen i en interessant Samtale med den Geistlige, som vi efter hans Udseende, og hans Rolle vil kalde ham.

"Jeg finder denne Øvelse, sagde den Ubekiændte, blandt Skuespillere, ja i Selskab af Venner og Bekiændte, meget nyttig. Det er den bedste Maade at føre Menneskene ud fra sig selv, og ad en Omvej tilbage i sig selv igien. Det skulde ved hver Truppe være indført, at de undertiden skulde øve dem paa denne Maade, og Publikum vilde sikkerlig vinde ved, naar hver Maaned et uskrevet Stykke blev opført, som rigtig nok Skuespillerne i adskillige Prøver maatte forberede sig paa."

"Man maatte ikke, svarede Wilhelm, tænke sig et extemporeret Stykke, som et, der strax sattes sammen ud af Hovedet; men som et, hvor vel Plan, Handling, og Sceneinddeling var givet; men hvis Udførelse var Skuespillerne overladt."

"Ganske rigtig, sagde den Ubekiændte, og just hvad denne Udførelse angaaer, vilde et saadant Stykke, saasnart Skuespillerne kun først vare i Gang, vinde overordentlig. Ikke Udfø-

relsen ved Ord, thi disse maae rigtig nok den overveiende Skribent udpryde sit Arbeid med; men Udførelsen ved Gebærder, Miner, Udraab, og hvad dertil hørte; kortsagt, det stumme halvlydelige Spil, som efterhaanden synes ganske at tabes iblandt os. Der gives vel Skuespillere i Tydskland, hvis Legem viser, hvad de tænke og føle; der ved Taushed, Dvælen, og Vink, ved fulde yndefulde Legemsovelser vide at forberede en Tale, og ved behagende Pantomime forbinde en Samtales Pauser med det heele; men en Øvelse, som kom et lykkeligt Naturel til Hielp, og lærte det at kappes med Skribenten, er ikke saaledes i Gang, som det til Trøst for dem, der besøge Theatret, vel var at ønske."

"Men skulde ikke, svarte Wilhelm, et lykkeligt Naturel, som det første og sidste, eene bringe en Skuespiller, som enhver anden Kunstner, ja ethvert andet Menneske, til et saa højtstukket Maal?"

"Det første og sidste, Begyndelse og Ende torde det vel være og blive; men i Midten torde

Konſtneren fattes meget, naar ikke først Dannelſe giør ham til det, han ſkal være, og det tidlig Dannelſe, thi maaſkee er den, man tilſkriver Genie, værre faren end den, der kun har ſædvanlige Evner; da hiin kan lettere misdannes, og meget hæftigere ſtødes paa Afveie, end denne."

"Men, ſvarede Wilhelm: vil ikke Geniet redde ſig ſelv, læge ſelv de Saar, det har giort ſig?"

"Ingenlunde, ſvarede den anden, eller i det høieſte kun kummerlig; thi ingen troe, at kunde forvinde de første Ungdoms Indtryk. Er han i en priſelig Frihed, omgivet med ſkionne og ædle Gienſtande, opvoxet i Omgang med gode Mennesker; have hans Mestre lært ham det, han først maatte vide, for desbedre at begribe det øvrige; har han lært, hvad han aldrig behøver at lære af med; bleve hans første Handlinger saaledes ledede, at han for Fremtiiden lettere og bequemmere kan fuldbringe det Gode, uden at maatte vanne ſig af med noget, saa vil dette Menneſke

føre et venere, fuldkommere og lykkeligere Liv end en anden, der har tilsat sine første Ungdoms Kræfter i Modstand og Vildfarelse. Der tales og skrives saa meget om Opdragelse, og jeg seer kun faa Mennesker, der ere i Stand til at fatte det simple, men store Begreb, der indbefatter alt det øvrige, og føre det over i Udøvelse."

"Det tør vel være sandt, sagde Wilhelm, thi hvert Menneske er indskrænket nok til at ville opdrage det andet til sit udtrykte Billede. Lykkelige ere derfor de, som Skiæbnen tager sig af, og opdrager hver efter sin Maade."

"Skiæbnen, svarede smilende den anden, er en fornem, men dyr Hofmester. Jeg vilde altiid heller holde mig til en menneskelig Mesters Fornuft. Skiæbnen, hvis Viisdom jeg har al Ærbødighed for, tør i Tilfældet, hvorved den virker, have et meget ubøieligt Organ. Thi sjælden synes dette nøje og reent at udføre, hvad hiin havde besluttet."

"De synes at udsige en meget besynderlig Tanke, svarede Wilhelm."

"Aldeles ikke! det meeste, der meder i Verden, retfærdiggior min Mening. Vise ikke Begivenhederne i Begyndelsen en stor Tanke, og falde ikke de meeste ud til noget meget dumt?"

"De vil spøge."

"Og er det ikke, vedblev den anden, ligesaa med det, der hændes enkelte Mennesker? Sæt nu, at Skiæbnen havde bestemt een til en god Skuespiller, (og hvorfor skulde den ikke ogsaa forsørge os med gode Skuespillere?) men ulykkelig førte Tilfældet den unge Mand i et Marionetspil, hvor han saa tidlig ikke kunde bare sig for at tage Deel i noget Urimeligt, finde noget Taabeligt taaleligt, vel endog interessant, og saaledes faae Ungdomsindtrykkene, som aldrig udslettes, som vi aldrig kan unddrage en vis Vedhængenhed, fra en falsk Side."

"Hvor kommer De paa Marionetspillet?" faldt Wilhelm ind med nogen Bestyrtelse.

"Det var blot et vilkaarligt Exempel; staaer det Dem ikke an, tage vi et andet. Sat, at Skiæbnen havde bestemt een til en stor Maler; og Tilfældet behagede at forskyde hans Ungdom ned blandt skidne Hytter, Stalde, og Lader, troer De da, at en saadan Mand nogentiid vilde hæve sig til Reenlighed, til Siæleadel, Siælefrihed? med jo mere levende Sands han har optaget det Urene i sin Ungdom, og efter sin Maade forædlet det, des voldsommere vil det i hans følgende Liv hævne sig paa ham, da det, medens han søgte at overvinde det, har paa det nøieste forbundet sig med ham. Hvo der tidlig har levet i slet ubetydende Selskab, vil, naar han og senere kunde faae bedre, altiid længes tilbage til hiint, hvis Indtryk er blevet hos ham tilligemed Erindringen af Ungdomsglæder, som kun sielden kunne faaes igien."

Man kan tænke, at under disse Samtaler lidt efter lidt det øvrige Selskab havde begivet sig

bort. Især var Philine strax fra Begyndelsen gaaet tilside. Ad en Sidevej kom man tilbage til dem igien. Philine kom frem med Panterne, som paa alleslags Maader maatte løses, hvor den Fremmede ved de artigste Opfindelser, og en utvungen Deeltagelse, høflig anbefalede sig hos hele Selskabet og især hos Fruentimmerne, og saaledes henrandt Dagens Timer paa det behageligste blandt Spøg, Sang, Kys, og alkehaande Lojer.

Tiende Kapitel.

Da de igien vilde begive dem hiem, saae de dem om efter deres Geistlige, men han var forsvunden og ingensteds at finde.

Det er ikke artigt af den Mand, der ellers synes at have megen Levemaade, sagde Madam Melina, at forlade et Selskab, der har optaget ham saa venlig, uden Farvel.

Jeg har tænkt efter hele Tiden igiennem, sagde Laertes, hvor jeg før kan have seet denne synderlige Mand. Jeg var netop i Begreb med, at spørge ham om det ved Afskeden.

Mig gik det ligesaa, svarte Wilhelm, og jeg havde vist ikke ladet ham komme bort, inden han havde aabenbaret os noget Nærmere om sine Omstændigheder. Jeg maatte tage meget feil, om jeg ikke alt skulde have talt med ham etsteds.

Og dog kan J, sagde Philine, virkelig tage feil deri. Denne Mand seer egentlig derfor sal-

skelig ud som en Bekiendt, fordi han seer ud som et Menneske, og ikke som Peder eller Poul.

Hvad skal det sige, sagde Laertes: see vi da ikke ogsaa ud, som Mennesker?

Jeg veed, hvad jeg siger, svarte Philine, og forstaae I mig ikke, saa lad saa være. Jeg skal dog vel ikke tilsidst forklare mine egne Ord?

To Vogne kiørte frem, man roste Laertes Omhyggelighed, at han havde bestilt dem. Philine tog Plads ved Siden af Madam Melina ligeoverfor Wilhelm, og de øvrige hialp sig, saa godt de kunde. Laertes selv reed hiem til Byen paa Wilhelms Hest, der ogsaa var kommet ud med.

Philine sad neppe i Vognen, førend hun vidste at synge artige Viser, og dreie Samtalen hen paa Historier, som, hun paastod, maatte med Held kunde behandles dramatisk. Ved denne kloge Vending havde hun meget snart sat sin unge Ven i hans bedste Lune, og han componerede af sit levende Billedforraads Rigdom strax et heelt

Skuespil, med alle dets Acter, Scener, Caracterer, og Forvikklinger. Man fandt for godt, at indflette nogle Arier og Sange; man digtede dem, og Philine, der gik ind i Alt, passede strax bekiændte Melodier til dem, og sang dem paa Stædet. Hun havde just i Dag sin skionne, meget skionne Dag; hun vidste med allehaande Fiaserier, at oplive vor Ven; han blev vel tilmode, som han længe ikke havde været.

Siden hiin grusomme Opdagelse havde revet ham fra Marianes Side, var han bleven det Løfte troe, at vogte sig for et qvindeligt Favnetags sammenslaaende Fælde, at skye det troeløse Kiøn, at giemme sine Smerter, sin søde Tilbøjelighed, sine Ønsker i sin Barm. Den samvittighedsfulde Strænghed, hvormed han efterkom dette Løfte, gav hans hele Væsen en hemmelig Næring, og naar hans Hierte ikke kunde blive uden Deeltagelse, saa var en kiærlig Meddeelelse ham nu en Fornødenhed. Han gik igien omkring, som ledsaget af den første Ungdomstaage, hans

Pine optog enhver fortryllende Gienstand med Glæde, og aldrig havde hans Dom om en elskværdig Skabning været skaansommere. Hvor farlig i en saadan Forfatning den forvovne Pige maatte blive ham, lader sig desværre kun alt for vel fatte.

Hiemme fandt de paa Wilhelms Kammer allerede Alting i Stand til Modtagelsen, Stolene satte tilrette til en Forelæsning, og Bordet sat i Midten, hvorpaa Punschbollen skulde have sin Plads.

De tydske Ridderstykker vare dengang just nye, og havde tildraget sig Publikums Opmærksomhed og Tilbøielighed. Den gamle Bulderbasse havde medbragt et saadant, og det var besluttet at læse det for. Man satte sig ned; Wilhelm bemestrede sig Exemplaret, og begyndte at læse.

De harniskklædte Riddere, de gamle Borge, de handlende Personers Troehiertighed, Retskaf-

fenhed og Redelighed, men især deres Uafhængighed blev optaget med meget Bifald. Forelæseren giorde sin mueligste Flitd, og Selskabet kom ganske ud af sig selv. Mellem anden og tredie Act kom Punschen i en stor Bolle, og da der i Stykket selv blev mangfoldig drukket og klinket, saa var intet naturligere, end at Selskabet ved slige Tilfælde satte sig levende i Heltenes Sted, ligeledes klinkede, og lod Yndlingene mellem de handlende Personer leve hoch!

Hver var optændt af den ædleste Nationalaands Ild. Hvor behagede det dette Selskab, efter deres Caracter at moere sig poetisk paa egen Grund! især giorde Hvælvingerne og Kiælderne, de forfaldne Slotte, Mosset, og de hule Træer, og fremfor alt de natlige Zigeunerscener og den hemmelige Ret en ganske utrolig Virkning. Hver Skuespiller saae nu, hvor han smart med Hielm og Harnisk, hver Skuespillerinde, hvordan hun med en stor stagende Krave skulde producere sin

Tydskhed for Publikum. Enhver vilde strax tilegne sig et Navn af Stykket eller af den tydske Historie, og Madam Melina svoer, ikke at lade Son eller Datter, som hun havde Haab om, døbe andet end Adelbert eller Mathilde.

Mod femte Act blev Bifaldet mere larmende og tydeligt, ja tilsidst, da Helten virkelig undgik sin Undertrykker, og Tyrannen blev straffet, var Henrykkelsen saa stor, at man svoer paa, man havde aldrig havt saa lykkelige Timer. Melina, som Punschen havde begeistret, var den mest høimælede, og da den anden Bolle var temt, og Midnatten nærmede sig, svoer Laertes højt og dyrt, intet Menneske var værdigt, nogensinde igien at sætte en Læbe til disse Glas, og fastede med denne Ed sit Glas bag sig ud giennem Ruderne paa Gaden. De øvrige fulgte hans Exempel, og uagtet alle Indsigelser af Verten, der løb til, blev Bollen selv, der efter en saadan Fest ikke skulde vanhelliges igien ved uindviet Drik,

slaaet i tusende Stykker. Philine, som man mindst saae hendes Ruus paa, medens de to Piger ikke i de anstændigste Stillinger laae paa Kanopeen, æggede med Skadefryd de andre til Larm. Madam Melina reciterede nogle høje Digte, og hendes Mand, der i Ruus ikke var meget elskværdig, begyndte at skiælde paa Punschens slette Tillavning, forsikkrede, at han forstod ganske anderledes at indrette en Fest, og blev tilsidst, da Laertes bod Taushed, bestandig grovere og mere høirøstet, saa denne uden længe at betænke sig kastede ham Skaarene af Bollen i Hovedet, og forøgede derved ikke Tummelen lidet.

Midlertiid var Politiet kommet til, og forlangte at lukkes ind i Huset. Wilhelm, der var bleven meget heed af Læsningen, hvorvel han kun havde drukket lidet, havde nok at giøre for at faae disse Folk med Vertens Hielp stillede tilfreds med Penge og gode Ord, og skaffe Selskabets Lemmer hiem i deres mislige Omstændigheder.

Da han kom tilbage kaſtede han ſig, overvældet af Søvnen, fortræden uafklædt paa Sengen, og intet lignede den ubehagelige Følelſe, han næſte Morgen vaagnede til, og da han ſlog Øinene op, med mørkt Blik ſaae hen paa den forrige Dags Ødelæggelſer, og de ſlemme Virkninger, et ſindrigt, levende, og velmeent Digterværk havde frembragt.

Ellevte Kapitel.

Efter en kort Betænkning kaldte han paa Verten, og lod baade Skaden og Fortæringen sætte paa sin Regning. Tillige erfoer han ikke uden Fortrædenhed, at hans Hest i Gaar saaledes var blevet grebet an af Laertes, da han reed ind, at den nden Tvivl, som man kalder det, havde forsanget sig, og at Smedden gav kun lidet Haab om, den kunde komme sig.

En Hilsen, Philine tilvinkede ham fra sit Vindue, muntrede ham derimod igien, og han gik strax i den nærmeste Bod, at kiøbe hende en liden Foræring, han endnu skyldte hende for Pudderkniven, og vi maae tilstaae, han holdt sig ikke inden en proportionert Gienforærings Grændser. Han kiøbte ikke allene et Par meget nydelige Ørenringe til hende, men tog endnu en Hat og et Tørklæde til, og nogle andre Smaating, han havde seet hende edsel kaste bort første Dag.

Madam Melina, der kom at vogte paa ham, ligesom han overleverede sine Gaver, søgte endnu før Bordet en Leilighed til at sætte ham meget alvorlig i Rette over hans Følelse for denne Pige, og han blev saa meget mere forundret, som han ikke troede mindre, end at fortiene disse Bebreidelser. Han svoer højt og dyrt, at det ingenlunde var faldet ham ind at vende sig til denne Person, hvis hele Levnet han vel kiændte; han undskyldte sig saa godt, han kunde, i Henseende til sit venlige og artige Forhold imod hende, og tilfredsstillede paa ingen Maade Madam Melina; tvertimod blev denne bestandig fortrædeligere, da hun maatte mærke, at det Smigger, hvorved hun havde erhvervet sig en Slags Godhed hos vor Ven, ikke var i Stand til at forfægte denne Besiddelse mod Angreb af en levende, yngre, og af Naturen lykkeligere begavet Person.

Hendes Mand fandt de ligeledes, da de kom til Bords, i meget ondt Lune, og han begyndte alt at øse det ud over Smaating, da Ver-

ten traadde ind, og meldte en Harpespiller. De vil, sagde han, vist finde Fornøjelse i denne Mands Musik og Sange; ingen, der hører ham, kan holde sig for at beundre ham, og meddeele ham lidet.

Lad De ham blive borte, svarte Melina, jeg er ikke mindre end stemt til at høre en Lirendrejer, og vi have overalt Sangere blandt os, der gierne vilde fortiene noget. Han ledsagede disse Ord med et ondskabsfuldt Sideblik, han kastede paa Philine. Hun forstod ham, og var strax færdig for at ærgre ham til at beskytte den anmeldte Sanger. Hun vendte sig til Wilhelm, og sagde: skal vi ikke høre den Mand? skal vi intet giøre for at frelse os fra den ynkelige Kiedsommelighed?

Melina vilde svare hende, og Striden var bleven mere levende, havde ikke Wilhelm hilst paa den i Øieblikket indtradende Mand, og vinket ad ham.

Denne selsomme Giæsts Udseende overraskede hele Selskabet, og han havde allerede taget en Stoel i Besiddelse, inden nogen havde Hierte til at spørge ham, eller forresten komme med noget. Hans skaldede Isse var omkrandset af nogle faa graa Haar; store blaa Øine saae blidt frem under lange hvide Øienbryn. Til en veldannet Næse slantede et langt hvidt Skiæg, uden at bedække den behagelige Læbe, og en lang mørkebrunn Kappe omhyllede den ranke Figur fra Halsen til Fødderne, og saaledes begyndte han at præludere paa Harpen, som han havde taget for sig.

De behagelige Toner, han lokkede frem af Instrumentet, opmuntrede snart Selskabet.

I pleier ogsaa at synge, gode Gamle! sagde Philine.

Giv os noget, der glæder Hierte og Aand tilligemed Sandserne! sagde Wilhelm. Instrumentet skulde kun ledsage Stemmen; thi Melodier, Gange og Leb uden Ord og Mening, synes mig ligesom Sommersugle eller smukke brogede

Fugle, der svæve omkring i Luften for vore Øine, og som vi vel gad grebet, og tilegnet os, da dersimod Sangen, som en Genius, høver sig mod Himlen, ogægger et bedre Jeg i os til at følge sig.

Den Gamle saae paa Wilhelm, og derpaa i Været, giorde nogle Greb paa Harpen, og begyndte sin Vise. Den indeholdt en Roes over Sangen, priste Sangernes Lykke, og formanede Menneskene at ære dem. Han foredrog denne Vise med saameget Liv og Sandhed, at det lod, som han havde digtet den i dette Øieblik, og ved denne Anledning. Wilhelm kunde neppe bare sig for at falde ham om Halsen; kun Frygten for at vække en lydelig Latter holdt ham tilbage paa sin Stoel; thi de øvrige giorde allerede halv højt nogle taabelige Anmærkninger, og tvistedes, om det var en Præst eller en Jøde.

Da man spurgde om Forfatteren til Visen, gav han intet bestemt Svar; kun forsikkrede han, han var vitig paa Sange, og ønskede, at de

maatte behage. Den største Deel af Selskabet var munter og glad, ja selv Melina var efter sin Maade bleven aaben, og medens man indbyrdes skaddede og spegte, begyndte den Gamle paa det sindrigste at synge det selskabelige Livs Roes. Han priiste Enighed og Foielighed med indsmiggrende Toner. Paa eengang blev hans Sang tor, rue, og forvirret, da han beklagede hadsk Tilbageholdenhed, kortsindet Fiendskab, og farlig Tvedragt, og gierne afkastede hver Siæl disse ubeqvemme Lænker, da han, baaret paa en fremtrængende Melodies Vinger, priste Fredstifterne, og sang de Siæles Lykke, der gienfindes.

Neppe havde han sluttet, før Wilhelm tilraabte ham: hvo du saa er, du der, som en hielperig Skytsaand med en signende og oplivende Stemme kommer til os, modtag min Erbødighed og min Tak, fol, at vi alle beundre dig, og betroe os, om du fattes noget.

Den Gamle taug, lod først sine Fingre snige sig over Strængene, greb dem derpaa stærkere og sang:

Hvad hører jeg for Porten der,
Hvad hist paa Broen lyde,
Lad dette Qvæde for os her
I Højeloft gienlyde.
Saa Kongen bød, og Pilten foer,
Da Pilten kom, var Kongens Ord:
Bring ham herind den Gamle!

Hil sidder! høje Herrer her!
Hil sidder! skienne Fruer.
Jeg Stierne tæt ved Stierne her
Paa højen Himmel skuer!
I Salen fuld af Herlighed
Luk Øie dig; her er ei Sted
At studse og at glædes.

Den Sanger trykker Øiet til,
De fulde Toner lode,
Hver Ridder skuer diærv dertil
De Skionne saae i Skiode.

Og Kongen, hvem hans Sang anstod,
Til Løn for Skialdens Spil ham lod
En gylden Kiæde hente.

Giv du Guldkiæden ei til mig
Den Ridderne du byde,
Dem, for hvis diærve Aasyn sig
Din Fiendes Glorind bryde;
Giv du den til din Kanzler hen
Den gyldne Byrde; lad ham den
Med andre Byrder bære.

Mit Qvæde er som Fuglens Sang,
Der boer paa grønne Grene;
Det Qvad, som fra min Læbe klang,
Sig lønner vigt alleene.
Dog, hvis en Bøn mig vides maae
Af bedste Viin da lad mig faae
En Drik i klare Skaaler.

Han sat for Munden, drak det ud
O qvægefulde Gave!
O sligt et Huus velsigne Gud,
Hvor det er ringe Gave!
I Eders Lykke mindes mig
Og takker Gud saa hiertelig
Som jeg nu takker Eder.

Da Sangeren efter fuldbragt Vise greb et Glas Viin, som stod der skiænket til ham, og med venlig Mine drak det ud, i det han vendte sig mod sine Velgiverere, opkom der en almindelig Glæde i Forsamlingen. Man klappede, og raabte til ham: gid det Glas maatte være til hans Sundhed, og til at styrke hans gamle Lemmer! Han sang endnu nogle Romancer, og vakte bestandig mere Munterhed i Selskabet

Kan du den Melodie, Gamle! raabte Philine: Hyrden pynted' sig til Dands?

O ja! svarte han: naar De vil synge, og opføre Visen; mig skal det ikke fattes paa.

Philine stod op, og holdt sig færdig. Den Gamle begyndte paa Melodien, og hun sang en Vise, som vi ikke kunne meddele vore Læsere, da de maaskee torde finde den affmagelig eller vel endog uanstændig.

Midlertiid havde Selskabet, som bestandig var blevet muntrere, endnu tømt mangen Flaske Viin, og begyndte at blive meget høirøstet. Men da de onde Følger af deres Lystighed endnu svævede vor Ven i frisk Minde, søgte han at bryde af, stak den Gamle en rigelig Belønning i Haanden for hans Umage, de andre giorde ogsaa noget, man lod ham gaae, og hvile sig, og lovede sig om Aftenen en fornyet Glæde af hans Dueligbed.

Da han var borte, sagde Wilhelm til Philine: jeg kan sagtens hverken finde poetisk eller moralsk Fortieneste i Deres Livvise; dog, naar De med samme Naivetet, Egenhed, og Nydelighed nogensinde opfører noget passeligt paa

Theatret, vil vist levende almindeligt Bifald blive Deres Løn.

Ja! sagde Philine, det maatte ret være en behagelig Følelse, at varme sig paa Jis.

Overalt, sagde Wilhelm, hvormeget gior denne Mand mangen Skuespiller til Skamme? Har De lagt Mærke til, hvor rigtigt hans Romancers dramatiske Udtryk var? Sikkerlig levede der mere Fremstilling i hans Sang, end i vore stive Personer paa Skuepladsen. Man skulde forholde mange Stykkers Opførelse for en Fortælling, og tilskrive disse musikalske Fortællinger sandselig Nærværelse.

De er ubillig, svarede Laertes: jeg giver mig hverken ud for en stor Skuespiller eller Sanger; men det veed jeg, at, naar Musiken leder Legemets Bevægelser, giver dem Liv, og tillige foreskriver Grændser, naar Declamation og Udtryk alt af Componisten overdrages paa mig, saa er jeg et ganske andet Menneske, end naar jeg i det prosaiske Drama skal skabe mig alt det selv,

og først opfinde mig Takt og Declamation, hvort endda tit enhver Medspillende kan forstyrre mig.

Saa meget veed jeg, sagde Melina, at denne Mand ret gior os til Skamme i een Punkt, og det en Hovedpunkt; Styrken af hans Talenter viser sig i den Nytte, han drog deraf. Os, som snart maaskee vil være i Forlegenhed, hvor vi skal faae et Maaltiid Mad fra, bevæger han til at dele vort Maaltiid med ham. Han veed ved en Vise at lokke os de Penge af Lommen, som vi kunde anvende til at sætte os i nogen Stand. Det synes at være saa behageligt at kaste de Penge bort, man kunde skaffe sig og andre Levebrød med.

Samtalen fik ved denne Anmærkning ikke den behageligste Vending. Wilhelm, hvem Bebreidelsen egentlig var vendt imod, svarede med nogen Lidenskab, og Melina, der just ikke lagde Vind paa den største Fiinhed, frembragde tilsidst sine Besværinger med temmelig terre Ord. Det er nu alt 14 Dage, sagde han, siden vi besaae det pantsatte Theater og Garderoben, og begge

Dele kunde vi faae for en meget taalelig Summa. De gav mig dengang Haab, at De vilde crediteere mig saameget, og hidindtil har jeg endnu ikke seet, at De har videre tænkt paa den Sag, eller fattet nogen Beslutning. Havde De dengang slaaet til, var vi nu i Gang. Deres Hensigt, at reise bort, har De heller ikke udført endnu, og Penge synes De mig denne Tiid over heller ikke at have sparet; i det mindste gives der Personer, der altiid vide at skaffe Leilighed til, at de gaae hurtigere med.

Denne ikke ganske ubillige Bebreidelse traf vor Ven. Han svarte noget derpaa med Fyrighed, ja med Hæftighed, og greb, da Selskabet stod op, og adspredtes, til Døren, i det han ikke utydelig gav tilkiende, at han ei længe mere vilde opholde sig hos saa uvenskabelige og utaknemmelige Mennesker. Han iilte fortrødelig ned at sætte sig paa en Steenbænk, der stod uden for Porten af hans Værtshuus, og lagde ikke Mærke til, at han halv af Lyst halv af Ærgrelse havde drukket meer end sædvanlig.

Tolvte Kapitel.

Efter en kort Tiid, han forurocliget af mange-haande Tanker havde tilbragt med at sidde og see hen for sig, trippede Philine syngende ud af Husdørren, satte sig for ham, ja man kunde næsten sige, paa ham, saa nær rykkede hun til ham, støttede sig paa hans Skuldre, legede med hans Lokker, klappede ham, og gav ham de bed-ste Ord af Verden. Hun bad ham, han maatte endelig blive, og ikke lade hende være ene i det Selskab, hvor hun maatte dø af Kedsommelig-hed. Hun kunde ikke længere holde ud under eet Tag med Melina, og var derfor flyttet herover.

Forgiæves søgte han at vise hende af, at giøre hende begribeligt, at han hverken kunde eller turde blive længere. Hun holdt ikke op at bede; ja uformodentlig slog sin Arm om hans Hals, og kyste ham med Begiærlighedens meest levende Udtryk.

Er De tosset, Philine, raabte Wilhelm, i det han søgte at rive sig løs. At giøre offentlig Gade til Vidne paa saadanne Kiærtegn, som jeg paa ingen Maade fortiener. Slip De mig; jeg kan ikke blive, og bliver ikke.

Og jeg skal holde dig fast, sagde hun, og jeg skal kysse dig saalænge her paa offentlig Gade, til du lover mig, hvad jeg ønsker. Jeg leer mig ihiel, blev hun ved; efter min Fortroelighed holde Folk mig vist for din fire Ugers Kone, og Ægtemændene, som see saa yndigt et Optrin, vil anprise mig for deres Koner, som et Mynster paa barnlig trohiertig Ømhed.

Der gik i det samme nogle Folk forbi, og hun kiælede for ham paa det yndigste, og han, for ingen Opsigt at giøre, var tvungen til at spille den taalmodige Ægtemands Rolle. Saa giorde hun Ansigter af Folkene paa deres Bag, og giorde af Overgivenheder alle Slags Unoder, til han tilsidst maatte love, endnu at bie i Dag og i Morgen og overmorgen.

De er ret en Klods, sagde hun nu, i det hun slap ham, og jeg en Fiante, at jeg øder saa-megen Venlighed paa Dem. Hun stod fortræffelig op, og gik nogle Skridt; derpaa vendte hun leen-de om, og sagde: jeg troer, jeg er netop derfor forgabt i dig, jeg vil bare gaae og hente mit Strikketøj, for at have noget at giøre. Bliv endelig, at jeg kan finde Steenmanden igien paa Steenbænken.

Denne Gang giorde hun ham Uret; thi saa-meget han søgte at holde sig fra hende, vilde han dog i dette Øieblik, havde han været i en eensom Løvhytte med hende, formodentlig ikke ladt hen-des Kiærtegn ubesvarede.

Hun gik, efterat hun havde kastet et letfær-digt Blik til ham, ind i Huset. Han havde intet Kald til at følge hende; meget mere havde hendes Forhold vækket ny Modbydelighed i ham; dog stod han uden selv ret at vide hvorfor, op af Bænken, for at gaae efter hende.

Han var just i Begreb med at gaae ind ad Døren, da Melina kom til, talte beskeden til ham, og bad om Forladelse for nogle for haarde Udtryk i deres Ordstrid. De tager mig det ikke ilde, blev han ved, om jeg i den Forfatning, jeg befinder mig i, maaskee seer mig for ængstlig; min Sorg for en Kone, maaskee snart for et Barn, hindrer mig fra Dag til Dag at leve rolig, og tilbringe min Tiid med den Nydelse af behagelige Følelser, der endnu er Dem tilladt. Betænk det, og er det Dem mueligt, saa sat De mig i Besiddelse af de theatralske Requisiter, her findes. Jeg skal ikke længe blive Deres Giældner, og evig blive Dem taknemmelig derfor.

Wilhelm, der ugiærne saae sig opholdt paa Dørtærskelen, over hvilken dette Øieblik en umodstaaelig Tilbøielighed trak ham hen til Philine, sagde med en overrasket Adspredelse, og hastig Godmodighed: naar jeg derved kan giøre Dem lykkelig og fornøjet, vil jeg ikke betænke mig længere. Gaae De hen, og giør De alting i Rig-

tighed. Jeg er færdig til endnu i Aften eller i Morgen tidlig at betale Pengene. Han gav derpaa Melina Haanden til Stadfæstelse paa sit Løfte, og var meget fornøjet, da han saae ham gaae hastig over Gaden; men desværre blev han andengang og paa en ubehageligere Maade holdt tilbage fra at trænge ind i Huset.

Et ungt Menneske med en Byldt paa Ryggen kom hurtig op af Gaden, og traadde til Wilhelm, der strax gienkiendte Frederik.

Der er jeg igien! raabte han, og lod sine store blaae Øine løbe glade omkring og op ad alle Vinduer. Hvor er Jomfruen! Pokker maa holde længere ud i Verden uden at see hende.

Værten, der just var traad til i det samme, svarte: hun er ovenpaa; og i faa Spring var han oppe ad Trappen, og Wilhelm blev staaende som rodfæstet paa Dertrinnet. I de første Øieblik gad han have trukket Drengen efter Haaret baglænds ned af Trappen, derpaa standsede en voldsom Skinsyges hastige Kamp med eet Løbet af

hans Livsaander og Ideer, og da han lidt efter lidt kom sig igien af sin Forstening, overfaldt ham en Uroe, et Ubehag, som han endnu aldrig havde følt i sine Dage.

Han gik paa sit Værelse, og fandt Mignon i Arbeid med at skrive. Dette Barn havde en Tidlang med megen Flid giort sig Umage med at skrive op alt, hvad det vidste udenad, og havde givet sin Herre og Ven det Prøve at rette. Hun var utrættelig og fattede godt; men Bogstaverne blev ulige, og Linierne skiæve. Ogsaa her syntes hendes Legem at modsige hendes Aand. Wilhelm, hvem Barnets Opmærksomhed giorde megen Glæde, naar han var roelig, agtede dennegang lidet paa, hvad hun viiste ham; hun følte det, og tog sig det saameget nærmere, som hun troede, dennegang ret at have giort sine Ting godt.

Wilhelms Uroe drev ham op og ned af Husets Gange, og snart igien til Huusdørren. En Ryttер kom galopperende, der havde et godt Ans

seende, og ved satte Aar endnu vobede megen Munterhed. Verten tilte ham imode; rakte ham som en bekiændt Ven Haanden, og raabte: ei Hr. Staldmester! seer man ogsaa Dem her engang igien?

Jeg vil kun give min Hest lidt her, svarte Staldmesteren; jeg maae strax over paa Godset, for i Hurtighed at faae eet og andet i Stand. Hr. Greven kommer i Morgen med sin Gemalinde; de vil opholde dem der en Tidlang, for paa det Bedste at bevarte Prindsen af * * *, der formodentlig opslaaer sit Hovedqvarteer her i Egnen.

Det er Skade, De ikke kan blive hos os, svarte Verten, vi have godt Selskab. Ridekuægten, der galopperede bagefter, tog Staldmesterens Hest, medens han ved Darren talte med Verten, og betragtede Wilhelm fra Siden.

Da denne mærkede, der taltes om ham, begav han sig bort, og gik nogle Gader op og ned.

Trettende Kapitel.

I den fortrædelige Uroe, han var i, faldt det ham ind, at søge den Gamle op, ved hvis Harpe han haabede at bortmane de onde Aander. Da han spurgte efter denne Mand viiste man ham til et daarligt Værtshuus i en afsides Vraa af den liden Bye, og der opad Trappen indtil Loftet, hvor den søde Harpeklang fra et Kammer lod ham imøde. Det var hjertevrende, klagende Toner, ledsagede af en sørgmodig ængstelig Sang. Wilhelm sneeg sig til Døren, og da den gode Gamle foredrog en Slags Phantasie, og deels syngende deels reciterende bestandig gientog nogle faa Strophер, kunde Lytteren efter en kort Opmærksomhed omtrent forstaae følgende:

Hvo ei sit Bred med Taarer aad
Ei lange tunge Nætter vader
Sit Sommers Leie med sin Graad
Ei, Himlens Magter! kiænder Eder.

I lede os i Livet her,
I lade Staklen skyldig blive,
Hengive ham til Lidelser;
Hver Brøde hævnes her i Live.

Den vemodige, hiertelige Klage trængte dybt ind i Tilhørerens Siæl. Det forekom ham, som den Gamle ofte af Taare hindredes at blive ved; da klang Strængene allene, indtil igien Stemmen sagte i brudte Lyd blandede sig derimellem. Wilhelm stod op til Dørstolpen, hans Siæl var dybt rørt, den Ubekiændtes Sorg aabnede hans beklemte Hierte, han modstod ikke Medfølelsen, og kunde, og vilde ikke tilbageholde den Taare, som den Gamles hiertelige Klage endelig fremlokkede af hans Pine. Alle Smerter, der trykkede hans Siæl, opløste sig paa samme Tiid, han overlod sig ganske til dem, stødte Kammerdørren op, og stod for den Gamle, der havde været nød til at tage en usel Seng, det eeneste Boeskab i denne usle Boepæl, til sit Sæde.

Hvad har du vakt for Følelser hos mig, gode Gamle! raabte han: Alt, hvad der standsede i min Siæl, har du løst; lad dig ikke forstyrre, men bliv ved, medens du lindrer dine Lidelser, at gjøre en Ven lykkelig. Den Gamle vilde staae op, og sige noget, Wilhelm hindrede ham; thi han havde om Middagen lagt Mærke til, at Manden talte ugierne; meget mere satte han sig ned hos ham paa Halmsækken. Den Gamle tørrede sine Taarer, og sagde med et venligt Smiil: hvor kommer De her? Jeg vilde igien gjøre Dem min Opvartning i Aften.

Vi ere roligere her, svarede Wilhelm; syng mig, hvad du vil, hvad der passer sig til din Forfatning, og lad kun, som jeg slet ikke var her. Det kommer mig for, som du i Dag ikke kunde tage feil; jeg finder dig meget lykkelig, at du i Eensomhed saa behagelig kan sysselsætte og morre dig, og da du overalt er en Fremmed, i dit Hierte finde det behagelige Kiendskab.

Den Gamle saae paa sine Strænge, og efterat have blidt præluderet, stemte han i, og sang:

Hvo giver sig til Eensomhed
Ak snart han eene er.
Hver lever, føler Kiærlighed
Og ham forsager hver.
Ja! mig forsage hver
Og naar jeg da først er
Ret eene her,
Er jeg ei ene meer.

Ved Nat en Elsker sniger sig,
Om Pigen eene er;
Ved Dag og Nat belure mig,
Mig, som saa eene er,
Saa mine Lideiser.
Naar jeg først eene er
Engang i Gravens Fred
Der har jeg Eensomhed.

Vi vilde blive alt for vittleftige, og dog ikke kunde udtrykke det Ydige i den sælsomme

Samtale, vor Ven holdt med den eventyrlige Fremmede. Paa alt, hvad Yuglingen sagde til ham, svarede den Gamle med den reneste Overeenstemmelse ved Anklang, der vakte alle beslægtede Følelser, og aabnede Indbildningskraften en vidd Mark.

Hvo der har bivaanet en Forsamling af fromme Mennesker, der adskilte fra Kirken troe at opbygge sig renere, aanderigere og hierteligere, vil ogsaa kunde gisre sig et Begreb om den nærværende Scene; han vil erindre sig, hvorledes Liturgen veed til sine Ord at passe et Sanguers, der høver Siælen didhen, hvor Taleren ønsker, den skal tage sin Flugt; hvorledes snart derpaa en anden af Menigheden i en anden Melodie tilføjer et Vers af en anden Sang, og en tredie igien dertil knytter et tredie, hvorved de beslægtede Ideer af de Sange, hvorfra de ere laante, vel opvækkes, men hvert Sted ved den nye Forbindelse bliver nyt og individuelt, som det var opfundet i det Øieblik; hvorved da af en bekiændt

Idéekreds af bekiændte Viser, Sange og Sprog for det særegne Samfund for dette Øieblik opstaaer et eget Heelt, ved hvis Nydelse det styrkes, oplives og qvæges. Saaledes opbyggede den Gamle sin Giæst, i det han ved bekiændte og ubekiændte Sange og Stæder bragte nære og fierne Følelser, vaagende og slumrende, behagelige og smertelige Følelser i et Omleb, hvoraf i vor Vens nærværende Tilstand det bedste var at haabe.

Fiortende Kapitel.

Thi virkelig begyndte han paa sin Hiemvej at tænke mere levende over sin Forfatning, end hidtil var skeet, og var naaet hiem med det Forsæt, at rive sig ud deraf, da Verten strax i Fortroelighed aabenbarede ham, at Mademoiselle Philine havde giort en Erobring i Grevens Staldmester, der, efterat han havde forrettet sit Ærinde paa Godset, i største Hast var kommet tilbage, og fortærede et godt Aftensmaaltiid oppe paa hendes Værelse.

I samme Øieblik traadde Melina ind med Notarius; de gik sammen paa Wilhelms Værelse, hvor denne, hvorvel med nogen Nølen, opfyldte sit Løfte, udbetalte trehundrede Daler paa Vexel til Melina, hvilke denne strax overgav til Notarius, og derimod fik Documentet over det sluttede Kiøb af hele Theaterapparatet, som næste Morgen tidlig skulde leveres ham.

Neppe vare de gaaede fra hinanden, før Wilhelm hørte et skrækkeligt Skrig i Huset. Han hørte en ung Stemme, der vreed og truende brød igiennem ved en umaadelig Græden og Hylen. Han hørte denne Jammerklage ile ovenfra nedad forbi hans Dør ned til Gaarden.

Da Nysgierrigheden lokkede vor Ven ned, fandt han Frederik i et Slags Raserie. Drengen græd, skar Tænder, truede med knyttede Næver, og teede sig ganske uregierlig af Vrede og Ærgrelse. Mignon stod ligeoverfor, og saae til med Forundring, og Værten forklarede nogenlunde dette Særsyn.

Efter sin Hiemkomst, da Philine havde taget godt imod ham, havde Drengen været tilfreds, lystig og munter, havde sunget og sprunget, lige til den Tiid, da Staldmesteren giorde Kiendskab med Philine. Nu havde denne Middelting mellem Barn og Yngling begyndt at vise Ærgrelse, saae med Dørene og løbe op og ned. Philine havde befalet ham at varte op ved Bordet i Af-

ten, hvorover han endnu var bleven mere knarvorn og trodsig; endelig havde han i Steden for at sætte et Fad Ragout paa Bordet, kastet det ind imellem Jomfruen og Giæsten, der sad hinanden temmelig nær, hvorpaa Staldmesteren havde givet ham et Par dygtige Øresigen, og kastet ham ud af Døren. Han, Verten, havde derpaa hiulpet at saae de to Personer reene, hvis Klæder havde været meget ilde tilsyede.

Da Drengen erfoer den gode Virkning af sin Hævn, begyndte han høit at le, medens Taarene endnu bestandig løb ham ned af Kinderne. Han glædede sig nogentiid hiertelig, indtil endelig den Skam, den Stærkere havde giort ham, faldt ham igien ind, da han saa paa ny begyndte at hyle og true.

Wilhelm stod tankefuld og beskiæmmet for denne Scene. Han saae sit eget Inderste fremstilt med stærke og overdrevne Træk; ogsaa han var optændt af en uovervindelig Skinsyge, ogsaa han havde, naar Velanstændighed ikke havde holdt

ham tilbage, gierne tilfredsstillet sit vilde Lune, gierne med lumsk Skadefryd skadet en elsket Gienstand, og udfordret sin Medbeiler; han kunde have udryddet de Mennesker, der kun ham til Ergrelse syntes at være til.

Laertes, der ogsaa var kommet til, og havde hørt Historien, bestyrkede skalkagtig den opbragte Dreng, da denne bekræftede, og svoer, Staldmesteren maatte give ham Satisfaction, han havde heller ingen Fornærmelse ladt sidde paa sig; vægrede Staldmesteren sig, vilde han vide at hævne sig.

Laertes var her just i sit Fag. Han gik alvorlig op i Drengens Navn at fordre Stalmesteren ud.

Det er Løier, sagde denne, saadan en Spog havde jeg knap forestilt mig i Aften. De gik ned, og Philine fulgte dem. Min Son! sagde Stalmesteren til Fredrik, du er en brav Knos, og jeg vægrer mig ikke ved at fagte med

dig; kun da Uligheden af vore Aar og Kræfter desuden gior Sagen noget eventyrlig, foreslaaer jeg i Stæden for andre Vaaben et Par Fleuretter; vi vil kridte Dopperne, og den, der giver den anden det første, eller de fleste Stød paa Kiolen skal ansees for Overvinder, og tracteres af den anden med den bedste Viin, der er at faae i Byen.

Laertes afgiorde, at det Forslag kunde antages. Frederik adlød ham, som sin Lærmester. Feluretterne kom frem. Philine satte sig hen, og strikkede, og saae med stor Sindsroe paa de Fægtende.

Staldmesteren, der fægtede meget godt, var feielig nok til at skaane sin Modstander, og lod sig give nogle Kridtpletter paa Kiolen, hvorpaa de omfavnede hinanden, og Vinen kom. Staldmesteren vilde vide Frederiks Herkomst og Historie, og denne fortalte da et Eventyr, han alt tit havde gientaget, og som vi en anden Gang agte at giøre vore Læsere bekiendte med.

I Wilhelms Siæl fuldbragte midlertiid denne Tvekamp Fremstillingen af hans egne Følelser: thi han kunde ikke nægte sig, at han selv ønskede at føre Fleuretten, ja endnu hellere Kaarden mod Staldmesteren, hvorvel han indsaae, at denne i Fægtekunsten var ham langt overlegen. Dog værdigede han ikke Philine et Blik, vogtede sig for hver Yttring, der havde kundet røbe hans Følelse, og ilede, efter at han nogle Gange havde giort Beskeed paa Kiæmperens Velgaaende, op paa sit Værelse, hvor tusind ubehagelige Tanker trængte sig ind paa ham.

Han erindrede sig den Tiid, da hans Aand hævedes ved en ubetinget haabriig Stræben, da han svømmede i den mest levende Nydelse af alle Slags, som i et Element. Det blev ham tydeligt, hvorledes han nu var kommet ind i et ubestemt Driverie, hvori han endnu blot flubbrende smagte, hvad han tilforn' havde indbraget med fulde Træk, men tydelig kunde han ikke see, hvil-

ken uovervindelig Nødtørft, Naturen havde giort ham til Lov, og hvormeget denne Nødtørft ved Omstændighederne blot var opægget, halv tilfredsstillet, og vildledet.

Ingen maa altsaa undres, om han ved at betragte sin Tilstand, og i det han arbeidede paa at tænke sig ud af den, kom i største Forvirring. Det var ikke nok, at han ved sit Venskab for Laertes, ved sin Tilbøielighed for Philine, ved den Deel, han tog i Mignon, længere end billigt var bleven fasholdt paa et Sted og i et Selskab, hvor han kunde pleie sin Yndlingstilbøielighed, ligesom stiæle sig til at tilfredsstille sine Ønsker, og uden at foresætte sig et Maal, liste sig efter sine gamle Drømme. At rive sig los fra disse Forhold, og skilles strax, troede han, at have Kraft nok til. Men nu havde han for saa Øieblik siden indladt sig i en Pengesag med Melina, han havde lært at kiende den hemmelighedsfulde Gaade, hvilken han følte en ubeskrivelig Begiærlighed efter at opløse. Men efter længe at have

kastet sine Tanker hid og did var han endelig bestemt til, heller ikke at lade sig tilbageholde derved, eller troede sig i det mindste bestemt dertil. Jeg maa bort, raabte han, jeg vil bort. Han kastede sig i en Stoel, og var meget bevæget.

Mignon traadde ind, og spurgde, om hun maatte kvelle ham op? Hun kom stille; det smertede hende dybt, at han i Dag afværdigede hende saa kort.

Intet er mere rørende, end naar en Kiærlighed, der har næret sig i Stilhed, en Troskab, der har befæstet sig i Ydmyghed, endelig i rette Tiid nærmer sig den, der hidtil ikke var den værd, og bliver ham aabenbar. Den længe og strængt indelukkede Knop var moden, og Wilhelms Hierte kunde ikke være mere stemt til at modtage.

Hun stod for ham, og saae hans Uroe. — Herre! raabte hun: naar De er ulykkelig, hvad skal der da blive af Mignon! — kiære Skabning, sagde han, i det han tog hendes Hænder, du er ogsaa en blandt mine Smerter. — Jeg maa bort.

— Hun saae ham i Øinene, som blinkede af tilbageholdne Taarer, og knælede med Hæftighed for ham. Han beholdt hendes Hænder, hun lagde sit Hoved paa hans Knæ, og var ganske stille. Han legede med hendes Haar, og var venlig. Hun blev længe roelig. Endelig fornam han hos hende en Slags Trækning, der begyndte gandske sagte, tog til, og udbredte sig giennem alle Lemmer. Hvad fattes dig, Mignon! raabte han, hvad fattes dig? — Hun løftede sit lidet Hoved, og saae paa ham, og greb med eet til sit Hierte, som en, der udtrykker sin Smerte. Han lettede hende op, og tog hende paa sit Skiød. Han trykkede hende til sig, han kyssede hende. Hun svarte ikke med noget Haandtryk, ikke med nogen Bevægelse. Hun holdt fast paa sit Hierte, og med eet gav hun et Skrig, der var ledsaget af krampagtige Bevægelser. Hun foer op, og faldt strax ned igien for ham, som knækket i alle Led. Det var et grædeligt Syn. — Mit Barn! raabte han, i det han lettede hende op, og fast omarmede

hende, mit Barn! hvad fattes dig? Trækningen varede ved, og meddelte sig fra Hiertet til de bævende Lemmer; hun hang blot i hans Arme. Han trykkede hende til sit Hierte, og vædede hende med sine Taarer. Med eet syntes hun igien spændt, som den, der lider den høieste Legemssmerte; og snart blev med ny Hæftighed alle hendes Lemmer levende igien, og hun kastede sig, som en Fieder, der slaaer til, om Halsen paa ham, medens der i hendes Inderste skede som en voldsom Rift, og i det Øieblik flod en Strom af Taare af hendes lukte Øine i hans Barm. Han holdt hende fast. Hun græd, og ingen Tunge udsiger disse Taarers Magt. Hendes lange Haar var gaaet op, og hang ned af den Grædende, og hendes heele Væsen syntes ustandselig at smelte hen i en Taarestrøm. Hendes stivnede Lemmer bleve linde, hendes Inderste udgiød sig, og i Øieblikkets Forvildelse frygtede Wilhelm, hun vilde smelte hen i hans Arme, og han intet af hende beholde tilbage. Han holdt hende kun fa-

stere og fastere. — Mit Barn! raabte han, mit Barn! du er jo mit; om dette Ord kan troste dig. Du er min; jeg skal beholde dig, ikke forlade dig. — Hendes Taarer flod endnu bestandig. Endelig reiste hun sig. En blod Munterhed skinnede fra hendes Ansigt. — Min Fader! raabte hun: du vil ikke forlade mig! vil være min Fader! jeg er dit Barn.

Blidt begyndte Harpen at lyde udenfor Døren: den Gamle bragde Vennen sine hierteligste Sange til Aftenoffer, medens han endnu stedse holdt sit Barn i sine Arme, og nød den reneste ubeskriveligste Lykke.

Wilhelm Meisters Læreaar.

En Roman

af

Göthe.

Oversat af

K. L. Rahbek,

Professor.

Andet Bind.

Kiøbenhavn, 1801.
Trykt paa Arntzens og Hartiers Forlag,
hos J. Breum.

[illegible]

[illegible]

of

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Wilhelm Meisters

Læreaar.

Tredie Bog.

Første Capitel.

Veed du et Land, Citronen blomstrer vildt,
Bag mørke Løv Orangen grønnes mildt,
En sagte Kiøling giennem Egnen gaaer,
Hvor Myrthen blid hos Olietræet staaer.
Veed du det Land! Didhen! didhen!
Hvor sødt at tye med dig, min elskte Ven!

Der er et Huus, dets Tag paa Søiler lagt,
Høi Salen er, og straalende med Pragt;
Hvert Marmorbilled smiler huldt til mig,
Du arme, arme Barn! hvad giør man dig?
O elskte Huus! didhen! didhen!
Hvor sødt at tye med dig, Beskytter, Ven!

Veed du det Bierg, hvis Fodstie sines ei,
I Taage Mulen søger der sin Vei,
I Klippens Rifte ruger Dragen grum
Og Fieldet styrter ned i Fossens Skum.
Veed du det Bierg! didhen! didhen,
Gaaer vores Vei! o Fader drag didhen.

Da Wilhelm om Morgenen saae om Mignon i Huset, fandt han hende ikke, men hørte, at hun var gaaet tidlig ud med Melina, der havde været tidlig paa Færde, for at modtage Garderoben, og det øvrige Theatertilbehør.

Efter nogle Timers Forløb hørte Wilhelm Musik uden for sin Dør. Han troede i Begyndelsen. Harpespilleren var der alt igien, men han kiændte snart en Cithars Tone, og den Stemme, der begyndte at synge, var Mignons Stemme. Wilhelm aabnede Døren, Barnet traadde ind, og sang den Vise, vi just nu have optegnet.

Melodie og Udtryk behagede vor Ven særdeles, hvorvel han ikke kunde forstaae alle Or-

dene. Han lod Stropherne gientage og forklare for sig, og skrev dem op, og oversatte dem paa tydsk. Men Vendingernes Originalitet kunde han kun svagt efterligne. Udtrykkets barnlige Uskyld forsvandt, i det det afbrudte Sprog blev overeenstemmende, og det usammenhængende forbundet. Heller ikke kunde Melodiens Ynde lignes med noget.

Hun begyndte hvert Vers høitidelig og prægtig, som hun vilde giøre opmærksom paa noget synderligt, som hun vilde foredrage noget vigtigt. Ved den tredie Linie blev Sangen mørkere og dumpere. Veed du det Bierg, udtrykte hun hemmelighedsfuld og betænksom, i det didhen didhen laae en umodstaaelig Længsel, og hendes: O lad os tye, vidste hun saaledes at modificere, at det snart var bedende og indstændigt, snart paaskyndende og meget levende.

Da hun andengang havde sunget Visen til Ende, holdt hun inde eet Øieblik, saae skarp paa Wilhelm, og sagde: Veed du det Land? — Det

maae vel være Italien meent, svarede Wilhelm: hvor har du den Vise fra? — Italien! sagde Mignon betydende: gaaer du til Italien, saa tag mig med, jeg fryser her! — har du alt været der, kiære Lille spurgde Wilhelm. — Barnet var stille, og intet videre at faae ud af.

Melina, der kom ind, besaae Citharen, og glædede sig, at den alt var giort saa kiønt istand. Instrumentet var af det gamle Theaterinventarium; Mignon havde bedet om det om Morgenen, Harpespilleren satte strax Strænge paa det, og Barnet udviklede ved denne Leilighed et Talent, som man endnu ikke kiændte hos det.

Melina havde allerede modtaget Garderoben med alt Tilbehør; nogle Lemmer af Raadstuen lovede ham strax den Tilladelse, at spille nogen Tiid der paa Stædet! Med glad Hierte og opklaret Ansigt kom han nu tilbage. Han syntes et ganske andet Menneske. Thi han var blid, venlig mod enhver, ja forekommende og indtagende. Han ønskede sig til Lykke, at han nu kunde |

selsætte og paa en Tiid engagere sine Venner, der hidtil havde været forlegne og arkesløse; hvorhos han tillige beklagede, at han vist nok i Begyndelsen ikke vilde være istand til at belønne de fortreflige Subjekter, Lykken havde tilført ham, efter deres Evner og Talenter, da han for al Ting maatte afbetale sin Gield til saa ædelmodig en Ven, som Wilhelm havde viist sig.

Jeg kan ikke udtrykke Dem, sagde Melina til ham, hvad Venskab De viser mig, i det De forhielper mig til Direction af et Theater. Thi da jeg traf Dem, fandt jeg mig i en meget underlig Stilling. De erindrer Dem, hvor levende jeg ved vort første Kiendskab lod Dem see min Utilbøielighed for Theatret, og dog maatte jeg, saasnart jeg var gift, af Kiærlighed til min Kone, der lovede sig megen Glæde, og meget Bifald, see mig om efter et Engagement. Jeg fandt intet, i det mindste intet for Bestandighed, men derimod til Lykke nogle Forretningsmænd, der just i overordentlige Tilfælde kunde bruge een,

der vidſte at omgaaes med Pennen, forſtod franſk, og var ikke ganſke uerfaren i at regne. Saaledes gik det mig en Tid ret godt, jeg blev taaleligt betalt, anſkaffede mig adſkilligt, og mine Forhold gjorde mig ingen Skam. Men mine Velynderes overordentlige Forretninger fik Ende, og min Kone længtes saa meget ivrigere efter Theatret, desværre paa en Tiid, da hendes Forfatning ikke er den fordeelagtigſte til at fremſtille ſig med Ære for Publicum. Nu haaber jeg, ſkal den Anſtalt, jeg ved Deres Hielp opretter, være en god Begyndelſe for mig og mine, og jeg har Dem at takke for min tilkommende Lykke, den blive endog ſom den vil.

Wilhelm hørte paa diſſe Yttringer med Tilfredshed, og ſamtlige Skuespillere vare ligeledes saa temmelig tilfreds med den nye Directeurs Erklæringer, glædede ſig hemmelig, at der saa haſtig viiſte ſig et Engagement, og vare villige til Begyndelſe at tage til Takke med ringe Løn, da de fleſte anſaae det, der saa uformodentlig til-

bedes dem, som et Tilskud, som de for kort siden endnu ikke kunde giøre sig Regning paa. Melina var i Begreb med at nytte denne Stemning, søgte paa en behændig Maade at tale med hver for sig, og vidste snart, at faae een paa een, og en anden paa en anden Maade overtalt, saa de vare villige til at slutte Contracterne hurtig, neppe engang giorde den Betænkning om det nye Forhold, og alt troede sig betryggede, at de kunde komme frie igien med sex Ugers Opsigelse.

Nu skulde Betingelserne bringes i vedbørlig Form, og Melina tænkte alt paa de Stykker, han først vilde lokke Publicum med, da en Conveer meldte Staldmesteren Herskabets Komme, og denne befalede at trække Forspendshestene frem.

Kort derpaa kiørte den høibepakkede Vogn, hvor to Tienere sprang af Bukken, frem udenfor Værtshuset, og Philine var efter sin Maade først ved Haanden, og stillede sig ved Døren.

Hvem er hun? spurgde Grevinden i det hun traadde ind.

En Skuespillerinde, til Deres Naades Tieneste, var Svaret, i det Skalken med et saare fromt Ansigt, og ydmyge Gebærder neiede, og kyssede Grevindens Kiole; Greven, som saae endnu nogle Personer staae omkring, der ligeledes gav sig ud for Skuespillere, forespurgde sig, hvor stærkt Selskabet var, hvor de sidst havde opholdt dem, og hvem der var Directeur. Var det Franske, sagde han til sin Gemalinde, kunde vi giøre Prindsen en uventet Glæde, og skaffe ham sit Yndlingsmoerskab hos os.

Det kom an paa, svarte Grevinden, om vi ikke skulde lade disse Folk, hvorvel de til Ulykke kun er Tydske, spille paa Slottet, saalænge Fyrsten bliver hos os. De har dog vel nogen Dueslighed. Et stort Selskab lader sig bedst more ved et Theater, og Baronen vilde nok studse dem til.

Med disse Ord gik han op af Trappen, og Melina fremstillede sig oppe, som Directeur. Kald hans Folk sammen, sagde Greven, og stil han mig dem fore, at jeg kan see, hvad der er ved

dem. Jeg vil og tillige see Listen paa de Styk-ker, de i al Fald kan opføre.

Melina ilte med et dybt Buk ud af Værel-set, og kom snart tilbage med Skuespillerne. De trykkede sig for og bag ved hinanden; de første præ-senterte dem slet, af lutter Begierlighed efter at behage, og de andre ikke bedre, fordi de stilte sig letsindig frem. Philine viiste Grevinden, der var overordentlig naadig og venlig, al Ærbødig-hed; Greven mynstrede imidlertid de andre. Han spurgde enhver efter hans Fag, og yttrede mod Melina, at man maatte holde strængt over Fa-gene, hvilket Udsagn denne opteg i dybeste Hen-givelse.

Greven anmærkede nu enhver, hvad han især havde at studere paa, hvad han havde at rette paa Figur og Stilling, viiste dem eensynlig, hvad de Tydske altid fattedes; og lod see saa over-ordentlige Kundskaber, at alle i største Ydmyg-hed stod for en saa oplyst Kiender og ophøiet Be-skytter, og neppe troede sig til at drage Aande.

Hvem er det Menneske der henne i Krogen? spurgte Greven, i det han saae efter et Subject, som endnu ikke var blevet ham forestilt; og en maver Figur nærmede sig ham i en lugsidt paa Albuen lappet Kisle; en kummerlig Paryk bedækkede den ydmyge Clients Hoved.

Dette Menneske, som vi alt fra forrige Bog kiende som Philines Yndling, pleiede i Almindelighed at spille Pedanter, Magistere, og Poeter, og for det meeste paatage sig de Roller, naar een skulde have Hug, eller slaaes over med Vand. Han havde vant sig til visse krybende, latterlige, frygtsomme Buk, og et halvstammende Sprog, der passede til hans Roller, bragte Tilskuerne til at lee, saa at han endnu bestandig blev anseet for et brugbart Medlem af Selskabet, især da han forresten var meget tienstfærdig og føielig. Han nærmede sig paa sin Maneer til Greven, bukkede sig for ham, og besvarte hvert Spørgsmaal paa den Maade, som han pleiede at skabe sig i sine Roller paa Theatret. Greven saae en Tidlang

paa ham med tilfreds Opmærksomhed, og med Eftertanke; derpaa raabte han, i det han vendte sig til Grevinden: Min Bedste! Betragt mig nøie denne Mand! jeg staaer inde for, at det er en stor Skuespiller, eller kan blive det. Menneskket giorde af sit ganske Hierte et taabeligt Buk, saa at Greven maatte lee høit af ham, og raabte: Han gior sine Ting excellent; jeg vædder paa, det Menneske kan spille, hvad han vil, og det er Skade, man hidtil ikke har brugt ham til noget bedre.

Et saa overordentligt Fortrin var meget krænkende for de øvrige; kun Melina følte intet derved; han gav tvertimod Greven fuldkommen ret, og svarte med ærbedig Mine: ak ja! han og flere af os har vel kun feilet en saadan Kiænder, og en saadan Opmuntring, som vi nu have fundet i Deres Excellence.

Er det heele Selskabet? spurgde Greven.

Der er nogle Lemmer fraværende, svarede den kloge Melina, og overalt kunde vi, naar vi blot

fandt Understøttelse, meget let faae vort Tal fuldt her i Naboelauget.

Midlertid sagde Philine til Grevinden: der er endnu et ret vakkert ungt Menneske oppe, der vist snart vil skikke sig til den første Elsker.

Hvorfor lader han sig ikke see? svarte Grevinden.

Jeg vil hente ham, raabte Philine, og iilte ud af Døren.

Hun fandt Wilhelm endnu sysselsat med Mignon, og overtalte ham til at gaae ned med. Han fulgte hende med nogen Uvillie, dog drev Nysgiærrigheden ham; thi da han hørte tale om fornemme Personer, var han begiærlig efter at lære at kiende dem nærmere. Han traadde ind i Værelset, og hans Øine mødte strax Grevindens Øine, der vare henvendte paa ham. Philine trak ham hen til Damen, medens Greven sysselsatte sig med de øvrige. Wilhelm bukkede, og besvarede ikke uden Forvirring adskillige Spørgsmaal, den indtagende Dame giorde ham. Hendes Ekten-

hed, Ungdom, Ynde, Elegance og fine Forhold, giorde det behageligste Indtryk paa ham, saameget mere, som hendes Tale og Gebærder vare ledsagede med en vis Undseelighed, ja man kunde sige, Forlegenhed. Ogsaa Greven blev han fremstilt for, men denne gav lidet Agt paa ham, men traadde til Vinduet til sin Gemalinde, og syntes at spørge hende om noget. Man kunde mærke, at hendes Meening overmaade levende stemmede overeens med hans, ja at hun syntes ivrig at bede ham og bestyrke ham i sit Forsæt.

Han vendte sig strax derpaa til Selskabet, og sagde: jeg kan nu ikke opholde mig, men jeg vil sende en Ven til Jer, og hvis I giør billige Betingelser, og ret vil giøre Jer megen Umage, er jeg ikke utilbøielig til at lade Jer spille paa Slottet.

Alle viiste deres store Glæde derover, og især kyssede Philine Grevindens Hænder med største Fyrighed. Seer hun, Lille, sagde Damen, i det hun klappede den letfærdige Pige paa Kin-

den: seer hun mit Barn! der kommer hun til mig igien; jeg skal nok holde mit Ord; han maae bare klæde sig bedre. Philine undskyldte sig, hun havde ikke meget at sætte paa sin Garderobe, og strax befalede Grevinden sine Kammerfruer, at komme op med en engelsk Hat og et Silkehalstørklæde, der vare lette at pakke ud. Nu pyntede Grevinden selv Philine, der blev ved med en skinhellig Mine at tee og opføre sig nok saa artig.

Greven bød sin Gemahlinde Armen, og førte hende ned. Hun helste heele Selskabet venlig, i det hun gik forbi, og vendte sig nok engang mod Wilhelm, i det hun med den huldeste Mine sagde til ham: vi sees snart igien.

Saa lykkelige Udsigter oplivede hele Selskabet, hver lod nu sine Forhaabninger, Ønsker, og Indbildninger have frit Løb, talte om de Rol-

ler, han vilde spille, det Bifald, han vilde faae. Melina overlagte, hvordan han endnu i en Hast ved nogle Forestillinger kunde trække nogle Penge fra Indbyggerne i den lille Bye, og tillige sætte Selskabet i Aande, medens andre gik i Kiøkkenet at bestille et bedre Middagsmaaltid, end man ellers var vant til at tage til sig.

Andet Capitel.

Nogle Dage derpaa kom Baronen, og Melina modtog ham ikke uden Frygt. Greven havde anmeldt ham som en Kiænder, og det var at befrygte, han vilde saare snart opdage den liden Hobs svage Side, og indsee, at han ingen dannet Truppe havde for sig, da de neppe kunde vedbørlig besætte eet Stykke; men saavel Directeuren, som samtlige Lemmer vare snart ude af al Bekymring, da de i Baronen fandt en Mand, der med største Enthusiasmus betragtede Fædrelandets Theater, hvem hver Skuespiller, og hvert Selskab var velkommen, og glædeligt. Han helste dem alle med Høitidelighed, priste sig lykkelig, saa uformodentlig at træffe et tydsk Theater, komme i Forbindelse med det, og indføre Fædrelandets Muser paa sin Frænkes Slot. Han fik derpaa et Hæfte op af Lommen, hvor Melina haabede at see Punkterne til Contracten, men

det var noget langt andet. Baronen bad dem med Opmærksomhed at høre paa et Drama, han selv havde forfærdiget. Villige sluttede de en Kreds, og vare glade ved at kunne saa godt Kiøb befæste sig i en saa fornøden Mands Gunst, skiøndt enhver efter Hæftets Tykkelse frygtede for umaadelig Kedsommelighed. Ogsaa var det virkelig saa. Stykket var skrevet i fem Acter, og af det Slags, der aldrig faaer Ende.

Helten var en fornem, dydig, ædelmodig, og derhos miskiendt, og forfulgt Mand, men der dog tilsidst vandt Seier over sine Fiender, som da den strængeste poetiske Retfærdighed var blevet udøvet over, havde han ikke tilgivet dem paa Stædet.

Medens dette Stykke blev foredraget, havde hver Tilhører Tiid nok at tænke paa sig selv, og ganske sagte fra den Ydmyghed, han endnu for kort siden følte sig tilbøielig til, at stige til en lykkelig Selvtilfredshed, og derfra overskue de yndigste Udsigter i Fremtiden. De, der ingen

passende Roller fandt i Stykket, erklærede det ved dem selv for slet, og Baronen for en forulykket Forfatter, medens de andre forfulgte et Sted, hvor de haabe at faae Klap, med den største Bevrømmelse til Forfatterens mueligste Tilfredshed.

Med det oeconomiske var de hurtig færdige. Melina vidste til sin Fordeel at afslutte Contracten med Baronen, og holde den hemmelig for de øvrige Skuespillere.

Om Wilhelm talte Melina i Forbigaaende med Baronen, og forsikkrede, at han skikkede sig meget godt til Theaterdigter, og endog intet slet Anlæg havde til Skuespiller. Baronen giorde strax Kiændskab med ham, som en Collega, og Wilhelm kom frem med nogle smaa Stykker, der tillige med nogle faa Reliqvie paa den Dag, da han lod den største Deel af sine Arbeider gaae op i Ilden, ved en Hændelse bleve reddede. Baronen roste baade Stykkerne, og Foredraget, antog som bekiændt, at Wilhelm kom over paa Slottet med, lovede ved Afskeeden alle den bedste Mod-

tagelse, begvem Boepæl, god Mad, Bifald og Forærringer, og Melina tilføiede endnu Forsikkring om bestemte Lommepenge.

Man kan tænke, hvor god en Stemning Selskabet ved dette Besøg var sat i, da de i Stæderne for en ængstlig og usel Forfatning saae Ære og Behag for sig. De giorde dem alt i Forveien lystige paa denne Regning, og enhver ansaae det for upasseligt, at beholde nogen eeneste Skilling i Lommen.

Wilhelm gik imidlertid i Raad med sig selv, om han skulde følge Selskabet paa Slottet, og fandt i mere end een Henseende raadeligt at tage derhen. Melina haabede ved dette fordeelagtige Engagement i det mindste for en Deel at kunde afdrage sin Gield, og vor Ven, der gik ud paa Menneskekundskab, vilde ikke forsømme den Leilighed til at lære at kiende den store Verden noiere, hvor han haabede at finde mange Oplysninger om det menneskelige Liv, sig selv og Konsten. Derhos torde han ikke tilstaae sig selv, hvor høilig

Han ønskede igien at komme den skionne Grevinde nærmere. Han søgte tvertimod i Almindelighed at overtyde sig om, hvor stor Fordeel nærmere Kiændskab til den fornemme og rige Verden vilde bringe ham. Han giorde sine Betragtninger over Greven, Grevinden, Baronen, over det sikkre, bequemme, og yndige i deres Adfærd, og udraabte, da han var eene, med Henrykkelse.

Treefold lykkelige ere de at prise, som Fødselen strax hæver over Menneskehedens lave Trin; der ikke havde hine Forhold, som mange gode Mennesker heele deres Livstiid maae ængste sig i, at giennemgaae, ikke engang behøve, som Giæster, at opholde sig der. Almeent og rigtigt maae paa den høiere Standpunkt deres Blik blive, let hvert Skridt i deres Liv. De ere fra Fødselen af ligesom satte paa et Skib, for ved den Overfart, vi alle maae giøre, at betiene dem af den gunstige Vind, og afvende Modvinden; medens andre blot for deres egen Person trætte sig med at svømme, liden Fordeel have af den gunstige Vind,

og i Stormen gaae under med ſmart udtomte Kræfter. Hvilken Bequemhed, hvilken Lethed giver en medfød Formue, og hvor ſikker blomſtrer en Handel, der er grundet paa en god Capital, ſaa at ikke hvert mislykket Forſøg ſtrax gior uvirkſom. Hvo kan bedre kiænde jordiſke Tings Værd og Uværd, end den, der fra Ungdom af var i det Tilfælde at nyde dem, og hvo kan tidligere lede ſin Aand til det nødvendige, det nyttige, det ſande, end den, der maae overtyde ſig om ſaa mange Vildfarelſer i en Alder, da han endnu ikke fattes Kræfter til at begynde et nyt Levnet.

Saaledes tilraabte vor Ven alle dem Held, der befinde ſig i de høiere Regioner, men og dem, der kunne nærme ſig til en ſaadan Kreds, øſe af diſſe Kilder, og priiſte ſin Genius lykkelig, der føiede Anſtalt til, ogſaa at føre ham op ad diſſe Trin.

Midlertid maatte Melina, efterat han længe havde brudt ſit Hoved, hvorledes han efter Grevens Forlangende og ſin egen Overtydning, vilde

inddeele Selskabet i Fag, og overdrage enhver sin egen bestemte Medvirkning, tilsidst da det kom til Udførelsen, være saare tilfreds med, naar han ved et saa ringe Personale fandt Skuespillerne villige til, at skikke sig efter Mulighed i den eller den Rolle. Dog paatog Laertes sig sædvanlig Elskerne, Philine Kammerpigerne, de to unge Piger deelte de naive og ømme Elskerinder mellem sig; den gamle Bulderbasse blev bedst spilt, Melina troede selv at turde fremstaae som Chevalier, Madam Melina maatte til sin største Ærgrelse gaae over i de unge Koners, ja endog i de ømme Mødres Fag, og da i de nyere Stykker en Pedant, eller Poet, om han endog skulde komme for, ikke lettelig mere gjøres latterlig, maatte Grevens bekiændte Yndling nu spille Præsidenter og Ministre, siden disse gemeenlig forestilles som Onde, og behandles ilde i femte Akt. Ligeledes stak Melina med Fornøielse som Kammerjunker eller Kammerherre de Grovheder i Lommen, der af ærlige tydske Mænd efter Skik og Brug i ad-

skillige yndede Stykker bleve ham paatvungne, da han dog ved denne Leilighed kunde smukt pynte sig ud, og havde Lov til at antage en Hofmands Air, som han troede fuldkommen at besidde.

Det varede ikke længe, saa strømmede adskillige Skuespillere til fra forskiellige Egne, antoges uden synderlig Prøve, men holdtes og fast uden synderlige Betingelser.

Wilhelm, som Melina forgiæves noglegange søgte at overtale til en Elskerrolle, antog sig Sagen med megen god Villie, uden at vor nye Directeur i mindste Maade paaskiønnede hans Bestræbelser; meget mere troede denne tillige med sin Værdighed ogsaa at have faaet al fornøden Indsigt; især var at stryge ud en af hans behageligste Syssler, hvorved han vidste at nedsætte hvert Stykke til det vedbørlige Tidmaal, uden at tage noget andet Hensyn. Han havde meget

Tillsb, Publicum var meget tilfreds, og de smag-fuldeste Indbyggere i den lille Kiøbsted paastod, at Theatret i Residentsen langt fra ikke var saa godt som deres.

Tredie Capitel.

Endelig kom Tiden, da man skulde lave sig til Overreisen, og vente de Vogne, der vare bestilte til at føre vor heele Truppe over til Grevens Slot. Alt i Forveien forefaldt store Vanskeligheder om, hvem der skulde kiøre med den anden, og hvorledes man skulde sidde? Ordenen og Fordeelingen blev endelig kun med Moie afgiort og fastsat, dog desværre til ingen Nytte. Til den bestemte Tiid kom der færre Vogne, end man havde ventet, og man maatte hielpe sig. Baronen, der ikke længe derpaa kom bag efter til Hest, gav til Aarsag: at Alting paa Slottet var i stor Bevægelse, da ikke blot Fyrsten kom nogle Dage tidligere, end man havde troet, men da der og allerede var kommet uventet Besøg; Pladsen blev meget knap; de vilde derfor heller ikke komme til at logere saa godt, som man tilforn havde bestemt dem, som giorde ham overmaade ondt.

Man fordeelte sig paa Vognene saa godt man kunde, og da det var taaleligt Veir, og Slottet kun et Par Miils Vei derfra, gave de Lystigste sig heller paa Veien til Fods, end de vilde oppebie Vognenes Tilbagekomst. Caravanen drog ud med Frydeskrig, første Gang ubekymret om, hvorledes Værten skulde blive betalt. Grevens Slot stod for deres Siæl som et fortryllet Pallads; de vare de lykkeligste og gladeste Mennesker i Verden, og enhver knyttede undervejs efter sin Tænkemaade en Række af Lykke, Ære og Velstand fast til denne Dag.

En stærk Regn, som indtraf uventet, kunde ikke udrive dem af disse behagelige Følelser; men da den stedse blev mere vedholdende og stærkere, følte mange af dem temmelig Uleilighed. Natten kom til, og ønskeligere kunde intet møde dem, end Grevens i alle Etager oplyste Pallads, som fra en Høi skinnede dem imøde, saa at de kunde tælle Vinduerne.

Da de kom nærmere, fandt de ogsaa alle Vinduer i Sidebygningen oplyste. Enhver tænkte ved sig selv, hvilket der vel torde blive hans Værelse? og de fleeste noiedes beskeedne med et Qvistværelse eller i een af Fløiene.

Nu kiørte de gienuem Bondebyen og forbi Kroen. Wilheim lod holde, for at staae af der; men Verten forsikkrede, han kunde ikke indromme ham den allermindste Plads. Hr. Greven havde, da der var kommet uventede Fremmede, strax giort Beslag paa heele Værtshuset, paa alle Værelser stod der alt fra i Gaar af tydelig skrevet med Kridt, hvem der skulde bse. Mod sin Villie maatte altsaa vor Ven kiøre med det øvrige Selskab ind af Slotsgaarden.

Omkring Kiøkkenilden i en Sidebygning saae de travle Kokke bevæge sig frem og tilbage, og qvægedes allerede ved dette Syn; hurtig kom Tienere med Lys springende paa Trappen i Hovedbygningen, og de gode Vandrendes Hierter hævede sig ved disse Udsigter. Men hvormeget un-

dredes de derimod, da denne Modtagelse løste sig op til en skrækkelig Banden. Tienerne skiældte paa Vognmandskarlene, for det de var kiørt herind, de skulde vende om, raabte man, og ud igien ad det gamle Slot til; her var ingen Plads til de Giæster. Til en saa uvenlig og uventet Beskeed lagde de endnu adskillige Spotterier, og loe hinanden indbyrdes ud, at de ved denne Feiltagelse vare bleve jagede ud i Regnen. Det øste bestandig Vand ned; der var ikke en Sterne at see, og nu blev Selskabet slæbt en stødende Vei mellem to Mure op i det gamle bageste Slot, som stod ubeboet, siden Grevens Fader havde bygget det forreste. Deels paa Gaarden deels i en lang hvælvet Indkiørsel, holdt Vognene stille, og Vognmandskarlene, der var i Forspænd fra Bondebyen, spændte fra, og reed deres Vei.

Da ingen lod sig see til at tage mod Selskabet, stod de af, kaldte, søgte forgiæves, alt blev mørkt og stille. Vinden blæste giennem den høie Port, og rædselfulde vare de gamle Taarne

og Gaarde, hvis Gestalter de i Mørket knap kunde skiælne. De frøs og gios; Fruentimmerne vare bange, Børnene begyndte at græde; deres Utaalmodighed tog hvert Øieblik til, og en saa hurtig Lykkesforandring, som ingen var forberedet paa, bragte dem alle reent ud af deres Fatning.

Da de hvert Øieblik ventede, der skulde komme een og lukke dem op, da snart Regnen og snart Stormen skuffede dem, og de mere end eengang troede at høre den ønskede Slotsforvalters Trin, bleve de en Tidlang fortrødne og uvirksomme, det faldt ingen ind at gaae i det ny Slot, og der anraabe medlidende Siæle om Hielp. De kunde ikke begribe, hvor deres Ven Baronen var blevet af, og vare i en høistbesværlig Forfatning.

Endelig kom der virkelig Mennesker, og paa Stemmen kiændte man hiine Fodgiængere, der vare blevne efter de kiørende paa Veien. De fortalte, at Baronen var styrtet med Hesten, var kommet slemt til Skade i Foden, og at man og-

saa havde viist dem med Hæftighed herhid, da de havde spurgt dem for paa Slottet.

Heele Selskabet var i største Forlegenhed, man holdt Raad, hvad man skulde giøre, og kunde ikke fatte nogen Beslutning; endelig saae man en Lygte komme langt borte, og drog igien Aande, men Haabet om en hastig Forløsning forsvandt ogsaa igien, da dette Særsyn kom nærmere, og blev tydeligt. En Rideknægt lyste Grevens bekiændte Staldmester, og denne erkyndigede sig, da han kom nærmere, meget ivrig efter Jomfru Philine. Neppe var hun traad frem af den øvrige Klynge, førend han meget indstændig tilbed hende, at føre hende paa det ny Slot, hvor der var besørget Plads til hende hos een af Grevindens Kammerjomfruer. Hun betænkte sig ikke længe paa at tage taknemmelig mod Tilbuddet, tog ham under Armen, og, da hun havde anbefalet de andre sin Kuffert, vilde ile bort med ham; men man traadde i Veien for dem, spurgte, bad, besvor Staldmesteren, saa han endelig for

blot at slippe bort med sin Skienne lovede alting, og forsikkrede, Slottet skulde ufortsvet blive lukket op, og de indqvarterede paa det bedste. Kort derpaa saae de Lygtens Skin forsvinde, og haabede længe forgiæves paa det nye Lys, som endelig efter mange Ord, og megen Skiælden og Smælden, oprandt for dem igien og oplivede dem med noget Trøst og Haab.

En gammel Gaardskarl aabnede Dørren til den gamle Bygning, hvor de med Magt trængte ind. Enhver sørgede nu for at faae sine Ting pakkede af og bragte ind. Det meste var, ligesom Personerne selv, dygtig giennemblødt. Ved det eene Lys gik alting meget langsomt. I Bygningen stødte man sig, snublede, faldt. Man bad om mere Lys, man bad om Varme. Den monosyllabiske Gaardskarl lod med Nød og Neppe sin Lygte blive, gik, og kom ikke igien.

Nu begyndte man at randsage Huset; Dørene til alle Værelser vare aabne, store Ovne, virkede Tapeter, indlagte Gulve vare endnu tilos-

vers af dets forrige Pragt; men af andet Boe-
skab var intet at finde, ikke et Bord, ikke en
Stoel, ikke et Speil, knap nogle uhyre tomme
Sengesteder bevaarede al Stads og alt fornødent.
De vaade Kofferter og Vadsække tog man nu til
Sæde; en Deel af de trætte Vandrere havde ta-
get til Takke med Gulvet; Wilhelm havde sat sig
paa nogle Trappetrin, Mignon laae paa hans
Knæe; Barnet var uroligt, og da han spurgde,
hvad hun fattedes, svarte hun: jeg er sulten.
Han fandt ikke noget hos sig, han kunde stille
Barnets Forlangende med; ogsaa det øvrige Sel-
skabet havde spiist sig lens, og han maatte lade
den arme Skabning blive uden Vederqvægelse.
Ved den heele Begivenhed blev han uvirksom,
og stille hensunken i sig selv; thi han var meget
fortrædelig og arrig over, at han ikke var blevet
fast ved sit Forsæt, og staaet af ved Vertshuset,
om han saa skulde taget sit Leie paa det øverste Loft.

De øvrige teede sig hver efter sin Maade;
Nogle havde faaet en Hob gammelt Træe sam-

men i en ubyre Kamin i Salen, og tændte dette Baal under megen Jubel. Men ulykkeligviis blev ogsaa dette Haab om at tørre og varme sig paa det skrækkeligste skuffet, thi denne Kamin stod der kun til Zirr, og var muret til forsøven; Dampen slog hurtig tilbage, og fyldte Værelserne med eet. Det tørre Træe slog bragende op i Lue, og ogsaa Luen foer tilbage; Trækvinden, der trængte igiennem de sønderslagne Vinduer, drev den til alle Sider, man blev bange for at sætte Ild paa Slottet, maatte splitte Ilden ad, træde den ud, qvæle den, Røgen tog til, Tilstanden blev utaaleligere, man var nær ved at fortvivle.

Wilhelm var gaaet for Røgen ind i et afsides Værelse, hvor Mignon snart kom efter, og fulgte en velklædt Tiener ind, der kom med en hei klartbrandende Lygte med to Lys; Tieneren vendte sig til Wilhelm, rakte ham Confekt og Frugter paa en prægtig Porcellainstallerken, og sagde: det sender det unge Fruentimmer Dem

derovre fra, og lader bede, De skulde komme over og giøre Selskab; hun lod sige, lagde Tieneren med en skalkagtig Mine til: det gik hende meget godt, og hun ønskede at deele sin Tilfredshed med sine Venner.

Wilhelm ventede intet mindre end det Tilbud, thi han havde fra Eventyret paa Steensbænken af, begegnet Philine med afgiort Foragt, og var saa fast besluttet intet at have mere med hende at skaffe, at han var i Begreb med at sende den søde Gave tilbage igien, da et bedende Øiekast fra Mignon formaaede ham til, at tage derimod, og i Barnets Navn takke derfor; Indbydelsen afslog han reent. Han bad Tieneren at sørge noget for det ankomne Selskab, og spurgde til Baronen. Denne var til Sengs, men havde alt, saavidt Tieneren vidste, overdraget en Anden at sørge for de elendig husede.

Tieneren gik, og lod Wilhelm beholde et af Lysene, som han af Mangel paa Lysestage

maatte kline fast i Vindueskarmen, og nu i det mindste ved sine Betragtninger saae de fire Vægge i Værelset oplyste. Thi det varede endnu længe, inden de Anstalter kom i Bevægelse, der skulde bringe vore Gjæster til Rolighed. Lidt efter lidt kom Lys, dog uden Lysesaxe, saa nogle Stole, en Times Tiid efter, Sengeklæder, saa Hovedpuder, alt dygtig giennemblødt, og det var alt langt over Midnat, da der endelig blev bragt Straasække og Matrasser tilveie, som vilde været heist velkomne, havde man havt dem fra først af.

I Mellemtiden var der ogsaa kommet noget at spise og drikke, som blev nydt uden synderlig Critik, skiøndt det saae ud, som det var taget meget uordentlig af Bordet, og ikke vidnede synderlig om den Agtelse, man havde for Gjæsterne.

Fierde Capitel.

Nattens Uroe og Ubehagelighed forøgedes ved nogle letfærdige Brødres Uartighed og Overgivenhed med at drille hinanden, vække hinanden, og spille hinanden alleslags Pudserier. Anden Morgen brød frem under idel Klager over deres Ven Baronen, at han havde saaledes narret dem, og givet dem en ganske anden Afbildning af den Orden og Bequemmelighed, de vilde komme i. Dog til Forundring og Trøst lod ganske tidlig Greven sig selv see med nogle Domestiker, og erkyndigede sig om deres Omstændigheder. Han var meget opbragt, da han hørte, hvorledes det var gaaet dem, og Baronen. der blev leedt hinkende derhen, forklagede Hunshovmesteren, hvor overhørig han ved denne Leilighed havde viist sig, og troede ret at have sat tilgavns Ondt for ham.

Greven befalede strax, at alt i hans Overværelse skulde ordnes til Gixternes muligste Bequemmelighed. Derpaa kom nogle Officerer, som

strax giorde sig kiændte med Actricerne, og Greven lod sig heele Selskabet forestille, tiltalte enhver ved Navn, og blandede nogen Spøg i sin Samtale, saa at alle vare ganske henrykte over saa naadig en Herre. Endelig maae Wilhelm ogsaa frem, og Mignon klyngede sig til ham. Wilhelm undskyldte, saa godt han kunde, den Frihed, han havde taget sig; Greven syntes derimod at antage hans Nærværelse som en bekiandt Sag.

En Herre, der stod hos Greven, og som man antog for en Officeer, hvorvel han ingen Uniform havde paa, talte især med vor Ven, og udmærkede sig frem for alle andre. Store lysseblaae Øine skinnede frem under en høi Pande; skiødesløst vare hans blonde Haar satte op, og hans Middelvæxt viiste et meget vakkert fast og bestemt Væsen. Hans Spørgsmaal vare levende, og han syntes at forstaae sig paa alt, hvad han spurgde om.

Wilhelm forespurgde sig om denne Mand hos Baronen, men der ikke vidste noget godt at

sige om ham. Han havde Caracter af Major, var egentlig Prindsens Yndling, besørgede hans hemmeligste Anliggender, og blev anseet for hans høire Haand; ja man havde Aarsag at troe, det var hans naturlige Søn. I Frankrig, Engeland og Italien havde han været med Gesandtskaber, han blev overalt meget udmærket, og det giorde ham indbildsk, han paastod, at kiende den tydske Litteratur af Grunden, og tillod sig allehaande flaue Spotterier imod den. Han, Baronen, undgik al Samtale med ham, og Wilhelm vilde giøre vel i, ogsaa at holde sig fra ham, for tilsidst gav han enhver et Rap. Man kaldte ham Jarno, men vidste ikke ret, hvad man skulde giøre af det Navn.

Wilhelm havde intet at sige hertil, han følte en vis Tilbøielighed for den Fremmede, hvorvel han havde noget koldt og frastødende.

Selskabet blev fordeelt paa Slottet, og Melina befalede meget strængt, de skulde nu føre sig

ordentlig op, Fruentimmerne skulde boe for dem selv, og hver kun henvende sit Øiemeed og sin Tilbøielighed paa sine Roller, paa Kunsten. Han slog Forskrifter og Love, der bestod af mange Punkter, op paa alle Dørre. Der var bestemte Bøder, enhver Overtræder skulde betale til en fælles Bøsse.

Disse Anordninger agtedes libet. Unge Officerer gik ud og ind, spøgede just ikke paa den fineste Maade med Actricerne, giorde Nar af Acteurerne, og tilintetgiorde heele den lille Politieanordning, inden den endnu kunde slaae Rødder. Man jagede om med hinanden i Værelserne, forklædte sig, legede Skiul. Melina, der i Begyndelsen vilde vise nogen Alvorlighed, blev ved alleslags Raadhed snart bragt til det yderste, og da kort derpaa Greven lod ham hente, at tage den Plads i Øiesyn, hvor Theatret skulde oprettes, blev det Onde bestandig værre. De unge Herrer faldt paa alleslags slaut Spøg, ved Hielp af nogle Acteurer blev dette endnu plumpere, og det lod,

som heele det gamle Slot var besat af Aander; heller ikke fik den Ustyr Ende, før man gik til Tafels.

Greven havde ført Melina ind i en stor Sal, der endnu hørte til det gamle Slot, men ved et Gallerie var forbundet med det ny, og hvor et lidet Theater ganske godt kunde sættes op. Der viiste den indsigtsfulde Husherre, hvorledes han vilde have alting indrettet.

Nu blev Arbeidet foretaget i stor Hast, Theaterbræddeværket opslaget og udziret, hvad man blandt Bagagen havde af Decorationer, der kunde bruges, blev anvendt, og Resten forfærdiget ved Hielp af nogle duelige Folk af Grevens. Wilhelm tog selv en Haand i med, hialp at bestemme Perspectiven, afstikke Contourerne, og var meget sysselsat med, at det ikke skulde blive galt. Greven, som tit kom derhen, var meget tilfreds dermed, viiste dem, hvorledes de egenlig skulde giøre, hvad de virkelig giorde, og lod derved see ualmindelige Kundskaber i enhver Kunst.

Nu begyndte det ret for Alvor med Prø-verne, som de ogsaa havde havt Rum og Leilighed nok til, naar de ikke vare blevne forstyrrede af de mange Fremmede, der altid var. Thi der kom daglig nye Gjæster, og hver vilde tage Sel-skabet i Øiesyn.

Femte Capitel.

Baronen havde nogle Dage holdt Wilhelm op med det Haab, at han endnu i Særdeleshed skulde blive Grevinden forestilt. — Jeg har, sagde han, fortalt denne fortræffige Dame saameget om Deres sindrige og følelsefulde Stykker, at hun ikke kan oppebie at tale med Dem, og lade Dem læse eet og andet for. Hold Dem endelig belavet paa, at komme over ved første Wink; thi den første rolige Morgen bliver De sikkerlig kaldet. Han betegnede ham derpaa det Esterspil, han først skulde læse for, og som han sikkerlig ganske særdeeles vilde anbefale sig ved. Grevinden beklagede meget, han var kommet paa saa uroelig en Tiid, og med det øvrige Selskab maatte behielpe sig saa slet paa det gamle Slot.

Med stor Omhyggelighed tog Wilhelm det Stykke frem, han skulde giøre sin Indtrædelse i den store Verden med. Du har, sagde han, hidtil arbeidet i Stilhed for dig selv, kun faaet Bi-

fald af enkelte Venner; du har en Tidlang ganske mistvivlet om dit Talent, og du maae endnu bestandig være bekymret for, om du da ogsaa er paa rette Vei, om du har saameget Talent, som Tilboielighed til Theatret? For slige ovede Kiænderes Øine, i Cabinettet, hvor ingen Illusion finder Sted, er Forsøget langt farligere end andensteds, og jeg vilde dog heller ikke gierne staae tilbage, vilde knytte denne Rydelse til mine forrige Glæder, og udvide Haabet for Fremtiden.

Han tog derpaa nogle Stykker for sig, læste dem igiennem med største Opmærksomhed, rettede hist og her, reciterede dem høit, for ogsaa at være ret færdig i Foredrag og Udtryk, og stak det, han var meest ovet i, og troede at indlægge størst Ære med, i Lommen, da han en Morgen blev kaldt over til Grevinden.

Baronen havde forsikkret ham, hun vilde være eene med en god Veninde. Da han traadde ind i Værelset, kom Baroneſſe von C**

ham med megen Venlighed imøde, glædede sig til at giøre hans Kiændskab, og forestiilte ham for Grevinden, der just lod sig friſere, og modtog ham med venlige Ord og Blik; men ved Siden af hvis Stoel han desværre saae Philine ſidde paa Knæe, og giøre alleſlags Galſkaber. Det vakkre Barn, sagde Baroneſſen, har ſunget os adſkilligt for. Syng dog den Viſe ud, De begyndte paa, at vi ikke tabe noget deraf.

Wilhelm hørte paa Stykket med ſtor Taalmodighed, i det han ønskede Friſeeren maatte gaae, inden han vilde begynde ſin Forelæsning. Man bød ham en Kop Chocolade, hvortil Baroneſſen ſelv rakte ham Tvebak. Dog ſmagte Frokoſten ham ikke, thi han ønskede alt for levende at foredrage den ſkiønne Grevinde noget, der kunde intereſſere hende, hvorved han kunde behage hende. Ogſaa Philine var ham kun alt for meget i Veien, ſom hun alt for ofte havde været ham til Uleilighed, ſom Tilhører-

inde. Han saae med Smerte Frisenren paa Fingrene, og haabede hvert Øieblik mere paa, at Bygningen skulde være færdig.

Midlertid var Greven kommet ind, og fortalte om de Giæster, der i Dag vare i Vente, om Dagens Inddeeling, og hvad andre Huussager, der kunde forefalde. Da han gik, lod nogle Officerer bede om Tilladelse at giøre deres Opvartning, da de endnu maatte ride bort inden Taflet. Kammertieneren var imidlertid blevet færdig, og hun lod Officererne komme ind.

Baronessen giorde sig imidlertid Umage for at holde vor Ven med Selskab, og vise ham megen Agtelse, som han modtog med Ærbødighed, hvorvel noget tankespredt. Mangengang følte han til Manuskriptet i Lommen, haabede paa hvert Øieblik, og nær vilde hans Taalmodighed forgaae ham, da en Galanterihandler blev indladt, og ubarmhiertig aabnede sine Papper, Casser og Æsker een efter den

anden, og med en denne Classe egen Paatrængenhed foreviiste enhver Sort af sine Vare.

Selskabet tog til, Baroneſſen saae paa Wilhelm, og talte sagte med Grevinden, han lagde Mærke til det uden at forstaae Hensigten, som endelig hiemme blev ham tydelig, da han efter en ængstlig og forgiæves giennemventet Time gik bort. Han fandt en smuk engelsk Portefeuille i Lommen. Baroneſſen havde vidst hemmelig at putte den til ham, og lige ovenpaa fulgte Grevindens lille Morian, der bragte ham en artig broderet Vest, uden ret tydelig at sige, hvor den var fra.

Siette Capitel.

Denne Blanding af Fortrædenheds og Taknemmelighedsfølelser fordærvede ham heele Resten af Dagen, indtil han mod Aften fandt at bestille, da Melina betroede ham, at Greven havde talt om et Forspil, der Prindsen til Ære skulde opføres den Dag, han kom. Han vilde deri have denne store Helts og Menneskevens Egenskaber personificerede. Disse Dyder skulde træde frem mod hinanden, forkynde hans Roes, og tilsidst omflette hans Buste med Blomster og Laurbærkrandse, hvorved hans Navn i Træk med Fyrstehatten skulde vise sig i Transparent. Greven havde overdraget ham at sørge for dette Stykkes Versification og øvrige Indretning, og han haabede, at Wilhelm, som det var en let Sag for, gierne vilde være ham behielpelig heri.

Hvorledes? raabte denne fortrædelig: have vi ikke andet end Portrait, Navne i Træk og al-

legoriſke Figurer til at hædre en Fyrſte, deres i mine Tanker fortiener en ganſke anden Berømmelſe? Hvor kan det ſmigre en fornuftig Mand, at ſee ſig opſtilt i Effigie, og ſee ſit Navn ſkinne paa oliet Papir. Jeg er meget bange for Allegorierne vilde, iſær med vor Garderobe, give Anledning til mange Tvetydigheder og Indfald. Vil De giøre Stykket eller lade det giøre, kan jeg intet have derimod, kun beder jeg, jeg maae blive forſkaanet derfor.

Melina undſkyldte ſig: det var kun ſaa omtrent, Hr. Grevens Opgave, ſom i øvrigt ganſke overlod til dem, hvorledes de vilde ordne Stykket. Hiertelig gierne, ſvarte Wilhelm, bidrager jeg noget til at fornøie dette fortreflige Herſkab, og min Muſe har endnu ikke havt nogen ſaa behagelig Forretning, ſom endog blot ſtammende at lade ſig høre til Berømmelſe for en Fyrſte, der fortiener ſaa megen Ærbødighed. Jeg vil eftertænke Tingen, maaſkee lykkes det mig, at ordne

vor lille Truppe saaledes, at vi dog i det mindste giøre nogen Effekt.

Fra det Øieblik af tænkte Wilhelm meget ivrig paa det, der var ham overdraget. Inden han faldt i Søvn, havde han alt ordnet Alting saa temmelig, og inden Morgen ganske tidlig var Planen færdig, Udkast giort til Scenerne, ja allerede nogle af de fornemste Stæder og Sange bragt i Vers og paa Papir.

Wilhelm ilte strax om Morgenen til Baronen at tale med ham om visse Omstændigheder, og forelagde ham sin Plan. Ham stod den meget vel an, dog yttrede han nogen Forundring; thi han havde i Gaar Aftes hørt Greven tale om et ganske andet Stykke, som efter hans Angivende skulde sættes i Vers.

Det er mig ikke sandsynligt, svarte Wilhelm, at Grevens Hensigt har været netop at lade det Stykke giøre færdigt, saaledes som han har opgivet det for Melina; tager jeg ikke feil

vilde han blot ved et Vink bringe os paa rette Vei. Ynderen og Kiændren anviser Konstneren, hvad han ønsker, og lader saa denne sørge for, at frembringe Værket.

Ingenlunde, svarte Baronen, Hr. Greven forlader sig paa, at Stykket bliver saaledes og ikke anderledes opført, end han har opgivet det. Deres har rigtig nok en fiern Liighed med hans Idee, og vil vi sætte det igiennem, og bringe ham af fra hans første Tanke, maae vi sætte det igiennem ved Damerne. Især veed Baronessen mesterlig at anlægge slige Operationer. Spørgsmaalet bliver, om Planen staaer hende saa godt an, at hun skiotter om at tage sig af Tingen, og da gaaer det vist an.

Vi have desuden Damernes Hielp behov, sagde Wilhelm, thi vort Personale og vor Gardesrobe torde ikke være tilstrækkelige til Forestillingen. Jeg har giort Regning paa nogle vakkre Børn, der løbe om her i Huset, og høre Kammertienesren og Huushovmesteren til.

Derpaa anmodede han Baronen at giøre Damerne bekiændte med hans Plan. Denne kom snart tilbage, og bragde den Efterretning, de vilde tale med ham selv. I Aften, naar Herrerne satte sig til at spille, som desuden over en vis Generals Ankomst vilde blive alvorligere end sædvanligt, vilde de under Paaskud af en lille Upasselighed liste dem bort paa deres Værelse, han skulde bringes op af den hemmelige Trappe, og kunde da foredrage sin Sag paa det bedste. Denne Slags Hemmelighed gav nu Anliggendet dobbelt Tillokkende, og især Baronessen glædede sig som et Barn til dette Rendesvous, og endnu mere til, at det hemmelig og snedig skulde foretages mod Grevens Villie.

Mod Aften ved den bestemte Tiid blev Wilhelm afhentet, og med Forsigtighed ført op. Den Maade, hvorpaa Baronessen i et lidet Cabinet kom ham imøde, erindrede ham et Øieblik om fordums lykkelige Tider. Hun bragte ham ind i Grevindens Værelse, og nu begyndte en Spørgen en

Undersøgelse. Han forelagde sin Plan med mueligste Varme og Liv, saa at Damerne blev ganske indtagne for den, og vore Læsere ville tillade, vi ogsaa i mueligste Korthed giøre dem bekiændte dermed.

I en landlig Scene skulde Børn aabne Stykket med en Dands, der skulde forestille den Leeg hvor en maae gaae om, og see at vinde en andens Plads. Derpaa skulde de afvexle med anden Spøg, og tilsidst synge en glad Vise til en Dands, der altid kom igien. Derpaa skulde Harpespilleren komme med Mignon, opvække Nysgiærrighed, og lokke flere Landboer til, den Gamle skulde synge adskillige Sange til Fredens, Roelighedens, Glædens Priis, og Mignon derpaa dandse Eggedandsen.

I denne uskyldige Glæde forstyrres de ved en krigerisk Musik, og Selskabet overfaldes af en Trop Soldater. Mandspersonerne sætte sig til Modværge, og overvindes, Pigerne flye, og indhentes. Alt synes i denne Tummel at gaae

tilgrunde, da en Person, om hvis Bestemmelse Digteren endnu var uvis, kommer til, og ved den Tidende, at Hærføreren ikke var langt borte, bringer Roelighed tilbage. Her skildres Heltens Caracter med de skiønneste Træk, midt iblandt Vaaben loves Sikkerhed, Overmod og Voldsomhed sættes Grændser. Der holdes en almindelig Høitiid til den ædelmodige Hærførers Ære.

Damerne vare meget vel tilfreds med Planen, kun paastod de, der maatte nødvendig være noget allegorisk i Stykket, for at giøre det behageligt for Hr. Greven. Baronen giorde det Forslag at betegne Soldaternes Anfører, som Tvedragts og Voldsomheds Genius; men tilsidst maatte Minerva komme til at lægge Lænker paa ham, give Efterretning om Heltens Komme, og forkynde hans Roes. Baronessen paatog sig at overtyde Greven, at den af ham angivne Plan blot med nogen Forandring var udført; derhos forlangte hun udtrykkelig, at ved Enden af Stykket nødvendig Bysten, Navnet i Træk, og Fyrstehat-

ten maatte sees, da ellers al Underhandling vilde være forgiæves.

Wilhelm, der allerede i Tankerne havde forestilt sig, hvor fiint han vilde prise sin Helt af Minervas Mund, gav kun efter lang Modstand efter i dette Stykke, men han følte sig tvungen paa en meget behagelig Maade. Grevindens smukke Øine og hendes elskværdige Adfærd havde saare let formaaet ham til at give Slip selv paa den skiønneste og behageligste Opfindelse, paa den saa ønskede Eenhed i Compositionen, og paa alle passelige Udviklinger, og handle mod sin poetiske Samvittighed. Ogsaa forestod hans borgerlige Samvittighed en haard Kamp, da ved Rollernes bestemtere Uddeeling Damerne udtrykkelig paastod, han maatte spille med.

Laertes havde til sin Part faaet hiin voldsomme Krigsgud, Wilhelm skulde forestille Landboernes Anfører, der havde nogle meget vakkre og følelsefulde Vers at sige. Efterat han en Tidlang havde vægget sig, maatte han dog tilsidst

give tabt; især fandt ingen Undskyldning Sted, da Baronessen foreskilte ham, Skuepladsen her paa Slottet var dog saa kun at ansee som et Selskabstheater, hvorpaa hun gierne selv ønskede at spille med, naar man bare kunde faae det skikkelig indledet. Derpaa sagde begge Damerne vor Ven med megen Venlighed Farvel. Baronessen forsikkrede ham, han var et uforligneligt Menneske, og fulgte ham til den lille Trappe, hvor hun med et Haandtryk bød ham Godnat.

Syvende Capitel.

Opflammet ved den oprigtige Deel, Fruentimmerne tog i Sagen, blev Planen, der ved Fortællingen var kommet ham mere for Øie, ganske levende. Han tilbragde den største Deel af Natten og anden Morgen med at versificere Dialogen og Sangene paa det omhyggeligste. Han var saa temmelig færdig, da han blev kaldet over til det nye Slot, hvor han hørte, at Herskabet, som just var ved Frokosten, vilde tale med ham. Han traadde ind i Salen, Baronessen kom ham igien først imøde, og under Paaskud at sige ham god Morgen, hviskede hun til ham: Siig intet om Deres Stykke, uden De bliver spurgt.

Jeg hører, raabte Greven til ham, De er ret flittig, og arbeider paa mit Forspil, jeg vil give Prindsen til Ære. Jeg bifalder, at De vil anbringe en Minerva der, og jeg tænker itide paa, hvorledes Gudinden skal klædes, at man ikke skal støde an mod Costumet. Jeg lader derfor alle

Bøger bringe hid fra mit Bibliothek, hvor Minervas Billede er.

I samme Øieblik traadde nogle Tienere ind i Salen med store Kurve fulde af Bøger i alleslags Formater.

Montfaucon, Samlingerne af antike Statuer, Gemmer, og Mynter, alle Slags mythologiske Skrifter bleve opslagne, og Figurerne sammenlignede. Men dermed var det endnu ikke nok! Grevens fortreflige Hukommelse forestilte ham alle de Minervaer, der endnu kunde forekomme paa Titelkobbere, Vignetter, eller andensteds. Derover maatte een Bog skaffes fra Bibliotheket efter den anden, saa Greven tilsidst sad i en Dynge Bøger. Endelig da ingen Minerva meer faldt ham ind, raabte han leende: Jeg vilde vedde paa, der nu ikke er een Minerva mere i heele Bibliotheket, og det torde vel være første Gang, et Bibliothek saa gandske maatte savne sin Skytsgudindes Billede.

Heele Selskabet glædede sig over dette Indfald; især Jarno, der bestandig havde ægget Greven til at faae flere Bøger over, lo ganske umaadelig.

Nu, sagde Greven, i det han vendte sig til Wilhelm, er det en Hovedsag, hvilken Gudinde mener De? Minerva eller Pallas? Krigens eller Kunsternes Gudinde?

Skulde det ikke være passeligst, Deres Excellence, svarede Wilhelm, naar man ikke udtrykker sig bestemt herom, og just fordi hun i Mythologien spiller en dobbelt Person, ogsaa her lod hende komme frem i sin dobbelte Qvalitet. Hun bebuder en Krig, men kun for at beroelige Folket; hun anpriser en Helt, i det hun ophøier hans Menneskelighed, hun overvinder Voldsomhed, og tilbagebringer Roe og Glæde iblandt Folket.

Baronessen, som blev bange for, Wilhelm skulde rose sig, skjød hastig Grevindens Livskræder imellem, der maatte afgive sine Tanker, hvorledes en saadan antik Klædning bedst kunde gi-

res. Denne Mand, der var erfaren i Maskeerbeid, vidste at giøre den Ting meget let, og da Madam Melina, uagtet hun var høifrugtsommelig, havde paataget sig den himmelske Jomfrues Rolle, blev han anviist til at tage Maal af hende, og Grevinden angav, skiøndt med nogen Fortrydelse hos hendes Kammerjomfruer, de Klæder af Garderoben, der skulde tages itu dertil.

Paa en behendig Maade vidste Baronessen at skaffe Wilhelm afveien igien, og lod ham strax derpaa vide, hun havde ogsaa besørget det øvrige. Hun sendte ham derpaa den Musikus, der dirigerede Grevens Huuscapell, at han deels skulde componere de fornødne Stykker, deels opsøge passende Melodier af Musikforraadet dertil. Nu gik alt efter Ønske, Greven spurgde ikke videre efter Stykket, men var især sysselsat med den transparente Decoration, der ved Enden af Stykket skulde overraske Tilskuerne. Hans Opfindelse og hans Conditors Dueligbed tilveiebragde virkelig i Forening en ret behagelig Illumination. Thi paa

hans Reiser havde han seet de største Høitideligheder af dette Slags, medbragt mange Kaabbere og Tegninger, og vidste med megen Smag at angive, hvad dertil hørte.

Midlertid giorde Wilhelm sit Stykke færdigt, gav enhver hans Rolle, paatog sig sin; og Grevens Musikus, der tillige forstod sig meget godt paa Dands, indrettede Balletten, og saaledes gik alting paa det bedste.

Kun een uventet Hindring lagde sig i Veien, og truede at giøre ham en slem Rift. Han havde lovet sig den første Virkning af Mignons Eggedands; og hvor studsede han derfor, da Barnet med sin sædvanlige Tørhed afslog at dandse, og forsikkrede, nu var hun hans, og gik aldrig paa Theatret. Han søgte ved allehaande Overtalelser at bevæge hende, og holdt ikke op, før hun begyndte bitterlig at græde, faldt for hans Fødder, og raabte: kiære Fader! bliv du ogsaa af de Bredder! Han agtede ikke paa dette Vink, og ponsede paa, hvorledes han ved en anden Vending vilde giøre Scenen interessant.

Philine, der spilte den eene af Landsbyepigerne, og i Dandsen skulde synge den enkelte Stemme, og bringe Choret Versene til, glædede sig ret overgiven dertil. I øvrigt gik det hende ganske efter Ønske, hun havde sit eget Værelse, var altiid om Grevinden, som hun morede med sine Abekattestreger, og fik derfor daglig noget til Forøring. Der blev ogsaa giort Klæder i Stand til hende til dette Stykke, og da hun var af en let, efterabende Natur, havde hun snart mærket sig saameget af Damernes Omgang, som der skikkede sig for hende, og var i kort Tiid fuld af Levemaade og god Opførsel. Staldmesterens Omhyggelighed tog meget af end til, og da Officerne ogsaa trængte stærkt ind paa hende, og hun fandt sig i et saa rigeligt Element, faldt det hende ind ogsaa engang at spille den Knibske, og paa en snu Maade ove sig i et vist fornemt Ansеende. Kold og fiin, som hun var, kiændte hun paa otte Dage heele Husets Svagheder, saa at ifald hun vilde gaaet plantigtig frem, hun meget let kunde have giort sin Lykke. Men ogsaa her beticnte

hun sig kun af sin Fordeel for at more sig, for at skaffe sig en god Dag, og være impertinent, hvor hun mærkede, hun kunde være det uden Fare.

Rollerne vare læste, en Hovedprøve paa Stykket var tilsagt, Greven vilde være tilstæde, og hans Gemalinde begyndte at være bange for, hvorledes han vilde tage det op. Baronessen lod Wilhelm hemmelig kalde, og jo nærmere Timen kom, jo mere og mere Forlegenhed viiste man, thi der var dog netop slet og aldeeles intet blevet tilbage af Grevens Idee. Jarno, der traadde ind i det samme, blev taget med i Hemmeligheden. Det glædede ham hiertelig, og han var tilboielig at tilbyde Damerne sin gode Tieneste. Det skulde være meget ilde, naadige Frue! sagde han: om De ikke eene skulde hielpe Dem ud af denne Sag; dog i alle Tilfælde vil jeg blive liggende i Baghold. Baronessen fortalte derpaa, hvorledes hun hidtil havde fortalt Greven heele Stykket, men bestandig kun stumpeviis og uden Orden, saa at han altsaa var forberedet paa hver Ting for sig, kun stod han rigtig nok i den Tanke,

det heele vilde stemme med hans Idee. Jeg vil, sagde hun, sætte mig i Aften paa Proven hos ham, og søge at adsprede ham. Conditoren har jeg ogsaa alt havt fat paa, at han endelig maae giøre Decorationen til Slutning ret smuk, men dog lade noget ubetydeligt fattes derved.

Jeg veed et Hof, svarte Jarno, hvor vi behovede saa virksomme og kloge Venner, som De er. Vil det i Aften ikke gaae mere med Deres Kunster, saa vink De ad mig, og jeg skal kalde Greven ud, og ikke lade ham komme ind igien, før Minerva træder frem, og man kan snart haabe Succurs fra Illuminationerne. Jeg har alt i nogle Dage noget at aabenbare ham, som angaaer hans Fetter, og som jeg af sine Aarsager endnu bestandig har opsat. Det vil ogsaa give ham en Distraction, og ikke den behageligste.

Nogle Forretninger hindrede Greven at være ved Begyndelsen af Proven, siden holdt Baronessen ham med Snak. Jarnos Hielp behovedes slet ikke. Thi ved det Greven havde nok at

vise tilrette, forbedre, og anordne, glemte han sig ganske og aldeles derover, og da Madam Melina tilsidst talte efter hans Hoved, og Illuminationen faldt godt ud, vidste han sig fuldkommen tilfreds. Først da alting var forbi, og man gik til Spillebordet, syntes Forskiællen at falde ham paa, og han begyndte at eftertænke, om Stykket ogsaa virkelig var af hans Opfindelse? Paa et Vink faldt nu Jarno ud fra sit Baghold, Aftenen gik hen, Efterretningen, at Prindsen virkelig kom, stadfæstede sig, man reed nogle Gange ud at see Avantgarden campere i Naboelauget, Huuset var fuldt af Tummel og Uroe, og vore Skuespillere, der ikke alletider bleve passede paa det bedste af de uvillige Domestiker, maatte, uden nogen synderlig huskede paa dem, tilbringe deres Tiid paa det gamle Slot med Forventninger og Øvelser.

Ottende Capitel.

Endelig var Prindsen kommen, Generalitetet, Stabsofficererne, og det øvrige Følge, der kom paa samme Tiid, de mange Mennesker, som deels til Besøg, deels paa Embedsvegne, kom derhen, giorde Slottet til en Bikube, der vil til at sværme. Enhver trængte sig til, for at see den fortreflige Fyrste, og enhver beundrede hans Venskabelighed og Nedladenhed, enhver studsede over i Helten og Hærføreren tillige at see den artigste Hofmand.

Alle Huusfolk maatte efter Grevens Ordre ved Fyrstens Ankomst være paa deres Post, ingen Skuespiller torde lade sig see, da Prindsen skulde overraskes med de tilberedede Heitideligheder, og saaledes syntes han og om Aftenen, da man førte ham ind i den store velopłyste og med virkede Tapeter fra forrige Aarhundrede udzirede Sal, aldeeles ikke at være forberedet paa et Skuespil, langt mindre paa et Forspil til hans Roes.

Alt løb af paa det bedste, og Truppen maatte, efter at Foreſtillingen var tilende, frem og viſe ſig for Prindſen, der vidſte paa den venligſte Maade at ſpørge enhver om noget, paa den forbindtligſte Maade at ſige enhver noget. Wilhelm ſom Forfatter maatte træde frem for ſig ſelv, og ham tildeeltes ligeledes hans Part Bifald.

Efter Forſpillet ſpurgde ingen ſynderlig; om nogle Dage var det, ſom ſket intet ſaadant var opført, undtagen at Jarno ved Leilighed talte om det med Wilhelm, og roſte det meget forſtandig; kun lagde han til: det er Skade, De ſpiller med hule Nødder om hule Nødder — Adſkillige Dage kom dette Udtryk Wilhelm i Tanke, han vidſte ikke, hvorledes han ſkulde forklare det, eller hvad han ſkulde giøre af det.

Midlertid ſpilte Selſkabet hver Aften ſaa godt, ſom det ſtod i dets Magt, og giorde alt, hvad det kunde, for at tildrage ſig Tilſkuernes Opmærkſomhed. Et ufortient Bifald opmuntrede dem, og paa deres gamle Slot troede de nu vir-

kelig, at egentlig for deres Skyld trængte den store Forsamling sig derhen; efter deres Foreſtillinger trak den Mængde Fremmede, og de var den Middelpunkt, om hvilken og for hvilken alt dreiede og bevægede sig.

Wilhelm eene lagde til sin store Fortrydelse netop Mærke til det modsatte. Thi skiøndt Prindsen i de første Foreſtillinger blev siddende paa sin Stoel fra Begyndelse til Ende, og med største Samvittighed holdt den ud, syntes han dog efterhaanden paa en god Maade at fritage sig derfor. Netop de, Wilhelm i Samtale havde fundet de forſtandigſte, og Jarno i Spidsen for dem, tilbragde kun flygtige Øieblik i Theatersalen, forresten sad de i Forsalen, spilte, eller lod til at tale sammen om Forretninger.

Det fortrød Wilhelm overmaade ved sine vedvarende Bestræbelser at savne det meest ønskede Bifald. Ved Stykkernes Valg, Rollernes Afskrift, de hyppige Prøver, og alt, hvad der ellers kunde komme for, gik han Melina ivrig tilhaande,

som da og tilsidst, da han i Stilhed følte sin egen Uformuenhed, lod ham raade. Sine Roller memorerede Wilhelm med Flid, og foredrog dem med Varme og Liv, og med saa megen Anstand, som den liden Dannelse, han havde givet sig selv, vilde tilstæde.

Baronens fortsatte Deeltagelse betog imidlertid det øvrige Selskab enhver Tvivl, da han forsikkrede dem, at de frembragde den største Virkning, især da de opførte et af hans Stykker; kun beklagede han, at Prindsen havde en udelukkende Kiærlighed for det franske Theater, at derimod endeel af hans Folk, blandt hvilke Jarno især udmærkede sig, gav det engelske Theaters Uhyrer et lidenskabeligt Fortrin.

Var nu paa denne Maade vore Skuespilleres Kunst ikke paa det bedste mærket, og beundret, vare derimod deres Personer Tilskuerne og Tilskuerinderne ikke fuldkommen ligegyldige. Vi have alt ovenfor omtalt, at Skuespillerinderne strax fra Begyndelsen tildrog sig unge Officerers

Opmærksomhed; men de vare siden lykkeligere, og giorde vigtigere Erobringer. Dog vi tie herom, og anmærke blot, at Wilhelm Dag fra Dag forekom Grevinden interessantere, ligesom og hos ham en stille Tilbøielighed til hende begyndte at fremspire. Hun kunde, naar han var paa Skuepladsen, ikke vende Øinene fra ham, og han syntes snart eene vendt mod hende at spille og recitere. At see paa hinanden var dem en uudsigelig Fornøielse, som deres skyldfrie Sixle ganske overlode sig til, uden at nære mere levende Ønsker, eller være bekymrede for nogen Følge.

Ligesom over en Flod, der adskiller dem, to fiendtlige Forposter roelige og lystige tale sammen, uden at tænke paa den Krig, hvori begges Partier ere indviklede, saaledes vexlede Grevinden og Wilhelm betydende Øiekast over det uhyre Svælg af Fødsel og Stand, og hver troede paa sin Side sikker at torde hænge efter sine Følelser.

Baronessen havde imidlertid udsøgt sig Laertes, der som en vakker munter Yngling anstod

Hende fœrdeeles vel, og der, saa stor Fruentimmerhader han var, dog ikke forsmaaede et forbigaaende Eventyr, og virkelig den Gang imod sin Villie var bleven fængslet ved Baronessens Blidhed og indtagende Væsen, havde ikke Baronen tilfældigviis giort ham en god, eller om man vil, en slet Tieneste, i det han giorde ham nærmere kiændt med denne Dames Sindelag.

Thi da Laerts engang lydelig roeste hende, og foretrak hende for alle andre af hendes Kiøn, svarte Baronen spøgende, jeg mærker alt, hvorledes Tingene staae; vor kiære Veninde har igien vundet een til sin Stald. Denne ulykkelige Ligneelse, som kun for tydelig pegede hen paa en Circes farlige Tillokkelser, fortrod Laerts overmaade, og han kunde ikke uden Vrgrelse høre paa Baronen, der uden Barmhiertighed blev ved.

Hver Fremmed troer, han er den første, en saa behagelig Opførsel gielder; men han tager meget feil, thi vi ere alle engang blevne trukne om paa denne Vei; Mand, Yngling, eller Dreng,

han være, hvo han vil, maae en Tidlang over-
give sig til hende, hænge ved hende, og med
Længsel giøre sig Umage for hende.

Den Lykkelige, som netop traadde ind i en
Tryllerindes Hauge, og modtaget af alle det kun-
stige Foraars Saligheder, kan intet ubehageligere
overraske, end naar, i det hans Øre ganske lyt-
tede efter Nattergalens Sang, en eller anden
forvandlet Formand uventet grynter ham imøde.

Laertes skammede sig efter denne Opdagelse
ret af Hiertet, at hans Forfængelighed endnu een-
gang havde forleedt ham til, at troe blot det
mindste Smule godt om et Fruentimmer. Han
forsømte hende nu aldeeles, holdt sig til Stald-
mesteren, med hvem han flittig fægtede, og gik
paa Jagt; men troede sig ved Prøver og Fore-
stillinger, som det blot var en Bisag.

Greven og Grevinden lod tit om Morgenen
nogle af Selskabet kalde, da Enhver da altiid fandt
Aarsag til at misunde Philines ufortiente Lykke.

Greven havde ofte sin Yndling Pedanten heele Timer ved sit Toilette. Dette Menneske blev lidt efter lidt opklædt, og equiperet og udstyret lige til Uhr og Daase.

Ogsaa blev Selskabet undertiden, alle tilsammen, efter Taflet kaldt frem for de høie Herskaber. Det regnede de dem til største Ære, og lagde ikke Mærke til, at man lige samme Tiid lod Jægerne og Tienerne bringe en Deel Hunde ind, og Heste trække frem paa Slotsgaarden.

Man havde sagt Wilhelm, at han endelig ved Leilighed skulde rose Prindsens Yndling Racine, og derved ogsaa vække en god Meening om sig. Dertil fandt han Leilighed paa saadan en Eftermiddag, da han ogsaa var kaldt frem med, og Prindsen spurgte ham, om han ogsaa flittig læste de store franske Theaterskribenter? hvorpaa da Wilhelm svarte ham et meget levende Ja. Han lagde ikke Mærke til, at Fyrsten, uden at oppebie hans Svar, allerede var i Begreb med at vende sig bort, og til en anden, han tog ham tvertimod

ſtrax, og traadde ham næſten i Veien, i det han blev ved: han agtede det franſke Theater meget høit, og læſte de ſtore Meſteres Værker med Henrykkelſe, iſær havde han med ſand Glæde hørt, at Fyrſten lod en Racines ſtore Talenter vederfares fuldkommen Ret. Jeg kan foreſtille mig, blev han ved, hvorledes ſtore og ophøiede Perſoner maae agte en Digter, der ſaa fortreflig og rigtig ſkildrer deres høie Forholds Tilſtand. Corneille har, om jeg ſaa tør ſige fremſtilt ſtore Mennesker, og Racine fornemme Perſoner. Jeg kan, naar jeg læſer hans Stykker, altiid tænke mig den Digter, der lever ved et glimrende Hof, har en ſtor Konge for Øie, omgaaes med de Bedſte, og trænger ind i Menneſkehedens Hemmeligheder, ſom de ſkiule ſig bag koſtbarvirkede Tapeter. Naar jeg ſtuderer hans Britannicus, hans Berenice, kommer det mig virkelig for, ſom jeg var ved Hove, var indviet i det Store og det Smaa i diſſe de jordiſke Guders Boeliger, og

jeg seer giennem en fiinfølende Fransmands Øine, Konger, som en heel Nation tilbeder, Hoffolk, som misundes af mange tusende, i deres naturlige Skikkelse med deres Lyder og Lidelser. Den Anecdote, at Racine har græmmet sig tildøde, fordi Ludvig den 14de ikke mere saae til ham, lod ham føle sin Misfornøielse, er mig Nøglen til alle hans Værker, og det er umueligt, at en Digter af saa store Talenter, hvis Liv og Død kommer an paa en Konges Øine, ikke ogsaa skulde skrive Stykker, der var en Konges og Fyrstes Bifald værdige.

Jarno var traad til, og hørte med Forundring paa vor Ven; Fyrsten, der intet svarte, men kun med et venligt Øiekast havde viist sit Bifald, vendte sig tilside, uagtet Wilhelm, hvem det var ubekiændt, at det ikke var anstændigt under saadanne Omstændigheder at ville fortsætte en Samtale, og udtømme en Materie, endnu gierne havde talt mere, og viist Fyrsten, at han ikke uden Nytte og Følelse havde læst hans Yndlingsdigter.

Har De da aldrig, spurgde Jarno, i det han tog ham afsides, læst et Stykke af Shakspear?

Nei! svarte Wilhelm: thi siden den Tiid de ere blevne mere bekiændte i Tydskland, er jeg bleven ukiændt med Theatret, og jeg veed ikke, om jeg skal glæde mig, at tilfældigviis et gammelt Lysthaverie og Beskiæftigelse nu fornyedes igien. Midlertid har alt, hvad jeg har hørt om hine Stykker, giort mig nysgiærrig efter at lære at kiænde saadanne Uhyrer nærmere, der synes at overskride al Sandsynlighed, al Velanstændighed.

Jeg vil dog raade Dem, svarte hiin, at giøre et Forsøg; det kan ikke skade, at man ogsaa seer det sælsomme med sine egne Øine. Jeg vil laane Dem et Par Deele, og De kan ikke anvende Deres Tiid bedre, end naar De strax river Dem løs fra Alting, og i Deres gamle Boeligs Eensomhed seer ned i denne ubekiændte Verdens Troldlygte; det er syndigt, at De spilder

Deres Tiid med at pynte disse Abekatter meere menneskelig ud, og lære de Hunde at dandse. Men een Ting forbeholder jeg mig, at De ikke støder Dem over Formen; det øvrige kan jeg overlade til Deres rigtige Følelse.

Hestene stod for Døren, og Jarno steeg til Hest med nogle Kavalerer for at more sig med Jagten. Wilhelm saae sørgmodig efter ham. Gierne havde han endnu talt meget med denne Mand, der, hvorvel paa en uvenlig Maade, gav ham nye Ideer, Ideer, han trængte til.

Menneskket kommer mangen Gang, i det han nærmer sig til en Udvikling af sine Kræfter Evner og Begreber, i en Forlegenhed, hvoraf en god Ven let kunde hielpe ham. Han ligner en Vandrer, der ikke langt fra Herberget falder i Vandet; tog een strax fat, trak ham i Land, var det giort med at blive engang vaad, istæden for han vel ogsaa hielper sig selv ud, men paa Bredden paa den anden Side, og

har en lang besværlig Omvei at gisre til sit bestemte Maal.

Wilhelm begyndte at spore, at det gik anderledes til i Verden, end han havde tænkt sig det, han saae de fornemmes og stores vigtige og betydningsfulde Liv nærved, og undredes, hvor let en Anstand de vidste at give det. En Hær paa Marchen, en fyrstelig Helt i Spidsen for den, saa mange medarbeidende Krigere, saa mange tiltrængende Hyldere ophøiede hans Indbildningskraft. I denne Stemning fik han de lovede Bøger, og i kort Tiid, som man kan vente, greb hiin store Genius's Strøm ham, og førte ham til et uoverskueligt Hav, hvori han snart fuldkommen glemte, og tabte sig.

Niende Capitel.

Baronens Forhold til Skuespillerne havde under deres Ophold paa Slottet liidt adskillige Forandringer. I Begyndelsen var det til begge Parters Fornøielse: thi, da Baronen første Gang i sit Liv saae et af sine Stykker, som han allerede havde oplivet et Selskabstheater med, i Hænderne paa virkelige Skuespillere, og paa Veien til en anstændig Forestilling, var han i det bedste Lune, viste sig gavmild, og kiøbte hos hver Galanteriehandler, som der indfandt sig mange af, smaa Foræringer til Skuespillerinderne, og vidste at skaffe Skuespillerne mangen Flaske Champagnevin extra; derimod giorde de dem og al Umage med hans Stykker, og Wilhelm sparte ingen Flid for at memorere paa det noiagtigste den fortreflige Helts herlige Taler, hvis Rolle var tilfaldet ham.

Midlertid havde der og efterhaanden indsneget sig adskillige Misforstaaelser. Baronens

Forkiærlighed for visse Skuespillere blev Dag fra Dag mærkeligere, og nødvendig maatte det fortryde de øvrige. Han ophøiede sine Yndlinge ganske udelukkende, og bragte derved Skinsyge og Uenighed mellem Selskabet. Melina, der i stridige Tilfalde desuden ikke vidste at hielpe sig, befandt sig i en meget ubehagelig Forfatning. De øvrige modtog Bersmmelsen uden at være synderlig taknemmelige; og de tilbagesatte lod ham paa allehaande Maader føle deres Fortrydelse, og vidste at giøre deres tilforn høitærede Velynder Opholdet mellem dem paa en eller anden Maade ubehageligt; ja det var ingen ringe Næring for deres Skadeglæde, da et vist Digt, hvis Forfatter man ikke kiændte, giorde megen Bevægelse paa Slottet. Hidtil havde man bestandig, dog paa en temmelig fiin Maade, opholdt sig over Baronens Omgang med Comedianterne, man havde udbragt alle Slags Historier om ham, udpyntet visse Begivenheder, og givet dem et lystigt og interesserende

Udseende. Tilsidst begyndte man at fortælle, der var et Slags Professionsnid mellem ham og nogle Skuespillere, der ogsaa bildte sig ind at være Skribenter, og paa dette Sagn grunder sig det Digt, vi talte om, og der lød som følger:

Jeg stakkels Diævel, Hr. Baron!
Misunder Dem for Deres Stand
For Deres Plads ved Thronens Fod
For mangt et deiligt Stykke Land.
For Deres Faders Herresot
Vildbane, og mangt andet Godt.

Mig stakkels Diævel Hr. Baron
De synes og misundelig,
Fordi Naturen det har meent
Fra Dreng af moderlig med mig.
Jeg blev med freidigt Mod og Sind,
En Stakkel, ei et stakkels Skind.

Jeg synes Hr. Baron! enhver
Nu skulde blive den, han er.

De blev en Søn af Hr. Papa
Og jeg en Søn af min Mama.
Hver undte kiont sin Næste Plads;
Begiærte ei den andens Titel
De ikke Sæde paa Parnas,
Jeg ikke i et Domcapitel.

Stemmerne om dette Digt, der i nogle næsten ulæselige Afskrifter fandtes i forskjællige Hænder, vare meget deelte, men Forfatteren vidste ingen at giætte paa, og da man med nogen Skadeglæde begyndte at fornoie sig derover, erklærede Wilhelm sig meget stærkt derimod.

Vi Tydske, raabte han, fortiente, at vore Muser skulde blive i den Foragt, de saalænge have smægtet i, da vi ikke vide at skaffe Mænd af Stand, der paa nogen Maade gide givet sig af med vor Litteratur. Byrd, Stand og For, mue staae i ingen Modsigelse med Genie og Smag; det have fremmede Nationer lært os, der mellem deres bedste Hoveder tælle et stort Antal Adelige. Var det hidtil i Tydskland et Under, naar

en Mand af Fødsel opoffrede sig til Videnskaberne; bleve hidtil kun faa berømte Navne mere berømte ved deres Tilbøielighed for Videnskab og Kunst; steeg derimod mange frem af Mørket, og traadde som ukiændte Stierner frem paa Horizonten; da vil det ikke altiid være saaledes, og tager jeg ikke meget feil, er den første Klasse af Nationen paa Veie til at betiene sig i Fremtiden af deres Fordeele ogsaa til at tilkiæmpe sig Musernes skiønneste Krands. Mig er derfor intet ubehageligere, end naar jeg ikke blot hører tit Borgeren spotte over den Adelsmand, der veed at agte Muserne; men ogsaa seer Personer af Stand selv med uoverlagt Lune, og med en Skadefryd, der aldrig kan billiges, at affrække deres Lige fra en Vei, hvorpaa Ære og Tilfredshed vente enhver.

Den sidste Ytring syntes sigtet mod Greven, som, Wilhelm havde hørt om, skulde finde Digtet virkelig godt. Vist nok var en saadan Anledning til at plage hans Frænde paa alle Maa-

der meget ønskelig for denne Herre, der ofte paa sin Viis pleiede at skiertse med Baronen. Hver havde sine egne Formodninger, hvem Forfatteren til Digtet kunde være, og Greven, der ikke gierne saae, at nogen overgik ham i Skarpsindighed, faldt paa en Tanke, som han strax var færdig at sværge paa: at Digtet ikke kunde skrive sig fra nogen anden end hans Pedant, der var en meget fiin Krabat, og som han længe havde mærket saadant noget poetisk Genie hos. For ret at giere sig en Fornøielse, lod han derfor en Morgen denne Skuespiller kalde, som i Grevindens, Baronessens og Jarnos Nærværelse maatte forelæse Digtet efter sin Viis, og derfor indhøstede Roes, Bifald, og en Foræring, og med Klogskab vidste at snoe sig fra Grevens Spørgsmaal, om han ikke ellers havde nogle Digte fra ældre Dage. Fra nu af kom Pedanten i Ord, som Digter og vittigt Hoved, og i deres Øine, der vare Baronen gunstige, som Pasqvillant, og slet Menneske. Fra den Tiid af applauderede Greven ham alt mere

og mere, han maatte saa spille sin Rolle, som han vilde, saa det arme Menneske tilsidst blev ganske opblæst, ja næsten forrykt, og tænkte paa, ligesom Philine, at faae et Værelse paa det nye Slot.

Havde den Plan været strax at udføre, vilde han have undgaaet et stort Vanheld. Thi som han eengang en Aften silde gik til det gamle Slot, og famlede om paa den mørke snævre Vei, blev han med eet anfaldet, og holdt fast af nogle Personer, medens andre slog dygtig løs paa ham, og saaledes tærskede ham i Mørke, at han næsten blev liggende paa Stædet, og kun med Møie krøb op til sine Kammerater, der, saa forbittrede de stilte sig an, følte deres hemmelige Glæde over dette Uheld, og knap kunde bare sig for at lee, da de saae ham saa dygtig giennembanket, og hans nye brune Kiole hviid fra øverst til nederst, som han havde havt med Møllere at giøre, overstøvet og overplettet.

Greven, der strax fik Efterretning herom, blød ud i en ubeskrivelig Vrede. Han behand-

lede denne Gierning som den storste Forbrydelse, qvalificerede den til en brudt Gaardsfred, og lod ved sin Birkedommer den strængeste Inquisition anstille. Den hviidstovede Kiole skulde være en Hovedanviisning. Alt hvad der i nogen Maade havde med Pudder og Meel at giøre paa Slottet, blev trukket i Undersøgelsen med, men forgiæves.

Baronen forsikkrede paa sin Ære høitidelig: hiin Maade at spøge paa, havde rigtig nok misshaget ham meget, og Hr. Grevens Forhold havde ikke været det venskabeligste, men han havde vidst at sætte sig udover det, og det Uhæld, der var mødt Poeten, eller Pasqvillanten, hvad man vilde kalde ham, havde han ikke mindste Deel i.

De fremmedes øvrige Bevægelser og Husets Uroe bragde snart hele Sagen i Forglemmelse, og den lykkelige Yndling maatte dyrt betale den Fornøielse, en kort Tiid at have brammet med fremmede Fiedre.

Vor Truppe, der regelmæssig spilte hver Aften, og i det heele holdtes meget vel, begyndte

nu, jo bedre det gik dem, desstorre Fordringer at giøre. Inden kort Tiid var Mad, Drikke, Opvartning, Boelig dem ikke godt nok, og de overhængte deres Beskytter Baronen, at han skulde sørge bedre for dem, og hielpe dem til den Nydelse og den Bequemmelighed, han havde lovet dem. Deres Klager blev høiere, og deres Vens Bestræbelser at sylde stgiøre dem, stedse frugtesløse.

Wilhelm kom imidlertid, paa Prøve og Spilleetimerne nær, meget lidet tilsyne. Indsluttet i et af de bageste Værelser, som kun Mignon og Harpespilleren gierne bevilgedes Adgang til, levede og svævede han i den shakspearske Verden, saaledes at han intet kiendte eller følte uden for sig.

Man fortæller om Troldmænd, der ved magiske Formularer trække en uhyre Mængde af allehaande Aandeskabninger sammen i deres Stue. Besværgelserne ere saa kraftige, at Værelsets Rum snart udfyldes, og Aanderne trænges lige ind til den liden Kreds, der er slaaet; og rundt om den

og over Mesterens Hoved bevæges og formere sig i evig omlebende Forvandling. Hver Vraae er fuldproppet, hver Liste besat, Æg udvide sig, og Kiæmpegestalter drage sig sammen til Padderhatte, ulykkeligviis har Hexemesteren glemt det Ord, han kunde bringe denne Aandeflod igien til Ebbe med. — Saaledes sad Wilhelm, og med ubekiændte Bevægelser bleve tusende Følelser og Æsner levende hos ham, som han intet Begreb og ingen Anelse havde havt om. Intet kunde rive ham ud af denne Tilstand, og han var meget utilfreds, naar nogen tog Leilighed at komme, for at tale med ham om, hvad der foregik uden for.

Saaledes lagde han neppe Mærke dertil, da man bragde ham den Efterretning, der skulde foregaae en Execution paa Slotsgaarden, og en Dreng kagstryges, der havde giort sig mistænkt for et Indbrud ved Nattetider, og da han var klædt som en Paryksmager, rimeligviis havde været med mellem Stimændene. Drengen nægtede vel med yderste Haardnakkenhed, og man kunde

derfor ikke straffe ham formelig, men vilde give ham en Sandsekage, som en Vagabond, og slikke ham videre, for det han havde sværmet nogle Dage om der i Egnen, om Natten holdt sig op paa Møllerne, endelig sat en Stie til Haugemuuren, og klavret over.

Wilhelm fandt intet synderlig mærkeligt i den heele Sag, da Mignon kom hastig ind, og forsikkrede ham, den fangne var Fredrik, der siden Historien med Staldmesteren var blevet borte fra Selskabet og for vore Øine.

Wilhelm, som Drengen interesserede, skyndte sig paa Færde, og fandt alt Tilberedelserne paa Slotsgaarden; thi Greven elskede Høitidelighed ogsaa i slige Tilfælde. Drengen blev ført frem. Wilhelm traadde imellem, og bad, man maatte holde inde, da han kiændte Drengen, og først havde adskilligt at forebringe til hans Forsvar. Han havde ondt ved at trænge igiennem

med sine Forestillinger, og fik endelig Tilladelse at tale med Delinquenten i Eenrom. Denne forsikkrede, at det Overfald, en Acteur skulde være mishandlet ved, vidste han slet intet af. Han havde kun streifet omkring Slottet, og listet sig ind om Natten for at søge Philine op, hvis Sovekammer han havde udspeidet, og sikkerlig ogsaa skulde fundet, var han ikke blevet taget op underveis.

Wilhelm, der for Selskabets Ære ikke gierne vilde aabenbare dette Forhold, skyndte sig til Staldmesteren, og bad ham efter hans Kiendskab til Personerne og Huset, at mægle denne Sag, og faae Drengen frie.

Denne lunefulde Mand optænkte med Wilhelms Bistand en lille Historie, at Drengen havde hørt til Truppen, var løbet fra dem, havde dog igien ønsket at indfinde sig hos den, og optages igien. Hans Hensigt havde derfor været ved Nattetider

at opsøge nogen af sine Patroner, og anbefale sig hos dem. Man bevidnede forresten, han ellers havde ført sig godt op, Damerne blandede sig i det, og han blev givet fri.

Wilhelm tog ham til sig, og han blev nu den tredie Person i den underlige Familie, Wilhelm paa nogen Tiid ansaae som sin egen. Den Gamle og Mignon modtoge den tilbagekommende venlig, og alle tre forenede sig nu med Opmærksomhed at tiene deres Ven og Beskytter, og vise ham noget behageligt.

Tiende Capitel.

Philine vidſte nu daglig alt bedre og bedre at ſmigre ſig ind hos Damerne. Naar de vare eene ſammen, ledede hun for det meeſte Samtalen paa de Mandfolk, der gik ind og ud, og Wilhelm var ikke den ſidſte, man ſyſſelſatte ſig med. Det blev ikke den kloge Pige ſkiult, at han havde giort et dybt Indtryk paa Grevindens Hierte, hun fortalte derfor om ham alt, hvad hun baade vidſte og ikke vidſte, men vogtede ſig vel for at komme med noget, man kunde lagt ud til hans Skade, roeſte derimod hans Ædelmodighed, hans Gavmildhed, og iſær hans Sædelighed i Opførſel mod Fruentimmer. Alle andre Spørgsmaal, der blev hende giorte, beſvarede hun med Klogſkab, og da Baroneſſen mærkede ſin ſkiønne Venindes tiltagende Tilbøielighed, var ogſaa denne Opdagelſe hende meget velkommen. Thi hendes Forhold til adſkillige Mandfolk, iſær i diſſe ſidſte Dage til Jarno, bleve ikke ſkiulte for Grev-

inden, hvis reene Siæl ikke kunde lægge Mærke til en saadan Letsind uden Mistykke og blid Daddel.

Paa denne Maade havde saavel Baronessen, som Philine, hver en særdeeles Interesse, ved at bringe vor Ven Grevinden nærmere, og Philine haabede endnu desuden ved Leilighed igien at arbeide for sig selv, og om mueligt igien erhverve sig den unge Mands tabte Gunst.

En Dag, da Greven var redet paa Jagt med det øvrige Selskab, og man først anden Morgen ventede Herrerne tilbage, udtænkte Baronessen sig en Spøg, der var ganske i hendes Slags, thi hun holdt meget af Forklædninger, og kom for at overraske Selskabet snart tilsyne som Bondepige, snart som Page, snart som Jægerdreng. Herved gav hun sig Udseende af en liden Fee, der er tilstæde overalt, og netop der, hvor man mindst formoder hende. Intet lignede hendes Glæde, naar hun en Tidlang havde ukiændt vartet Selskabet op, eller ellers

været iblandt det, og tilsidst paa en spøgefuld Maade vidste at give sig tilkiende.

Mod Aften lod hun Wilhelm kalde paa sit Kammer, og da hun just i det samme havde noget at bestille, skulde Philine forberede ham.

Han kom, og fandt ikke uden Forundring istæden for den naadige Frue den overgivne Pige i Værelset. Hun omgikkes ham med en vis anstændig Frimodighed, som hun hidtil havde evet sig i, og nødte ham derved ligeledes til Høflighed.

Først spøgede hun i Almindelighed over den gode Lykke, der forfulgte ham, og havde ogsaa, som hun nok mærkede, nu bragt ham hid; derpaa bebreidede hun ham paa en behagelig Maade sit Forhold, som han hidtil havde piint hende med, skiældte og anklagede sig selv, tilstod at hun ellers nok havde saaledes fortient hans Behandling, giorde en saa oprigtig Beskrivelse af sin Tilstand, som hun kaldte den forrige, og tilføiede, at hun maatte foragte sig

selv, hvis hun ikke var istand til at forandre sig, og giøre sig hans Venskab værdig.

Wilhelm var overrasket ved denne Tale. Han kiændte for lidt til Verden til at vide, at just ganske letsindige og uforbederlige Mennesker ofte anklage sig selv meest levende, med stor Frimodighed bekiande og angre deres Feil, skiøndt de ikke have mindste Kraft i sig selv til at træde tilbage fra den Vei, hvorpaa en overmægtig Natur henriver dem. Han kunde derfor ikke blive uvenlig mod den ziirlige Synderinde; han indlod sig i en Samtale med hende, og hørte af hende det Forslag til en synderlig Forklædning, som man agtede at overraske den skiønne Grevinde med.

Han fandt nogen Betænkning derved, som han ikke dulgte Philine, men Baronessen, som i samme Øieblik traadde ind, lod ham ingen Tiid beholde til Uvished; tvertimod rev hun ham bort med sig, i det hun forsikkrede, det var just den rette Tiid.

Det var blevet mørkt, og hun førte ham ind i Grevens Garderobe, lod ham tage Kiolen af, og smutte i Grevens Silkeslaabrok, satte derpaa Huen med det røde Baand paa ham, førte ham ind i Cabinettet, og bad ham sætte sig i den store Stoel, og tage en Bog for sig, tændte selv den argantiske Lampe, der stod for ham, og underviste ham, hvad han havde at giøre, og hvad Rolle han havde at spille.

Man vilde, sagde hun, mælde Grevinden, at hendes Mand var uformodentlig kommet hiem, og var i ond Lune; saa vilde Grevinden komme, gaae nogle gange op og ned af Værelset, derpaa sætte sig paa Stolarmen, lægge sin Arm om hans Skulder, og tale et Par Ord. Han skulde spille sin Ægtemandsrolle saa længe, og saa godt, han kunde; men naar han endelig tilsidst maatte give sig tilkiænde, skulde han være kiønt artig, og galant.

Wilhelm sad nu uroelig nok i denne underlige Maske; Forslaget havde overrasket ham, og

Udførelsen ikke Overlægget forbi. Alt var Baronessen igien ude af Værelset, da han først lagde Mærke til, hvor farlig den Post var, han havde taget. Han nægtede sig ikke, at Grevindens Skionhed, Ungdom, Ynde havde giort noget Indtryk paa ham; men da han efter sin Natur var langt fra alt tomt Galanterie, og hans Grundsætninger ikke tillod ham at tænke paa alvorligere Foretagender, var han virkelig i det Øieblik i ikke ringe Forlegenhed. Frygten for at mishage Grevinden, og for at behage hende mere, end billigt, vare lige store hos ham.

Hver qvindelig Ynde, der nogensinde havde virket paa ham, viiste sig igien for hans Indbildningskraft. Mariane stod for ham i den hvide Morgendragt, og bad grædende om hans Minde. Philines Elskværdighed, hendes deilige Haar, og hendes indsmiggrende Adfærd vare ved hendes seeneste Nærværelse igien blevet virksomme, dog traadde alt dette ligesom tilbage bag Fraskandens Slør, naar han tænkte sig den ædle blomstrende Grevinde, hvis Arm han om faa Minuter skulde

føle om sin Hals; hvis uskyldige Kiærtegn han var opfordret at besvare.

Den synderlige Maade, hvorpaa han skulde drages ud af denne Forlegenhed, ahnede ham rigtig nok ikke. Thi hvor stor var hans Forundring, ja hans Skræk, da Dørren gik op bag ved ham, og han ved det første Blik, han stial sig til at kaste i Speilet, ganske tydelig saae Greven, der traadde ind med et Lys i Haanden. Hans Tvivl, hvad han havde at giøre, om han skulde blive siddende, eller staae op, flye, tilstaae, nægte, eller bede om Forladelse, varede kun nogle Øieblikke. Greven, der var bleven ubevægelig staaende i Dørren, traadde tilbage, og lukkede den sagte til. I samme Øieblik sprang Baronessen ind af Sidedørren, slukkede Lampen, rev Wilhelm af Stolen, og trak ham ind med sig i Cabinettet. Hurtig kastede han Slaabrokken af der strax igien fik sin sædvanlige Plads. Baronessen tog Wilhelms Kiole paa Armen, og iilte

ued ham giennem nogle Værelser, Gange, og Aflukker ind paa hendes Værelse, hvor Wilhelm, da hun havde fattet sig, fik at vide af hende, at hun var kommet til Grevinden, at bringe hende den opdigtede Efterretning om Grevens Komme. Jeg veed det alt, sagde Grevinden: hvad kan der vel være hændet? Jeg har nys seet ham ride ud af Sideporten. Forskrækket var Baronessen strax løbet op paa Grevens Værelse, at hente ham.

Til Ulykke kom De for silde! raabte Wilhelm. Greven var før i Værelset, og saae mig sidde der.

Kiændte han Dem?

Det veed jeg ikke. Han saae mig i Speilet, ligesom jeg ham, og inden jeg vidste, om det var et Spøgelse, eller ham selv, traadde han alt igien tilbage, og slog Dørren i efter sig.

Baronessens Forlegenhed tog til, da en Tiener kom, og kaldte paa hende, og tillige mældte, Greven befandt sig hos sin Gemalinde. Med tungt Hierte gik hun derhen, og fandt Greven

vel stille og fordybet i sig selv, men i sine Yttringer mildere og venligere end sædvanlig. Hun vidste ikke, hvad hun skulde tænke. Man talte om, hvad der var forefaldet paa Jagten, og Aarsagen til, han var kommet tidligere tilbage. Samtalen slap snart. Greven blev stille, og især maatte det falde Baronessen paa, da han spurgte om Wilhelm, og yttrede det Ønske; man skulde lade ham kalde, at han kunde læse noget for.

Wilhelm, der i Baronessens Kammer havde klædt sig paa, og fattet sig noget igien, kom ikke uden Uroelighed paa denne Befaling. Greven gav ham en Bog, hvoraf han ikke uden Beklemmelse forelæste en eventyrlig Novelle. Hans Talen havde noget usikkert, zittrende, som lykkeligviis passede sig til Indholdet af Historien. Greven gav nogle Gange venlige Bifaldstegn, og roste det egne Udtryk i Forelæsninger, da han tilsidst lod vor Ven gaae.

Ellevte Capitel.

Wilhelm havde knap læst nogle Stykker af Shakspear, for deres Virkning paa ham blev saa stærk, at han ikke var istand til at blive ved. Hans heele Siæl kom i Bevægelse. Han søgte Leilighed at tale med Jarno, og kunde ikke nok takke ham for den Glæde, han havde skaffet ham. Jeg har nok forudseet det, sagde denne, at de ikke vilde blive følesløs for Ypperlighederne hos den overordentligste og underfuldeste af alle Skribenter.

Ja! raabte Wilhelm, jeg erindrer mig ikke, at en Bog, et Menneske, eller en Begivenhed i mit Liv har nogensinde frembragt saa store Virkninger paa mig, som de kostelige Stykker, jeg ved Deres Godhed har lært at kiænde. De synes at være et Værk af en himmelsk Genius, der nærmer sig Menneskene, for at giøre dem paa den mildeste Maade bekiændt med dem selv. Det er ingen Digte! man troer at staae for Skiæbnens opslagne uhyre Bøger, hvori det meest be-

vægede Livs Stormvind suser, og med Magt blader rask i dem hist og her. Jeg saa forbauset over den Styrke og Fiinhed, den Magt og Roelighed, er bragt saaledes ud af al Fatning, at jeg kun med Længsel venter paa den Tiid, da jeg befinder mig i en Forfatning, saa jeg kan læse videre.

Bravo! sagde Jarno, i det han rakte vor Ven Haanden, og trykte hans, saaledes vilde jeg have det! og de Følger, jeg haaber, vil sikkert ikke udeblive.

Jeg ønskede, svarte Wilhelm, at jeg kunde aabenbare Dem alt, hvad der nu foregaaer i mig. Alle Forfølelser, som jeg nogensinde har havt om Menneskehed og dens Skiæbner, som ledsagede mig fra min Ungdom af, uden at jeg selv mærkede det, finder jeg i Shakspears Stykker opfyldte og udviklede. Det synes, som han aabenbarede os alle Gaader, uden man dog kan sige: her eller der er Løseordet. Hans Mennesker synes at være naturlige Mennesker, og de ere det ikke. Disse hemmelighedsfuldeste og meest sam-

mensatte Naturens Skabninger handle for os i hans Stykker, som de var Uhre, hvis Zifferblad og Casse man havde giort af Christal; de vise efter deres Bestemmelse Timernes Løb, og man kan tillige erkiænde Hiul- og Fiedre-værket, der driver dem. Disse saa Blik, jeg har giort i Shakspears Verden, friste mig meere end noget andet, til at giøre hastigere Fremskridt i den virkelige Verden, blande mig i de Skiæbners Strøm, der ere den beredde, og engang, naar det skulde lykkes mig, af den sande Naturs store Hav øse saa Bæggere, og fra Skuepladsen uddeele dem til mit Fædrelands tørstende Publikum.

Hvor glæder den Sindsforfatning mig, jeg seer Dem i, svarte Jarno, og lagde Haanden paa den bevægede Yunglings Skulder. Lad ikke det Forsæt fare, at gaae over i et virksomt Liv, og iil De vakkert at nytte de gode Aar, der ere dem undte. Kan jeg være Dem behielpelig, skeer det af mit ganske Hierte. Endnu har jeg ikke spurgt Dem, hvor De er kommet i dette Sel-

skab, som De hverken kan være fød eller opdraget for. Saa meget haaber, og seer jeg, at De længes efter at komme ud af det. Jeg veed intet af Deres Herkomst, af Deres huuslige Omstændigheder; overlæg De, hvad De vil betroe mig. Saameget kan jeg blot sige Dem, de Krigstider, vi leve i, kunne frembringe hurtige Lykkesforandringer; vil De opoffre Deres Kræfter og Talenter til vor Tieneste, ikke skye Moie, og hvis det behoves, Fare, har jeg just nu Leilighed at ansætte Dem paa en Plads, som det med Tiden ikke skal fortryde Dem, en Tidlang at have beklædt. Wilhelm kunde ikke noksom udtrykke sin Tak, og var villig til at fortælle sin Ven og Beskytter sit Livs heele Historie.

De havde under denne Samtale fordybet sig i Dyrehaugen, og vare komne paa Landeveien, der gik derigiennem. Jarno stod et Øieblik stille, og sagde: betænk De mit Forslag, beslut Dem, giv mig Svar om nogle Dage, og skiænk De mig Deres Tillid. Jeg forsikrer Dem, det har

hidtil været mig ubegribeligt, hvor De har kundet giøre Dem gemeen med saadanne Folk. Jeg har ofte seet med Vømmelse og Fortrødenhed, hvor De, for blot nogenledes at kunde leve, har maattet hæfte Deres Hierte ved en omtrækkende Lirendreier, og en taabelig tvetydig Skabning.

Han havde endnu ikke talt ud, da en Officeer kom ilende til Hest, og havde en Rideknægt med en Haandhest efter sig. Jarno tilraabte ham en levende Helsen, Officeeren sprang af Hesten, de omfavnede hinanden, og talte sammen; medens Wilhelm bestyrtset over sin krigerske Vens sidste Ord, stod fordybet i sig selv afsides. Jarno giennembladede nogle Papirer, den Nykomne havde flyet ham, men denne gik til Wilhelm, rakte ham Haanden, og raabte med Emphasis: jeg træffer Dem i et værdigt Selskab, følg De Deres Vens Raad, og opfyld dermed tillige en Ubekiændts Ønsker, der tager hiertelig Deel i Dem. I det han sagde dette, omfavnede han Wilhelm, og trykkede ham fyrig til sit Bryst. Paa samme

Tiid traadde Jarno til, og sagde til den fremmede: det er bedst, jeg strax rider ind med Dem, saa kan De faae de fornødne Ordrer, og De rider bort endnu inden i Nat. Begge svingede sig derpaa paa Hestene, og overlod vor forundrede Ven til sine egne Betragtninger.

Jarnos sidste Ord lød endnu i hans Øren. Ham var det utaaleligt, at see det Par menneskelige Væsener, der uskyldigviis havde vundet hans Tilbøielighed, saa dybt nedsatte af en Mand, han saa høilig ærede. Den ukiændte Officeers besynderlige Favnetag, giorde lidet Indtryk paa ham, det sysselsatte hans Nysgiærrighed og Indbildningskraft eet Øieblik, men Jarnos Tale havde truffet hans Hierte; han var dybt saaret, og nu brød han paa sin Hiemvei ud i Bebreidelse mod sig selv, at han kun eet Øieblik havde kunde miskiende og glemme Jarnos haardhiertede Kulde, der lyste ud af hans Øine, og talte af alle hans Geberder. — Ven! raabte han, du bilder dig kun ind, du hendøde Verdensmand,

at du kunde være en Ven! Alt hvad du kan tilbyde mig, er ikke den Følelse værd, der binder mig til disse Ulykkelige. Hvilken Lykke at jeg endnu itide opdager, hvad jeg havde at vente af Dig.

Han trykkede Mignon, som just kom ham imøde, i sine Arme, og raabte: Nei! os skal intet adskille, du gode lille Skabning! Verdens tilsyneladende Klogskab skal ikke formaae mig til at forlade dig, eller glemme, hvad jeg er dig skyldig.

Barnet, hvis hæftige Kiærtegn han ellers pleiede at afvise, glædede sig ved dette uventede Ømhedsudtryk, og hængte sig saa fast ved ham, at han kun med Møie tilsidst kunde blive det qvit.

Fra denne Tiid af, gav han mere Agt paa Jarnos Handlinger, der ikke alle forekom ham roesværdige; ja der forefaldt vel mangen deriblandt, der aldeles mishagede ham. Saaledes havde han f. Ex. stærk Mistanke, at

Digtet paa Baronen, som den stakkels Pedant saa dyrt maatte betale, var Jarnos Arbeid. Da han imidlertid i Wilhelms Nærværelse havde spøgt over denne Begivenhed, troede vor Ven heri at see Tegn paa et høist fordærvet Hierte, thi hvad kunde være mere ondskabsfuldt, end at spotte en uskyldig, hvis Lidelser man var Skyld i, og hverken tænke paa Fyldestgiørelse eller Godtgiørelse. Giærne havde Wilhelm selv givet Anledning hertil; thi han var ved et meget besynderligt Tilfælde kommet paa Spor af Ophavsmændene til hiin natlige Mishandling.

Man havde hidtil bestandig vidst at dølge for ham, at nogle unge Officerer i den nederste Sal i det gamle Slot, tilligemed en Deel af Skuespillerne og Skuespillerinderne, tilbragde heele Nætter paa en lystig Maade. En Morgen, da han efter sin Sædvane var staaet tidlig op, kom han af en Hændelse i Værelset, og fandt de unge Herrer i Begreb med at giøre en saare besynderlig Toilette. De havde i en Skaal

Vand med revet Kridt i, og kom denne Dei med en Børste paa deres Veste og Underklæder, uden at tage dem af, og fik saaledes igien deres Gar-derobe reen i største Hast. Vor Ven, der un-drede sig over disse Haandgreb, faldt Pedantens hvidstovede og plettede Kiole ind, og Mistanken blev saa meget stærkere, da han fik at vide, at nogle Paarørende af Baronen vare med i Sel-skabet.

For at komme nøiere paa Spor af denne Mistanke, søgde han at sysselsætte de unge Her-rer med en liden Froekost. De vare meget le-vende, og fortalte mange lystige Historier. Især den eene, der en Tidlang havde ligget paa Hver-ving, kunde ikke nok rose sin Captains List og Virksomhed, da han vidste at trække alleslags Mennesker til sig, og besnære hver efter sin Maa-de. Omstændelig fortalte han, hvorledes unge Mennesker af gode Huuse og omhyggelig Opdra-gelse, vare blevne bedragne ved alleslags Blænd-værk om en anstændig Forsørgelse, og loe hjerte-

lig af de Tosser, som det i Begyndelsen havde giort saa godt at see sig agtede og fremdragne af en anseet, tapper, klog, og gavmild Officeer.

Hvor signede Wilhelm sin Genius, der saa uventet viiste ham den Afgrund, hvis Bred han uskyldigviis havde nærmet sig. Han saae nu ikke andet end Hververen i Jarno; den fremmede Officeers Favnetag var ham let at forklare. Han afskyede disse Mænds Tænkemaade, og vogtede sig fra dette Øieblik af for at samles med nogen, der bar Uniform; og ham havde den Efterretning, at Armeen rykkede længere frem, i saa Henseende været meget behagelig, havde han ikke tillige maattet frygte at forvises af sin skiønne Veninndes Nærværelse maaskee for stedse.

Tolvte Capitel.

Midlertid havde Baroneſſen tilbragt adſkillige Dage, martret af Sorger, og en utilfredsſtillet Nysgiærrighed. Thi Grevens Forhold efter hiint Eventyr var hende en fuldkommen Gaade. Han var ganſke gaaet ud af ſin Maneer, man hørte ingen af hans ſædvanlige Spøg. Hans Fordringer til Selſkabet og til Domeſtikerne havde meget taget af. Pedanterie og bydende Væſen mærkede man lidet til; meget meer var han ſtille, og henſiunken i ſig ſelv, dog ſyntes han bliid, og virkelig at være et andet Menneſke. Ved Foreſæsninger, ſom han undertiden gav Anledning til, valgte han alvorlige tit religieuſe Bøger, og Baroneſſen levede i beſtandig Frygt for, der bag denne tilſyneladende Roelighed ſkulde ſkiule ſig et hemmeligt Nag, et ſtille Forſæt, at hævne den Formaſtelſe, han ſaa tilfældig havde opdaget. Hun beſluttede derfor at giøre Jarno til ſin Fortroelige, og det kunde hun ſaa meget mere, da hun med

ham stod i et Forhold, hvor man ellers kun pleier at holde lidet skiult for hinanden. Jarno var paa en kort Tiid hendes afgiorte Ven, dog var de kloge nok til at dølge deres Tilbøielighed og deres Glæder for den larmende Verden, der angav dem. Kun Grevindens Øine var denne nye Roman ikke undgaaet, og høistsandsynlig søgte Baronessen at sysselsætte sin Veninde ligeledes, for at undgaae de stille Bebreidelser, hun dog mangengang af denne ædle Sicel maatte taale.

Neppe havde Baronessen fortalt sin Ven denne Historie, før han levende udraabte: der troer den Gamle vist, at have seet sig selv; han er bange for, at dette Syn skulde betyde ham Ulykke, ja vel Døden, og nu er han blevet slap, som alle de Halvmennesker, naar de tænke paa den Opløsning, som ingen er undgaaet eller skal undgaae. Kun stille! da jeg haaber han endnu skal leve længe, vil vi ved denne Leilighed i det mindste saaledes sætte Skik paa ham, at han ikke mere skal være sin Kone og sine Huusfolk til Byrde.

De begyndte nu, saasnart det blot passede sig, i Grevens Nærværelse at tale om Anelser, Syner, og deslige. Jarno spillede Tvivleren, hans Veninde ligesaa, og de drev det saa vidt, at Greven endelig tog Jarno tilsides, satte ham irette for hans Frietænkerie, og ved sit eget Exempel søgte at overtyde ham om slige Historiers Mueligheed og Virkelighed. Jarno spilte den overraskede tvivlende, og endelig den overtydede; men giorde sig strax derpaa i stille Nat med sin Veninde des lystigere over den svage Verdensmand, der nu paa een Gang af en Bussemand var bleven omvendt fra sine Unoder, og som blot endda var at rose, fordi han med saamegen Fatning ventede en forestaaende Ulykke, ja maaskee endog Døden.

Den naturligste Følge, dette Syn kunde havt, torde han dog vel ikke være fattet paa, raabte Baronessen med sin sædvanlige Munterheed, som hun, saasnart hun havde faaet en Sorg af Hiertet, strax igien kunde gaae over til. Jarno

blev rigelig belønnet, og man smedede nye Anslag, for at giøre Greven endnu mere smidig, og endnu mere at ægge og styrke Grevindens Lidenskab for Wilhelm.

I denne Hensigt fortalte man Grevinden heele Historien, som hun vel i Begyndelsen viiste sig fortrydelig over, men blev siden mere tankefuld, og i roelige Øieblikke syntes at betænke, forfølge, og udmale den hende beredede Scene.

De Anstalter, der nu foiedes fra alle Sider, lod ingen Tvivl mere blive tilbage, at Armeerne jo snart vilde rykke frem, og Prindsen tillige forandre sit Hovedqvarteer: ja det hedde at Greven tillige vilde forlade Godset, og tage tilbage igien til Byen. Vore Skuespillere kunde altsaa let stille dem deres Nativitet; dog kun den eeneste Melina tog sine Forholdsregler derefter, de andre søgte blot endnu at snappe saa meget mueligt det fornøieligste af Øieblikket.

Wilhelm var imidlertid sysselsat paa en egen Maade. Grevinden havde forlangt en Afskrift

af hans Stykker af ham, og han ansaae den elskværdige Kones Ønske som den skiønneste Belønning.

En ung Autor, der endnu ikke har seet sig trykt, anvender i et saadant Tilfælde den største Opmærksomhed paa en reenlig og ziirlig Afskrift af sine Værker. Det er ligesom Autorskabets gyldne Alder; man seer sig tilbageset i de Aarhundrede, da Pressen endnu ikke havde oversvømmet Verden med saa mange unyttige Skrifter, da kun værdige Aandsproducter afskreves, og forvaredes af de ædelste Mennesker; og hvor let begaaer man da den Feilslutning, at et omhyggeligt afpenslet Manuskript ogsaa er et værdigt Aandsproduet, værdigt at eies og opstilles af en Kiænder og Beskytter.

Man havde til Ære for Prindsen, der nu inden kort Tiid skulde tage bort, endnu giort et stort Giæstebud. Mange Damer af Naboelauget vare indbudne; Grevinden havde klædet sig tidlig paa. Hun havde den Dag en rigere Klæd-

ning paa, end hun ellers pleiede. Frisur og Pynt vare mere søgte, hun var smykket med alle sine Juveler. Ligeledes havde Baronessen giort alt mueligt for at klæde sig med Pragt og Smag.

Da Philine mærkede, at Tiden, medens de biede paa de fremmede, blev begge Damerne lang, foreslog hun at lade Wilhelm komme, der ønskede at overlevere sit Manuskript, som var færdigt, og endnu at forelæse nogle Smaaeting. Han kom, og studsede, i det han traadde ind, over Grevindens Skabning og Ynde, der ved Pynten kun var bleven synligere. Han læste efter Damernes Befaling, men saa adspredt og slet, at dersom Tilhørerinderne ikke havde været saa overbærende, de meget snart vilde ladet ham gaae.

Saa tit han saae hen paa Grevinden, var det, som om en electrisk Geist viiste sig for hans Øine; han vidste tilsidst ikke meere, hvor han skulde faae Aande fra til sin Recitation. Den skionne Dame havde stedse behaget ham, men nu syntes han, han havde aldrig seet noget fuldkom-

nere, og af de tusindhaande Tanker, der krydse-des i hans Siæl, torde omtrent følgende være Indholdet.

Hvor daarlig opsætte sig dog saa mange Digtere og saakaldte følende Mennesker mod Pynt og Pragt, og forlange blot at see Fruentimmer af alle Stænder i simple til Naturen svarende Klæder. De skialde paa Pynten, uden at betænke, at det ikke er den stakkels Pynt, der mishager os, naar vi see en hæslig eller mindre skion Person rigt og udmærket klædt; men jeg vilde samle al Verdens Kiændere her, og spørge dem, om de ønskede at borttage noget af disse Folder, disse Baand og Kniplinger, disse Puffer, Lokker, og funklende Stene. Vilde de ikke være bange for at forstyrre det angenemme Indtryk, der her saa naturlig og villig kommer dem imøde? Ja! vel ter jeg sige, naturlig! hvis Minerva i fuld Rustning, sprang ud af Jupiters Hoved, synes denne Gudinde i al sin Pynt med let Fod at være fremtraad af en eller anden Blomst.

Han saae saa tit paa hende under Læsningen, som han vilde indpræge sig dette Indtryk for evig, og læste nogle gange falsk, uden derover at komme i Forvirring, hvorvel han ellers kunde fortvivle over Forbytningen af et Ord eller et Bogstav, som over en styg Skamplet paa heele Forelæsningen.

En falsk Allarm, som om de fremmede kom kiørende, giorde Ende paa Forelæsningen. Baronessen gik bort, og Grevinden, der var i Begreb med at lukke sit Skriverbord, der endnu stod aabent, tog et lidet Ringfutteral, og stak endnu nogle Ringe paa Fingrene. Vi skal snart skilles, sagde hun, i det hun hæftede sine Øine paa Futteralet, modtag en Erindring fra en god Veninde, der intet inderligere ønsker, end at det maae gaae Dem vel. Hun tog derpaa en Ring, der under et Chrystal viiste et smukt flettet Skiold af Haar, og var besat med Stene. Hun styede den til Wilhelm, der, i det han modtog den, ikke vidste hverken at sige eller giøre nogen Ting,

men stod, som rodfæstet til Gulvet. Grevinden lukkede sit Skriverpult, og satte sig paa sin Sopha.

Og jeg skal gaae tomhændet, sagde Philine, i det hun satte sig paa Knæe paa Grevindens høire Side; see kun til det Menneske, der i Utide har saamange Ord, og nu ikke engang kan stamme en usel Taksigelse frem. Frisk, min Herre! gior De i det mindste pantomimisk Deres Skyldighed, og hvis De i Dag ingen Ting selv veed at finde paa, saa gior mig i det mindste efter.

Philine greb Grevindens høire Haand, og kyste den fyrig. Wilhelm styrtede paa Knæe, greb den venstre, og trykte den til sine Læber. Grevinden lod forlegen, men uden Fortrydelse.

Ak! raabte Philine! saa meget Smykke har jeg vel seet før, men aldrig en Dame, der fortiente saa vel at bære det. Hvilke Armbaand! men ogsaa hvilken Haand! hvilket Halssmykke! men ogsaa hvilket Bryst.

Vilde Smiggrerske! raabte Grevinden.

Skal det være Hr. Greven? sagde Philine, i det hun pegede paa en riig Medaillon, som Grevinden i en kostbar Kiæde bar paa venstre Side.

Han er malt som Brudgom; svarte Grevinden.

Var han da dengang saa ung? spurgde Philine. De er jo kun, saavidt jeg veed, saa Aar gist.

Denne Ungdom kommer paa Malerens Regning! svarte Grevinden.

Det er en deilig Mand! sagde Philine: Men skulde dog aldrig, blev hun ved, i det hun lagde Haanden paa Grevindens Hierte, et andet Billede have indsneget sig i dette hemmelige Aflukke?

Du er meget forvoven, Philine! raabte hun, jeg har forkiælet dig. Lad mig ikke høre sligt tiere.

Bliver De vreed, er jeg ulykkelig, raabte Philine, sprang op, og iilte ud af Dørren.

Wilhelm holdt den skionneste Haand endnu i sine Hænder. Han saae stivt paa Armbaandslaasen, der til hans store Forundring viste Begyndelsesbogstaverne af hans Navn i Træk af Brillanter.

Eier jeg, spurgde han beskeden, da i den kostbare Ring virkelig Deres Haar?

Ja svarte hun med halv Stemme; samlede sig derpaa, og sagde, i det hun trykkede hans Haand: staae De op, og lev vel!

Her staaer mit Navn, raabte han, ved det synderligste Tilfælde! Han peegte paa Armbaandslaasen. Hvorledes! raabte Grevinden, det er en Venindes Navntræk.

Det er Begyndelsesbogstaverne af mit Navn. Forglem mig ikke. Deres Billede staaer uudslettelig i mit Hierte. Lev vel, og lad mig flye.

Han kyssede hendes Haand og vilde staae op; men som i Drømme det sælsomste udvikler sig af det sælsomste, og overrasker os, saaledes holdt han uden at vide, hvorledes det gik til, Grevin-

den i sine Arme, hendes Læber hviilte paa hans og deres gienſidige fyrige Kys ſkiænkede dem en Salighed, ſom vi kun inddrikke af det friſkiſkiænkede Kiærlighedsbæggers første oj brusende Skum.

Hendes Hoved hviilte paa hans Skulder, og de forknuede Lokker og Baand tænktes der ikke paa. Hun havde ſlynget sin Arm om ham; han omfavnede hende med Fyrighed, og trykte hende idelig til sit Bryst. O! at et saadant Øieblik ikke kan vare Evigheder, og vee den nidske Skiæbne, der og for vore Venner afbrød disse korte Øieblikke.

Hvor forſkrækkedes Wilhelm, hvor døvet foer han op af en lykkelig Drøm, da Grevinden med eet med et Skrig rev sig fra ham, og foer med Haanden til sit Hierte.

Han stod døvet for hende! hun holdt den anden Haand for Øinene, og raabte efter en Pause: gaae bort, skynd Dem.

Han blev endnu bestandig staaende.

Forlad mig! raabte hun, og i det hun tog Haanden fra Øinene, og saae paa ham med et ubeskriveligt Blik, lagde hun med den elskeligste Stemme til: flye mig, om De elsker mig.

Wilhelm var ude af Værelset, og igien paa sit Kammer, inden han vidste, hvor han befandt sig.

De Ulykkelige! hvilken synderlig Varsel af Tilfældet eller Skiæbnen rev dem fra hinanden.

Wilhelm Meisters

Læreaar.

Fierde Bog.

Første Capitel.

Laertes stod eftertænksom ved Vinduet, støttede sig paa sin Arm, og saae ud af Vinduet. Philine listede sig over den store Sal, lænede sig paa sin Ven, og spottede hans alvorlige Udseende.

Lee kun ikke, sagde han, det er afskyeligt, hvor Tiden forgaaer, hvor alt forandrer sig, og faaer Ende! see kun! her stod endnu for kort siden en deilig Leir, hvor lystige saae Teltene ud, hvor levende gik det til i dem! hvor omhyggelig bevogtede man heele Omkredsen! og nu er alt paa eengang forsvundet. Kun kort Tiid vil det nedtraadde Straa, og de gravne Huler til at kaage, endnu vise et Spor, saa vil snart alt være opløiet, og saa

mange tusende Menneskers Nærværelse her i Egnen vil blot spøge i nogle gamle Folks Hoveder.

Philine begyndte at synge, og tog sin Ven op til en Dands i Salen. Lad os, raabte hun, da vi ikke kan løbe efter Tiden, naar den er forbi, i det mindste gladelig og stadselig hædre den, som en skion Gudinde, i det den drager forbi.

Neppe havde han giort nogle Vendinger, for Madam Melina kom igiennem Salen. Philine var ondskabsfuld nok til ogsaa at byde hende op til Dands, og derved erindre hende om det mislige Udseende, hun ved sin Frygtsommelighed havde. Maatte jeg bare, sagde Philine paa hendes Bag, slippe for at see nogen Kone mere i godt Haab.

Hun haaber dog, sagde Laerts.

Men det klæder hende saa heslig. Har du seet den forreste Dinglefold paa det opstumpede Skiort, der altid løber foran, naar hun gaaer. Hun har slet hverken Art eller Skik til bare at rette lidt paa sig, og skiule sin Tilstand.

Lad saa være, sagde Laertes, Tiden vil nok hielpe hende.

Det var dog altid vakkrere, raabte Philine, naar man rystede Børnene ned af Træerne. Baronen traadde ind, og sagde dem noget venligt i Grevens og Grevindens Navn, der ganske tidlig var tagen bort, og giorde dem nogle Foræringer. Han gik derpaa til Wilhelm, der i Sideværelset sysselsatte sig med Mignon. Barnet havde viist sig meget venligt og paahængende, og spurgt efter Wilhelms Forældre, Sødskende, og Paarørende, og derved mindet ham om sin Pagt, at give dem nogen Efterretning fra sig.

Baronen bragde ham tillige med en Afskeedshelsen fra Herskaberne den Forsikkring, hvor høilig Greven havde været tilfreds med ham, hans Spil, hans poetiske Arbeider og hans theatralske Bestræbelser. Han drog derpaa til Beviis paa dette sit Sindelag en Pung frem, giennem hvis skionne Strikning nye Guldstykkers indtagende Farve glimrede; Wilhelm traadde tilbage, og vægrede sig ved at modtage den.

Anſee, blev Baronen ved, denne Forære ring ſom en Erſtatning for Deres Tiid, ſom en Erkiændtlighed for Deres Umage, ikke ſom en Erkiændtlighed for Deres Talent. Naar dette ſkaffer os et godt Navn og Menneſkenes Godhed, er det billigt, at vi ved Fliid og Anſpænding tillige erhverve Midlerne til at fyldeſtgiøre vore Fornødenheder, da vi dog nu eengang ikke ere lutter Aand. Vare vi i Byen, hvor alt er at finde, havde man forvandlet denne lille Summa til et Uhr, en Ring, eller andet ſligt; men nu giver jeg Dem umiddelbar Hexeſtaven i Hænder; ſkaf Dem nu ſelv et Klenodie for det, hvad der er Dem kiæreſt og tienligſt, og giem det os til Erindring. Hold endelig tillige Pungen i Ære. Damerne have ſtrikket den ſelv, og deres Henſigt var ved det, der var udenom at give det Indvendige den behageligſte Form.

Tilgiv, ſvarede Wilhelm, min Forlegenhed, og min Tvivl ved at modtage denne Gave. Det ligeſom tilintetgiør det Smule, jeg har giort og

hindrer en lykkelig Erindrings frie Spil. Penge er en deilig Ting, hvor noget skal gisres af; og jeg ønsker de ikke saa ganske af være giort af i Deres Huses Erindring.

Det er ikke Tilfældet, svarede Baronen; men da De selv føler omt, vil De ikke forlange, at Greven skal tænke sig fuldkommen, som Deres Gieldner, en Mand, der sætter sin største Ærgiærrighed i at være opmærksom og retfærdig. Det er ikke undgaaet ham, hvor megen Umage De giorde Dem, og hvorledes De opoffrede hans Hensigter al Deres Tiid; ja han veed, at De, for at fremskynde visse Anstalter, ikke skaanede Deres egne Penge. Hvorledes skal jeg igien komme for hans Øine, naar jeg ikke kan forsikkre ham, at hans Erkiændtlighed har giort Dem Fornøielse.

Torde jeg blot tænke paa mig selv, blot følge mine egne Følelser, svarede Wilhelm, vilde jeg uagtet alle Grunde haardnakken vægre mig ved, at modtage denne Gave, saa skiøn og æresfuld den endog er; men jeg nægter ikke, at den

i det Øieblik, da den sætter mig i Forlegenhed, river mig ud af en Forlegenhed, jeg hidtil befandt mig i mod Mine, og som foraarsagede mig mangen stille Kummer. Jeg har ikke holdt det bedste Huus, hverken med de Penge eller med den Tiid, jeg har at giøre Regnskab for; nu bliver det mig ved Hr. Grevens Ædelmodighed muelig, trøstig at giøre Regnskab for den Lykke, denne synderlige Sidevei har ført mig til. Jeg opofrer Delicatessen, der, som en øm Samvittighed advarer os ved slige Leiligheder for en høiere Pligt; og for at kunde træde min Fader dristig under Øinene, staaer jeg nu skamfuld for Deres.

Det er synderligt, svarte Baronen, hvad man giør sig en underlig Betænkning ved at modtage Penge af Venner og Velyndere, af hvem man med Tak og Glæde vilde modtage enhver anden Gave. Den menneskelige Natur har flere lignende Egenheder, gierne at frembringe, og omhyggelig at nære slige Skrupler.

Er det ikke det samme med alle Æresspunkter? spurgte Wilhelm.

Ak jo! svarede Baronen, og med andre Fordomme. Vi vil ikke opluge dem, for ikke maaskee tillige at sprive ædle Planter. Men mig glæder det altiid, naar enkelte Personer føle, hvad man kan, og bør sætte sig udover, og jeg tænker med Fornøielse paa Historien om den sindrige Digter, der for et Hoftheater forfattede nogle Stykker, der fik Monarkens heele Bifald. Man maae belønne ham anseelig, sagde den ædelmodige Fyrste; man forske ham ud, om ikke et eller andet Bijou skulde fornøie ham, eller om han ikke forsmaaer at tage imod Penge. Efter sin spøgefulde Maade svarte Digteren den afsendte Hofmand: jeg takker levende for det naadige Sindelag, og da Keiseren hver Dag tager Penge af os, indseer jeg ikke, hvorfor jeg skulde undsee mig ved at tage Penge af ham.

Baronen var neppe ude af Værelset, før Wilhelm ivrig talte den Capital, der saa ufor-

modentlig, og som han troede, saa ufortient var kommet ham tilhænde. Det lod som Pengenes Værdie og Værdighed, der først i seenere Aar blive os følelige, anelseviis første Gang smiilte ham imøde, da de skionne blindende Stykker rullede frem af den ziirlige Pung. Han giorde sin Regning, og fandt, at han, især da Melina havde lovet strax igien at betale Forskuddet tilbage, havde ligesaameget, ja mere i Casse, end hiin Dag, da Philine lod forlange den første Bouquet af ham. Med hemmelig Tilfredshed saae han paa sit Talent, med en liden Stolthed paa den Lykke, der havde fulgt og ledet ham. Han tog nu imidlertid Pennen for at skrive et Brev, der paa eengang skulde bringe hans Familie ud af al Forlegenhed, og sætte hans hidtilværende Forhold i det bedste Lys. Han undveeg en egenlig Fortælling, og lod blot i betydende og mystiske Udtryk giette, hvad der kunde være mødt ham. Hans Casses gode Tilstand, den Erhverv, han skyldte sit Talent, de stores

Gunst, Damernes Yndest, Kiændskab i en viid Kreds, Uddannelsen af hans legemlige og aandige Anlæg, Haabet for Fremtiden dannede et saadant underligt Luftbillede, at Fata Morgagna selv ikke havde kundet virke det sælsomme mellem hinanden.

I denne lykkelige Exaltation vedblev han, efter at Brevet var sluttet, at holde en lang Monolog, hvori han recapitulerede Skrivelsens Indhold, og udmalede sig en virksom og værdig Fremtid. Saa mange ædle Krigeres Exempel havde opflammet ham, den shakspearske Digtning havde aabnet ham en ny Verden, og af den skionne Grevindes Læber havde han indsuet en uudsigelig Ild. Alt det kunde, det skulde ikke blive uden Virkning paa Livet.

Staldmesteren kom, og spurgte, om de vare færdige med at pakke ind? Desværre havde endnu ingen tænkt paa det, uden Melina. Nu skuldt man brække op i Hast. Greven havde lovet at lade det heele Selskab befordre nogle Dag-

reiser, Hestene var netop færdige, og kunde ikke længe undværes. Wilhelm spurgte om sin Kuffert, den havde Madam Melina ført sig til Nytte; han forlangte sine Penge, Hr. Melina havde meget omhyggelig pakket dem ind allernedetst i Kufferten. Philine sagde: jeg har endnu Plads i min, tog Wilhelms Klæder, og befalte Mignon at komme efter med det øvrige. Wilhelm maatte ikke uden Ulyst lade det skee.

Medens man pakkede paa, og giorde Alting istand, sagde Melina: det er mig fortrædeligt, at vi komme afsted, som Liniedandsere og Markskrigere; jeg ønskede, Mignon tog Fruentimmerklæder paa, og at Harpespilleren endnu i en Hast lod Skiægget vage af sig. Mignon holdt sig fast ved Wilhelm, og sagde med Fyrighed: jeg er en Dreng, og vil ingen Pige være. Den Gamle tavs, og Philine giorde ved denne Leilighed nogle lystige Anmærkninger over deres Beskytter Grevens Sxrheder. Rager Harpespilleren sit Skiæg af, sagde hun, kan han kun sye det omhyggelig

paa et Baand, og giemme det, at han kan tage det strax for igien, saasnart han etsteds i Verden møder Greven; thi det Skiæg har eene skaffet ham denne Herres Naade.

Da man trængte ind paa hende, og vilde have en Forklaring over denne synderlige Yttring, udlod hun sig saaledes: Greven troer, at det bidrager overmaade meget til Illusionen, naar Skuespilleren ogsaa spiller sin Rolle fort i det daglige Liv, og vedligeholder sin Caracteer, derfor var han Pedanten saa gunstig; og han fandt, det var ret klogt, at Harpespilleren ikke blot om Aftenen gik med sit falske Skiæg paa Theatret, men ogsaa bestandig om Dagen, og han glædede sig meget over denne Maskerades naturlige Udseende.

Medens de andre spottede over denne Vildfarelse og Grevens synderlige Meeninger, gik Harpespilleren afsides med Wilhelm, tog Afskeed med ham, og bad ham med Taarer, endelig strax at lade ham gaae. Wilhelm talede ham tilrette, og forsikkrede, han skulde beskytte ham mod enhver,

at ingen skulde vøre et Haar paa ham, langt mindre skiære det af mod hans Villie.

Den Gamle var meget bevæget, og i hans Øine brændte en besynderlig Ild. Ikke denne Anledning driver mig bort, raabte han, alt længe giør jeg mig stille Bebreidelser, fordi jeg bliver om Dem. Jeg skulde ingensteds opholde mig, thi Ulykken iler efter mig, og saarer dem, der holde sig til mig. Frygt De Alt, hvis De ikke lader mig komme bort; men spørg mig ikke, jeg tilhører ikke mig selv; jeg kan ikke blive.

Hvem tilhører du da? hvo kan udøve en saadan Magt over dig!

Min Herre! lad De mig beholde min gyselige Hemmelighed, og giv De Slip paa mig. Den Hævn, som forfølger mig, er ikke den jordiske Dommers; jeg hører en uforsonlig Skiæbne til; jeg kan ikke blive, og jeg tør ikke.

I denne Tilstand, jeg seer dig i, forlader jeg dig sikkerlig ikke.

Det er Forræderie mod Dem, min Velgiører, hvis jeg dvæler. Jeg er sikker hos Dem, men De er i Fare. De veed ikke, hvem De har omkring Dem. Jeg er skyldig, men mere ulykkelig end skyldig. Min Nærværelse bortkyser Lykken, og den gode Handling bliver afmægtig, naar jeg træder til. Flygtig og ustadig skal jeg være paa Jorden, at jeg ikke skal hentes ind af min ulykkelige Genius, som kun langsom forfølger mig, og først da lader sig mærke, naar jeg vil lægge mit Hoved ned, og hvile. Taknemmeligere kan jeg ikke vise mig, end naar jeg forlader Dem.

Synderlige Menneske! du kan ligesaalidt betage mig min Tillid til dig, som Haabet at see dig lykkelig. Jeg vil ikke trænge ind i din Overtroes Hemmeligheder; men hvis du da lever i Ahnelse af underfulde Sammenknytninger og Forvarsler, siger jeg dig til din Trøst og din Opmuntring: forbind dig med min Lykke, og vi vil see, hvilken Genius er stærkest; din sorte eller min hvide.

Wilhelm greb denne Leilighed til endnu at sige ham mangehaande trøsteligt, thi han havde allerede i nogen Tiid i sin underlige Ledsager troet at see et Menneske, der ved Tilfælde eller Skiæbne havde draget en stor Brøde over sig, og nu bestandig slæbte Erindringen derom med sig. Kun for faa Dage siden havde Wilhelm luret paa hans Sang og vel mærket følgende Linier:

Han farver Morgenrødens Skiær
Den reene Horizont med Luer
Han over skyldigt Hoved knuses skuer
Den heele Verdens skionne Billeder.

Den Gamle maatte nu sige, hvad han vilde, saa havde Wilhelm stedse et stærkere Argument, vidste at vende alt til det Bedste, vidste at tale saa brav, saa hiertelig og trøstelig, at den Gamle selv syntes igien at leve op, og forsage sine Griller.

Andet Capitel.

Melina havde Haab at komme an med Selskabet i en lille, men velhavende Stad. Alt befandt de dem paa det Sted, hvor Grevens Heste havde bragt dem hen, og saae dem om efter andre Vogne og Heste, som de haabede at komme længere med. Melina havde paataget sig Befordringen, og viiste sig efter sin Sædvane forresten meget karrig. Derimod havde Wilhelm Grevindens skionne Ducater i Lommen, og troede at have største Ret til at anvende disse i Glæde, og glemte meget lettelig, at han alt meget brammende havde anført dem i den prægtige Balance, han tilsendte Sine.

Hans Ven Shakspear, som han med stor Glæde ogsaa erkiændte for sin Gudfader, og lod sig saa meget hellere kalde Wilhelm, havde giort ham bekiændt med en Prinds, der en Tidlang holder sig op i ringe, ja endog i slet Selskab, og uagtet sin ædle Natur glæder sig over saa-

danne ganske sandselige Knøses Raahed, Uskikkelighed og Dumhed. Høist velkomment var det Ideal ham, som han kunde ligne sin nærværende Tilstand med; og det Selvbedrag, han spurede en næsten uovervindelig Tilbøielighed til, blev ham derved overordentlig lettet.

Han begyndte nu at tænke paa sin Paaklædning. Han fandt, at en liden Vest, som man i Nødsfald kastede en kort Kappe over, var en meget passende Dragt for en Vandrer. Lange strikkede Beenklæder, og et Par Snørestøvler, syntes ham at være en Fodgiængers sande Dragt. Derpaa forskaffede han sig et skiønt Silkeskiærf, som han først bandt om under Paaskud, at holde Livet varmt; derimod befriede han sin Hals fra et Binds Trældom, og lod hæfte nogle Strimler Netteldug til sin Skiorte, men der blev noget bredagtige, og fik fuldkommen Udseendet af en antik Krave. Det skiønne Silkehalsklæde, den ledede Admindelse af Mariane, laae blot løst knyttet under det Netteldugs Kryds. En rund

Hat med et broget Baand, og en stor Fieder gjorde Maskeraden fuldkommen.

Fruentimmerne forsikkrede, denne Dragt klædte ham overmaade godt. Philine stilte sig ganske henrykt an over den, og udbad sig hans deilige Haar, som han, for at komme det naturlige Ideal desnærmere, ubarmhiertig havde skaaret af. Derved anbefalede hun sig ikke ilde; og vor Ven, der ved sin Gavmildhed havde erhvervet sig Ret til at omgaaes de øvrige paa Prinds Harrys Maneer, kom snart selv i den Smag at opgive og fremme nogle gale Streger. Man fægtede, man dandsede, man opfandt alleslags Leege, og i Hiertets Glæde nød man af den taalelige Viin, man havde truffet paa, i stærk Maade, og Philine lurede i denne Levemaades Uorden paa vor Helt, som hans gode Genius maatte sørge for.

En særdeles Moroe, som Selskabet især fornøiede sig med, bestod i et extemporert Spil, hvori de efterlignede og giennemheglede deres hidtil væ-

rende Velyndere og Velgiørere. Nogle af dem havde meget godt lagt Mærke til Sørhederne i den udvortes Anstand hos adskillige fornemme Personer, og Efterabelsen af disse blev af det øvrige Selskab modtaget med største Bifald, og da Philine af sine Erfaringers Geheimarchiv kom frem med nogle besynderlige Elskovserklæringer, der vare hende giorte, vidste man neppe af Latter og Skadefryd, hvordan man vilde tee sig.

Wilhelm skiældte paa deres Utaknemmelighed; men man indvendte ham, at de nokſom havde aftient, hvad de der havde faaet, og at overalt Opførselen der, mod Folk af saa store Fortieneſter, som de roſte dem af at være, ikke havde været den bedſte. Nu besværede man sig, hvorlidt Agtelse man havde behandlet dem med, hvormeget man havde sat dem tilbage. Det gik igien løs med at spotte, drille, og efterabe, og man blev bestandig mere bitter og uretfærdig.

Jeg ønskede, sagde derpaa Wilhelm, at hverken Avind eller Egenkiærlighed stak frem gien-

nem Eders Yttringer, og at I betragtede hine Personer og deres Forhold fra den rette Synspunkt. Det er en egen Sag, ved Fødselen at være sat paa en ophøiet Plads i det menneskelige Samfund. Den, som arvede Rigdomme have skaffet en fuldkommen Lethed i at leve, den, som, hvis jeg saa kan udtrykke mig, fra Ungdom af finder sig rigelig omgivet af alle Menneskets Biting, vænner sig som oftest til at betragte disse Fordeele, som det første og største; og en af Naturen skiønt udstyret Menneskeheds Værdie bliver ham ikke saa tydelig. De Fornemmes Adfærd mod Ringere, og ogsaa indbyrdes, er afmaalt efter udvortes Fortrin; de tillade enhver at giøre sin Titel, sin Rang, sine Klæder, og sin Equipage giældende, kun ikke sine Fortienester.

Disse Ord gav Selskabet et umaadeligt Bifald. Man fandt det afskyeligt, at Manden af Fortieneste stedse maatte staae tilbage, og at

der i den store Verden intet Spor af naturlig og hiertelig Omgang var at finde. Især om denne sidste Punkt kom de fra det eene ud i det andet.

Skield dem ikke for det, raabte Wilhelm: beklag dem hellere. Thi hiin Lykke, som vi erkiænde for den høieste, som flyder af Naturens indre Rigdom, have de sielden en ophøiet Følelse af. Kun os Fattige, som eie lidet eller intet, er det undet, i riig Maade at nyde Venskabs Lykke. Vi kunne hverken ved Naade høve, eller ved Gunst forfremme, eller ved Gaver berige vore Elskede. Vi have intet andet end os selv. Dette heele Selv maae vi hengive, og skal det have nogen Værdie, forsikre vor Ven dette Gode for stedse. Hvilken Nydelse; hvilken Lykke for Giveren og Modtageren! i hvilken salig Tilstand sættes vi ved Troskab; den giver det hengaaende Menneskeliv en himmelsk Vished; den udgiør Hovedcapitalen af vor Rigdom.

Mignon havde under disse Ord nærmet sig ham, slog sine spæde Arme om ham, og blev staaende med sit lille Hoved lagt op til hans Bryst. Han lagde Haanden paa Barnets Hoved, og blev ved; hvor let bliver det en Stormand at vinde Gemytterne, og hvor let tilegner han sig Hierterne. Et fælleligt, mageligt, knn nogenlunde menneskeligt Adfærd gior Mirakler, og hvor mange Midler har han til at holde de engang vundne Hierter fast? Os kommer Alt sieldnere, os bliver Alt tungere, og hvor naturligt er det, at vi satte større Priis paa det, vi erhverve og giøre. Hvilke varende Exempler af troe Tienere, der opofrede sig for deres Herrer! hvor skiønt har Shakspear skildret os slige. Troskab er i dette Tilfælde en ædel Siæls Bestræbelse at blive en Storre liig. Ved varende Vedhængenhed og Kiærlighed til sin Herre, bliver Tieneren sin Herre liig, da denne ellers er berettiget til blot at ansee ham, som en betalt Slave. Ja! disse Dyder der ere

kun for den ringe Stand; den kan ikke undvære dem, og de klæde den skiønt. Hvo let kan kiøbe sig fri, bliver saa let fristet til, ogsaa at fritage sig for Erkiændtlighed. Ja i denne Betydning troer jeg at kunde paastaae, at en Stormand vel kan have Venner, men ikke selv være Ven.

Mignon trykkede sig bestandig fastere til ham.

Nu godt! faldt een af Selskabet ind: vi behøve ikke deres Venskab, og have heller aldrig forlangt det. Kun skulde de forstaae dem bedre paa Kunster, som de dog vil beskytte. Naar vi have spilt bedst, har ingen hørt paa os; alt var lutter Partiskhed. Den, man var gunstig, han behagede, og den, der fortiente at behage, ham var man ikke gunstig. Det var utilladeligt, hvortil det flaue og urimelige tildrog sig Opmærksomhed og Bifald.

Naar jeg fraregner, svarede Wilhelm, hvad der tør have været Skadefryd og Ironie, mener jeg, det gaaer i Konst, som i Kiærlighed! hvor vil Verdensmanden ved sit adspredte Levnet bevare

den Inderlighed, som en Kunstner maae blive i, hvis han tænker at frembringe noget fuldkomment; og som ikke engang maae være den fremmed, der i et Værk vil tage saadan Deel, som Kunstneren ønsker og haaber.

Troer mig, mine Venner! det er med Talenterne, som med Dyden; man maae elske dem for deres egen Skyld, eller ganske give dem op. Ogsaa blive begge ikke anderledes erkiændte og belønnede, end naar man kan ove dem, som en farlig Hemmelighed i Landsm.

Midlertid; til en Kiænder finder os, kan vi sulte ihiel, raabte een fra Krogen.

Ikke just saa strax! svarede Wilhelm. Jeg har seet, saalænge en lever, og rører sig, finder han bestandig sit Ophold, om det end ikke er det rigeligste. Og hvad have I da at besvære Eder over? ere vi ikke ganske uformodenlig, just da det saae værst ud for os, blevet godt optagne og beværtede? og nu, da vi endnu ikke mangle nogen Ting, falder os det da nu ind at giøre noget til

at øve os? og blot i nogen Maade at stræbe videre? vi tage os uvedkommende Ting for, og bortskyde, som Skolebørn, alt hvad der kun kunde minde os om vor Lexie.

Virkelig! sagde Philine, det er uforsvarligt! lad os vælge et Stykke! vi vil spille det paa staaende Fod. Hver maae giøre sit bedste, som han stod for det største Auditorium.

Man overlagde ikke længe; Stykket blev bestemt. Det var et af dem, som dentid fandt meget Bifald i Tydskland, og nu ere henfarne. Nogle fløitede en Symphonie, hver besindede sig hurtig paa sin Rolle, man begyndte, og spilte Stykket igjennem med største Opmærksomhed, og virkelig over Forventning vel. Man applaudrede hinanden vexelviis. Man havde sædvanen holdt sig saa vel.

Da de vare færdige, felte de alle en overvættes Fornøielse, deels over deres vel tilbragte Tiid, deels fordi enhver især kunde være tilfreds med sig.

Wilhelm udlod sig vidtløftig til deres Roes, og Samtalen var blid og munter.

I skulle see, raabte vor Ven, hvorvidt vi maatte komme, naar vi fortsatte vore Øvelser paa denne Maade, og ikke blot mechanisk, pligt- og haandværks-agtig indskrænkede os til at lære uden-ad, prøve, og spille. Hvor megen mere Beromelse fortiene Tonekunstnerne, hvor høilig fornøie de dem, hvor nøiagtige ere de ikke, naar de foretage deres Øvelser sammen? Hvor stræbe de at faae deres Instrumenter til at stemme, hvor nøie holde de Tagt, hvor fint vide de at udtrykke Tonens Styrke og Svaghed! ingen falder det ind ved en andens Solo at ville indlægge sig Ære med overlydt Accompagnement. Hver seger at spille i Componistens Aand og Tanke, og hver at udtrykke godt, hvad ham er overdraget, det være lidet eller meget.

Skulde vi ikke gaae med ligesaa megen Nøiagtighed og Aand tilværks, da vi drive en Kunst, der er endnu meget finere, end hvert Slags Mu-

sik, da vi ere kaldede smagfuldt og forlystende at fremstille Menneskehedens sædvanligste og sieldneste Yttringer. Kan noget være afskyeligere, end at stuske paa Prøverne, og ved Forestillingen at overlade sig til Lune og god Lykke! Vi skulde sætte vor største Lykke og Forneielse at stemme overeens, for gienstidig at behage hinanden, og ogsaa kun for saavidt sætte Priis paa Publikums Bifald, som vi ligesom selv indbyrdes alt havde garanteret hinanden det. Hvorfor er Capelmesteren vissere paa sit Orchester, end Directeuren paa sit Skuespil? fordi der enhver maae skamme sig ved et Feilgreb, som fornærmer det udvortes Øre; men hvor sielden har jeg seet en Skuespiller vedkiændes tilgivelige og utilgivelige Misgreb, som det indvortes Øre saa haanlig fornærmes ved, eller skamme sig ved dem. Jeg ønskede kun, at Theatret var saa smalt, som Liniedandserens Linie, saa ingen Uduelig vovede sig derop, istæden for nu enhver føler Evne nok hos sig selv at paradere derpaa.

Selskabet tog denne Apostrophe vel op, da hver var overbeviist, at Talen ikke kunde være om ham, da han endnu nyelig med de øvrige havde holdt sig saa brav. Man blev tvertimod eenig, at man i den Aand, man havde begyndt, paa denne Reise, og for Fremtiden, naar man blev sammen, vilde lade en selskabelig Bearbeidelse finde Sted. Man fandt blot, at da det var en god Lunes og fri Villies Sag, maatte egenlig ingen Directeur blande sig deri. Man antog som afgiort, at blandt gode Mennesker den republikanske Form var den bedste; man paastod, Directeurembedet maatte gaae rundt; han maatte vælges af alle, og et Slags lidet Senat bestandig være ham tilforordnet. De vare saa indtagne af denne Tanke, at de ønskede, strax at sætte den i Værk.

Jeg har intet imod, sagde Melina, om I paa Reisen vil giere et saadant Forsøg; jeg suspenderer gierne mit Directeurskab, til vi igien komme paa vort Sted. Han haabede at spare

derved, og vælte mangen Udgift paa den nye Republik eller Interims-Directoren. Nu slog man meget levende tilraads, hvorledes man paa det bedste vilde indrette den nye Stats Form.

Det er et vandrende Rige, sagde Lacrtes, vi faae i det mindste ingen Grændsestridigheder.

Man skreed strax til Tingen, og valgte Wilhelm til første Director. Senatet blev udnævnt, Fruentimmerne fik Sæde og Stemme; man forreslog Love, man forkastede, man antog. Tiden gik under denne Leeg umærket hen, og fordi man tilbragde den behagelig, troede man ogsaa virkelig at have giort noget nyttigt, og ved den ny Form aabnet en ny Udsigt for Fædrelandets Skueplads.

Tredie Capitel.

Wilhelm haabede nu, da han saae Selskabet i saa god Stemning, ogsaa at kunde tale med det, om Stykkernes digteriske Fortieneste. Det er ikke nok, sagde han til dem, da de anden Dagen kom sammen igien, at en Skuespiller saa løselig seer paa et Stykke, bedømmer det efter første Indtryk, og uden Prøvelse giver sit Behag eller Mishag tilkiende. Det er vel Tilskueren tilladt, der vil være vort og moret, men ikke egenlig dømme. Skuespilleren skal derimod kunde giøre Regnskab for Stykket og for Aarsagerne til sin Roes og Dadel: og hvorledes vil han det, naar han ikke forstaaer at trænge ind i sin Autors Mening, ind i hans Hensigter. Den Feil at bedømme et Stykke af een Rolle, at betragte een Rolle kun i sig selv, og ikke i Sammenhæng med de øvrige, har jeg i disse Dage saa levende mærket hos mig selv, at jeg vil fortælle Eder Exemplet, naar I vil unde mig gunstigt Øre.

I kiænder Shakspears uforlignelige Hamlet fra en Forelæsning, der endnu paa Slottet giorde Eder den største Fornøielse. Vi satte os fore at spille Stykket, og jeg havde uden at vide, hvad jeg giorde, paataget mig Prindsens Rolle, jeg troede at studere den, medens jeg begyndte at memorere de stærkeste Steder, Monologerne og hine Scener, hvor Siælekraft, Aands Opløftelse, og Liv have frit Spillerum, hvor det bevægede Sind kan vise sig i et følelsefuldt Udtryk.

Ogsaa troede jeg ret at trænge ind i Rollens Aand, naar jeg ligesom tog den dybe Tungsinds Byrde paa mig selv, og under dette Tryk søgte at følge mit Forbillede giennem saa mange Luners og Synderligheders sælsomme Labyrinth. Saaledes memorerede jeg, og saaledes øvede jeg mig, og troede efterhaanden at blive til een Person med min Helt.

Men jo længere jeg kom, jo vanskeligere blev Forestillingen af det heele mig, og tilsidst syntes det mig ganske umueligt at komme til et Over-

syn. Nu gik jeg Stykket i uafbrudt Følge igiennem, og der vilde desværre heller meget ikke passe mig. Snart synes Caractererne, snart Udtrykket modsigende, og jeg fortvivlede næsten om, at finde en Tone, hvori jeg kunde foredrage heele min Rolle med alle dens Afvigelser og Skatteringer. I disse Labyrinther strøbte jeg længe forgiæves, til jeg endelig ad en ganske besynderlig Vei haabede at nærme mig mit Maal.

Jeg opsøgte hvert Spor, der viiste sig af Hamlets Caracter i tidligere Dage for hans Faders Død; jeg lagde Mærke til, hvad, uafhængig af denne sørgelige Begivenhed, uafhængig af de følgende skrækkelige Tildragelser, denne interessante Yngling havde været, og hvad han uden dem maaskee havde blevet.

Fiin og ædel oprunden fremvoxte den kongelige Blomst under Majestætens umiddelbare Indflydelse; Begrebet om Ret, og om fyrstelig Værdighed, Følelsen af det Gode og Anstændige med Bevidstheden af hans høie Byrd, udvikledes

paa eengang hos ham. Han var en Fyrste, en fød Fyrste; han ønskede at regiere blot, paa det det Gode uhindret kunde skee. Behagelig af Udvortes, sædelig af Natur, foielig af Hierte, skulde han være Ungdommens Mynster, og blive Verdens Fryd.

Uden nogen fremstikkende Lidenskab var hans Kierlighed til Ophelia en stille Forfølelse af søde Fornødenheder; hvis Iver for ridderlige Øvelser var ikke ganske original, meget mere maatte denne Lyst ved den Roes, man gav en Trediemand, skiærpes og forhøies; reent følende kiændte han de Redelige, og vidste at sætte Priis paa den Roe, som et oprigtigt Gemyt nyder ved en Vens aabne Barm. Til en vis Grad havde han i Kunster og Videnskaber lært at erkiænde og vurdere det Gode og Skiønne; det Smagløse var ham imod, og kunde Had fremspire i hans ømme Siæl, var det kun netop saameget, som behov gisres for at foragte ustadige og falske Hofvæsner, og spodsk leege med dem. Han var roelig i sit Væsen, li-

gefrem i sit Adfærd, hverken tilfreds i Ørkeslosshed, eller altfor begierlig efter Syssel. Et academisk Driverie syntes han ogsaa at fortsætte til Hove. Han havde mere glad Lune end glad Hierte, var en god Selskabsbroder, eftergivende, beskeeden, omhyggelig, og kunde tilgive og glemme en Fornærmelse; men aldrig kunde han eenes med dem, der overtraadde det rettes, godes, anstændiges Grændser.

Naar vi læse Stykket samlede igien, vil I kunde bedømme, om jeg er paa rette Vei. I det mindste haaber jeg at kunde belægge min Meening heeltigiennem med Stæder.

Man gav Skildringen lydeligt Bifald; man troede at forudsee, at nu Hamlets Handlemaade saare godt vilde lade sig forklare; man glædde sig over denne Maade at trænge ind i Skriventens Aand. Enhver tog sig for, ogsaa at studere et eller andet Stykke paa denne Maade, og udvikle Forfatterens Mening.

Fierde Capitel.

Kun nogle Dage maatte Selskabet blive liggende paa det Sted, og strax viiste sig for adskillige af dets Lemmer ikke ubehagelige Eventyr; især blev Laertes lokket af en Dame, der havde et Gods i Naboelauget, men hvem han førte sig overmaade koldt ja uartig op imod, og derover maatte taale mange Spotterier af Philine. Hun greb Leilighed at fortælle vor Ven den ulykkelige Kiærlighedshistorie, hvorover den arme Yngling var bleven heele Qvindekiønnet fiendsk. Hvo vil tage ham det ilde op, udraabte hun, at han hader et Kiøn, der har handlet ham saa ilde, og givet ham alle de Ulykker, Mandfolk nogensinde have at befrygte af Fruentimmer, at synke i een meget concentrert Drik. Forestil Dem: inden 24 Timer var han Elsker, Brudgom, Ægtemand, Hahnrei, Patient og Enkemand. Jeg vidste ikke, hvad man skulde giøre een værre.

Laertes løb halv leende, halv fortrædelig ud af Stuen, og Philine begyndte i sin allerkiæreste Maneer at fortælle Historien, hvorledes Laertes, som et ungt Menneske paa 18 Aar, ligesom han var kommet til et Theaterselskab, havde fundet en deilig fiorten Aars Pige, der just var i Begreb med at reise bort med sin Fader, der var blevet ueens med Directeuren. Han havde da paa staaende Fod dødelig forelsket sig, giort Faderen alle muelige Forestillinger for at blive, og endelig lovet at ægte Pigen. Efter nogle behagelige Brudestands Timer var han da bleven viet, havde tilbragt en lykkelig Nat som Ægtemand, derpaa havde hans Kone anden Morgen, da han var paa Prøve, efter Standstilbehør bæret ham med en Hornkrone; men da han af overvættes Kiærlighed var kommet meget for tidlig hiem, havde han desværre fundet en ældre Elsker i sit Sted, slaaet til med affindig Lidenskab, fordret Elsker og Fader ud, og var sluppet med et taaleligt Saar. Fader og Datter var derpaa endnu reist samme

Nat, og han havde desværre været dobbelt saaret. Hans Ulykke havde bragt ham til den usleste Feldskiær i Verden, og den Arme var desværre med sorte Tænder og rindende Øine kommet fra dette Eventyr. Han var at beklage, da han forresten var saa brav en Dreng, som der kunde gaae paa Guds Jord. Især, sagde hun, giør det mig ondt, at den arme Nar nu hader Fruentimmer; for den, der hader Fruentimmer, hvor kan han leve?

Melina afbrød dem med den Efterretning, at alt var fuldkommen istand til Transporten, og at de næste Morgen tidlig kunde tage bort. Han overgav dem en Fordeeling, hvordan de skulde kiøre.

Naar kun en god Ven vil tage mig paa Skiødet, sagde Philine, saa er jeg tilfreds med, at vi sidde knap og uselt, forresten kommer alting ud paa eet.

Det siger intet, sagde Laertes, der ogsaa kom til.

Det er fortrædeligt, sagde Wilhelm, og skyndte sig bort. Han fandt for sine Penge end-

nu en meget magelig Vogn, som Melina havde nægtet. Der blev giort en anden Fordeeling, og man glædede sig til, at kunde reise magelig bort, da den betænkelige Efterretning indløb, at der paa den Vei, de vilde, lod sig see et Fricorps, som man ikke ventede meget godt af.

Paa Stædet selv var man meget opmærksom paa denne Tidende, hvorvel den kun var vakkelsende og tvetydig. Efter Armeernes Stilling syntes det umueligt, at enten et fiendtligt Corps havde kundet snige sig igiennem, eller at et Corps Venner blive saa langt tilbage. Enhver var ivrig i at beskrive Selskabet den Fare, der ventede paa dem, ret farlig, og raade dem til en anden Vei.

De fleeste vare herover satte i Uroe og Frygt, og da efter den nye republikanske Form Statens samtlige Lemmer bleve sammenkaldte at raadslaae om dette overordentlige Tilfælde, vare de næsten eenstemmig af den Mening, at man maatte skye det Onde, og blive der paa Stædet, eller undvige det, og vælge en anden Vei.

Kun Wilhelm, der ikke var indtaget af Frygt, holdt det for skammeligt, nu paa et blot Rygte at opgive en Plan, man med saa meget Overlæg havde indgaaet. Han talte Mod i dem, og hans Grunde vare mandige og overtydende.

Endnu, sagde han, er det ikke andet end et Rygte, og hvor mange slige opkomme ikke i Krigstid! forstandige Folk sige, at dette Tilfælde er høist usandsynligt, ja næsten umueligt. Skulde vi i saa vigtig en Sag blot lade os bestemme ved saa uvis en Folkesnak? den Route, Hr. Greven har anviist os, den, vort Pas lyder paa, er den korteste, og vi finde der den bedste Vei. Den fører os til den By, hvor I seer Bekiændtskaber, Venner for Eder, og have en god Modtagelse at vente. Omveien bringer os ogsaa derhen, men hvad for slemme Veie bringer den os ikke ind i, hvor langt fører den os ikke afsides. Kan vi have Haab om i denne sildige Aarstiid at slippe ud igien? og hvad Tiid og Penge vil vi ikke sætte til ime-

dens? Han sagde endnu meget, og foredrog Sagen fra saa mangehaande fordeelagtige Sider, at deres Frygt formindskedes, og deres Mod tiltog. Han vidste at sige dem saa meget om de regulaire Troppers Disciplin, og skildre dem Marodeurerne og det sammenløbne Pak saa foragteligt, og fremstille dem selve Faren saa elskelig og lystig, at alle Gemytter opmuntredes.

Laertes var fra første Øieblik af paa hans Side, og svor paa, han vilde ikke vakkle eller vige. Den gamle Bulderbasse fandt i det mindste nogle Udtryk, der stemmede overeens med hans Maneer, Philine loe dem ud allesammen, og da Madam Melina, der, uagtet hun var hoifrugtsommelig, ikke havde mistet sin naturlige Behiertighed, fandt Forslaget heroisk, kunde Melina, der rigtig nok haabede at spare meget paa den nærmeste Vei, som han var accorderet om, ikke modstaae, og man samtykkede Forslaget af ganske Hierte.

Nu begyndte man paa alle Tilfælde at indrette sig til Forsvar. Man kiøbte store Hirschfængere, og hængte dem i vel udfyede Remme over Skuldrene. Wilhelm stak endnu desuden et Par Terzeroler i Beltet, Laertes havde desuden en god Flint hos sig, og man gav sig med en høi Munterhed paa Veien.

Anden Dagen foreslog Vognmændene, der vare velkiændte derad Veien, at de vilde holde Middagsheden paa en skovrig Biergplads, da Landsbyen laae langt borte, og man paa gode Dage gierne tog den Vei.

Veiret var smukt, og enhver samtykkede let det Forslag. Wilhelm iilte til Fods foran giennem Bierget, og enhver, der mødte ham, maatte studse over hans synderlige Udseende. Han iilte med hastige og tilfreds Skridt op ad Skoven, Laertes sloitede affteb bag ham; kun Fruentimmerne lod sig skiøre i Vognen. Mignon løb liges

ledes med, stolt af en Hirschfænger, man, da Selskabet rustede sig, ikke kunde nægte hende. Om hendes Hat havde hun vundet den Perlesnoer, Wilhelm havde af Marianes Reliqvier beholdt tilbage. Fredrik den blonde bar Laertes Flint, Harpespilleren havde det fredeligste Udseende. Hans lange Klædning var stukket i Beltet, og saaledes gik han friere. Han støttede sig paa en Knortekiæp, hans Instrument var bleven ved Vognene.

Efterat de ikke ganske uden Besværlighed havde besteget Høien, kiændte de strax den anviisste Plads paa de skionne Bøgetræer, der omgav og bedækkede den. En stor, jævnt skraaende Skovslette indbød til at blive; en indfattet Kilde tilbød den yndigste Vederqvægelse, og paa den anden Side viiste sig giennem Fieldgab og Skovrygge en fiern skion og haabefuld Udsigt. Der laae Bondebyer og Møller i Grundene, Smaabyer i Sletten, og nye langt borte modende Biærge giorde Udsigten endnu haabefuldere, i det de blot traadde ind, som en mild Indfatning!

De forſtkommende tog Egnen i Beſiddelſe, hvilte ud i Skyggen, giorde Ild paa og oppebiede ſyslende og ſyngende det øvrige Selſkab, ſom lidt efter lidt kom til, og med een Mund helſte Pladſen, det ſkionne Veir, den uudſigelig ſkionne Egn.

Femte Capitel.

Havde man tit mellem fire Vægge nydt Glæde og lykkelige Timer tilsammen, var man naturlig meget mere opvakt her, hvor den frie Himmel og den skionne Egn syntes at luttre hvert Sind. Alle følte sig hinanden nærmere, enhver ønskede paa et saa behageligt Opholdssted at tilbringe heele sit Liv. Man misundte Jægerne, Kulsvierne, og Brændehuggerne, Folk, som deres Kald holder fast paa disse lykkelige Boepæler; fremfor alt priste man en Taterfloks yndige Levemaade. Man misundte disse underlige Kompaner, der i salig Ørkesløshed ere berettigede at nyde alle Naturens eventyrlige Yndigheder; man glædde sig paa en Maade at være dem liig.

Midlertid havde Fruentimmerne begyndt at kaage Kartofler, og at pakke den indbragte Mad ud, og lave dem til. Nogle Potter stod ved Ilden; i Grupper leirede Selskabet sig under Træer:

ne og Buskene. Den sælsomme Paaklædning, og de mangehaande Vaaben gav dem et fremmed Udseende. Hestene bleve førede afsides, og havde man vildet skiule Vognene, havde denne liden Horde Udseende været romantisk indtil Illusion.

Wilhelm nød nu aldrig følt Fornøielse. Han kunde her tænke sig en vandrende Colonie, og sig, som dens Anfører. I denne Tanke talte han med enhver, og uddannede Øieblikkets Drøm saa poetisk som mueligt. Selskabets Følelse forhøiedes, man spiiste, drak, og jublede, og tilsidst eengang efter en anden, man aldrig havde havt skiønnere Øieblikke.

Ikke længe havde Fornøielsen taget til, før Virksomheden vaagnede hos de unge. Wilhelm og Laertes greb til Fleuretterne, og begyndte denne Gang deres Øvelser i theatralsk Hensigt. De vilde fremstille den Tvekamp, hvori Hamlet og hans Medbeiler tage saa tragisk en Ende. Begge Venner vare overtydede om, at det i denne Scene ikke, som paa Theatre vel pleier at ske, var

nok, at man blot ubehændig stødte frem og tilbage; de haabede, at fremstille et Mynster, hvorledes man med Opførselen ogsaa havde at give en Kiænder i Fægtekunsten et værdigt Skuespil. Man slog en Kreds om dem; begge fægtede med Iver og Indsigt; Tilskuernes Interesse tiltog ved hver Dyst.

Med eet faldt i næste Busk et Skud, og strax derpaa eet til, og Selskabet stoi forskrækket fra hinanden. Snart saae man bevæbnede Folk, der trængte hen til det Sted, hvor Hestene, ikke langt fra de bepakkede Vogne, fortærede deres Foder.

Et almindeligt Skrig foer af Fruentimmerne, vore Helte kastede Fleuretterne, greb til Pistolerne, iilte Roverne imøde, og fordrede under levende Trudsler Regnskab for deres Foretagende.

Da man svarte dem laconisk med et Par Musketskud, trykkede Wilhelm sin Pistol af paa en Krumshoved, der var krøbet op paa Vognen,

og skar Tougene op, som Teiet var pakket paa med. Vel truffen styrtede han strax ned. Laertes havde heller ikke skudt feil, og begge Venner: ne trak behiertet deres Sidegevær, da en Deel af Roverflokken med Brøl, og Banden brød løs paa dem, giorde nogle Skud efter dem, og med blinkende Sabler satte sig imod deres Dristighed. Vore unge Helte holdt sig tapperlig; de raabte til deres andre Kammerater, og opmuntrede dem til et almeent Forsvar. Men snart tabte Wilhelm Synet af Dagens Lys, og Bevidstheden af, hvad der foregik. Døvet af et Skud, der ramte ham mellem Brystet og den venstre Arm, og et Hug, der kløvede hans Hat, og gik næsten lige ned til Hierneskallen, faldt han til Jorden, og maatte først siden af Fortælling erfare Overfaldets ulykkelige Ende.

Da han slog Øinene op igien, befandt han sig i den underligste Stilling. Det første, der i den Skumring, der endnu var for hans Øine, lyste ham imøde, var Philines Ansigt, som bøiede

sig hen over hans. Han følte sig svag, og da han giorde en Bevægelse for at reise sig i Veiret, fandt han sig i Philines Skiød, hvor han og igien sank tilbage. Hun sad i Græsset, havde trykket den forved hende udstrakte Ynglings Hoved lempelig til sig, og saa godt hun kunde i sine Arme bereedt ham et blødt Leie. Mignon knælede med udslagne blodige Haar for hans Fødder, og omfavnede hans Knæe.

Da Wilhelm saae paa sine blodige Klæder, spurgte han med brudt Stemme, hvor han var, hvad der var hændet ham og de andre? Philine bad ham at være roelig; de andre, sagde hun, var alle i Sikkerhed, og ingen uden han og Laertes saaret. Videre vilde hun ikke fortælle, og bad ham indstændig, han maatte holde sig roelig, da hans Saar kun slet og i Hast vare forbundne. Han rakte Mignon Haanden, og spurgde om Aarsagen til, at Barnets Haar var blodigt, da han troede, hun ogsaa var saaret.

For at beroelige ham, fortalte Philine, at denne godhiertige Skabning, da hun saae sin Ven

saaret, havde i den Hastighed ikke besindet sig paa noget at stille Blodet med, men taget sine egne Haar, der sløi om Hovedet, at stoppe Saaret med; men havde da snart maattet opgive dette forgiæves Foretagende. Siden forbandt man ham med Svamp og Mos, Philine havde givet sit Halsklæde til det.

Wilhelm blev vaer, at Philine sad med Ryggen op til sin Kuffert, der saae ud til, endnu at være ganske vel tillukket, og uskadt. Han spurgde, om de andre ogsaa havde været saa lykkelige, at redde deres Eiendeele; hun svarte med at trække paa Skuldrene, og kaste Øinene ud paa Engen; hvor opbrudte Skrine, sønderslagne Kofferter, sønderskaarne Badsække, og en Mængde Smaakram, laae adspredt hist og her. Ikke et Menneske var at see paa Pladsen, og den underlige Gruppe befandt sig allene i denne Ensomhed.

Wilhelm erfoer nu bestandig mere, end han vilde vide; de andre Mandfolk, som i al Fald endnu havde kundet giøre Modstand, vare strax

satte i Skræk, og overvældede, en Deel flygte-
de, en Deel saae med Skræk til ved Ulykken.
Vognmændene, der endnu for deres Hestes Skyld
havde holdt sig meest haardnakket, bleve kastede
ned og bundne, og i et Øieblik var alting reent
udplyndret og bortslæbt. De bængstede Reisende
begyndte, saasnart Frygten for deres Liv var for-
bi, at bejamre deres Tab, iilte i mueligste Hast
til den nærliggende Landsbye, førte den letsaarede
Laertes med sig, og bragde kun faa Ruiner af
deres Eiendom derfra. Harpespilleren havde sat
sit beskadigede Instrument op til et Træe, og var
ilet til Byen med, at søge en Saarlæge, og saa-
meget mueligt at hielpe sin Velgiører, hvem de
lod blive tilbage som død.

—

Siette Capitel.

Vore tree forulykkede Eventyrere blev endnu en Tidlang i deres sælsomme Forfatning, ingen iilte dem til Hielp. Aftenen kom, Natten truede at overfalde dem; Philines Ligegyldighed begyndte at gaae over til Uroe, Mignon løb frem og tilbage, og Barnets Utaalmodighed tog hvert Øieblik til. Endelig da deres Ønske opfyldtes, og de hørte Mennesker nærme sig, overfaldt dem en ny Skræk. De hørte ganske tydelig en Trop Heste komme op ad den Vei, de ogsaa vare komne af, og vare bange for, at igien et Selskab ubudne Giæster torde besøge denne Valplads og holde Efterslæt.

Hvor behagelig overraskedes de derimod, da fra Buskene et Fruentimmer, der reed paa en Skimmel, kom dem for Øie, ledsaget af en gammelagtig Herre, og nogle Cavalierer. Ridefnægte, Tienere, og en Trop Husarer kom bag efter.

Philine, der giorde store Øine ved dette Syn, var just i Begreb med at kalde, og anraabe den skiønne Amazone om Hielp, da denne forundret vendte sine Øine til den underlige Gruppe, strax dreiede sin Hest, reed til, og holdt stille. Hun spurgte ivrig til den saarede, hvis Leie i den letfærdige Samaritanerindes Skiød syntes at forekomme hende høit besynderligt.

Er det hendes Mand? spurgde hun Philine. Det er kun en god Ven! svarte denne i en Tone, der var Wilhelm høist imod. Han havde hæftet sine Øine paa den Tilkomnes blide, høie, stille, deeltagende Ansigtstræk; han troede aldrig at have seet noget ædlere eller elskværdigere. En viid Mandfolkeoverkiole dulgte ham hendes Skabning; hun havde, som det lod, laant den mod den kiølige Aftenluft af en af hendes Selskab.

Rytterne vare imidlertid ogsaa kommet nærmere; nogle stod af, Damen giorde det samme, og spurgde med menneskekiærlig Deeltagelse om alle Omstændigheder ved de Vanheld, der havde

truffet de Reisende, men især om den udstrakte Ynglings Saar. Derpaa vendte hun sig hurtig, og gik med en gammel Herre afsides til Vognen, som kom langsomt op af Bierget, og holdt stille paa Valpladsen.

Efterat den unge Dame en kort Tiid havde staaet ved Slaget ved den ene Vogn, og talt med de Tilkommende, stod en Mand af undersat Figur ud, og hun førte ham til vor saarede Helt. Paa det lidet Skriin, han havde i Haanden, og paa Skindposen med Instrumenter, kiændte man ham snart for en Saarlæge. Hans Maneyer vare mere rue, end indtagende, men hans Haand let, og hans Hielp velkommen.

Han undersøgte noie, og erklærede, intet af Saarene var farligt, han vilde paa Stædet forbinde dem, saa kunde man bringe den Syge til næste Landsbye.

Den unge Dames Uroelighed syntes at tiltage. Vil De kun see, sagde hun, da hun nogle Gange var gaaet frem og tilbage, og igien bragde

den gamle Herre hid, vil De see, hvor man har tilreedt ham, og lider han ikke for vor Skyld? Wilhelm hørte disse Ord, men forstod dem ikke. Hun gik uroelig frem og tilbage; det lod, som hun ikke kunde rive sig løs fra at see paa den saarede, og som hun dog tillige var bange for at overtræde Velanstændighed, hvis hun blev staaende paa en Tiid, da man skiendt med Meie begyndte at klæde ham af. Chirurgus skar just det venstre Øine op, da den gamle Herre traadde til, og i en alvorlig Tone forestilte hende Nødvendigheden af at fortsætte Reisen. Wilhelm havde henvendt sine Øine paa hende, og var saa indtaget af hendes Øiekast, at han neppe følte, hvad der foregik med ham.

Philine var imidlertid staaet op for at kysse den naadige Dame paa Haanden. Da de stod ved Siden af hinanden, troede vor Ven aldrig at have seet saadan en Afstand. Philine var endnu aldrig forekommet ham i saa ugunstigt et Lys. Hun skulde, syntes han, ikke nærme sig til hiin ædle Natur, langt mindre røre ved den.

Damen spurgte Philine om adskilligt men sagte. Endelig vendte hun sig til den gamle Herre, der endnu bestandig tør stod hos, og sagde: kiære Onkel! tør jeg være gavmild paa Deres Bekostning? Hun trak i det samme Overkiolen af, hendes Hensigt at give den til den saarede og uklædte, var ikke at miskiende.

Wilhelm, som hendes Øies velgiørende Kraft hidtil havde holdt fast, var nu, da Overkiolen faldt, overrasket af hendes deilige Skabning. Hun traadde nærmere til, og lagde Overkiolen sagte over ham. I dette Øieblik, da han vilde aabne Munden, og stamme nogle Taksigelses Ord, virkede det levende Indtryk af hendes Nærværelse saa synderlig paa hans alt angrebne Sandser, at det med eet kom ham for, som hendes Hoved var omgivet med Straaler, og over hendes heele Billede udbredte sig lidt efter lidt et glimrende Lys. Chirurgen berørte ham i det samme haardt, i det han giorde Anstalt til at trække Kuglen ud, der var bleven i Saaret. Den

Hellige forsvandt for den hensynkendes Øine; han tabte al Bevidsthed, og da han kom til sig selv igien, var Ryttere og Vogne, den Skionne med samt hendes Følge forsvundne.

Syvende Capitel.

Efterat vor Ven var bleven forbundet og paaklædt, iilte Chirurgen bort, just i det Harpespilleren kom til med nogle Bønder. De gjorde i en Hast af afhugne Grene og flettet Riis en Baare, lagde den saarede derpaa, og bragte ham under Anførsel af en ridende Jæger, som Herskabet havde ladt blive tilbage, sagte ned af Bierget. Harpespilleren, stille og hensunken i sig selv, bar sit beskadigede Instrument, nogle Folk slæbte Philines Kuffert, hun drev af bag efter med en Bylt, Mignon sprang snart foran snart ved Siden gjennem Skov og Krat, og saae længselfuld over til sin syge Beskytter.

Denne laae indsvøbt i sin varme Overkiole, roelig paa Baaren. En electrisk Varme syntes fra den fiine Uld at gaae over i hans Krop; nok, han følte sig sat i den behageligste Følelse. Overkiolens skiønne Besidderinde havde virket mægtig paa ham. Han saae den endnu falde af hens

des Skuldre, den ædelste Skabning omgivet af Straaler staae for sig, og hans Siæl ilede gien-nem Klipper og Skove efter den forsvundne.

Først i det Natten faldt paa, kom Toget i Landsbyen uden for det Værtshuus, hvor det øv-rige Selskab befandt sig, og fuldt af Fortvivlelse beklagede det uoprettelige Tab. Den eneste liden Stue der i Huset var propfuld af Folk, nogle laae paa Straae, andre havde optaget Bænkene, nogle puttede sig ind bag Kakkelovnen, og Ma-dam Melina ventede i et Kammer næst ved, æng-stelig paa sin Nedkomst. Skrækken havde frem-skyndet denne, og under Bistand af Vertinden, en ung uerfaren Kone kunde man vente lidet godt.

Da de nye tilkomne forlangte at indlades, opstod en almindelig Knurren. Man paastod nu, at man eene paa Wilhelms Raad under hans sær-deles Anførsel have taget denne farlige Vei, og udsat sig for dette Vanheld. Man skiød Skylden for det slette Udfald paa ham, satte sig ved Dør-ren imod, at han maatte komme ind, og paastod,

han maatte see til at komme andensteds an; Philine behandlede man endnu haanligere, Harpespilleren og Mignon maatte ogsaa døie deres Part.

Ikke længe hørte Jægerne, som det af hans deilige Herskab alvorlig var anbefalet at sørge for de forladte, taalmodig paa denne Strid; han foer med Banden og Trudsler løs paa Selskabet, befalte dem at rykke sammen, og giøre Plads for de Nykommende. Man begyndte at finde sig i det. Han beredde Wilhelm Plads paa et Bord, han skiød op i en Krog, Philine lod sin Kuffert sætte hen ved Siden, og satte sig paa den. Hver puttede sig hen, det bedste, han kunde, og Jægeren forsøiede sig bort, for at see, om han ikke kunde skaffe bedre Qvarteer for Egteparret.

Neppe var han borte, før Uvilien igien begyndte at blive lydelig, og een Bebreidelse fulgte paa den anden. Hver fortalte, og forøgede sit Tab; man skiældte paa den Forvovenhed, man havde tabt saameget ved, man dulgte ikke engang sin Skadefryd over vor Vens Saar, man haa-

nede Philine, og vilde giøre hende den Maade, hun havde reddet sin Kuffert paa, til en Forbrydelse. Af alleslags Spidser og Gloser skulde man sluttet, hun under Plyndringen og Nederlaget havde søgt at vinde Reveranførerens Gunst, og havde, hvem vidste, ved hvad for Kunster og Feielligheder, formaaet ham til at give hendes Kuffert frie. Man vilde have savnet hende en heel Stund. Hun svarte ikke, og klapprede kun med de store Laase paa sin Kuffert, for ret at overtyde sine Misundere om dens Nærværelse, og ved sin Lykke formere Hobens Fortvivlelse.

Ottende Capitel.

Hvorvel Wilhelm, ved det meget Blod, han havde mistet, var blevet svag, og efter at hiin hielperige Engel havde ladet sig see, var bleven mild og bliid, kunde dog tilsidst ikke holde sig fra at blive fortræden over de haarde og uretfærdige Taler, der ved hans Tavshed af det misfornøiede Selskab stedse fornyedes. Endelig følte han sig styrket nok til at reise sig op, og forestille dem den Uartighed, de foruroeligede deres Ven og Fører med. Han løftede sit forbundne Hoved i Veiret, og begyndte, medens han med nogen Moie støttede sig, og holdede sig op til Væggen, at tale saaledes:

Jeg tilgiver den Smerte, enhver føler over sit Tab, at I fornærme mig i et Øieblik, da I skulde beklage mig, at I modstaae mig, og støde mig fra Eder, den første Gang jeg kunde vente Hielp af Eder. For de Tienester, jeg giorde Eder, de Billigheder, jeg viiste Eder, har jeg hidtil ved Eders Tak, Eders venskabelige Forhold

fundet mig nokſom belonnet. Forleder mig ikke, tvinger ikke mit Gemyt til at gaae tilbage og betænke, hvad jeg har giort for Eder. Denne Beregning vilde kun være mig piinlig. Tilfældet har bragt mig til Eder, Omſtændigheder og en hemmelig Tilbøielighed have holdt mig hos Eder. Jeg tog Deel i Eders Arbeider i Eders Fornøielſer; mine faa Kundſkaber var til Eders Tieneſte. Give I mig nu paa en bitter Maade Skyld for det Vanheld, der har truffet os, saa erindre I eder ikke, at det første Forslag til at tage denne Vei kom fra fremmede Folk, blev prøvet af Eder alle, og blev billiget saa godt af enhver af Eder, som af mig.

Var vor Reiſe bleven lykkelig fuldbragt, vilde enhver roſe ſig af det gode Indfald, at han havde tilraadet denne Vei, foretrukket den. Han vilde med Glæde erindre ſig vore Raadſlagninger, og ſin udøvede Stemmeret; nu giør I mig eene anſvarlig, I paatvinge mig en Skyld, ſom jeg villig vilde paatage mig, hvis den reeneſte Bevidſthed ikke friekiendte mig

ja, hvis jeg ikke kunde beraabe mig paa Eder selv. Har I noget at sige imod mig, saa kom ordentlig frem med det, og jeg skal vide, at forsvare mig, har I intet grundet at angive, saa tie, og plag mig ikke, nu da jeg trænger saa høilig til Roe.

I Stæden for alt Svar gav Pigerne sig igien til at græde, og omstændelig at fortælle deres Tab. Melina var reent ude af Fatning; thi han havde rigtig nok tabt meest og mere, end vi kunne tænke. Som en Rasende tumlede han frem og tilbage i det snevre Værelse, løb med Hovedet mod Væggen, bandede, og skiældte paa det uanstændigste, og da nu ovenikiøbet paa samme Tid Vertinden traadde ud af Kammeret med den Tidende, at hans Kone var kommet ned med et dødt Barn, tillod han sig de hæftigste Udbrud, og eenstemmig med hain hylede, skreeg, brummede og larmede alle i Munden paa hinanden.

Wilhelm, der paa eengang af medlidende Deeltagelse i deres Forfatning, og Fortrydelse over deres nedrige Tænkemaade var bevæget til sit

Inderſte, følte uagtet ſin Legemsſvaghed ſin Siæls hele Kraft levende. Næſten, raabte han, maae jeg foragte Eder, ſaa ynkværdige I end kan være. Ingen Ulykke berettiger os til at bebyrde en Uſkyldig med Bebreidelſer; har jeg Deel i dette Feilſkridt, lider jeg og min Part. Jeg ligger her ſaaret, og har Selſkabet tabt, ſaa taber jeg meeſt. Hvad der er røvet af Garderoben, hvad der er gaaet til Grunde af Decorationer, var mit; thi De, min Hr. Melina! har endnu ikke betalt mig, og jeg giver Dem herved ganſke frie for denne Fordring.

De har godt ved at give bort, raabte Melina, hvad ingen faaer mere at ſee for ſine Pine. Deres Penge laae i min Kones Kuffert, og det er Deres egen Skyld, at De bliver af med dem. Men — o! hvis det var Alt! — Han begyndte paa ny at ſtampe, ſkiælde, og ſkrige. Enhver erindrede ſig de ſkiønne Klæder af Grevens Garderobe, de Spænder, Uhre, Daaſer, Hatte, ſom Melina ſaa lykkelig havde tilhandlet ſig af Kammer-

tieneren. Enhver kom med det samme i Erindring om sine egne hvorvel langt ringere Skatte; man saae fortrydelig paa Philines Koffert, man gav Wilhelm at forstaae, han havde sandelig ikke giort ilde i, at associere sig med denne Smukke, og ved hendes Lykke ogsaa at redde sine Effekter.

Troer I da, raabte han endelig, at jeg vil have noget for mig, saalænge I lide Nød, og er det vel første Gang, jeg i Nød deeler ærlig med Eder? Man aabne Kufferten, og hvad der er mit, vil jeg nedlægge til offenligt Brug.

Det er min Kuffert, sagde Philine, og den lukker jeg ikke op, før jeg behager. Deres Par Pialter, jeg har giemt for Dem, kan ikke beløbe stort, om de saa blive solgte til den ærligste Jøde. Tænk De paa, hvad det vil koste Dem at blive cureret, hvad der kan møde Dem i et fremmed Land.

De vil ikke, svarte Wilhelm, forholde mig noget, Philine! hvad mit er; og det lidet vil redde os ud af den største Forlegenhed. Men Menneſket beſidder endnu mange Ting, han kan hielpe ſine Venner med, og ſom juſt ikke behøver at være den reede Skilling. Alt, hvad der er i mig, ſkal være diſſe Ulykkelige helliget, der ſikkerlig, naar de komme til dem ſelv igien, vil angre deres nærværende Opførſel. Ja! blev han ved: Jeg føler, at I trænge, og hvad jeg kan, vil jeg giøre for Eder, ſkiænker mig Eders Fortroelighed paa ny, beroeliger Eder for dette Øieblik, modtager, hvad jeg lover Eder! hvo vil i Alles Navn modtage dette Ord af mig?

Her udrakte han ſin Haand, og raabte: jeg lover, at jeg ikke vil vige fra Eder, ikke forlade Eder, før enhver ſeer ſit Tab to og treefold oprettet, før I fuldkommen have glemt den Tilſtand, I befinde Eder i, Skylden være nu, hvis den vil, og ombyttet den med en lykkeligere.

Han holdt endnu bestandig sin Haand udstrakt, og ingen vilde tage den. Jeg lover det eengang endnu, raabte han, i det han sank tilbage paa sin Pude. Alle blev stille. De vare bestiæmmede, men ikke trøstede, og Philine sad paa sin Kuffert, og knækkede Nødder, hun havde fundet i sin Lomme.

Niende Capitel.

Jægeren kom tilbage med nogle Folk, og giorde Anstalter til at skaffe den saarede bort. Han havde overtalt Præsten der paa Stædet, at tage imod Ægteparret; Philines Kuffert blev baaret bort, og hun fulgte ganske naturlig. Mignon løb i Forveien, og da den syge kom i Præstegaarden, blev en rummelig Brudeseng, der alt længe stod færdig, som Giæst- og Stadseseng — indrømmet ham. Her mærkede man først, at Saaret var brudt op, og havde bløbt stærkt. Man maatte sørge for et nyt Forbind. Den Syge faldt i en Feber. Philine passede han troelig, og da Træthed overmandede hende, løste Harpespilleren hende af; Mignon var med det faste Forsæt at vaage, faldet i Søvn i en Krog.

Om Morgenen, da Wilhelm var kommet sig lidet igien, fik han at vide af Jægeren, at det Herskab, der i Gaar var kommet dem til Hielp,

for kort siden havde forladt sine Godser, for at undvige Krigsuroelighederne, og indtil Freden opholde sig i en roeligere Egn. Han navngav den gammelagtige Herre og hans Niece, opgav det Sted, de først vilde tage hen til, og erklærede Wilhelm, hvor Frøkenen havde paalagt ham, at sørge for de forladte.

Den indtrædende Saarlæge afbrød de levende Taksigelser, Wilhelm udgiød sig i mod Jægeren, giorde en omstændelig Beskrivelse over Saarene, og forsikkrede, de vilde let heeles, naar Patienten holdt sig roelig, og gav Tiid.

Da Jægeren var redet bort, fortalte Philine, han havde efterladt hende en Pung med 20 Louisdorer, givet Præsten en Douceur for deres Logis, og nedlagt Penge til Chirurgus for, hvad Curen kunde koste, hos ham: at hun ansaaes overalt for Wilhelms Kone, introducerede sig een for alle Gange hos ham i denne Qvalitet, og vilde ikke tilstæde, at han saae sig om anden Oplosning.

Philine, sagde Wilhelm, jeg er ved det Vanheld, der har mødt os, allerede blevet Dem megen Tak skyldig, og jeg ønskede ikke at see mine Forbindtligheder til Dem forøgede. Jeg er uroelig, saalænge De er om mig; thi jeg veed ikke, hvormed jeg kan giengielde Deres Uleilighed. Flye De mig de Sager ud, De har reddet i Deres Kuffert, hold Dem til det øvrige Selskab, søg Dem et andet Logis, modtag min Tak, og dette Guldur, som en liden Erkiændtlighed, men forlad mig blot; Deres Nærværelse foruroeliger mig mere, end De troer.

Hun loe ham i Øinene, da han havde udtalt. Du er en Tosse, sagde hun, du bliver aldrig klog. Jeg veed bedre hvad der tiener dig; jeg bliver, jeg gaaer ikke af Stædet. Mænds Tak har jeg aldrig regnet paa, altsaa heller ikke paa din; og om jeg holder af dig, hvad kommer det dig ved?

Hun blev, og havde snart sniggret sig ind hos Præsten og hans Familie, da hun altid var lystig, vidste at forære enhver noget, snakke enhver efter Munden, og derhos altid giorde, hvad hun selv vilde. Wilhelm befandt sig ikke ilde. Saarlægen, et uvidende, men ikke udueligt Menneske lod Naturen raade, og saaledes var Patienten snart paa Vei til Bedring. Inderlig ønskede denne at see sig helbredet igien for ivrigen at kunne forfølge sine Planer, sine Ønsker.

Uophørlig gienkaldte han sig hin Begivenhed, der havde giort et uudsletteligt Indtryk paa hans Sind. Han saae den skiønne Amazone komme ridende frem fra Buskene; hun nærmede sig ham, stod af, gik frem og tilbage, og var sysselsat for hans Skyld. Han saae det omhyllende Klædebon falde af hendes Skuldre, hendes Ansigt, hendes Skabning skinnende forsvinde. Alle hans Ungdomsdrømme knyttede sig til dette Billede. Han troede nu med egne Øine at have seet den heltemodige Chlorinde, ham faldt igien den syge Kon-

gesøn ind, ved hvis Leie den skionne deeltagende Princesse med stille Beskeedenhed træder hen.

Skulde ikke, sagde han i Stilhed til sig selv, i Ungdommen, som i Søvne, Billeder af tilkommende Skiæbner omsvæve os, og blive vort ubefangne Øie ahnelsefuldt synlige. Skulde Spirerne til det, der skal møde os, ikke allerede være udspredte af Skiæbnens Haand, skuide en Forsmag af de Frugter, vi engang haabe at bryde, ikke være muelig?

Hans Sygeleie gav ham Tiid til at gientage hiin Scene tusinde Gange. Tusinde Gange gienkaldte han sig hiin søde Stemmes Klang, og hvor misundte han Philine, at hun havde kysset hiin hielperige Haand. Ofte forekom den Historie ham som en Drøm, og han vilde holdt det for et Eventyr, var ikke Overkiolen bleven tilbage, der forsikkrede ham om Visheden af dette Syn.

Med den største Omhue for dette Klædebon var den meest levende Langsel forbunden, efter at klæde sig deri. Saasnart han stod op, kastede han det over sig, og var heele Dagen bange for, det skulde faae en Plet, eller paa anden Maade komme til Skade.

Tiende Capitel.

Laertes besøgte sin Ven. Hans hyrde ikke mennet tilstede ved sin kjærde Scene i Vaudeville, thi hans laae i en Krukke nærmest. Sin Tak var han meget tvivlsom over, og hjalp sig med sin sædvanlige: hvad siger den? Hans sjeldnere adstillige latterlige Træk om Skikkelser, disse gav han Mesdames Molière Stof for, at hun begyndte blive Enkret af sin Dreier, saadu hun ikke kunde komme dem, sammenlignede Fremmede, at lade en Menneskehilde dobe. Hvad hendes Mund angik, da vidste den sig nu, at hun havde stort mange Penge hos sig, og alt dengang ikke havde besværet den Fornemhed, hun asfordrede Vidnesbyrd. Moliere vilde nu nyde sit med mange Bekymringer, og skuldenge en Undskyldningsskrivelse af Wilhelm till hans Ven, Tilmarkar Serlo, hvis Selskab han nu, da hans egen Entreprise var gaaet tilgrunde, hvorfor han kom ned. Wilhelm havde mange Ting omkring sig, og da man trængte ind som hastede til

stod hun endelig, at hendes høire Arm var forvredet. Det kan du takke din Forvovenhed for, sagde Philine, og fortalte, hvordan Barnet havde trukket sin Hirschfænger, og da hun saae sin Ven i Fare, hugget dygtig løs paa Fribytterne. Endelig havde de taget hende ved Armen, og kastet hende tilside. Man skiældte paa hende, at hun ikke havde aabenbaret det Onde før, dog mærkede man nok, hun havde været bange for Saarlægen, der hidtil bestandig havde holdt hende for en Dreng. Man søgte at hæve det Onde, og hun maatte gaae med sin Arm i et Bind. Herover var hun atter ømfindtlig, for det hun maatte overlade Philine den bedste Deel af hendes Vens Pleie og Opvartning, og den angenemme Synderinde viste sig blot saameget virksommere og opmærksommere.

En Morgen, Wilhelm vaagnede, fandt han sig i en synderlig Nærhed ved hende. I Sovnens Uroe var han paa sit vide Leie tumlet reent over paa den inderste Side. Philine laae udstrakt tvers over det forreste; hun syntes at være falden

i Søvn, medens hun sad, og læste paa Sengen. En Bog var falden af Haanden paa hende, hun var sunket tilbage, og med Hovedet nær op til hans Bryst, som hendes blonde opløste Haar i Bølger spredte sig over. Søvnens Uorden forhøiede mere end Kunst og Forsæt hendes Yndigheder, en barnlig smilende Roelighed svævede over hendes Ansigt. Han saae en Tidlang paa hende, og syntes at laste sig selv for den Fornøielse, han saae paa hende med, og vi vide ikke, om han signede eller dadlede sin Tilstand, der giorde ham Roe og Maadehold til Pligt. Han havde en Tidlang betragtet hende opmærksom, da hun begyndte at røre sig. Han lukte Øinene sagte til; dog kunde han ikke bare sig for at titte, og see efter hende, da hun giorde sig tilrette igien, og gik ud at spørge om Frokosten.

Efterhaanden havde nu samtlige Skuespillere mældt sig hos Wilhelm, fordret Anbefalingsskrivelser og Reisepenge, mere eller mindre

uartig og hæftig, og altid til Philines Ærgrelse faaet dem. Forgiæves foreſtilte hun ſin Ven, at Jægeren ogſaa havde efterladt diſſe Folk en anſelig Summa, at man blot havde ham til Nar. Meget mere kom de derover i en levende Tviſt, og Wilhelm paaſtod nu eengang for alle, at hun ligeledes ſkulde ſlaae ſig til det øvrige Selſkab, og prøve ſin Lykke hos Serlo.

Kun nogle Øieblikke forlod hendes Sindsroe hende, derpaa fattede hun ſig hurtig igien, og raabte: havde jeg bare min Blonde igien, vilde jeg ikke bryde mig om eder alleſammen. Hun meente Frederik, der var bleven borte fra Vaipladſen, og ikke havde viiſt ſig ſiden.

Anden Morgen bragde Mignon ham den Efterretning paa Sengen, at Philine var reiſt om Natten; i Sideværelſet havde hun lagt alt, hvad der hørte ham til, meget ordenlig ſammen. Han følte hendes Fraværelſe; han havde miſtet en tro Oppaſſerinde, og et munter Sel-

skab i hende. Han var ikke mere vant til at være ene. Men Mignon udfyldte snart denne Rist igien.

Siden hiin letfærdige Skiønne i sine venlige Bestræbelser omgav den syge, havde den Lille lidt efter lidt trukket sig tilbage, og var blevet stille for sig selv; men da hun nu igien fik Marken frie, traadde hun frem med Opmærksomhed og Kiærlighed, var ivrig til at tiene ham, og munter til at holde ham med Selskab.

Ellevte Capitel.

Med levende Skridt nærmede han sig til sin Bedring. Han haabede nu om faa Dage at kunde tiltræde sin Reise. Han vilde ikke planløs fortsætte et Driveliv, men hensigtfulde Skridt skulde efterdags beregne hans Bane. Først vilde han opsøge det hielperige Herskab, for at lægge sin Taknemmelighed for Dagen, saa ile til sin Ven Directeur Serlo, for at sørge paa det bedste for det forulykkede Selskab, og tillige besøge de Handelsvenner, han var forsynet med Adresser til, og forrette, hvad ham var overdraget. Han giorde sig Haab, at Lykken ogsaa herefter, som hidtil, vilde staae ham bi, og skaffe ham Leilighed ved en lykkelig Spekulation at oprette sit Tab, og igien fylde Hullet i sin Casse.

Hans Længsel efter at see sin Frelserinde igien, tog hver Dag til. For at bestemme sin Reiseroute, gik han paa Raad med den geist-

lige, der havde skionne geographiske og statistiske Kundskaber, og besad en artig Samling Bøger og Landkort. Man søgte efter det Sted, den ædle Familie under Krigen havde valgt til sit Sæde, man opsøgte Efterretninger om Familien selv; men Stedet var ikke at finde i nogen Geographie, paa noget Kort, og de genealogiske Haandbøger talte intet om nogen saadan Familie.

Wilhelm blev uroelig, og da han lod sin Bekymring bryde ud, aabenbarede Harpespilleren ham, han havde Aarsag at troe, at Jægeren, af hvad Aarsag det saa var, havde fortiet det sande Navn.

Wilhelm, der nu eengang troede sig i Nærheden af sin Skionne, haabede at faae nogen Efterretning om hende, naar han sendte Harpespilleren ud; men ogsaa dette Haab skuffedes. Saameget endog den Gamle hørte sig for, kunde han dog ikke komme paa noget Spor. I hiine Dage var der forefaldet adskillige levende Be-

vægelser, og uventede Giennemmarscher i disse Egne, ingen havde givet Agt paa det reisende Selskab i Særdeleshed, saa at det udsendte Bud, for ikke at blive anseet for en jødisk Spion, maatte vende tilbage, og uden Olieblad komme for sin Herre og Ven. Han aflagde strængt Regnskab, hvorledes han havde søgt at udrette sit Ærinde, og giorde sig Umage for at fralægge sig al Mistanke for Skiødesløshed. Han søgte paa alle Maader, at lindre Wilhelms Bedrøvelse, befindede sig paa alt, hvad han havde faaet at vide af Jægeren, og frembragde mangehaande Gisninger, hvorved da endelig forekom en Omstændighed, hvoraf Wilhelm kunde udtyde nogle gaadefulde Ord af den skiønne forsvundne.

Røverbanden havde nemlig ikke luret paa den vandrende Truppe, men paa hiint Herskab, som de med Rette formodede mange Penge og Kostbarheder hos, og hvis Tog de maatte have havt nøie Efterretning om. Man vidste ikke, om man skulde tillægge et Fricecorps, eller Marau-

deurer eller Røvere denne Handling. Nok, til Lykke for den fornemme og rige Caravane, vare de fattige og ringe først komne paa Stædet, og havde liidt den Skiæbne, der var tiltænkt hine. Dertil sigtede den unge Damens Ord, som Wilhelm endnu fuldkommen vel erindrede sig. Kunde han nu være fornøiet og lykkelig over, at en forsigtig Genius havde bestemt ham til Offer for at redde en fuldkommen Dødelig, var han derimod nærved Fortvivlelse, da alt Haab om at finde, at see hende igien, i det mindste for det Øieblik, ganske var ham forsvundet.

Hvad der forøgede denne synderlige Bevægelse hos ham, var den Liighed, han troede, at have opdaget mellem Grevinden, og den deilige Ubekiændte. De lignede hinanden, som to Søstre kan ligne hinanden, af hvilke ingen maae kaldes den ældre eller den yngre; thi de synes at være Tvillinger.

Erindringen om den elskværdige Grevinde var ham uendelig sød. Kun Alt forgierne kaldte han

sig hendes Billede igien i Minde. Men nu traadde den ædle Amazones Billede strax derimellem, et Særsyn forvandlede sig i det andet, uden at han havde været istand til at holde noget af den fast.

Hvor underlig maatte derfor Liigheden mellem deres Haandskrift være ham? thi han giemte en tryllende Sang af Grevindens Haand i sin Tegnebog, og i Overkiolen havde han fundet en liden Sædde1, hvori man med megen øm Omhue forespurgde sig om en Onkels Befindende.

Wilhelm var overtydet, at hans Frelserinde havde skrevet denne Sædde1; at den paa Reisen i et Værtshuus var bleven sendt fra et Værelse i et andet, og Onklen havde stukket den i Lommen. Han holdt begge Skrifterne mod hinanden; og havde Grevindens ziirlig stillede Bogstaver tilforn behaget ham saa meget, da fandt han i den Ubekiændtes lignende men friere Træk en usigelig flydende Harmonie. Billetten indeholdt intet, og

alt Trækkene syntes, som forhen den Skiønnes Nærværelse, at hæve ham.

Han henfaldt i en drømmende Længsel, og hvor eensstemmende med hans Følelser var den Sang, som just paa samme Mignon og Harpespilleren sang som en uregelret Duet med det hierteligste Udtryk.

Min Marter veed kun den,
Der Længsel kiænder
Her fiern fra Fryd og Ven
Jeg eensom brænder.
Til Firmamentet hen
Mit Øie vender.

Ak langt fra mig er den,
Mig elsker, kiænder.
Jeg svimler, segner hen,
Mit Indre brænder.
Min Marter veed kun den,
Som Længsel kiænder.

Tolvte Capitel.

Den kiære Skytsaands blide Lokken, istæden for at føre vor Ven paa nogen Vei, nærede og forøgede den Uroe, han forhen havde følt. En hemmelig Ild sneeg sig i hans Aarer, bestemte, og ubestemte Gienstande afvexlede i hans Siæl, og vakte en uendelig Higen. Snart ønskede han sig en Hest, snart Vinger, og imedens det syntes ham umueligt at blive, saae han sig først om, hvorhen han da egentlig længtes.

Hans Skiæbnes Traad havde saa besynderlig forknyttet sig; han ønskede at see de sælsomme Knuder løste eller overskaarne. Tit, naar han hørte en Hest trave eller en Vogn rulle, saae han hastig ud af Vinduet, i det Haab, det kunde være nogen, der søgte ham, og om det saa kun var af en Hændelse, bragte ham Efterretning, Vished, og Glæde. Han fortalte sig Historier, hvorledes hans Venner kunde komme i denne Egn og overraske ham, at Mariane maaskee kunde lade sig

see. Lyden af ethvert Posthorn satte ham i Bevægelse. Melina skulde give ham Efterretning om sin Skiæbne, men for Alting skulde Jægeren komme igien, og indbyde ham til hiin tilbedte Skionhed.

Af alt dette skeede desværre intet, og han maatte tilsidst blive eene med sig selv, og medens han igien gik det forbigangne igiennem, blev een Omstændighed, jo mere han betragtede, og belyste den, ham stedse modbydeligere og utaaleligere. Det var hans forulykkede Hærførerskab, som han ikke uden Vrgrelse kunde tænke paa. Thi hvorvel han om Aftenen efter hiin onde Dag for Selskabet saa temmelig havde snakket sig fra det, kunde han dog ikke nægte sig selv sin Skyld. I hypochondriske Øieblikke tilregnede han sig tvertimod allene den heele Tildragelse.

Egenkiærligheden giør, at saavel vore Dyder som vore Feil forekomme os langt mere betydelige, end de ere. Han havde vakt Tillid til

sig, bøiet de øvriges Villie, og var, ledet af Uerfarenhed og Forvovenhed, gaaet foran; en Fare greb dem, som de ikke vare vorne. Lydelige og stille Bebreidelser forfulgte ham, og da han havde tilsagt det vildledte Selskab efter det førelige Tab, ikke at forlade dem, før han havde erstattet dem det tabte med Rente, havde han en ny Forvovenhed at bebreide sig, hvormed han formastede sig at tage en almeen uddeelt Ulykke paa sine Skuldre. Snart forekastede han sig, at han ved Øieblikkets Spænding og Trængen havde giort et saadant Løfte; snart følte han, at hiin godmodige Henrækning af hans Haand, som ingen havde værdiget at modtage, kun var en ubetydelig Formalitet mod det Løfte, hans Hierte havde giort. Han ponsede paa Midler til at være dem veldædig og nyttig, og fandt al Aarsag til at skynde paa sin Reise til Serlo. Han pakkede nu sine Ting sammen, og iilede uden at oppebie sin fuldkomne Helbredelse, uden at høre paa Præstens

og Saarlægens Raad, i Mignons og den Gamles underlige Selskab at undflye den Uvirksomhed, som atter hans Skiæbne kun alt for længe havde holdt ham i.

Trettende Capitel.

Serlo modtog ham med aabne Arme, og raabte ham imøde: seer jeg Dem, erkiænder jeg Dem igien? De har lidet eller intet forandret Dem; er Deres Kiærlighed til den ædelste Kunst endnu bestandig saa stærk og levende? Saa høilig glæder jeg mig over Deres Ankomst, at jeg selv ikke mere føler en Mistroe, Deres sidste Breve have opvakt hos mig.

Wilhelm bad overrasket om en nærmere Forklaring.

De har, svarede Serlo, ikke baaret Dem ad med mig som en gammel Ven; De har behandlet mig som en stor Herre, man med god Samvittighed tør anbefale ubrugelige Folk. Vor Skiæbne beroer paa Publikums Meening, og jeg er bange for, at Deres Hr. Melina med Sine vanskelig torde blive vel optaget hos os.

Wilhelm vilde tale noget til deres Fordeel, men Serlo begyndte at giøre saa ubarmhiertig en

Skildring af dem, at vor Ven var meget vel tilfreds, da et Fruentimmer traadde ind i Værelset, afbrød Samtalen, og strax som Søster Aurelia blev ham forestilt af hans Ven. Hun modtog ham paa det venskabeligste, og hendes Samtale var saa behagelig, at han ikke engang blev et afgiort Kummerstræk vaer, der endnu gav hendes aandfulde Ansigt en særdeles Interesse.

Første Gang paa lang Tiid fandt Wilhelm sig igien i sit Element. Ved sine Samtaler havde han hidtil kun nedtørstig fundet gunstige Tilhørere, da han nu havde den Lykke at tale med Kunstnere og Kiændere, der ikke blot fuldkommen forstod ham, men ogsaa lærerigt besvarede hans Tale. Med hvilken Hurtighed giennemgik man de nyeste Stykker? med hvilken Sikkerhed bedømte man dem? hvor vidste man at prøve og vurdere Publicums Dom? hvor hurtig oplyste man hinanden?

Nu maatte ved Wilhelms Forkiærlighed for Shakspear, Samtalen naturlig dreies hen paa

denne Skribent. Han viiſte det meeſt levende Haab til den Epoke, diſſe fortreflige Stykker i Tydſkland maatte giøre, og ſnart bragde han ſin Hamlet frem, der havde ſyſſelſat ham ſaa meget.

Serlo forſikkrede, at han for længe ſiden, naar det blot havde været mueligt, havde ſpilt Stykket, at han gierne vilde paatage ſig Polonius Rolle. Nu tilfeiede han med et Smiil: og Ophelie findes vel ogſaa, naar vi kun først have Prindſen.

Wilhelm mærkede ikke, at Broderens Spog ſyntes at mishage Aurelia; han blev meget mere efter ſin Maade vidtloftig og lærerig om, i hvad Aand han vilde have Hamlet ſpilt. Han foreslagde dem omſtændelig de Reſultater, vi ovenfor have ſeet ham ſyſſelſat med, og gav ſig al Umage for at giøre ſin Meening antagelig, ſaameget endog Serlo indvendte mod hans Hypotheſe. Nu godt! ſagde denne tilſidſt, vi indrømme dem alt dette, hvad vil De ſaa videre forklare deraf?

Meget, Alt! svarede Wilhelm. Tænk Dem en Prinds, som jeg har skildret ham, hvis Fader døer uventet. Ærgjerrighed og Herskesyge ere ikke de Lidenskaber der besiæle ham; han havde fundet sig at være en Konges Søn; men nu er han først nød til at være mere opmærksom paa den Afstand der skiller Konge fra Undersaat. Retten til Kronen var ikke arvelig, og dog havde Faderens længere Liv mere befæstet den eeneste Søns Fordringer, og betrygget hans Haab om Kronen. Derimod seer han sig nu ved sin Onkel, uagtet skinnende Løfter, maaskee udelukket for stedse, han føler sig nu saa fattig paa Naade, paa Gods, og fremmed i det, han fra Ungdom af kunde betragte som sin Eiendom. Her tager hans Gemyt den første sørgelige Vending. Han føler, at han er ikke meer, ja ikke saa meget, som enhver Adelsmand, han giver sig ud for enhvers Tiener; han er ikke høflig, ikke nedladende, nei nedsunken, og trængende til Hjelp.

Efter sin forrige Tilstand seer han blot, som efter en forsvunden Drøm. Forgieves, at hans Onkel vil opmuntre ham, vise ham hans Stilling fra en anden Synspunkt; Følelsen af hans Intet forlader ham aldrig.

Det andet Slag, der traf ham, saarede dybere, bøiede end mere. Det er hans Moders Giftermaal. Han, en øm og troe Søn, beholdt, da hans Fader døde, endnu en Moder tilbage, han haabede i Selskab med sin efterladte ædle Moder at hædre hiin store Henfarnes Helteskygge. Men han mister ogsaa sin Moder, og det er værre, end om Døden havde røvet ham hende. Det tilforladelige Billede, et velartet Barn, saa gierne giør sig af sine Forældre, forsvinder; hos de Døde er ingen Hielp, og hos de Levende intet Hold. Hun er og en Qvinde, og under det almeene Kiønsnavn Skrøbelighed er og hun indbefattet.

Nu føler han sig først ret bøiet, nu først fader- og moderløs, og ingen Lykke i Verden kan erstatte ham, hvad han har tabt; ikke sørgmodig,

ikke tankefuld af Naturen, bliver Sorg og Eftertanke ham til en tung Byrde. Saaledes see vi ham træde frem. Jeg troer ikke, jeg lægger noget ind i Stykket, eller overdriver noget Træk.

Serlo saae paa sin Søster, og sagde: har jeg givet dig et falskt Billede af vor Ven? han begynder godt, og vil endnu fortælle os mange Ting, og overtale os meget. Wilhelm svor høit og dyrt, han vilde ikke overtale, men overtyde, og bad endnu kun om et Øieblikks Taalmodighed.

Tænk Dem, raabte han, denne Yngling, denne Fyrsteson ret levende, gjør dem hans Stilling nærværende, og giv da Agt paa ham, naar han faaer at vide, hans Faders Skygge lader sig see, staae hos ham i den skrækkelige Nat, naar den ærværdige Aand træde frem for ham. En uhyre Nødsel griber ham; han taler til den underfulde Gestalt, seer den vinke, følger, og hører — Den skrækkeligste Anklage mod hans Onkel lyder i hans Øre; Opfordring til Hævn og den indstændige gientagne Bøn: kom mig ihu!

Og da Aanden er forsvunden, hvem see vi da staae for os? en ung Helt, der snyser efter Hævn? en fød Fyrste, der føler sig lykkelig at opfordres mod sin Krones Usurpator? Nei! Studsen og Tungsind overfalde den Eensomme; han bliver bitter mod de smilende Niddinger; sværger ikke at glemme den Henfarne, og slutter med det betydende Suk: Tiden er af Led, vee mig, at jeg fødtes til at sætte den istand igien.

I disse Ord synes mig, ligger Nøglen til Hamlets heele Adfærd, og mig er det tydeligt, at Shakspear har vildet skildre en stor Handling lagt paa en Siæl, der ikke er Handlingen voxen. Og i denne Aand finder jeg Stykket heelt igiennem arbeidet. Her plantes et Egetræe i en kostelig Vase, som kun skulde modtage yndige Blomster i sit Skiød, Rødderne sprede sig; Vasen tilintetgjøres.

Et skiønt, reent, ædelt, høist moralsk Væsen uden den sandselige Styrke, der gjør Helten, gaaer Grilt unde under en Byrde, som det hverken kan

bære eller afkaste, hver Pligt er det hellig; denne for tung. Det umuelige fordres af ham, ikke det absolut umuelige; men det, der er ham umueligt. Hvor han kommer, vrider, ængster sig, træder frem, og tilbage, stedse erindres, og stedse erindrer, og tilsidst næsten taber sit Maal af Tanke, uden dog nogensinde mere at blive glad.

Fiortende Capitel.

Adskillige Personer traadde ind, som afbrød Samtalen. Det var Virtuoser, der gemeenlig eengang om Ugen samlede sig hos Serlo til en liden Concert. Han elskede Musik meget, og paastod at en Skuespiller uden denne Kiærlighed aldrig kunne komme til et tydeligt Begreb og Følelse af sin egen Kunst. Ligesom man agerede meget lettere og anstændigere, naar Gebærderne ledsagedes, og lededes af en Melodie, saaledes maatte Skuespilleren ogsaa i Tankerne ligesom componere sig sin prosaiske Rolle; at han ikke blot monotonisk kludrede den af efter sin individuelle Skik og Maade, men behandlede den i vedborlig Afvexling efter Takt og Rythmus.

Aurelia syntes at tage lidet Deel i alt, hvad foregik; meget mere førte hun tilsidst vor Ven i et Sideværelse, og i det hun traadde til Vinduet, og saae til den stiernede Himmel, sagde hun til ham: De er blevet os meget skyldig an-

gaaende Hamlet; jeg vil vel ikke være fremfusende, og ønsker at min Broder ogsaa maae høre med paa, hvad De endnu har at sige os; men lad mig dog høre Deres Tanker om Ophelie.

Om hende lader sig ikke sige meget, svarte Wilhelm, thi kun med faa Mestertræk er hendes Caracter fuldbragt. Hendes heele Væsen svæver i moden jed Sandselighed. Hendes Tilbøielighed for Prindsen, hvis Haand hun tør giøre Fordring paa, flyder saaledes af Kilden, det gode Hierte overlader sig saa ganske til sin Attraae, at Fader og Broder begge frygte, begge ligefrem og ubeskeedent advare. Velanstændigheden, kan som det lette Flor paa hendes Barm, ikke dølge hendes Hiertes Bevægelse, meget mere forraades denne lette Bevægelse ved den. Hendes Indbildningskraft er anstukket, hendes stille Beskeedenhed aander en elskovfuld Begierlighed, og skulde den bequemme Gudinde Leilighed ryste Træet, vilde Frugten strax falde.

Og nu, sagde Aurelia, naar hun seer sig forladt, forskudt, og forsmaaet, naar i hendes van-

vittige Elskedes Siæl det Høieste vender sig om til det Dybeste, og han istæden for Kiærlighedens søde Bægger rækker hende Lidelsens bittre Kalk —

Hendes Hierte brister, udraabte Wilhelm, hendes Tilværelses heele Bygning kommer af sine Falser; hendes Faders Død stormer ind, og den skiønne Bygning styrter fyldest sammen.

Wilhelm havde ikke lagt Mærke til, med hvilket Udtryk Aurelia talte sine sidste Ord. Kun henvendt paa Kunstværket, dets Sammenhæng og Fuldkommenhed, anede han ikke, at hans Veninde følte en ganske anden Virkning; ikke, at en egen dyb Smerte ved disse dramatiske Skyggebilleder levende vaktes hos hende.

Endnu bestandig hvilte Aurelia sit Hoved paa sine Arme, og vendte sine Øine, der løbe fulde af Taarer mod Himlen. Endelig holdt hun ikke sin dulgte Smerte længere tilbage; hun greb begge Vennens Hænder, og raabte, medens han studsende stod for hende: tilgiv, tilgiv et ængstet Hierte; Selskabet snører og presser mig sammen;

min ubarmhiertige Broder maae jeg søge at skiule mig for; nu har Deres Nærværelse løst alle Baand. Min Ven! blev hun ved, først for et Øieblik siden blev vi kiændte, og alt er De min Fortroelige. Hun kunde neppe faae Ordene ud, og sank paa hans Skulder. Tænk ikke værre om mig, sagde hun hulkende, fordi jeg aabner mig saa hurtig for Dem, for det De seer mig saa svag. Vær De, bliv De min Ven, jeg fortiener det. Han talte hende hiertelig til, forgiæves! hendes Taare flød, og qvalte hendes Ord.

I dette Øieblik traadde Serlo meget uvelkommen ind, og meget uventet Philine, som han holdt ved Haanden. Her er Deres Ven, sagde han til hende, det vil være ham kiært at helse paa Dem.

Hvorledes? raabte Wilhelm forundret: skal jeg see Dem her? Med et beskedent sat Væsen gik hun mod ham, bad ham velkommen, roste Serlos Godhed, at han uden hendes Fortieneste, blot i det Haab, hun vilde danne sig, havde optaget

hende i hans fortreflige Truppe. Tillige var hun venlig mod Wilhelm, dog i en ærbødig Fraſtand.

Men denne Forſtillelſe varede ikke længere, end de andre to var tilſtede. Thi da Aurelie gik bort for at ſkiule ſin Smerte, og Serlo blev kaldt ud, ſaae Philine først ret nøie efter Dørre: ne, om begge ogſaa vist var afſted, og gav ſig derpaa til at hoppe om i Stuen, ſom hun var tosſet, ſatte ſig paa Gulvet, og var færdig at qvæles af Leen og Grinen, derpaa ſprang hun op, og kiælede for vor Ven, og glædde ſig over al Maade, at hun havde været ſaa klog at gaae i Forveien, og recognoſcere Terrainet, og liſte ſig ind.

Her gaaer det broget til, ſagde hun, juſt efter mit Sind. Aurelia har havt en ulykkelig Elſkovs Handel med en Adelsmand, ſom maae være et prægtigt Menneſke, og ſom jeg gad ſelv ſeet engang. Han har efterladt hende en Erin: dring, eller jeg ſkulde tage meget feil. Der lø: ber der en Dreng omkring, omtrent paa en tree

Aar, deilig som Solen; Papaen maae være allerkiæreste; jeg kan ellers ikke lide Børn, men den Dreng glæder mig. Jeg har regnet efter med hende. Hendes Mands Død, det nye Kiendskab, Barnets Alder, alt træffer sammen.

Nu er den gode Ven gaaet sin Vei. Paa et Aar seer han hende ikke mere. Derover er hun ude af sig selv og utrøstelig. Den Fiante! — Broderen har i Truppen en Dandserinde, han giør Cour til, en Smule Actrice, han er fortroelig med, og i Byen endnu nogle Damer, han giør Opvartning, og nu staaer jeg ogsaa paa Listen. — Den Nar! De øvrige skal du høre om i Morgen. Og nu endnu et lille Ord om Philine, som du kiænder; den Erkefiante er forelsket i Dig. Hun svoer paa, det var sandt, og forsikkrede, det ret var Løier. Hun bad Wilhelm indstændig, han skulde forelske sig i Aurelia, saa vilde Jagten først gaae ret løs. Hun løber efter sin Troelese, du efter hende, jeg efter dig, og Broderen efter mig. Om det ikke giver et halvt

Aars Moerskab, vil jeg dse af den første Episode, der taster sig til denne saa mangfoldig indviklede Roman. Hun bad ham, han maatte ikke fordærve hende Leegene, og vise hende saa megen Agtelse, som hun ved sin offentlige Opførsel viide fortiene.

Femtende Capitel.

Den næste Morgen agtede Wilhelm at besøge Madam Melina, han fandt hende ikke hiemme, spurgte om de øvrige Lemmer af det vandrende Selskab, og fik at vide: Philine havde bedet dem paa Frokost. Af Nysgiærrighed gik han ogsaa hen, og fandt dem alle meget opvomte og trøstede. Den kloge Pige havde samlet dem, tracteret dem med Chocolade, og givet dem at forstaae, endnu var al Udsigt ikke lukket; hun haabede ved sin Indflydelse at overtyde Directeuren, hvor fordeelagtigt det var for ham, at optage saa dygtige Folk i sit Selskab. De hørte opmærksomme paa hende, søbede en Kop efter den anden, fandt Pigen slet ikke ond, og foretog dem, at tale meget vel om hende.

Troer De da, sagde Wilhelm, der var blevet ecne med Philine, at Serlo endnu vil beslutte sig til, at beholde vore Kammerater? Ingenlunde! svarte Philine: der ligger mig heller ingen

Lag paa; jeg vilde ønske, de var afsted jo før jo hellere! Den eeneste Laertes ønskede jeg at beholde, de øvrige skal vi nok efterhaanden faae tilside.

Herpaa gav hun sin Ven at forstaae, at hun var vist overtydet om, han nu ikke længere vilde nedgrave sit Talent, men under en Berlos Direction gaae paa Theatret. Hun kunde ikke nokſom rose den Orden, den Smag, den Aand, der herskede her; hun talte saa smiggrende til vor Ven, saa smiggrende om hans Talenter, at hans Hierte og hans Indbildningskraft ligesaameget nærmede sig til dette Forslag, som hans Forstand og Fornuft trak sig derfra. Han dulgte sin Tilbøielighed for sig selv og for Philine, og tilbragde en uroelig Dag, paa hvilken han ikke kunde beslutte sig til, at gaae til sine Handelscorrespondenter, og hente de Breve, der torde ligge til ham der. Thi hvorvel han heele Tiden kunde forestille sig sines Uroelighed, var han dog bange for at faae deres Bekymringer og Bebreidelser omstændelig at vide, saa meget mere, som han denne

Aften lovede sig en stor og reen Nydelse af et nyt Stykkes Forestilling.

Serlo havde vænnet sig ved, at lade ham komme paa Prøven. De maae, sagde han, først lære at kiende os fra den bedste Side, inden vi tillade, at De kiger os i Kortet.

Men med største Fornøielse bivaanede og vor Ven Forestillingen Aftenen derpaa. Det var første Gang, han saae et Theater i saadan Fuldkommenhed. Man tiltroede samtlige Skuespillere fortræffelige Gaver, lykkelige Anlæg, og et høit og klart Begreb om deres Kunst, og dog vare de ikke hinanden lige, men de holdt og hævede hinanden indbyrdes, opflammede hinanden, og var i deres heele Spil meget bestemte og nøiagtige. Man følte snart, at Serlo var Siælen i det heele, og han udmærkede sig meget til sin Fordeel. En blid Lune, en dæmpet Fyrighed, en bestemt Følelse af det sømmelige maatte man, saasnart han traadde paa Theatret, saasnart han aabnede Munden, beundre hos ham. Hans Tilværelses indre

Tilfredshed syntes at udbrede sig over alle Tilhø-rere, og den aandfulde Maade, hvorpaa han med største Lethed udtrykte Rollernes fineste Skatte-ringer, opvakte saamegen mere Glæde, som han vidste at dølge den Kunst, han ved en vedholden-de Øvelse havde giort sig egen.

Hans Søster Aurelia blev ikke under ham, og fik end større Bifald, i det hun rørte Menne-skenes Gemytter, som han i saa høi Grad vidste at opmuntre og fryde.

Efter nogle Dage, der vare tilbragte paa en behagelig Maade, forlangte Aurelia at tale med vor Ven. Han iilte til hende, og fandt hende liggende paa Canopeen, hun syntes at lide af Hø-vedpine, og hendes heele Væsen kunde ikke dølge en febrilsk Bevægelse. Hendes Øine blidnedes, da hun saae paa den Indtrædende. Tilgiv, raabte hun ham imøde, den Tillid, De indskiød mig, har giort mig svag. Hidtil kunde jeg i Stilhed underholde mig med mine Smerter, ja De gav mig Styrke og Trøst; nu har De, jeg veed ikke,

hvorledes det er tilgaaet, løst Taushedens Baand, og vil nu selv mod Deres Villie tage Deel i den Kamp, jeg strider mod mig selv.

Wilhelm svarte hende venlig og forbindtlig. Han forsikkrede, at hendes Billede og hendes Smerter bestandig havde svævet ham for Siælen, at han bad hende om hendes Fortrolighed, at han hengav sig hende til Ven.

Medens han talte saaledes, tildroges hans Øine af den Dreng, der sad forved hende paa Jorden, og kylede allehags Legetøi mellem hinanden. Han kunde, som Philine alt havde angivet, omtrent være tre Aar gammel, og Wilhelm forstod nu først, hvorfor den overgivne, i sine Udtryk sielden ophøiede Pige havde lignet Drengen med Solen. Thi om de aabne brune Øine og det fulde Ansigt krusede sig de deiligste gyldne Lokker, paa en blændende hviid Pande viiste sig fine, mørke, blidtbøiede Øienbryne, og Sundhedens levende Farve glimrede paa hans Kinder. Sæt Dem til mig,

sagde Aurelia, De seer paa det lykkelige Barn med Forundring; sikkerlig, jeg har taget det med Glæde paa mine Arme, jeg bevarer det med Omsorg; kun kan jeg og ret paa det erkiende Graden af mine Smerter, siden jeg kun sjælden føler en saadan Gaves Værdie.

Tillad mig, blev hun ved, at jeg nu ogsaa taler om mig og min Skiæbne, thi der ligger mig megen Magt paa, at De ikke miskiænder mig. Jeg troede at have nogle rolige Øieblikke, derfor lod jeg Dem kalde, nu er De der, og nu har jeg tabt min Traad.

Een forladt Skabning mere i Verden, vil De sige. De er en Mand, og tænker: hvor teer hun sig ved et nødvendigt Onde, der vissere end Døden svæver over en Qvinde, ved en Mands Utroskab, den Daare! — O min Ven! var min Skiæbne hverdags, vilde jeg gierne taale hverdags Onde; men den er saa overordentlig! hvorfor kan jeg ikke vise Dem det i et Speil, hvorfor kan jeg ikke overdrage nogen at fortælle Dem det? O var

jeg forført, overrasket, og da forladt! da vilde der endog være Trøst i Fortvivlelsen; men jeg er langt værre faren, jeg har bedraget mig selv, sveeget mig selv mod mit Vidende; det er, hvad jeg aldrig kan tilgive mig.

Ved en ædel Tankemaade, som Deres, svarte Vennen, kan De ikke være ganske ulykkelig.

Og veed De, hvem jeg er min Tankemaade skyldig? spurgte Aurelia: den allersletteste Opdragelse, nogensinde en Pige har skulde været fordærvet ved, det værste Exempel til at forføre Sandser og Tilbøielighed.

Efter min Moders tidlige Død tilbragte jeg Udviklingens skjønneste Aar hos en Tante, der giorde sig det til Lov at foragte Ærbarheds Love. Blindt overlod hun sig til enhver Tilbøielighed, hun maatte saa raade over Gjenstanden, eller være dens Træl, naar hun kun i vild Nydelse kunde glemme sig selv.

Hvad maatte vi Børn med Uskylds reene og tydelige Blik giøre os for Begreber om Mands-

kiønnet? hvor slev, paatrængende, drifftig og plump var enhver, hun tillokkede, hver-mat overmodig, tom og væmmelig derimod, saasnart hans Ønsker ere tilfredsstillede. Saaledes har jeg seet denne Kone heele Aar fornedret under de lumpneste Menneskers Herredømme; hvad for Behandlinger maatte hun ikke taale, og med hvilken Vande, vidste hun at finde sig i sin Skiæbne, ja paa hvilken Maade at bære disse skiændige Lænker.

Saaledes lærte jeg at kiende Deres Kiøn, min Ven! og hvor reent hadede jeg det, da jeg syntes at mærke, at selv taalelige Mandfolk i Forhold til vort Kjøn syntes at forsage hver god Følelse, Naturen ellers endnu kunde giort dem skikkede til.

Desværre maatte jeg og ved slige Leiligheder giøre mange sørgelige Erfaringer om mit eget Kiøn, og virkelig, som en sextens Aars Pige var jeg klogere, end jeg nu er, nu, da jeg neppe forstaaer mig selv. Hvorfor ere vi saa kloge, naar vi ere unge, saa kloge for siedse at blive daarligere?

Drengen gjorte Allarm, Aurelia var utaalmodig, og ringede. En gammel Kone kom ind at hente ham bort. Har du endnu bestandig ondt i Tænderne? sagde Aurelia til den Gamle, som havde Ansigtet indbundet. Saa det knap er at holde ud, svarte denne med dump Stemme, tog Drengen op, der syntes gjerne at gaae med, og gik med ham.

Neppe var Barnet kommet af Veien, før Aurelia begyndte bitterlig at græde. Jeg kan ikke andet end jamre og klage, raabte hun, og jeg skammer mig ved at ligge for Dem som en usel Orm. Min Befindelse er alt borte, og jeg kan ikke fortælle mere. Hun standsede, og taug. Hendes Ven, der intet almindeligt vilde sige, og intet besynderligt vidste at sige, trykte hendes Haand, og saae en Tidlang paa hende. Endelig tog han i den Forlegenhed en Bog, han fandt liggende for sig paa Bordet, det var Shakspears Værker, og Hamlet laae opslaaet.

Serlo, der kom lige ind af Døren, spurgte til sin Søsters Befindende, saae i Bogen, vor Ven

havde i Haanden, og raabte: finder jeg Dem igjen over Deres Hamlet? just ret! der er faldet mig overmaade mange Tvivl paa, der høilig synes at formindske den canoniske Anseelse, De saa gierne vilde give Stykket. Have dog Engelskmændene selv tilstaaet, at Hovedinteressen sluttes med den tredie Akt, at de to sidste Akter kun kummerlig holde det heele sammen; og det er dog sandt, Stykket vil mod Enden hverken frem eller afsted.

Det er meget mueligt, sagde Wilhelm, at nogle Lemmer af en Nation, der har saamange Mesterstykker at fremviise, ved Fordomme, eller Indskrænkning ledes paa falske Domme, men det kan ikke hindre os i, at see med egne Øine, og være retfærdige. Jeg er langt fra, at dadle dette Stykkes Plan, jeg troer meget mere, at ingen større nogensinde er udtænkt. Ja! den er ikke udtænkt; det er saa.

Hvorledes vil De lægge det ud? spurgde Serlo.

Jeg vil intet udlægge, svarede Wilhelm, jeg vil kun forestille Dem, hvad jeg tænker mig.

Aurelia lettede sig op af sin Pude, støttede sig paa sin Haand, og saae paa vor Ven, der med største Forvisning, at han havde Ret, blev ved at tale saaledes: Det behager os saa vel, det smigrer saameget, naar vi see en Helt, der handler ved sig selv, der elsker og hader, naar hans Hjerte byder ham, der foretager, og udfører, afvender Hindringer, og opnaaer et stort Maal. Historieskriveren og Digteren vilde gierne overtale os, at saa stolt en Lod kunde tilfalde Mennesket. Her læres vi anderledes; Helten har ingen Plan, men Stykket er planfuldt. Her bliver ikke maaskee ved en stivt og egensindigt giennemdrevet Idee om Hævn en Udaadsmand straffet, nei! der skeer en uhyre Handling, den vælter sig afsted i sine Følger, henriver Uskyldige med sig; Forbryderen synes at vilde undvige den ham bestemte Afgrund, og styrter i den, just der, hvor han troer lykkelig at løbe sin Vei tilende.

Thi det er Ugerningens Natur, at den og udbreder Ondt over den Uskyldige, som den gode

Handlings, at den udbreder mange Fordeele endog over den Ufortiente, uden at begges Ophavsmand tit, enten straffes eller belønnes. Her i vort Stykke, hvor underfuldt! Skiærsilden sender sin Aand, og fordrer Havn, men forgjæves. Hverken Jordiske eller Underjordiske kan det lykkes, hvad eene er Skiæbnen forbeholdet. Domstimen kommer. Den Onde falder med den Gode. En Slægt bortmeies, og den anden fremspirer.

Efter en Pause, hvori de saae paa hinanden, tog Serlo Ordet: De gior ikke Forsynet nogen synderlig Compliment, i det De ophøier Digteren, ogsaa, synes De mig igien Deres Digter, ligesom andre Forsynet, til Ære at tillægge ham Ideeer og Planer, han ikke har tænkt paa.

Sextende Capitel.

Lad nu mig, sagde Aurelia, ogsaa giøre et Spørgsmaal. Jeg har igien seet paa Ophelias Rolle, jeg er tilfreds med den, og jeg troer mig under visse Omstændigheder til at spille den? Men sig De mig, havde Digteren ikke skulde lagt sin Vanvittige andre Viser i Munden? Kunde man ikke vælge Fragmenter af melancholske Ballader? hvad skal Tvetydigheder, og lystne Flauheder i denne ædle Piges Mund.

Bedste Veninde! svarede Wilhelm, jeg kan heller ikke her give en Tøddel efter. Ogsaa i disse Synderligheder, ogsaa i denne tilsyneladende Upassenhed, ligger en stor Tanke. Vide vi dog strax ved Stykkets Begyndelse, hvormed det gode Barns Sind er sysselsat. Stille levede hun hen for sig, men neppe skiulte hun sin Længsel, sine Ønsker. Hemmelig klang Lystenhedens Toner i hendes Siæl, og hvor tit maae hun have forsøgt, som

en uforsigtig Barnepige at synge sin Sandselighed i Søvn med Viser, som kun maatte holde den meere vaagen. Tilsidst, da enhver Magt over sig selv er hende rovet, da Hiertet svæver paa Hendes Tunge, bliver denne Tunge hendes Forræderske, og i Vanvittighedens Uskyld forlyster hun sig for Kongen og Dronning ved Gienklangen af hendes elskede letsindige Sange: om Pigen, der blev vundet; om Pigen, der til Knøsen smigre sig, og saa videre.

Han havde endnu ikke udtalt, da med eet for hans Øine, et underligt Optrin foregik som han paa ingen Maade kunde forklare sig.

Serlo var gaaet nogle Gange op og ned af Værelset, uden at lade sig mærke med nogen Hensigt. Med eet traadde han til Aurelias Natbord, greb hurtig efter noget, som laae derpaa, og iilte med sit Bytte til Døren. Aurelia lagde neppe Mærke til, hvad han giorde, før hun foer op, kastede sig i Veien for ham, greb ham an med utroelig Lidenskab og var behendig nok til at faae fat i en Ende af

den rovede Gienstand. De brødes og strødes meget haardnakket, snoede og dreiede sig levende om med hinanden, han loe, hun blev ivrig, og da Wilhelm iilte til at faae dem fra hinanden, og stille dem tilfreds, saae han med eet Aurelia med et blot Dolk i Haanden springe tilside, medens Serlo kastede Skeeden, som han havde beholdt igien, fortrædelig paa Jorden. Wilhem traadde overrasket tilbage, og hans stumme Forundring syntes at spørge om Aarsagen, hvorfor saa-synderlig en Striid havde kunnet opkomme imellem dem om saa underligt et Boeskab.

De skal, sagde Serlo, være Voldgiftsmand mellem os to. Hvad har hun med det skarpe Staal at bestille? Lad hende vise Dem det. Denne Dolk er ikke for nogen Stuespillerinde; spids og skarp, som Naal og Kniv. Hvortil de Narrestreger? saa hæftig, som hun er, gior hun endnu en Ulykke paa sig engang af Vanvare. Jeg har et inderligt Had mod slige Synderligheder, en al-

vorlig Tanke af dette Slags er daarlig, og et saa farligt Legetøi urimeligt.

Jeg har den igien! raabte Aurelia, i det hun holdt den blanke Klinge i Veiret, jeg vil nu bedre forvare min troe Ven. Forlad mig, raabte hun, i det hun kyste Staalet, at jeg saaledes forsømte dig.

Serlo synes at blive vreed for Alvor. — Tag det, som du vil, Broder! blev hun ved, kan du da vide, om der ikke maaskee under denne Form er beskiæret mig en kostelig Talisman? om jeg ikke i min værste Tiid finder Raad og Hielp hos den! maae da alt det være skadeligt, der seer farligt ud?

Saadan Tale, som der ingen Meening er i, kan giøre mig rasende, sagde Serlo, og forlod med hemmelig Harme Værelset. Aurelia giemte omhyggelig Dolken i Skeeden, og stak den hos sig. Lad os nu fortsætte den Samtale, den ulykkelige Broder forstyrrede, faldt hun ind, da Wil-

helm kom med nogle Spørgsmaal om den synderlige Striid.

Jeg maa vel lade Deres Skildring af Ophelia staae ved Magt, blev hun ved: jeg vil ikke miskiende Digterens Hensigt; kun kan jeg mere beklage hende, end føle med hende. Men nu tillade De mig een Anmærkning, De i den korte Tiid ofte har givet mig Anledning til; med Beundring mærker jeg hos Dem det dybe og rigtige Øiekast, hvormed De bedømmer Digtning, særdeles dramatisk Digtning. Opfindelsens dybeste Afgrunde ere Dem ikke skiulte, og Udførelsens fineste Træk ere Dem mærkelige. Uden nogensinde at have sinet Gienstandene i Naturen erkiender De Sandheden i Billedet; der synes i Dem at ligne en Forfølelse af heele Verden, som ved Digtekonstens harmoniske Versvelse vækkes og udvikkles. Thi sandelig, blev hun ved, udenfra kommer intet ind Dem, jeg har ikke let seet nogen, der saalidet kiender, fra Grunden miskiender de Mennesker, han lever med. Tillad mig at

sige Dem, naar man hører Dem forklare Deres Shakspeare, troer man, De kom lige fra Gudernes Raad, og havde hørt til, hvorledes man der talte af at danne Mennesker; naar De derimod omgaaes med Folk, seer jeg i Dem ligesom Skabningens første voxentfødde Barn, der med synderlig Forundring og opbyggelig Godmodighed gaber paa Løver og Aber, Faar og Elephanter, og troe-hiertig tiltaler dem, som sine Lige, siden de just ogsaa ere til, og bevæge sig.

Denne Følelse af mit Peblingevæsen, dyrebare Veninde! svarte han, er mig ofte til Byrde, og jeg skal takke Dem, hvis De vil hielpe mig til meere Lys om Verden. Jeg har fra min Ungdom af vendt mine Aands Øine mere indad end udad, og da er det meget naturligt, at jeg til en vis Grad har lært at kiende Menneskets, uden i mindste Maade at forstaae eller begribe Menneskene.

Sikkerlig, sagde Aurelia, jeg havde Dem i Begyndelsen mistænkt for, De vilde drive Giæk

med os, da De sagde saa meget Godt om de Folk, De har sendt til min Broder, naar jeg sammenholdt Deres Breve med disse Menneskers Fortienester.

Aurelias Anmærkning, saa rigtig den end kunde være, og saa gierne hendes Ven ved sig selv tilstod denne Mangel, forte dog noget trykkende ja endog fornærmende med sig, saa han blev stille, og samlede sig, deels for ikke at lade sig mærke med nogen Ømfindtlighed, deels for at randsage i sin egen Barm, om Rigtigheden af denne Bebreidelse.

De behøver ikke at være forlegen derover, blev Aurelia ved, Forstandens Lys kan vi altid komme til, men Hjertes Fylde kan ingen give os. Er De bestemt til Kunstner, kan De ikke længe nok bevare dette Mørke, denne Uskyld, den er det skionne Dække over den unge Knop; Uheld nok, naar vi for tidlig drives ud. Sikkerlig er det godt, naar vi ikke altid kiænde dem, vi arbeide for.

O! jeg var ogsaa engang i denne lykkelige Tilstand, da jeg med det høieste Begreb om mig selv og min Nation betraadde Skuepladsen. Hvad vare ikke de tydske i min Indbildning, hvad kunde de ikke være? til denne Nation talte jeg, over hvilken en liden Forhøining hævede mig, fra hvilken en Rad Lamper adskilte mig, og ved deres Glands og Damp hindrede mig noie at skielne Gienstandene forved mig. Hvor velkommen var mig Bifaldets Klang, der led op fra Mængden? hvor taknemmelig modtog jeg den Gave, der bragdes mig fra saamange Hænder? længe hendyssede jeg mig saaledes; som jeg virkede, virkede igien Mængden paa mig tilbage; jeg var i bedste Forstaaelse med mit Publikum, jeg troede at føle en fuldkommen Harmonie, og altid see de ædelste og bedste af Nationen for mig.

Ulykkeligviis var det ikke Skuespillerinden eene, hvis Natur og Kunst interesserede Theatervennerne, de giorde ogsaa Fordringer paa den unge levende Pige. De gav ikke utydelig at forstaae,

at det var min Pligt, ogsaa personlig at deele de Følelser med dem, jeg havde opvakt hos dem. Desværre var det ikke min Sag; jeg ønskede at høve deres Siæle; men paa det, de kaldte deres Hjerte, havde jeg ikke mindste Fordring; og nu bleve alle Stænder, Alder, og Caracterer mig een efter den anden til Byrde, og intet var mig fortrædeligere, end at jeg ikke som en anden skikkelig Pige kunde lukke mig ind paa mit Værelse, og saaledes spare mig mangen Uleilighed.

Mændene viste sig for det meeste, som jeg var vant til at see dem hos min Tante, og de vilde ogsaa denne Gang kun igjen have vakt Afskye hos mig, naar ikke deres Sørheder, og Flauheder havde móret mig. Da jeg ikke kunde undgaae at see dem, snart paa Theatret, snart paa offenlige Stæder, snart hiemme, tog jeg mig for at luske dem ud alle, og min Broder hialp mig dygtig dertil. Og naar De betænker, at fra den ledeløse Kramboekarl, og den indbildske Kiøbmandsson til den smidige afveyende Verdensmand

den dristige Soldat, og den raske Prinds, alle efter Haanden har gaaet Mynstringen igiennem hos mig, og hver efter sin Maade tænkt at knytte sin Roman, vil De tilgive, om jeg bildte mig ind, at være saa temmelig kiændt med min Nation.

Den phantasisk opstudsede Student, den ydmygstolt forlegne Lærde, den trindfodede selvtilfredse Domherre, den stive opmærksomme Forretningsmand, den plumpe Landbaron, den venlig glatplatte Hofmand, den unge af Vanen skridende Geistlige, den rolige, saavelsom den hastige og virksom speculerende Kiøbmand, alle har jeg seet i Bevægelse, og ved Himlen, Faa fandtes derblandt, der blot havde været istand til at indskyde mig almindelig Interesse; meget mere var det mig høist fortrædeligt, enkelt med Besværlighed og Keedsomhed at indcassere Daarernes Bifald, som i det heele havde behaget mig saavel, som jeg i det store saa gierne tilegnede mig.

Naar jeg ventede en fornuftig Compliment for mit Spil, naar jeg haabede, de skulde rose

en Autor, jeg agtede høit, saa giorde de een flau Anmærkning efter den anden, og nævnte et uselt Stykke, hvori de ønskede at see mig spille. Naar jeg lyttede omkring i Selskabet, om ikke maaskee et ædelt, sindrigt, vittigt Træk gjenlød, og til rette Tiid igien kom tilsyne, kunde jeg sielden opdage noget Spor deraf. En Feil, der var forefaldet, naar en Skuespiller fortalte sig, eller lod en Provincialismus høre, det var de vigtige Punkter, de holdt sig fast ved, de ikke kunde komme fra igien. Jeg vidste tilsidst ikke, hvor jeg skulde vende mig; de holdt dem for kloge til at lade dem underholde, og de troede forundringsværdig at underholde mig, naar de høvlede omkring mig. Jeg begyndte at foragte dem alle af Hjertet, og det forekom mig netop, som heele Nationen ret forsætlig ved sine Afsendte havde villet prostituere sig hos mig. Den forekom mig i det heele saa bagvendt, saa ilde opdraget, saa slet underrettet, saa tom for behagelig Væsen, saa smaglos. Ofte udraabte jeg: der kan dog ikke en Tydsker spænde en

Skoe, naar han ikke har lært det af en fremmed Nation.

De seer, hvor forblindet, hvor hypochondrisk uretfærdig jeg var, og jo længere det varte, jo mere tiltog min Sygdom. Jeg kunde taget Livet af mig selv; men jeg faldt til et andet Extremum, jeg giftede mig, eller rettere, jeg lod mig gifte. Min Broder, der havde paataget sig Theatret, ønskede meget at have en Medhielp. Hans Valg faldt paa en ung Mand, der ikke var mig imod, der fattedes alt, hvad min Broder besad, Genie, Liv, Aand, og rask Væsen, men hos hvem ogsaa fandtes alt, hvad hiin fattedes: Kiærlighed til Orden, Flid, en kostelig Gave til at holde Huus, og omgaaes med Penge.

Han blev min Mand, uden at jeg veed, hvorledes, vi have levet sammen, uden at jeg veed ret, hvorfor. Nok, vore Ting gik godt. Vi havde megen Indtægt, det var min Broders Virksomhed Aarsag i; vi havde godt Udkomme, og det var min Mands Fortieneste. Jeg tænkte ikke

mere paa Verden og Nation. Verden havde jeg intet at skaffe med, og Begrebet om Nation havde jeg tabt. Naar jeg traadde frem, giorde jeg det blot for at leve, jeg aabnede blot Munden, fordi jeg ikke maatte tie, fordi jeg dog var kommet frem for at tale.

Dog — for ikke at giøre det alt for galt — egenlig havde jeg ganske hengivet mig i min Broders Hensigter; ham var det om Bifald og Penge at giøre; thi mellem os sagt han hører sig gierne rose, og behøver meget. Jeg spilte nu ikke mere efter min Følelse, efter min Overbeviisning, men som han anviiste mig, og naar jeg havde giort ham tilpas, var jeg tilfreds. Han rettede sig efter alle Publikums Svagheder; der kom Penge ind, han kunde leve efter sit Hoved, og vi havde gode Dage med ham.

Jeg var imidlertid faldet hen til en haandværksmæssig Slendrian. Jeg hendrev mine Dage uden Glæde og Deeltagelse, mit Ægteskab var barnløst, og varede kun kort. Min Mand blev

syg, hans Kræfter tog synlig af, Omsorgen for ham afbrød min almindelige Ligegyldighed. I disse Dage giorde jeg et Kiændskab, hvormed et nyt Liv begyndte for mig, et nyt og hurtigere; thi det vil snart være forbi.

Hun taug en Tidlang stille, derpaa blev hun ved: med eet standser min snakkesomme Lune, og jeg trøster mig ikke mere til at aabne Munden. Lad mig udhvile lidet: De skal ikke gaae herfra, uden udførlig at vide heele min Ulykke. Kald dog imidlertid Mignon ind, og hør, hvad hun vil.

Barnet havde under Aurelias Fortælling adskillige Gange været inde i Værelset. Da man talte sagtere, saasnart hun kom ind, havde hun listet sig bort igien, sad stille paa Salen, og ventede. Da man kaldte hende ind igien, bragte hun en Bog med, som man paa Form og Indbinding snart kiændte at være et lidet geographisk Atlas. Hun havde underveis hos Præsten med stor Forundring seet de første Landkort, spurgt ham me-

get lud om dem, og underrettet sig, saavidt ſkee kunde. Hendes Attraae, efter at lære noget, syntes ved denne nye Kundskab endnu at blive meget mere levende. Hun bad Wilhelm indstændig at kiøbe hende denne Bog. Hun havde sat sine store Sølvspænder hos Billedmanden for den, og vilde, da det var saa silde i Aften, i Morgen tidlig løse dem ind. Det blev hende bevilget, og nu begyndte hun deels at sige op, hvad hun vidste, deels efter sin Maade at giøre de underligste Spørgsmaal. Man kunde ogsaa her igien mærke, at hun med megen Anspænding kun fattede turgt og moisomt. Saaledes var og hendes Skrift, som hun giorde sig megen Umage med. Hun talte endnu bestandig meget brækket tydsk, og blot, naar hun aabnede Munden til at synge, naar hun rørte Citharen, syntes hun at betiene sig af det eneste Organ, hun kunde aabne og meddeele sit Inderste ved.

Vi maae, da vi nu tale om hende, ogsaa nævne den Forlegenhed, hun paa nogen Tiid tit satte vor Ven i. Naar hun kom eller gik, sagde god Morgen, eller god Nat, sluttede hun ham

saa fast i sine Arme, og kyssede ham med saadan en Ild, at denne opspirende Natur's Hæftighed tit gierde ham angest og bange. Den krampagtige Fyrighed syntes daglig at tage til, hendes Adfærd, og hendes heele Væsen bevægede sig i en aldrig hvilende Stilhed. Hun kunde ikke være til, uden at vende et Seglgarn i Hænderne, knytte et Klæde, tygge paa Papir eller Træe. Hver af hendes Leege syntes blot at aflede en indvortes hæftig Rystning. Det eneste, som syntes at give hende nogen Munterhed, var Nærheden af den lille Felix, som hun meget artig vidste at give sig af med.

Aurelia, der efter nogen Hvile var stemt til, endelig at forklare sig med sin Ven om en Gienstand, der laae hende saameget paa Hierte, blev denne Gang utaalmodig over den Lilles Paahængenhed, og gav hende at forstaae, at hun skulde forføie sig; og man maatte endelig, da ingen Ting vilde hielpe, udtrykkelig og mod hendes Villie skikke hende bort.

Nu eller aldrig, sagde Aurelia, maae jeg fortælle Dem Resten af min Historie. Var min inderlig elskede uretfærdige Ven kun faa Mile herfra, vilde jeg sige: sæt Dem til Hest, søg paa en eller anden Maade Kiændskab med ham, og naar De kommer igien, har De vist tilgivet mig, og beklager mig af Hiertet. Nu kan jeg kun med Ord sige Dem, hvor elskværdig han var, og hvor høilig jeg elskede ham.

Just i den kritiske Tiid, da jeg maatte være bekymret for min Mands Dage, lærte jeg at kiænde ham. Han var just kommet tilbage fra Amerika, hvor han, i Selskab med nogle Franskmænd, med Ædmærkelse havde tient under de forenede Staters Fane.

Han omgikkes mig med en roelig Anstand, med en aaben Godmodighed, talte om mig selv, min Stilling, mit Spil, som en gammel Bekiændt, saa deeltagende, og saa tydelig, at jeg første Gang kunde glæde mig over, saa klarlig igien at erkiænde min Existents i et fremmed Væ-

sen. Hans Domine vare rigtige uden at være myndige, træffende, uden at være ukiærlige. Han viiste ingen Haardhed, og hans Overgivenhed var tillige behagelig. Han syntes at være vant til Lykke hos Fruentimmer; det giorde mig opmærksom, han var i ingen Maade smiggrende eller paatrængende, det giorde mig sorgløs.

I Byen omgikkes han med Faa, var meest til Hest, besøgte sine mange Bekiændte der i Egnen, og besørgede sit Huuses Anliggender. Kom han tilbage, stod han af hos mig, behandlede min stedse sygere Mand med varm Omsorg, skaffede den Lidende Lindring ved en duelig Læge, og ligesom han tog Deel i alt, hvad der angik mig, lod han mig ogsaa tage Deel i sin Skiæbne. Han fortalte mig sin Campagnes Historie, om sin uovervindelige Tilbøielighed til Soldaterstanden, om sine Familieforhold; han betroede mig sine nærværende Sysler. Nok han havde ingen Hemmelighed for mig; han udviklede mig sit Inderste, lod mig see ind i sin Siæls forborgneste Vraa-

er, jeg lærte at kiende hans Evner, hans Lidenskaber. Det var første Gang i mit Liv, jeg nød en hiertelig aandrig Omgang. Jeg blev tildraget, henrevet af ham, inden jeg kunde anstille Betragtninger over mig selv.

Midlertiid mistede jeg min Mand, omtrent som jeg havde faaet ham. De theatralske Forretningers Byrde faldt nu ganske paa mig. Min Broder, der er uforbederlig paa Theatret, duede aldrig i Husholdning; jeg besørgede alt, og studerede tillige mine Roller flittigere end nogensinde. Jeg spilte igien som i gamle Dage, ja med ganske anden Kraft og nyt Liv, vel ved ham og for hans Skyld; dog ikke altid lykkedes det mig paa det bedste, naar jeg vidste min ædle Ven paa Comedie; men nogle Gange beiurede han mig, og hvor behagelig hans uformodede Bifald overraskede mig, kan De tænke.

Tilforladelig, jeg er en sælsom Skabning. Ved hver Rolle jeg spilte, var jeg egenlig bestandig kun tilmode, som jeg vorste ham, og talte ham

til Ære; thi det var mit Hiertes Stemning, Ordene maatte forresten være, som de vilde. Vidste jeg ham blandt Tilhørerne, dristede jeg mig ikke til at tale med al min Styrke, ret ligesom jeg ikke vilde paatvinge ham min Kiærlighed, min Roes lige i Øinene; var han fraværende, da havde jeg frit Spil, da giorde jeg mit Bedste med en vis Rolighed, med en ubeskrivelig Tilfredshed. Bifaldet glædede mig igien, og naar jeg giorde Publikum Fornøielse, havde jeg gierne tillige raabt ned: det have I ham at takke.

Ja mig var som ved et Underværk mit Forhold til Publikum og til heele Nationen forandret. Den forekom mig paa eengang igien i det fordeelagtigste Lys, og jeg stuttede ret over min hidtilværende Forblindelse.

Hvor uforstandigt, sagde jeg til mig selv, var det, at du forhen skiældte paa en Nation, just fordi det er en Nation. Maae da, kan da enkelte Mennesker være saa interessante? ingenlunde! Spørgsmaalet er, om, blandt den store Masse

en Mængde Anlæg, Kræfter, og Evner er fordeelt, der ved gunstige Omstændigheder kunne udvikles, ved udmærkede Mennesker ledes til et fælles Maal? Jeg glædede mig nu ved at finde saa liden fremstikkende Originalitet hos mine Landsmænd; jeg glædede mig, at de ikke forsmaaede at modtage en Retning udenfra. Jeg glædede mig at have fundet en Anfører.

Lothar — lod De mig nævne min Ven ved hans elskede Fornavn — havde altid foreslilt mig de tydske fra Tapperhedens Side, og viist mig, at der ingen kiækkere Nation var paa Jorden, naar den ret blev anført, og jeg skammede mig ved, aldrig at have tænkt paa et Folks første Egenskab. Ham var Historien bekiændt, og med de fleste fortienstfulde Mænd i hans Tidsalder stod han i Forbindelse. Saa ung han var, havde han et Øie paa sit Fædrelands haabefulde fremspirende Ungdom, paa de i saa mange Fag sysselsatte og virksomme Mænds stille Arbeider. Han lod mig giøre et Oversyn over Tydskland, hvad det var, og hvad det kunde,

være, og jeg skammede mig ved at have bedømt en Nation efter den forvirrede Mængde, der kan trænge sig i en Theatergarderobe. Han giorde mig det til Pligt, ogsaa i mit Fag at være sand, aandriig, og oplivende. Nu syntes jeg mig selv begeistret, saa tit jeg traadde paa Theatret. Middelmaadige Stæder bleve til Guld i min Mund, og havde da en Digter hensigtpassende staaet mig bi, jeg havde frembragt de undersuldeste Virkninger.

Saaledes levede den unge Enke heele Maaneder. Han kunde ikke undvære mig, og jeg var høist ulykkelig, naar han udeblev. Han viiste mig sine Breve fra sine Paarørende, fra sin fortræflige Søster, han tog Deel i de mindste Omstændigheder af mine Forhold; inderligere, fuldkommere lader sig ingen Eenighed tænke. Kiærligheds Navn blev ikke nævnt. Han gik og kom, og kom, og gik — og nu, min Ven! er det høi Tiid, De ogsaa gaaer.

Syttende Capitel.

Wilhelm kunde nu ikke længere opsætte Besøget hos sine Handelsvenner. Han gik ikke uden Forlegenhed derhen, thi han vidste, han maatte forefinde Breve fra Sine. Han frygtede for de Bebreidelser, disse maatte indeholde. Rimeligviis havde man ogsaa givet Handelshuset Efterretning om den Forlegenhed, man var i for ham. Han undsaae sig efter saamange ridderlige Eventyr for det Skolepogsndseende, han vilde sees i, og foretog sig at tee sig ret trodsig, og paa denne Maade skiule sin Forlegenhed.

Men til hans store Forundring og Tilfredshed gik alt meget godt og taaleligt af. I det store levende og sysselsatte Contoir havde man neppe Tiid at søge hans Breve op, og hans længere Udeblivelse blev kun omtalt i Forbigaaende. Og, da han aabnede sin Faders og sin VenWernersBreve, fandt han dem samtlig af meget taaleligt Indhold. Den Gamle syntes i Haab om en vidtløftig Dags

bog, som han ved Afskeeden havde omhyggelig anbefalet sin Søn at føre, og hvortil han havde medgivet ham tabellarisk Schema, temmelig beroliget over den første Tids Taushed; som han kun besværede sig over det gaadefulde i det første og eeneste Brev, der endnu var afsendt fra Grevens Slot. Werner spøgte kun paa sin Viis, fortalte lystige Byhistorier, og udbad sig Efterretning om Venner og Bekiændte, som Wilhelm nu i den store Handelsstad hyppig vilde lære at kiænde. Vor Ven, der var overordenlig glad over at slippe saa let derfra, svarte strax i nogle meget muntre Breve, og lovede Faderen en udførlig Reisejournal med alle forlangte geographiske, statistiske, og merkantilske Anmærkninger. Han havde seet meget paa Reisen, og haabede deraf at kunde skrive et taaleligt Hæfte sammen. Han mærkede ikke, at han næsten var i samme Tilfælde, som han befandt sig i, da han for at opføre et Skuespil, der ikke var skrevet, og end mindre udenad lært, havde tændt Lys, og sammenkaldet Tilskuere. Da han derfor virkelig begyndte at gaae til sin

Composition, blev han desværre vaer, at han kunde tale og fortælle om Følelser og Tanker, om mange Hiertes og Aands Erfaringer, kun ikke om udvortes Gjenstande, som han, efter hvad han nu mærkede, ikke havde skiænket mindste Opmærksomhed.

I denne Forlegenhed kom hans Ven Laertes Kundskaber ham godt tilpas. Sædvanen havde forbundet disse to unge Mennesker, saa ulige de vare hinanden, og han var med alle sine Feil, med sine Synderligheder virkelig et interessant Menneske. Begavet med en munter lykkelig Sandselighed, havde han kunde blevet gammel, uden nogensinde at tænke over sin Tilstand. Men nu havde hans Ulykke og hans Sygdom revet ham den reene Følelse af hans Ungdom og derimod aabnet ham eet Blik paa det forgiængelige, det søndrede i vor Tilværelse. Deraf var kommet en Lunefuld rhapsodisk Maade at tænke over Gienstandene, eller rettere at yttre deres umiddelbare

Indtryk. Han var ikke gierne eene, drev om paa alle Kaffehuse, paa alle Spisequarterer, og blev han endelig hiemme, var Reisebeskrivelser hans kiæreste ja hans eeneste Læsning. Denne kunde han da nu, da han fandt et stort Leiebibliothek, fyldestgiøre efter Ønske, og saart spegte den halve Verden i hans Hukommelse.

Hvor let kunde han derfor tale Mod i sin Ven, da denne aabenbarede ham sin fuldkomne Mangel paa Forraad til den af ham saa høitidelig lovede Relation. Der vil vi giøre et Kunststykke, sagde han, der ikke skal have Mage. Er ikke Tydskland fra den ene Ende til den anden, giennemreist, giennemdraget, giennemkrydset, giennemkrøbet og giennemsleiet, og har ikke hver tydsk Reisende den herlige Fordeel igien at lade sig sine store eller smaa Udgivter erstatte af Publikum? Giv du mig kun din Reiseroute, inden du kom til os, Resten veed jeg. Kilderne og Hielpemidlerne til dit Værk vil jeg søge dig op. Qvadrat Miile, der ikke ere opmaalte, og Folkemængde,

der ikke er talt, maae vi ikke lade det fattes paa; Landenes Indkomster, tage vi af Kommebeger og Tabeller, der, som bekiændt, ere de tilforladeligste Documenter. Derpaa grunde vi vore politiske Raisonnements. Sideblik til Regieringerne skal der ikke fattes paa. Et Par Fyrster beskrive vi, som sande Fædrelandets Fadre, at man dessfor skal troe os, naar vi sætte en Klik paa nogle andre; og naar vi ikke ligefrem reise giennem nogle berømte Mænds Boepæl, saa møde vi dem i et Værtshuus, lade dem i Fortrolighed sige os det dummeste Tøi, og giemme i Særdeleshed ikke paa det yndigste at indflette en Kiærlighedshistorie med en eller anden naiv Pige, og det skal blive et Værk, der ikke blot skal fylde Fader og Moder med Henrykkelse, men som ogsaa hver Boghandler betaler dig med Glæde.

Man skreed til Værket, og begge Vennerne havde megen Fornøielse af deres Arbeide, medens Wilhelm om Aftenen i Skuespillet, og i

Omgang med Serlo og Aurelia fandt den ſtørſte Tilfredshed, og daglig videre udbredede ſine Ideer, der kun alt for længe havde ſnoet ſig om i en ſnever Kreds.

Attende Capitel.

Ikke uden største Interesse hørte han Stykkevits Scrlos Levnedsløb, thi det var ikke denne sældne Mands Maade at være fortrolig, og tale om nogen Ting i Sammenhæng. Han var saa at sige fød og opammet paa Theatret. Alt, som et stumt Barn maatte han ved sin blotte Nærværelse røre Tilskuerne, da ogsaa allerede dengang Forfatterne kiendte disse naturlige og uskyldige Hielpemidler, og hans første: Fader og Moder! bragte ihvndede Stykker ham alt det største Bifald tilveie, inden han vidste, hvad Haandklap betydede. Som Amor kom han meere end eengang zittrende ned i Flugtværk, udvikklede sig som Harlequin af Egget, og giorde som liden Skorsteensfeier alt tidlig de artigste Streger.

Desværre maatte han i Mellemtiderne dyre betale det Bifald, han paa glimrende Aftener fik. Hans Fader overtydet, at et Barns Opmærksomhed blot ved Hug kunde opvækkes, og fastholdes, prygs

kde ham ved hver Rolle, han lærte, til bestemte Tider; ikke fordi Drengen var uskikket, men for det han desvissere og stadigere skulde vise sig skikket. Saaledes gav man fordum, i det en Grændsesteen blev sat, de omstaaende Børn dygtige Øresigen, og de ældste erindrede sig endnu noiagtig Sted og Vlet. Han voxte til, og viste overordenlige Aands Evner og Legemsfærdigheder, og derhos en stor Veielighed saavel i Forestillingsmaade som i Handlinger og Gebærder. Hans Efterlignelsesgave overgik al Troe. Alt som Dreng eftergiorde han Personer, saa man troede at see dem, hvorvel de af Udseende, Alder, og Væsen var ham fuldkommen ulige, og indbyrdes forskiellige. Derhos fattedes ham ikke paa Gaver til at skikke sig i Verden, og saasnart han kun nogenlunde var sig sine Kræfter bevidst, fandt han intet naturligere, end at lsbe fra sin Fader, der, eftersom Drengens Fornuft tog til, og hans Duelighed forsøgedes, fandt det fornsdent endnu at hielpe dem efter ved en haard Medfart.

Hvor lykkelig følte den vilde Dreng sig i den frie Verden, da hans Ugelspeilsleier allevegne skaffede ham god Modtagelse. Hans gode Stierne førte ham først ved Fastetid i et Kloster, hvor han, da den Pater, der havde Omgangene at besørge, og den christelige Menighed at fornøie med geistlige Maskerader just var død, fremtraadde som en hielperig Skytsengel. Ogsaa paatog han sig strax Gabriels Rolle i Bebudelsen, og mishagede ikke den smukke Pige, der som Maria modtog hans forbindtlige Helsen med udvortes Ydmyghed og indvortes Stolthed meget zierlig. Han spilte derpaa successive i Mysterierne de vigtigste Roller, og bildte sig ikke lidt ind, da han endelig endog som Verdens Frelser blev spottet, hudstreget, og naglet til Korset.

Mogle Krigsknægte havde maaskee spilt deres Rolle for naturlig ved denne Leilighed, hvorover han, for paa den passeligste Maade at hævne sig paa dem, ved Leilighed af den yderste Dom, sit dem i de prægtigste Klæder, som Keisere og Kon-

ger, og i det Øieblik, de meget vel fornøiede med deres Roller tog Skridt for ogsaa at gaae ind i Himlen for alle andre, mødte dem uformodenlig i Diævleskikkelse og til hierteligste Opbyggelse for samtlige Tilskuere og Tiggere dygtigt med Ildgaffelen pryglede dem igiennem, og ubarmhiertig styrtede dem tilbage i Graven, hvor de saae sig overmaade ilde modtagne af en frembrydende Ild.

Han var klog nok til at indsee, at de kroncde Hoveder ikke vel vilde optage hans frække Foretagende, og selv ikke vilde have nogen Respekt for hans priviligerede Anklager- og Profos Embede; han pakkede sig derfor, inden endnu det tusend Aars Rige begyndte, i al Stilhed derfra, og blev i en Naboestad med aabne Arme modtaget af et Selskab, som man dengang kaldte Glædens Børn. Det var fornuftige sindrige levende Mennesker, som vel indsaae, at Summen af vor Existents divideret med Fornuften aldrig gik fuldkommen op, men at der altid blev en underlig Brek tilbage.

Denne hinderlige Brøk, og som, naar den deeler sig i heele Massen, er farlig, søgte de til bestemte Tider forsætlig at blive qvit. De vare een Dag om Ugen ret forsætlig Narre, og strafsede paa den gienstidig ved allegoriske Forestillinger, hvad naragtigt de i de øvrige Dage havde lagt Mærke til for hos sig og andre. Var end den Maade raaere, end en Følge af Uddannelse, hvori det sædelige Menneske daglig pleier at agte paa sig selv, advare, og straffe sig; var den dog lystigere og sikkrere, thi i det man ikke fornægtede en vis Skiødenar, tracterede man ham og kun for det, han var, istæden for han ad den anden Vei ved Selvbedragets Hielp ofte kommer til Herredom i Huset, og tvinger Fornuften, der bilder sig ind, længe at have forjaget ham, til hemmelig Trældom. Narremasken gik om i Selskabet, og det var enhver tilladt paa sin Dag characteristisk at udpynte den med egne eller fremmede Attributter. I Karnavaltiden tog man sig den største Frihed, og da kappedes man med de Geistli-

ge i den Bestræbelse at moere og tillokke Folket. De høitidlige allegoriske Optog af Dyder og Laster, Kunster og Videnskaber, Aarstider og Verdensdeele sandseliggiorde Folket en Mangde Begreber, og gav det Ideer om fierne Gienstande, og saaledes var dette Spog ikke uden Nytte, da paa den anden Side de geistlige Mummerier kun mere befæstede en urimelig Overtroe.

Den unge Gerlo var ogsaa her igien ganske i sit Element; egentlig Opfindelsesskraft havde han ikke, men derimod den største Dueligheed til at nytte, hvad han fandt for sig, sætte det tilrette, og give det Udseende. Hans Indfald, hans Efterlignelsesgave, ja hans bidende Vittighed, som han i det mindste een Dag om Ugen torde ove fuldkommen frit selv mod sine Velgiorere, giorde ham heele Selskabet kiær, ja unndværlig

Dog drev hans Uroe ham snart af denne fordeelagtige Forfatning i andre Egne af Fæ-

drelandet, hvor han igien havde en ny Skole at giennemgaae. Han kom i den dannede men og danneløse Deel af Tydskland, hvor der til det Godes og Skiønnes Hylding vel ikke fattes paa Sandhed, men ofte paa Aand; han kunde intet meere udrette med sine Masker, han maatte søge at virke paa Hierte og Aand. Kun kort Tiid opholdt han sig hos smaa og store Selskaber, mærkede ved denne Leilighed samtlige Stykker og Skuespillere deres Egenheder af, den Monotonie, der dengang herskede paa det tydske Theater; Alexandrinernes slaue Fald og Klang, den opskruet platte Dialog, det tørre og hverdags hos de umiddelbare Moralpradikanter havde han snart fattet, og tillige lagt Mærke til, hvad der rørte og behagede.

Ikke een Rolle i de gangbare Stykker, men heele Stykkerne blev let i hans Hukommelse, og tillige den Skuespillers egne Tone, der med Bifald havde foredraget dem. Nu kom han

tilfældigviis paa sine Streiferier, da hans Penge reent vare slupne, paa det Indfald, eene at forestille heele Stykker især paa Herregaarde og i Landsbyerne, og derved overalt strax at erhverve sig Føde og Nattegvarteer. I hver Krostue, hvert Værelse, og hver Hauge var hans Theater strax opsat, med en skalkagtig Alvorlighed og tilsyneladende Enthusiasmus vidste han at vinde sine Tilskueres Indbildningskraft, skuffe deres Sandser, og for deres aabne Øine omskabe et gammel Skab til en Borg, og en Viste til en Dolk. Hans Ungdomsvarme erstattede Savnet af dyb Følelse, hans Hæftighed syntes Styrke, og hans Smigger Ømhed. Dem, der alt kiændte Theatret, erindrede han om alt, hvad de havde seet og hørt, og hos de øvrige opvakte han en Ahnelse om noget Underligt, og det Ønske, nærmere at blive bekiændt dermed. Hvad paa eet Sted giorde Virkning, forsømte han ikke at gientage paa det andet, og havde den hierteligste Skadeglæde

naar han kunde paa samme Maade paa staaende Fod spille Giæk med alle Mennesker.

Ved hans levende frie, og ved intet hindrede Aand forbedrede han sig, i det han tit gientog Roller og Stykker, meget hurtig. Snart reciterede, og spillede han mere efter Tingens Aand, end de Mynstre, han i Begyndelsen blot havde efterlignet. Paa denne Maade kom han efterhaanden saavidt, at spille naturlig, og dog stedse være forestilt. Han syntes henrevet, og lurede paa Virkningen, og hans største Stolthed var gradeviis at sætte Mennesker i Bevægelse. Selv det gale Haandværk, han drev, nødde ham snart at gaae frem med et vist Maadehold, og saaledes lærte han, deels nødtvunget, deels af Instinkt, det, som saa faa Skuespillere synes at have Begreb om, at være huusholdrisk med Organ og Gebærder.

Saaledes vidste han at tæmme raae og uvenlige Mennesker, og interessere dem for sig, og da han overalt var tilfreds med Kode

og Huusliye, taknemmelig modtog hver Gave man rakte ham, og mangengang endog afslog Penge, naar han syntes, han havde nok, sendte man ham til hinanden med Anbefalingsskrivelser, og saaledes vandrede han en lang Tiid fra en Herregaard til den anden, hvor han gjorde megen Fornøielse, nød megen, og ikke blev uden de behageligste og artigste Eventyr.

Med sit indvortes kolde Gemyt eiskede han egentlig ingen, med sit klare Blik kunde han ingen agte, thi han saae bestandig kun Mennesknes udvortes Egenheder, og førte dem ind i sin minniske Samling. Men derhos var hans Selvkiærlighed overmaade fornærmet, naar han ikke behagede enhver, og naar han ikke overalt rakte Bifald. Hvorledes det var at naae, havde han efterhaanden givet saa nøie Agt paa, og saaledes skiærpet sin Sands, at han ikke blot ved sine Fremstillinger, men og i det daglige Liv ikke kunde andet end smiggre. Og saaledes arbeidede hans Gemytsart, hans Talent, og hans

Levemaade saadan imod hinanden, at han uformærket saae sig uddannet til en fuldkommen Skuespiller. Ja ved en sælsom ladende men ganske naturlig Virkning og Modvirkning, steeg ved Indsigt og Øvelse hans Recitation, Declamation, og Geberder til en høi Grad af Sandhed Frihed og Aabenhed, medens han i Liv og Omgang syntes stedse at blive meere tillukt, kunstig, ja forstilt og ængstlig.

Om hans Skiæbne og Eventyr tale vi maaskee paa et andet Sted, og anmærke blot her saameget, at i seenere Dage, da han alt var en heel Mand i Besiddelse af et afgiort Navn, og i en meget god skiøndt ikke fast Forfatning, havde han vant sig til i Samtalen paa en fiin Maade deels ironisk deels spøgsk at spille Sophist, og derved næsten tilintetgiøre hver alvorlig Samtale. Især brugte han denne Maneer mod Wilhelm saasnart denne, som ofte gik ham over, havde Lyst at knytte en almindelig theoretisk Samtale. Desuagtet vare de gierne sammen, da ved deres

gienſidige Tænkemaade Samtalen maatte blive levende. Wilhelm ønskede at udvikle alt af de Begreber, han havde fattet, og vilde have Kunſten behandlet i Sammenhæng. Han vilde faſtſætte afgiorte Regler, beſtemme, hvad der var ret, ſkiønt, og godt, og hvad der fortiente Bifald; nok, han behandlede alt paa det alvorligſte. Serlo tog derimod Tingen meget let, og ved det han aldrig svarte lige paa et Spørgsmaal, vidſte han ved en Hiſtorie eller Pudſeerlighed at anbringe den artigſte og fornøieligſte Oplysning, og oplyſte Selſkabet, medens han opmuntrede det.

Nittende Capitel.

Medens Wilhelm nu paa denne Maade tilbragte meget behagelige Timer, befandt Melina og de øvrige sig i en desfortrædeligere Forfatning. De viste dem mangengang for vor Ven, som onde Aander, og giorde ham ikke blot med deres Nærværelse, men og tit med sure Ansigter og Taler mangt et fortrædeligt Øieblik. Serlo havde ikke engang ladet dem komme til Giæsteroller, endsige han skulde givet dem Haab om Engagement, og havde desuagtet efterhaanden lært at kiende samtlige deres Duelighed. Saatit Skuespillere selskabelig forsamledes hos ham, havde han den Sædvane, at lade læse, og mangengang at læse selv med. Han foretog Stykker, der endnu skulde gives, der længe ikke vare givne, og det for det meeste kun en Deel ad Gangen. Saaledes lod han og efter en første Forestilling de Stæder, han havde noget at erindre ved, tage igien, forøgede derved Skuespillernes Indsigt, og styrkede

deres Sikkerhed i at træffe den rette Punkt. Og som en ringe men rigtig Forstand kan virke mere end et forvirret og uluttret Genie, til andres Tilfredshed, saa hævede han middelmaadige Talenter, ved den tydelige Indsigt han skaffede dem, til en beundringsværdig Færdighed. Ikke lidet bidrog det dertil, at han og lod læse Digte, og hos dem bevarede Følelsen af den Pirring, en vel foredraget Rhytmus vækker i vor Siæl; istædet for, man ved andre Selskaber alt begyndte kun at foredrage den Prosa, som hver havde Næb til.

Ved slige Leiligheder havde han og lært at kiænde samtlige nykomne Skuespillere, bedsint, hvad de vare, og hvad de kunde blive, og i Stilhed foretaget sig, ved en Revolution, der truede hans Selskab, strax at drage Nytte af deres Talenter. Han lod Sagen en Tidlang hvile hos sig, afvendte alle Wilhelms Forord for dem med at trække paa Skuldrene, til han saae sin Tiid, og ganske uventet giorde vor unge Ven det Forslag, han skulde dog selv gaae paa Theatret hos ham,

og paa det Vilkaar vilde han og engagere de andre.

De Folk maae dog altsaa ikke være saa ubrugbare, som De hidtil har skildret mig dem, svarte nu Wilhelm, naar de nu kunne antages paa eengang, og jeg synes, deres Talenter maatte ogsaa uden mig blive de samme.

Serlo aabenbarede ham nu under Tavsheds Segl sin Forfatning, hvorledes hans første Elsker giorde Mine til ved Contractens Fornyelse at drive ham op, og at han ikke var sindet, at give efter, især da Publikums Gunst for ham ikke var saa stærk længer. Lod han ham gaae, vilde heele hans Tilhæng følge med, hvorved Selskabet da tabte nogle gode, men og nogle maadelige Lemmer. Derpaa viste han Wilhelm, hvad han derimod i ham i Laertes, i den gamle Bulderbasse, og selv i Madam Melina haabede at vinde. Ja han lovede at skaffe den arme Pedant som Jøde, Minister, og overalt som Kiæltring, et afgiort Bifald.

Wilhelm studsede, og fornam det Fordrag ikke uden Uroe, og blot for at sige noget, sagde han, efter et dybt Aandedrag: De taler paa en meget venlig Maade blot om det Gode, De finder hos os og haaber af os; men hvorledes seer det ud med de svage Sider, som sikkerlig ikke ere undgaaede Deres Skarpsindighed.

Dem vil vi snart ved Flid, Øvelse og Eftertanke giøre til stærke Sider, svarede Serlo. Der er blandt Eder alle, som dog kun ere Naturalister og Fuskere, ikke een eeneste, der jo gav mere eller mindre Haab; thi saavidt jeg kan bedømme alle, er der ikke een eeneste Klods deriblandt, og Klodse ere eene de uforbederlige, enten det nu er af Selvklogskab, Dumhed eller Hypochondrie de ere ubøyelige og uhandelige.

Serlo forelagde derpaa med faa Ord de Betingelser, han kunde og vilde indgaae, bad Wilhelm om hastig Afgiørelse, og forlod ham i ikke ringe Uroe.

Ved det underlige og ligesom kun for Spøg foretagne Arbeid med den fingerede Reisebeskrivelse, han udarbeidede med Laertes, var han bievet mere opmærksom paa den virkelige Verdens Tilstande, og daglige Liv, end han ellers pleiede været. Han begreb nu selv først sin Faders Hensigt, da han saa levende havde anbefalet ham at føre Journalen. Han følte for første Gang, hvor behageligt og nyttigt det kunde være, at gisre sig til Mellemmand for saa mange Haandteringer og Fornødenheder, og hielpe at udbrede Liv og Driftighed lige ned i det faste Lands dybeste Bierge og Skove. Den levende Handelsstad, han befandt sig i, gav ham ved Laertes Uroelighed, der slæbte ham om med allevegne, det meest beskuende Begreb af en stor Middelpunkt, hvorfra alt udvælder, og hvorhen alt vender tilbage, og det var den første Gang, at hans Aand virkelig fornøiede sig i Beskuelsen af dette Slags Virksomhed I denne Forfatning havde Serlo giort ham Tilbudet, og igien oplivet hans Ønske, hans Til-

bøyelighed, hans Tillid til hans medfødte Talent, og hans Forpligtelse mod det hielpeløse Selskab.

Der staar jeg nu, sagde han til sig selv, igien paa Korsveyen mellem de tvende Qvinder, der i min Ungdom lode sig tilsyne for mig. Den eene seer ikke mere saa kummerlig ud som den Gang, og den anden ikke saa prægtig. Saavel til at følge den eene som den anden føler du et Slags indvortes Kald, og fra begge Sider ere de udvortes Anledninger stærke nok; det synes dig umueligt at bestemme dig, du ønsker, at nogen Overvægt udenfra maatte bestemme dit Valg, og dog, naar du undersøger dig ret, saa er det kun udvortes Omstændigheder der indskyder dig en Tilbøyelighed til Haandtering, Erhverv og Besiddelse, men din inderligste Trang avler og nærer det Ønske, stedse mere at udvikle og uddanne de Anlæg, der kunne ligge i dig til det Gode og Skiønne; det være legemlige eller aandelige. Og maae jeg ikke tilbede Skiæbnen, der uden min Medvirkning fører mig hid til alle mine Ønskers Maal?

skeer ikke alt, hvad jeg forhen har udtænkt og foresat mig, nu tilfældig uden min Medvirkning. Synderlig nok! Mennesket synes ikke at være fortroligere med noget end med sine Forhaabninger og Ønsker, som han længe har næret og bevaret i sit Hierte, og dog, naar de nu møde ham, naar de ligesom paanøde sig ham, erkiender han dem ikke, og viger tilbage for dem. Alt hvad jeg for hiin ulykkelige Nat, som bragte mig fra Mariane, kun drømte, staaer nu for mig, og tilbyder sig mig selv. Hid vilde jeg flygte, og er ganske sagte ledet hid; hos Serlo vilde jeg søge at kommve an; han søger nu mig, og tilbyder mig Betingelser, jeg som Begynder aldrig kunde vente. Var det da blot Kierlighed til Mariane, der fængslede mig til Theatret? eller var det Kierlighed til Kunsten, der knyttede mig til Pigen? Var hiin Udsigt, hiin Udvey til Skuepladsen blot et nordentligt urocligt Menneske velkommen, der ønskede at fortsætte et Liv, som den borgerlige Verdens Forhold ikke tilstrædede ham? eller var det alt an-

anderledes, reenere, værdigere? Og hvad skulde kunde bevæge dig til at forandre dine daværende Tanker? Har du ikke meget mere hidtil selv uvidende forfulgt din Plan, og er ikke nu det sidste Skridt endnu mere at billige, da ingen Bihensigter ere derved i Spillet, og da du tillige kan holde et høytidelig givet Ord, og paa en ædel Maade frie dig fra en tung Gield!

Alt, hvad der bevægede sig i hans Hierte, og Indbildningskraft, afvexlede nu indbyrdes paa det livagtigste. At han kunde beholde sin Mignon, at han ikke behøvede at forskyde Harpespilleren, var ingen liden Lod paa hans Vægtskaal, og dog vakkede den endnu frem og tilbage, da han efter sin Sædvane gik hen at besøge sin Veninde Aurelie.

Tyvende Capitel.

Han fandt Hende paa hendes Sopha; hun syntes stille. Troer De endnu at kunne spille i Morgen? spurgde han. O, ja! svarte hun levende; deri veed De, hindrer ingen Ting mig; — Vidste jeg blot et Middel til at bortvende vort Parterres Bifald fra mig; de meene det godt, og de tage endnu Livet af mig. I Forgaars, troede jeg, mit Hierte skulde briste! ellers kunde jeg nok lide det, da jeg behagede mig selv, naar jeg længe havde studeret og tilberedet mig, da glædede jeg mig, naar det velkomne Tegn: nu var det lykket! gienlød fra alle Sider. Nu siger jeg ikke, hvad jeg vil, intet, som jeg vil, jeg henrives, jeg forvirrer mig, og mit Spil giør et langt større Indtryk. Bifaldet bliver lydeligere, og jeg tænker; vidste I, hvad der henrykker Eder! de dunkle hæftige ubestemte Anklang røre Eder, af-

tvinge Eder Beundring, og I føle ikke, det er Smertetoner af den Ulykſalige, I have ſkiænket Eders Velvillie.

I Dag tidlig har jeg lært, nu repeteret, og prøvet. Jeg er træt, knuust, og i Morgen begynder det igien forfra. I Morgen Aften ſkal der ſpilles; ſaaledes ſlæber ieg mig frem og tilbage, det er mig kiedſommeligt at ſtaae op, og fortrædeligt at gaae i Seng. Alt gier en evig Cirkel i mig. Da træde de kiedagtige Troſtninger frem for mig, ſaa kaſter jeg dem bort, og forbander dem. Jeg vil ikke hengive mig — ikke hengive mig i Nødvendigheden, hvorfor ſkal det være nødvendigt, der ødelægger mig? kunde det ikke og være anderledes. Jeg maae juſt betale, at jeg er tydſk; det er de tydſkes Caracteer, at de blive tunge over Alt, at Alt bliver tungt over dem.

O min Veninde! faldt Wilhelm i Ordet, kunde De dog holde op, ſelv at hvæſſe den Dolk, de uafladelig ſaarer Dem med? har De

intet tilbage? er Deres Ungdom, Deres Skabning, Deres Helbred, Deres Talenter Intet? har De uforskyldt tabtet Gode, naar De da kaste al Resten bag efter? er det og nødvendigt?

Hun taug nogle Øieblikke, derpaa foer hun op: Jeg veed det vel, at det er Tidsspilde; blot Tidsspilde er Kiærlighed. Hvad havde jeg ikke kundet giøre, skuldet giøre? nu er alt blevet reent til Intet. Jeg er en stakkels forelsket Skabning intet andet end forelsket! Hav Medynk med mig, ved Gud jeg er en stakkels Skabning!

Hun sank hen i sig selv, og efter en kort Pause udraabte hun hæftig: I ere vante til, at alting kaster sig Eder om Halsen; nei I kan ikke fele det, ingen Mand er istand til at fole Værdien af et Fruentimmer, der veed at ære sig. Ved alle hellige Engle, ved alle Billeder af Saglighed, et reent godmodigt Hierte skaber sig, intet er meere himmelsk end et qvindeligt Væsen, der hengiver sig til den elskede Mand.

Vi ere kolde, stolte, høie, klare, kloge, naar vi fortiener at hedde Fruentimmer, og alle disse Fortrin lægge vi for Eders Fødder, saasnart vi elske, saasnart vi haabe at erhverve Gienkiærlighed. O hvor har jeg saa med Villie og Vidende henkastet hele min Tilværelse! men nu vil jeg og forsætlig fortvivle. Der skal ikke være en Blodsdraabe i mig, der ikke straffes, ingen Fibre jeg ikke vil pine. Smiil De kun, lee De kun over den theatralske Ødslen af Lidenskab.

Langt fra vor Ven var hvert Ansted af Latter. Den skrækkelige halvnaturlige halvtvungne Tilstand hos hans Veninde pinte ham kun alt for meget. Han følte den ulykkelige Anspændings Pinsler med, hans Hierne forvirredes, og hans Blod var i febrilsk Bevægelse.

Hun havde reist sig, og gik op og ned i Værelset. Jeg siger mig alt for, raabte hun, hvorfor jeg ikke skulde elske ham. Jeg veed ogsaa, at han ikke er det værd, jeg vender mit Sind bort, hid og did, sysselsætter mig, saa godt jeg

kan. Snart tager jeg en Rolle frem, om jeg end ikke skal spille den, jeg over mig i de gamle, som jeg kiender tilgrunde flittigere og flittigere i det Enkelte, og over, og over — min Ven! min Fortrolige! hvilket skrækkeligt Arbeide er det, med Magt at rive sig bort fra sig selv! min Forstand lider, min Hierne er saa anspændt; for at frie mig fra Vanvittighed, overlader jeg mig igjen til den Følelse, at jeg elsker ham. — Ja jeg elsker ham, jeg elsker ham, raabte hun under tusinde Taarer, jeg elsker ham, og saaledes vil jeg dee.

Han tog hendes Haand, og bad hende paa det indstændigste, ikke at ødelægge sig selv. O! sagde han, hvor synderligt er det, at ikke blot saa meget umueligt, men endog saa meget mueligt er Menneskets nægtet. De var ikke bestemt til at finde et trofast Hjerte, der vilde have giort hele Deres Lykksalighed. Jeg var bestemt til at knytte mit Livs heele Held til en Ulykkelig, som jeg ved Tyngden af min Troskab drog som et Ror til Jorden, ja vel endog knuste.

Han havde betroet Aurelia sin Historie med Mariane, og kunde altsaa nu tage Hensyn dertil. Hun saae ham stivt i Øinene, og spurgde: kan De sige, De endnu aldrig har bedraget et Fruentimmer ikke søgt ved letsindig Galanterie, ved udædru Forsikring, ved hiertelokkende Eder at aflokke nogen hendes Gunst.

Det kan jeg, svarte Wilhelm og det uden Pralerie, thi mit Liv var meget ligefrem, og jeg er sjælden kommen i den Fristelse at friste. Og hvilken Vaarsel, min skionne, min ædle Veninde! er mig den sørgelige Forfatning, jeg seer Dem sat i. Tag et Løfte af mig, der gandske er efter mit Hierte, der ved den Rørelse, De indgyder mig, bestemmer sig hos mig til Sprog og Form, og ved dette Øieblik helliges; hver flygtig Tilbøielighed vil jeg undflye, og selv de alvorligste vil jeg gienme i min Barm; ingen qvindelig Skabning skal fornemme min Elskovs Bekiændelse af mine Læber, naar jeg ikke kan hellige hende heele mit Liv.

Hun saae paa ham med en vild Ligegyldighed, og gik, da han rakte hende Haanden, nogle

Skridt fra ham. Der ligger intet Lag paa, raabte hun: saamange Qvindetaarer meere eller mindre; dem voxer Havet dog ikke af. Dog — blev hun ved — een redet blandt tusinde! det er dog noget, een redelig fundet blandt tusinde, det er at antage. Veed De ogsaa, hvad De lover?

Jeg veed det, svarte Wilhelm smilende, og rakte Haanden hen.

Jeg modtager det, svarte hun, og giorde en Bevægelse med sin høire Haand, saa han troede, hun vilde tage hans; men hastig foer hun i Lommen, rev Dolken op som et Lyn, og foer med Spidsen og Eggen rask over hans Haand; han trak den hastig tilbage; men alt løb Blodet ned.

Man maae tegne Eder Mænd skarpt, skal I mærke, raabte hun med en vild Munterhed, der snart gik over i en hastig Travelhed. Hun tog sit Torklæde, og svøbte om hans Haand for at stille det første frempiblende Blod. Tilgiv en halvvanvittig, raabte hun, og lad det Par

Draaber Blod ikke fortryde Dem. Jeg er forsonet, jeg er igien ved mig selv. Paa mine Knæe vil jeg giøre Afbigt, lad mig have den Trøst at læge Dem.

Hun ilede til sit Skab, hentede Linned og nogle Anstalter, stillede Blodet, og besaae Saaret omhyggelig. Skaaret gik igiennem det tykke af Haanden ligeunder Tommelfingeren, deelte Livslinien, og løb ud med den lille Finger. Hun forbandt ham stille, og med en eftertænksom Bestydenhed hensunken i sig selv. Han spurgte nogle Gange: Bedste! hvor kunde De giøre deres Ven Ondt!

Stille! svarte hun, i det hun lagde Fingeren paa Munden: stille.

Ende paa anden Deel.